

**UCHWAŁA NR XXXVII/291/2017
RADY MIEJSKIEJ W ŁOBZIE**

z dnia 28 grudnia 2017 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 oraz z 2015 r. poz. 1893) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 i 1458) Rada Miejska w Łobzie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łobza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Bogdan Górecki

Załącznik do uchwały Nr XXXVII/291/2017
Rady Miejskiej w Łobzie
z dnia 28 grudnia 2017 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2018**

Łobez - grudzień 2017

Rozdział I Wprowadzenie

1. Zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
3. Realizatorzy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
4. Źródła finansowania kosztów gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
5. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział II Diagnoza sytuacji w Gminie Łobez

1. Diagnoza Problemów Społecznych w Gminie Łobez
2. Sprawozdania podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką w Gminie Łobez

Rozdział III Sprzedaż napojów alkoholowych w Gminie Łobez

Rozdział IV Podstawowy zakres działania.

1. W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.
2. W zakresie przeciwdziałania narkomanii.
3. W zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.
4. w zakresie promocji zdrowia, zgodnie z Krajowym Programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rozdział V Realizacja zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i terapeutycznych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.
7. Finansowanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział VI Instytucje i organizacje zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii na terenie Gminy Łobez.

Rozdział VII Preliminarz kosztów realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2018.

Rozdział VII Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w roku 2017.

Załącznik nr 1 Diagnoza Problemów Społecznych w Gminie Łobez

ROZDZIAŁ I

Wprowadzenie

Spośród problemów społecznych te związane z alkoholizmem, narkomanią i środkami psychoaktywnymi są jednym z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to z kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby uzależnione, ale i całe społeczeństwo. Nadużywanie alkoholu i zażywanie środków psychoaktywnych powoduje wiele szkód społecznych takich jak: zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i zażywaniem środków psychoaktywnych należą do zadań własnych gminy. Zadanie to realizowane jest poprzez coroczny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Realizacja zadań prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Realizacja gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii powinna przyczyniać się do ograniczania dostępności i spożycia napojów alkoholowych, zażywania substancji psychoaktywnych, działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków.

"Organy administracji rządowej oraz jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy."

Zadania te powinny być wykonywane poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

1. tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu,
2. działalność wychowawczą i informacyjną,

3. ustalenie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w kraju,
4. ograniczenie dostępności alkoholu,
5. leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
6. zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
7. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
8. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

1. Zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.) nakłada szereg obowiązków na instytucje i organizacje, a przede wszystkim na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

Do zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (art. 4¹ ust 1 ustawy) należy:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy (dot. reklamy i promocji oraz sprzedaży napojów alkoholowych) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii oraz zadania i uprawnienia organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, a także innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerozu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 z późn. zm.).

Zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują (art.10 ustawy):

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i terapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
5. pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadania własne gminy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a także w zakresie przeciwdziałania narkomanii będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169) oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami określone w Narodowym Programie Zdrowia.

3. Realizatorzy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łobzie w zakresie:
 1. inicjowania i koordynowania polityki Gminy Łobez wobec problemów alkoholowych,
 2. motywowania osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego,
 3. podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy (dot. reklamy i promocji oraz sprzedaży napojów alkoholowych) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
2. Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Uzależnień w zakresie merytorycznego wykonania zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomani.
3. Inne podmioty, którym mogą być zlecane zadania wynikające z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii (Komenda Powiatowa Policji, Centrum Integracji Społecznej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, organizacje i stowarzyszenia sportowe, kulturalne i społeczne).

4. Źródła finansowania kosztów gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

1. Źródłem finansowania zadań programu są dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Koszty realizacji programu określa preliminarz będący częścią programu.

5. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Ustala się wynagrodzenie członków komisji w następującej wysokości:
 - a) za udział w posiedzeniu komisji - w wysokości 100 zł brutto za każde posiedzenie komisji,
 - b) za udział w rozmowach wyjaśniająco-motywujących - 100 zł brutto za każde posiedzenie komisji,
 - c) za udział w kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia

- na sprzedaż napojów alkoholowych 100 zł brutto,
- d) za udział w pogadance informacyjnej z przedsiębiorcami o normach przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w punktach sprzedaży 100 zł brutto,
2. organizację i tryb pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa regulamin Organizacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łobzie.

ROZDZIAŁ II

1. **DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE ŁOBEZ** stanowi załącznik nr 1 do GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2018.
2. **Sprawozdania podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką w Gminie Łobez** (stan na dzień 30 listopada 2017 r.).

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Łobzie wynika, że na terenie gminy Łobez w 2017 roku w związku z nadużywaniem alkoholu:

- doprowadzono do pomieszczeń dla osób zatrzymanych w celu wytrzeźwienia 33 osoby, w wyniku prowadzonych interwencji domowych bądź też interwencji policyjnych w miejscu publicznym,
- zatrzymano uprawnienia do kierowania 24 kierującym, którzy znajdowali się w stanie po użyciu alkoholu bądź też w stanie nietrzeźwości, a także pod wpływem środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- odebrano 24 prawa jazdy za jazdę pod wpływem alkoholu bądź środków odurzających,
- przeprowadzono 6 postępowań dotyczących znęcania się nad rodziną w wyniku których stosowano także środki zapobiegawcze, zgłoszenia w większości od samych osób pokrzywdzonych,
- przeprowadzono 11 interwencji w szkołach – w większości interwencje policyjne przeprowadzane ze zgłoszenia pedagogów szkolnych dotyczące demoralizacji osób nieletnich, nagannego zachowania na terenie placówki oświatowej, a także nie respektowania ogólnie przyjętych norm społecznych,
- skierowano 12 wniosków o ukaranie w związku z zakłóceniem spoczynku nocnego bądź też porządku publicznego przeciwko osobom znajdującym się pod wpływem alkoholu,
- ujawniono 12 nieletnich popełniających czyny karalne z różnych kategorii przestępstw – głównie uszkodzenia ciała, groźby karalne
- nie ujawniono nielegalnej produkcji napojów alkoholowych.

Z danych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie wynika, że w 2017 roku (w okresie od 01.01.2017 r. do 30.11.2017 r.):

Liczba rodzin korzystających z pomocy głównie z powodu nadużywania alkoholu w rodzinie - 87, które otrzymały pomoc finansową na łączną kwotę **317 656,11 zł.** w formie pieniężnej i w naturze.

Punkt Konsultacyjny ul. Niepodległości 50 działa w każdy piątek od godz. 16⁰⁰ – 18⁰⁰.

W bieżącym roku w punkcie udzielono 31 porad i konsultacji.

Z pomocy skorzystało 25 kobiet oraz 6 mężczyzn, w następujących przedziałach wiekowych:

- 16 -25 lat – 3
- 26 - 35 lat – 8
- 36 - 45 lat – 12
- 46 - 55 lat – 6
- 56 - 65 lat - 2

Liczba osób korzystających z porad Punktu Konsultacyjnego:

- mieszkających w mieście wyniosła 25 osób,
- mieszkających na wsi wyniosła 6 osób.

Spośród osób korzystających z pomocy 15 osób to osoby współuzależnione, a 10 to osoby uzależnione, 6 osób poszukiwało informacji o ośrodkach uzależnień, 5 osób korzystało z porad częściej niż jeden raz.

Działalność punktu polegała na: udzielaniu informacji o możliwości leczenia odwykowego, na motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego, udzielaniu wsparcia po zakończeniu leczenia oraz współpracy z zespołem interdyscyplinarnym, z kuratorami, pedagogami szkolnymi i terapeutą uzależnień.

Terapia rodzin

Terapeuta przyjmuje w każdy czwartek w godz. 16⁰⁰ - 20⁰⁰ przy ul. Niepodległości 50.

Od 5 stycznia do 30 listopada 2017 r. z konsultacji / terapii skorzystało 61 osób w tym 22 rodziny, w przedziałach wiekowych:

- do 15 lat - 7
- 16-25 lat - 12
- 26-35 lat - 24
- 36-45 lat - 17

- łącznie odbyło się 49 spotkań konsultacyjnych w tym 35 terapeutycznych.

Terapeuta rodzinny współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łobzie, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przemocy w rodzinie, kuratorami sądowymi, Policją oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie.

Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny min. z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny. Punkt konsultacji terapii rodzin świadczy usługi w zakresie komunikacji w rodzinie, terapii dzieci i młodzieży, terapii zaburzeń odżywiania, przemocy i uzależnienia, rozwodu, adopcji, rodziny zrekonstruowanej a także straty i żałoby w rodzinie. Celem terapii rodzin jest ustanowienie równowagi pomiędzy nadmiernie sztywnym lub zbyt płynnym wypełnianiem ról, która pozwoli na pewną kontynuację starych zachowań i równocześnie otwartość na nowe doświadczenia. Terapeuta jest nastawiony na rozwiązanie patologicznego konfliktu, redukcję lęku oraz wspieranie funkcjonujących w rodzinie sił, działających w kierunku uzyskania zdrowia emocjonalnego (nie wystarczy tu tylko zmiana sposobu porozumiewania się, niezbędna jest zmiana wzajemnych postaw, niekiedy wartości). Terapia powinna trwać aż do momentu, w którym członkowie rodziny zaczną się odnosić do siebie w nowy sposób. Symptomy zaburzenia pochodzą z nieświadomości konfliktów wewnętrznych i lęku (próba poradzenia sobie), bazą patologii jest nieprawidłowy charakter wczesnych relacji z obiektem i zahamowany rozwój ego poszczególnych osób. Wynika to z założenia, iż rodzina tworzy pewien system, w którym poszczególni członkowie pozostają ze sobą we wzajemnych relacjach i wzajemnie na siebie oddziałują. Problemy jednego z domowników wpływają na cały system rodzinny, ale i system rodzinny wpływa na powstawanie zaburzenia.

Rodziny, podobnie jak jednostki, przechodzą stadia rozwoju, a także mogą podlegać fiksacji i regresji. Gdy nie podlegają szczególnym naciskom, na ogół funkcjonują sprawnie. Wielkość stresu, jaki może znieść rodzina, zależy od stopnia jej rozwoju i typu fiksacji jej członków. Średni czas systemowej terapii rodziny to od 3-6 sesji terapeutycznych. Termin oczekiwania na pierwszą sesję to ok. 2-3 tygodnie, spowodowane jest to dużym zapotrzebowaniem na tego typu porady oraz zwiększającą się świadomością społeczeństwa o możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej w zaburzonych relacjach i więziach emocjonalnych między członkami rodziny.

Terapia uzależnień

- **terapeuci** - przyjmują w poniedziałki w godz. 16¹⁵ – 20¹⁵ oraz wtorki w godz. 14⁰⁰ - 18⁰⁰, ul. Niepodległości 50,

1. łączna liczba osób przyjętych – 86 w tym:
 - a) zgłaszających się dobrowolnie – 47
 - b) zobowiązanych przez sąd i kierowanych przez GKRPA – 39
2. wśród przyjętych:
 - a) w wieku:
 - do 15 lat – 0
 - 16 – 25 lat – 2
 - 26 – 35 lat – 12
 - 36 – 45 lat – 13
 - 46 – 55 lat – 30
 - 56 – 65 lat – 27
 - 66 i powyżej – 2
 - b) mężczyzn – 66
 - c) kobiet – 20
 - d) z miasta – 60
 - e) ze wsi – 26

3. Ogółem liczba porad dla osób uzależnionych – 428

4. Liczba zgłaszających się osób współuzależnionych – 8; liczba porad – 65.

- **psycholog** - przyjmuje w każdą środę w godz. 16⁰⁰ – 18⁰⁰; ul. Niepodległości 50
z porad psychologa skorzystało – 13, w tym:

- osoby uzależnione - 4
- osoby współuzależnione - 2
- osoby z problemami wykraczającymi poza alkoholowe - 7

Ogólna liczba udzielonych porad – 102

Punkt porad prawnych dla osób współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie

Punkt działał w pierwszy i trzeci wtorek każdego miesiąca w godz. 18⁰⁰ – 20⁰⁰; ul. Niepodległości 50. W okresie od 03.01.2017 r. do 30.11.2017 r. w ramach 24 dyżurów z porad skorzystało – 31 osób, w tym:

- osoby współuzależnione - 19
- osoby dotknięte przemocą w rodzinie – 12

Podział wiekowy osób:

- do 26 lat – 1
- 27 – 50 lat – 18
- 51 i więcej - 12

Ogólna liczba udzielonych porad – 31

Klub Abstynenta FRAL

Działalność klubu w roku 2017 nie odbiegała od założeń ustalonych w latach poprzednich, tzn. problemów dotyczących funkcjonowania w trzeźwej rzeczywistości – bez nałogu i podporządkowania zaleceniom terapeutów. Klub tworzy kilkusobowa grupa osób zmotywowanych do trzeźwości i uczęszczających regularnie na zajęcia klubowe. Poza tym klub w roku sprawozdawczym „okazyjnie” odwiedziło ponad 30 osób uzależnionych od alkoholu lub członków ich rodzin. Klub odwiedzają również członkowie grup samopomocowych spoza powiatu łobeskiego. Grupa samopomocowa ściśle współpracuje z terapeutami uzależnień oraz korzysta z innych form pomocy oferowanych przez łobeskie przychodnie. Wsparcie ze strony gminy Łobez członkowie klubu uważają za wystarczające. Członkom Klubu szczególnie zależy na dalszym otrzymywaniu refundacji, zwłaszcza na terapię podtrzymujące, które odbywają się w OTU w Stanominie i w Szczecinku. W 2017 roku jedna osoba otrzymała dyplom ukończenia terapii w Stanominie i rozpoczęła kolejny etap trzeźwienia. Kolejne dwie osoby planują ukończenie terapii w przyszłym roku.

Reasumując, w roku 2017 Klub „Fral” trwał przy swoich „zadaniach”, co należy rozumieć, że potrafi określić zakres swoich potrzeb i wcielać w życie zakres zadań określonych jego ramami zadaniami grupy samopomocowej. Uczęszczający do Klubu pragną podkreślić, że łobeski klub jest jedną z najlepiej wyposażonych placówek tego typu w województwie, a kontakt i komunikacja z Urzędem Miejskim w Łobzie przebiegała wzorowo.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

GKRPA spotkała się 16 razy. Członkowie Komisji zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii:

- przeprowadzili 11 spotkań z osobami podejrzanymi o nadużywanie alkoholu (każda ostatnia środa miesiąca),

- podczas trzech spotkań zwizytowali łącznie dziewięć punktów sprzedaży napojów alkoholowych (w Zajezierzu, Wysiedlu oraz 8 w Łobzie), w tym:

GKRPA przeprowadziła kontrolę w sklepie mieszczącym się przy ul. Browarnej w Łobzie, w zakresie prawidłowości korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – art. 15 ustawy z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

- w maju spotkali się w celu omówienia realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za okres styczeń – maj 2017 roku oraz omówienia programu „Dnia Dziecka – Postaw na Rodzinę”,
- we wrześniu spotkali się w celu omówienia realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii z 2017 r., omówiono również propozycje i założenia do Programu na rok 2018,
- pozytywnie zaopiniowali 5 wniosków o realizację środowiskowych programów profilaktyczno – informacyjnych przez sołectwa: Dalno, dwukrotnie Zajezierze, Prusinowo, Rynowo,
- zaopiniowali 24 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wydział Edukacji, Kultury i Zdrowia Urzędu Miejskiego w Łobzie przy pomocy GKRPA zorganizował podczas festynu rodzinnego „Dzień Dziecka – Postaw na Rodzinę” punkt konsultacyjno – informacyjny, którego podstawowym elementem była realizacja środowiskowego programu profilaktycznego skierowanego do dzieci i młodzieży, ponadto:

- do GKRPA wpłynęły 53 wnioski w sprawie objęcia leczeniem odwykowym,
- zaproszono na rozmowy wyjaśniająco-motywuujące 120 osób podejrzewanych o nadużywanie alkoholu oraz 17 osób w charakterze świadka w sprawie,
- skierowano na badania lekarzy specjalistów w zakresie uzależnień – 24 osoby,
- zlecono przeprowadzenie 63 wywiadów w środowisku osób podejrzewanych o nadużywanie alkoholu,
- skierowano 12 wniosków do sądu o wydanie postanowienia o doprowadzenie na badania w kierunku uzależnień,
- skierowano 9 wniosków do sądu o wydanie postanowienia o zobowiązaniu do leczenia odwykowego,
- sześciokrotnie skontrolowano uczestnictwo osób uzależnionych od alkoholu, w zajęciach

terapeutycznych.

Placówki Wsparcia Dziennego działające przy SP 1 i SP 2 w Łobzie

Placówki Wsparcia dziennego działają przy szkołach podstawowych w Łobzie (SP nr 1 i SP nr 2). Każda z placówek prowadzona jest przez jedną wychowawczynię, opiekunki zatrudnione są na $\frac{3}{4}$ etatu na podstawie umowy o pracę. Naboru dzieci do udziału w zajęciach placówek dokonują: wychowawcy klas, pedagog szkolny i nauczyciele w oparciu o informacje o sytuacji rodzinnej lub opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Podstawowym kryterium przyjęcia dziecka jest jego sytuacja rodzinna, dysfunkcyjność rodziny, potrzeba wsparcia i opieki, zaburzenia zachowania, zaniedbania wychowawcze i dydaktyczne. Każda z placówek obejmuje opieką 15 dzieci w wieku od 6 do 12 lat.

Zajęcia w placówkach odbywają się cały rok przez 5 dni w tygodniu, 4 godziny dziennie i są nieodpłatne. Każdy z uczniów ma możliwość higienicznego spożycia jednego posiłku dziennie tzw. podwieczorku. Zajęcia odbywają się również w dni wolne od nauki tj. w okresie ferii świątecznych, zimowych, rekolekcji, wakacji.

Celem placówek jest zapewnienie opieki wychowawczej, pomoc w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, stymulowanie rozwojem dziecka poprzez bezpośrednie oddziaływanie na nie, rozwijanie zainteresowań oraz łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie i eliminowanie zaburzeń zachowania. Działalność placówek polega na organizacji opieki pozalekcyjnej i terapii dla każdego z dzieci.

Kierunki pracy na dany rok szkolny wytycza Program wychowawczy zgodnie z potrzebami wychowanków. Realizacja poszczególnych zadań przebiega zgodnie z ww. Programem i Ramowym planem.

Placówki Wsparcia Dziennego wyposażone są w: komputery z dostępem do internetu, telewizor, odtwarzacz DVD, radiomagnetofon. W pomieszczeniach placówek znajduje się również wiele pomocy dydaktycznych do zajęć plastyczno - technicznych.

Jednym z założeń programu jest kreowanie zdrowego stylu życia, zapobieganie zachowaniom agresywnym, profilaktyka uzależnień oraz szeroko rozumiana edukacja niezbędna do wyrobienia właściwych postaw i zachowań. Działania profilaktyczne podejmowane w obszarach profilaktyki antyalkoholowej mają za zadanie przeciwdziałanie występowaniu wśród uczniów zachowań ryzykownych - związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, prowadzących do nieprzestrzegania norm społecznych oraz niosących ryzyko negatywnych

konsekwencji zdrowotnych, psychicznych i społecznych.

Uczniowie pod opieką wychowawcy:

- odrabiają zadania domowe,
- wykonują prace plastyczne,
- grają w gry planszowe,
- korzystają z sali komputerowej – Internetu,
- uczestniczą w zajęciach sportowych (gry i zabawy ogólnorozwojowe, koszykówka, piłka nożna, gimnastyka korekcyjna),
- wspólnie oglądają filmy i bajki,
- uczestniczą w konkursach,
- wykonują wystrój sali,
- uczestniczą w dyskusjach i pogadankach,
- uczestniczą w zajęciach profilaktycznych Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi,
- biorą udział w imprezach organizowanych przez łobeskie placówki oświatowe.

W 2017 r. w Placówkach Wsparcia Dziennego zorganizowane były następujące imprezy:

- Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Dzień Chłopaka, Andrzejki, Mikołajki,
- odbywały się wycieczki do parku, na plac zabaw, do biblioteki,
- w czasie ferii zimowych dzieci korzystały z zajęć plastycznych, sportowych, muzycznych i komputerowych,
- odbył się wyjazd na basen do Parku Wodnego Relaks w Świdwinie,
- odbył się wyjazd do kina w Drawsku Pomorskim,
- podczas wakacji w okresie od 01.08.2016 r. do 26.08.2016 r. dzieci miały możliwość uczestniczenia w półkolonii, podczas których brały udział w pieszych wycieczkach w teren, jednodniowych wyjazdach do świetlicy wiejskiej w Karwowie oraz wyjeździe do Parku Trampolin w Szczecinie i Aqua parku w Koszalinie,
- w dniach 16 - 18 lipca 2017 r. odbył się wyjazd do Rewala do ośrodka wczasowo – wypoczynkowego.

Dla wychowanków Placówka Wsparcia Dziennego jest drugim domem, gdzie w atmosferze ciepła i miłości, szacunku, zrozumienia, bezpieczeństwa, akceptacji, pomocy i wsparcia realizuje się rozwój intelektualno – moralno – społeczny. Placówka wsparcia dziennego to teren przeznaczony na dyskusje, wymianę poglądów i opinii, naukę wzajemnego szacunku

i tolerancji, przejmowania odpowiedzialności za inną osobę.

Dzieci z pełną świadomością mogą liczyć na wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację i pomoc terapeutyczną dostosowaną do zaburzeń, dysfunkcji. Uczniowie mogą eksponować swe uczucia poprzez wypowiedzi słowne, plastyczne i muzyczne. Realizacja zadań przebiega zgodnie z programem.

Związek Harcerstwa Polskiego (zgodnie z *Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii finansowane jest pomieszczenie z przeznaczeniem pod działalność ZHP mieszczące się przy ul. Niepodległości 36 w Łobzie*)

Misją ZHP jest wychowanie patriotyczne i obywatelskie dzieci i młodzieży oraz pielęgnowanie wartości takich jak: braterstwo, przyjaźń, służba, wiara, praca, sprawiedliwość, wolność i pokój. Wartości te, zapisane w Obietnicy i Prawie Zucha oraz Przyrzeczeniu i Prawie Harcerskim, odnajdywane są w tworzonej przez dziesiątki lat kulturze organizacji. Tworzą one kodeks postępowania i kształtują styl życia członków ruchu harcerskiego, przy czym każdemu z nich pozwalają kreować osobistą drogę ich realizacji w budowanych indywidualnie próbach na kolejne – harcerskie i instruktorskie – stopnie.

Szczep Ziemi Łobeskiej „Czarna Jedyńka” (Związek Harcerstwa Polskiego) skupia w swych szeregach około stu zuchów, harcerzy, harcerzy starszych i wędrowników oraz pięciu instruktorów ZHP. Zuchy – uczniowie klas 1-3 szkół podstawowych, harcerze – uczniowie klas 4-6, harcerze starsi – uczniowie gimnazjum, wędrownicy – szkoły ponadgimnazjalne oraz studenci.

Ważnym elementem pracy wychowawczej jest profilaktyka uzależnień, kształtowanie postaw związanych z patriotyzmem lokalnym, nauka pierwszej pomocy przedmedycznej, eliminowanie przemocy oraz promowanie tolerancji.

Celem działań w obszarze profilaktyki jest pokazanie, jak niebezpieczny może być kontakt z papierosami, alkoholem i narkotykami, przekonanie młodych ludzi, że życie bez używek może być dobre i pogodne oraz że nie warto eksperymentować z tym, co przez chwilę może wydawać się atrakcyjną i modną przygodą. Zadaniem ZHP nie jest prowadzenie terapii, ale pomoc w rozpoznawaniu wartości i dokonywaniu pozytywnych wyborów, kształtowanie wrażliwości na negatywne zjawiska, które mogą mieć miejsce w bezpośrednim otoczeniu zuchów i harcerzy.

Profilaktyka informacyjna – w tym: warsztaty, prelekcje, szkolenia, spektakle profilaktyczne:

- przeprowadzono szkolenie dla właścicieli oraz personelu punktów sprzedaży alkoholu w zakresie obowiązujących przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu na temat: „Zasady sprzedaży i podawania napojów alkoholowych”,
- przeprowadzono szkolenie dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagogów, pracowników socjalnych, w świetle najnowszych przepisów pn. „Praktyczne i skuteczne działanie GKRPA”,
- zakupiono i przekazano szkolnym pedagogom materiały profilaktyczne z przeznaczeniem do prowadzenia zajęć profilaktyczno - edukacyjnych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum,
- przeprowadzono również cykliczną imprezę profilaktyczną pod nazwą „Dzień Dziecka – Postaw Na Rodzinę”, której celem jest propagowanie zdrowego stylu życia bez używek, kształtowanie odpowiedniego systemu wartości w ochronie dzieci i młodzieży w profilaktyce uzależnień, kształtowanie umiejętności spędzania wolnego czasu z całą rodziną, zacieśnienie więzi emocjonalnej między rodzicami a dziećmi, wspólne przeżywanie uroczystości, integracji ze środowiskiem lokalnym poprzez wspólną zabawę. Podczas festynu mieszkańcy Gminy Łobez mogli zasięgnąć informacji w zakresie: poradnictwa rodzinnego, profilaktyki uzależnień, mediacji i terapii rodzin, pomocy materialnej o charakterze socjalnym, Programu 500+ oraz porad w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego i udzielania pierwszej pomocy. W programie ujęto również szereg atrakcji informacyjno - edukacyjnych przygotowanych przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Łobzie. Członkowie GKRPA zorganizowali punkt konsultacyjno - informacyjny, w którym można było porozmawiać min.: z psychologiem, terapeutą, pracownikami socjalnymi, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego;
- współorganizowano programy profilaktyczno - informacyjne przeprowadzone w sołectwach Gminy Łobez mające na celu zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży połączone z elementami profilaktyki, w tym: propagowanie zdrowego stylu życia bez używek, kształtowanie odpowiedniego systemu wartości w ochronie dzieci i młodzieży w profilaktyce uzależnień, kształtowanie umiejętności spędzania wolnego czasu z całą rodziną, zacieśnienie więzi emocjonalnej między rodzicami a dziećmi, wspólne przeżywanie uroczystości, integracji ze środowiskiem lokalnym poprzez wspólną zabawę.

W grudniu 2017 r. przeprowadzane zostaną:

- w szkołach podstawowych oraz gimnazjum warsztaty profilaktyczno – edukacyjne o tematyce: „Stop cyberprzemocy”, „Czy dokuczanie jest przemocą”, „Być tolerancyjnym - czy to jest trudne”, „Komunikacja interpersonalna w zespole klasowym”, „Jak zapobiegać zachowaniom agresywnym”, „Wulgaryzmy - nie tylko pięścią stosujesz przemoc”, „Dialog przeciw alkoholowi - nie pije”, „Stop cyberprzemocy”, „Bezpieczeństwo w sieci”, „Zgrana klasa”. Warsztatami będą objęte wszystkie grupy wiekowe w danej szkole (łącznie 92 godziny dydaktyczne).

Informacje w internecie

W sierpniu 2017 roku powstała nowa strona internetowa: www.gkrpa.lobez.pl na której znajdują się informacje dla osób potrzebujących pomocy lub wsparcia a także dla sprzedawców alkoholu. Zawarto tam min.: opisy terapii, procedur prawnych, środowiskowych programów profilaktycznych, filmotekę, a także testy diagnostyczne. Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży napojów alkoholowych mogą zapoznać się z dotyczącymi ich przepisami prawnymi, a także pobrać druki, wniosków lub oświadczeń.

Strona www.gkrpa.lobez.pl od powstania (cztery miesiące) była wyświetlana przez osoby zainteresowane 2 169 razy.

ROZDZIAŁ III

SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE ŁOBEZ

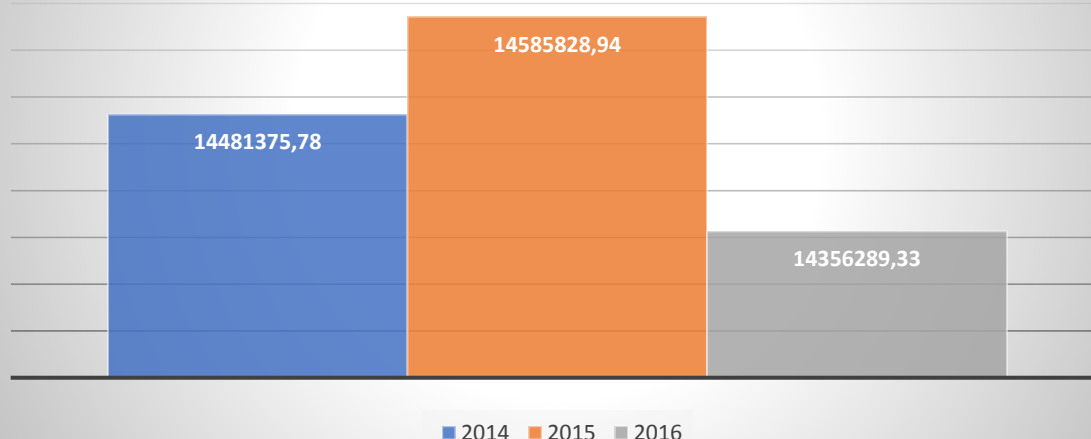
1. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych A, B, C¹ *(bez podziału na sprzedaż napojów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz do spożycia poza miejscem sprzedaży)* w Gminie Łobez z podziałem na lata oraz na sprzedaż brutto w PLN:

rok	średnia ilość grup (A,B,C) w punktach sprzedaży	średnia ilość punktów sprzedaży ²	ilość mieszkańców (stan na koniec roku kalendarzowego)		sprzedaż nap. alkoholowych brutto w PLN			
			ogółem	w tym pełnoletnich	w grupie „A”	w grupie „B”	w grupie „C”	łącznie
2017	135	58	13 119 <i>stan na 30.XI.2017</i>	11 119	<i>dane znane będą w lutym 2018 roku</i>			
2016	138	58	13 289	11 208	7 612 906,08	1 038 810,51	5 704 572,74	14 356 289,33
2015	154	60	13 315	11 301	7 941 512,77	1 164 132,93	5 480 183,24	14 585 828,94
2014	138	56	13 411	11 388	8 076 030,59	1 121 748,49	5 283 596,70	14 481 375,78
2013	156	61	13 485	-	-	-	-	13 795 342,86
2012	164	77	14 155	-	-	-	-	12 601 675,11
2011	146	69	14 274	-	-	-	-	13 397 694,18
2010	149	73	14 319	-	-	-	-	10 632 255,28

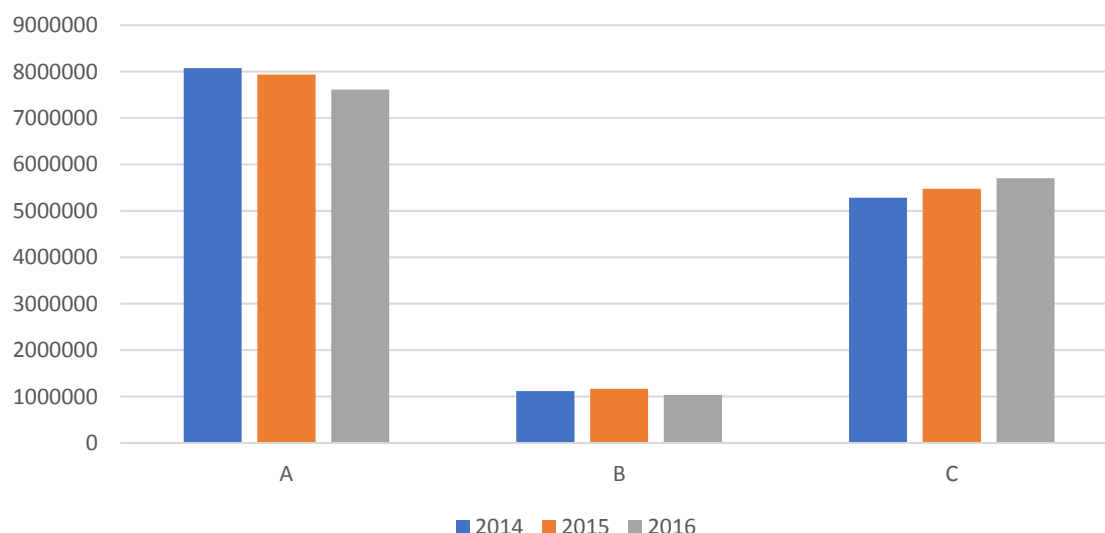
¹ A - o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
B - o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa,
C - o zawartości powyżej 18% alkoholu.

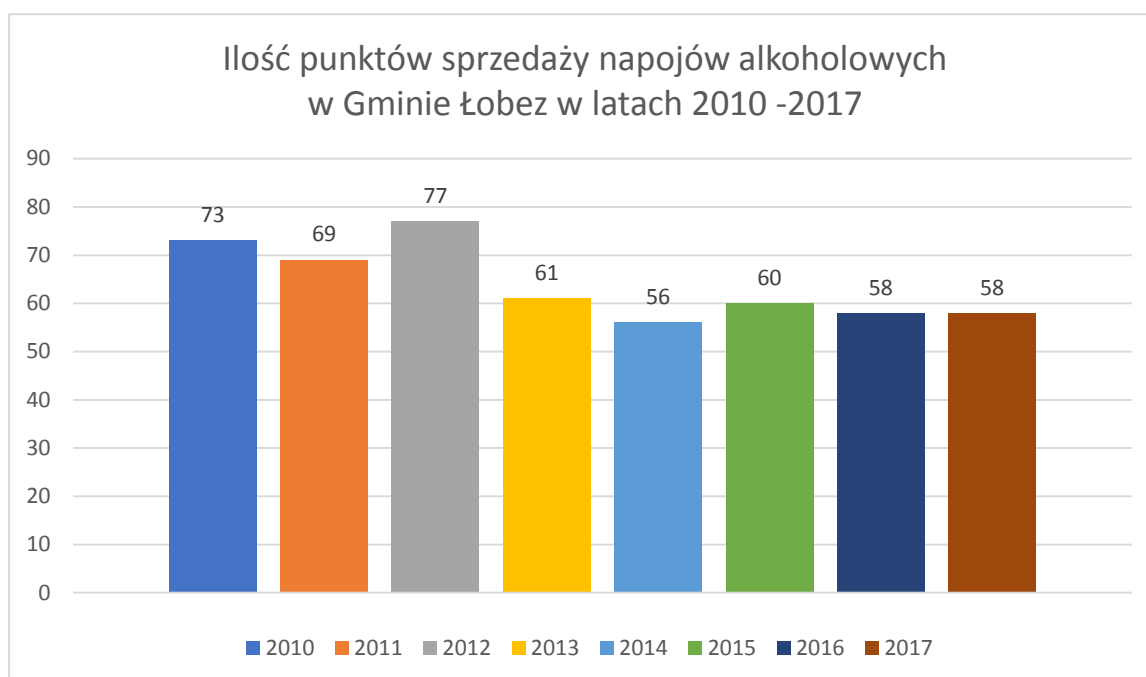
² ze względu na płynną ilość punktów w ciągu roku, podana została średnia w danym roku (A,B,C)

Łączna wartość sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Łobez w latach 2014-2016

Wartość sprzedaży napojów alkoholowych z podziałem na grupy A, B, C w Gminie Łobez w latach 2014-2016

2. Średnia ilość grup sprzedawanych alkoholi (A, B, C) w punktach sprzedaży napojów alkoholowych³ oraz podziałem punktów sprzedaż napojów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (*gastronomia*) oraz do spożycia poza miejscem sprzedaży (*sklepy*) a także zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych polegające na organizacji imprez (*tw. zezwolenia cateringowe*).

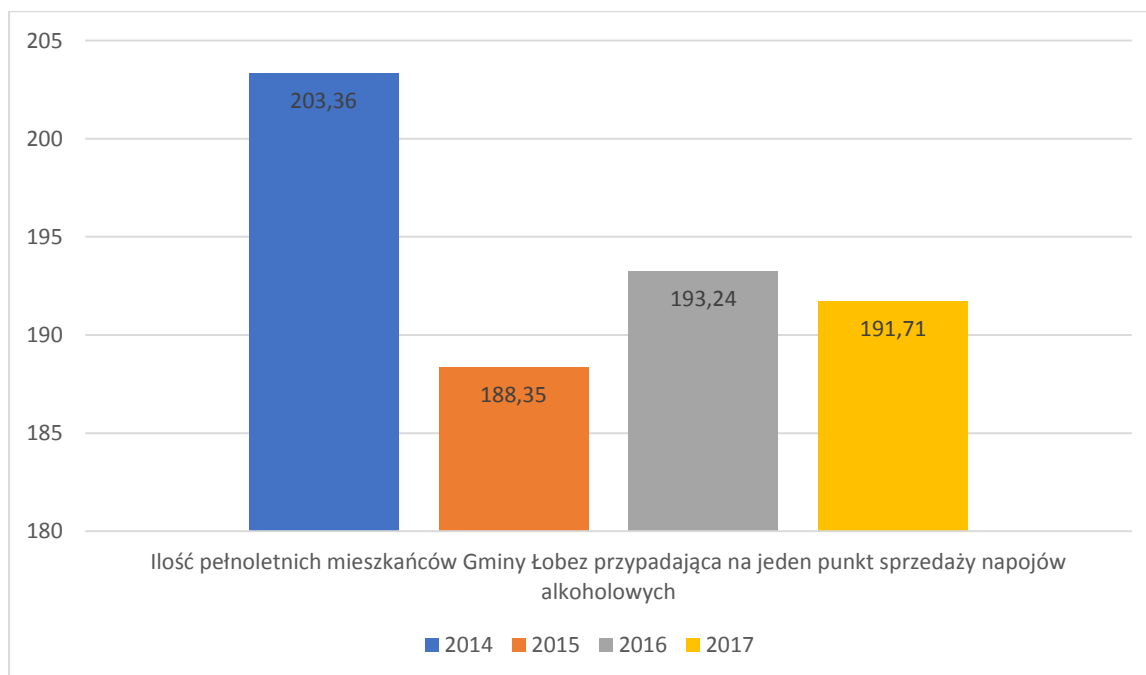
	sprzedaż napojów przeznaczonych	2017	2016	2015	2014	2013
A	do spożycia w miejscu sprzedaży (<i>gastronomia</i>)	13	12	15	9	13
	do spożycia poza miejscem sprzedaży (<i>sklepy</i>)	42	45	49	47	55
	organizacja imprez (<i>zezwolenie cateringowe</i>)	1	-	-	-	-
B	do spożycia w miejscu sprzedaży (<i>gastronomia</i>)	4	4	6	5	5
	do spożycia poza miejscem sprzedaży (<i>sklepy</i>)	37	40	44	42	48
	organizacja imprez (<i>zezwolenie cateringowe</i>)	1	-	-	-	-

³ ze względu na płynną ilość punktów w ciągu roku, podana została średnia w danym roku (A,B,C)

C	do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia)	6	5	5	4	4
	do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	30	32	35	31	31
	organizacja imprez (zezwolenie cateringowe)	1	-	-	-	-

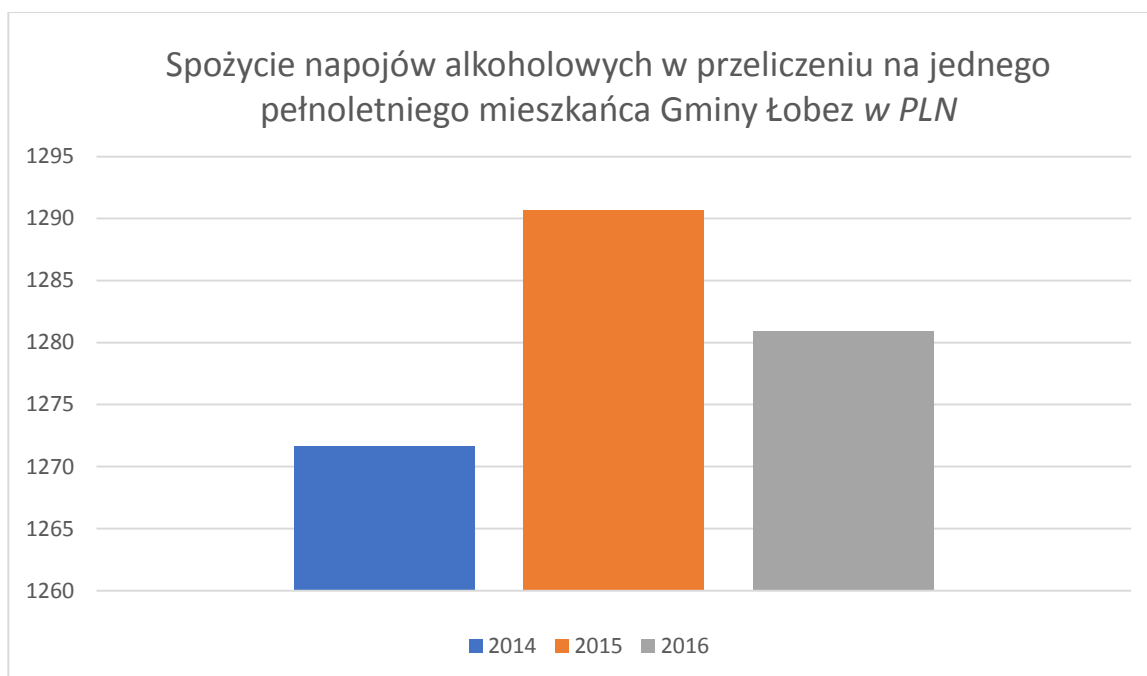
3. Ilość pełnoletnich mieszkańców Gminy Łobez przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych:

rok	2014	2015	2016	2017
ilość pełnoletnich mieszkańców na punkt sprzedaży	203,36	188,35	193,24	191,71

4. Spożycie napojów alkoholowych w przeliczeniu na jednego pełnoletniego mieszkańca Gminy Łobez w PLN.

rok	zakup alkoholu na jednego pełnoletniego mieszkańca w PLN
2016	1280,90
2015	1290,67
2014	1271,63

Analizując statystyki wynika, że wartość sprzedaży detalicznej mocnych alkoholi w Polsce to obecnie rocznie ok. 18 mld zł, wyrobów winiarskich ok. 5 mld zł, a piwa ok. 25 mld zł. Razem 48 mld zł. Ze statystyk w oparciu o sprawozdania z realizacji Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za lata 2015 i 2016 oraz oświadczeń sprzedawców z innych gminy. Dorosły mieszkaniec gminy przeznaczył na zakup alkoholu w 2015 r. średnio ponad 1,2 tys. zł, zaś w 2016 r. 1,23 tys. zł. Niestety wartość ta nie jest miarodajna gdyż tylko ok. 13 % gmin w Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii umieszcza tego typu wyliczenia i analizy.

Z powyższych danych zawartych w tabelach i wykresach wynika że w Gminie Łobez w roku 2015 statystycznie każdy pełnoletni mieszkaniec przeznaczył rocznie 1290,67 zł., a 1280,90 zł. w roku 2016. Niewątpliwie podstawowym czynnikiem mającym wpływ na te dane ma spadek demograficzny występujący na naszym terenie oraz zróżnicowana ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie w danych latach.

Dane za 2017 rok tj. wartość sprzedaży napojów alkoholowych brutto oraz spożycie napojów alkoholowych na jednego mieszkańca znane będą w lutym 2018 roku.

Wskazany wzrost wartości sprzedaży napojów alkoholowych (do 2014 roku) najprawdopodobniej spowodowany jest faktem, iż poprzez ścisłą współpracę z podmiotami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych, sukcesywnie coraz większa ilość przedsiębiorców dołącza do oświadczeń o sprzedaży raport z kas fiskalnych potwierdzający zgodność oświadczenia z wartością wskazaną w wydruku. Na chwilę obecną 99 % przedsiębiorców do ww. oświadczeń załącza raport fiskalny ze sprzedaży alkoholu, tym samym w ww. analizie dotyczącej wartości sprzedaży alkoholu w Gminie Łobez ujęto lata 2014, 2015 i 2016 gdyż te są najbardziej miarodajne.

5. Zgodnie z Uchwałą Nr VI /38/03 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 29 marca 2003 roku w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Łobez⁴, uchwalono:

- 1) Na terenie Gminy Łobez liczbę 80 punktów sprzedaży napojów o zawartości powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 2) Na terenie Gminy Łobez liczbę 25 punktów sprzedaży napojów o zawartości powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

⁴ dotyczy tylko zezwoleń B i C

ROZDZIAŁ IV

Podstawowe cele i zakres wdrażanych działań.

1. W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi:

- 1) zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież:
 - ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez niepełnoletnich,
 - wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych, uczenie postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu,
 - ograniczenie działań promujących picie alkoholu przez młodzież,
 - udzielanie pomocy profesjonalnej rodzicom, których dzieci piją alkohol,
 - edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji,
 - prowadzenie różnych szkoleń, kampanii i imprez mających na celu zmiany postawy wobec picia alkoholu przez młodzież,
- 2) zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnień:
 - uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie procesu uzależnienia,
 - uczenie osobistych umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorców picia,
 - zwiększenie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania wynikających z nadmiernego picia,
 - zwiększenie działań profilaktycznych w szkole i środowiskach lokalnych,
 - szkolenie sprzedawców z zakresu obowiązującej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 3) zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych:
 - zwiększenie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych,
 - wspieranie środowisk wzajemnej pomocy.

2. W zakresie przeciwdziałania narkomanii:

- 1) zapobieganie wzrostowi i rozpowszechnianiu się problemów narkomanii oraz zmniejszenie zainteresowania dzieci i młodzieży substancjami odurzającymi:
 - wdrażanie programów profilaktycznych i metod, uczenie postaw i umiejętności służących życiu bez narkotyków,

2) ograniczenie szkód związanych z narkomanią u osób uzależnionych i w środowisku lokalnym:

- kształtowanie postaw abstynenckich,

3) reintegracja osób uzależnionych od narkotyków:

- zapobieganie nawrotowi choroby,
- utrwalanie postaw abstynenckich.

3. ***W zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi (zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020):***

- 1) *profilaktyka uniwersalna* – jest ukierunkowana na całe populacje, zmniejszanie i eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój wśród m.in.: dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, młodych dorosłych, rodziców dzieci w wieku szkolnym, poprzez propagowanie opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej; realizacja profilaktyki uniwersalnej odbywa się zgodnie z zasadami NPZ⁵,
- 2) *profilaktyka selektywna* – jest ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Obejmuje działania profilaktyczne adresowane do osób, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego; realizacja profilaktyki selektywnej odbywa się zgodnie z zasadami NPZ,
- 3) *profilaktyka wskazująca* – jest ukierunkowana na jednostki wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia. Profilaktyka wskazująca przejawia się m.in. poprzez interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem substancji psychoaktywnych; realizacja profilaktyki wskazującej odbywa się zgodnie z zasadami NPZ.

⁵ Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020.

4. w zakresie promocji zdrowia, zgodnie z Krajowym Programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

1) Edukacja zdrowotna:

- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia,
- prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież,
- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.

2) Szkolenie kadr:

- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- rozwijanie systemu kształcenia, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień,
- podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

3) Zadania regulacyjne i zapewnianie skutecznego egzekwowania przepisów, w tym:

- zmniejszenie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu,
- zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

4) Profilaktyka uniwersalna:

- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój,
- prowadzenie i upowszechnienie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród osób dorosłych, w tym w szczególności w miejscu nauki lub pracy,

- poszerzenie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.
- 5) Profilaktyka selektywna:
- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców,
 - poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- 6) Profilaktyka wskazująca:
- poszerzanie i udoskonalanie oferty upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki wskazującej,
 - udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się.
- 7) Redukcja szkód, rehabilitacja zdrowotna, społeczna i zawodowa:
- zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu,
 - poszerzanie i udoskonalanie oferty leczenia uzależnienia od alkoholu, w tym o programy ograniczania picia alkoholu, oraz popularyzowanie metod mających naukowo dowiedzioną skuteczność,
 - zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia
 - wspieranie działalności środowisk abstynenckich,
 - zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym,
 - zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym,
 - podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - zwiększanie dostępności pomocy dla dzieci z FASD oraz ich opiekunów.

ROZDZIAŁ V

Realizacja zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem:

- 1) prowadzenie edukacji na temat uzależnień, form leczenia, profilaktyki (szkolne programy profilaktyczne, broszury, materiały informacyjne rozpowszechniane w miejscach publicznych na terenie gminy),
- 2) kontynuacja działalności terapeutów i psychologa (porady i zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych),
- 3) kontynuacja działalności Klubu Abstynenta „FRAL” w Łobzie,
- 4) kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego,
- 5) kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego terapeuty rodzinnego,
- 6) finansowanie zastrzyków odwykowych dla osób uzależnionych od alkoholu uczestniczących w terapii odwykowej,
- 7) warsztaty terapeutyczne nt. profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie prowadzone w szkołach.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,

- 1) poradnictwo, motywowanie do podjęcia abstynencji, pomoc w uzyskaniu miejsca na oddziale odwykowym, w ośrodku wczesnej interwencji na detoksie, w ośrodku rehabilitacyjnym (GKRPA, psycholog, terapeuta, punkt konsultacyjny),
- 2) prowadzenie terapii krótkoterminowej i długoterminowej (psycholog, terapeuta),
- 3) organizowanie grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych (Klub Abstynenta FRAL),
- 8) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie (Zespół Interdyscyplinarny),
- 9) poradnictwo radcy prawnego świadczącego usługi doradcze dla osób współuzależnionych i doznających przemocy w rodzinie,

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i terapeutycznych:

- 1) finansowanie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci z grup ryzyka, niedostosowanych społecznie, ubogich i z rodzin alkoholowych przy Szkole Podstawowej Nr 1, Nr 2, (doposażenie, dożywianie dzieci, pomoc w organizacji imprez okolicznościowych, wynagrodzenia wychowawców),
- 2) wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki pedagogów szkolnych, nauczycieli i wychowawców placówek wsparcia dziennego (finansowanie szkoleń),
- 3) realizacja szkolnych programów profilaktycznych,
- 4) organizowanie imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych, propagujących zdrowy styl życia,
- 5) organizowanie szkoleń i kampanii edukacyjnych w dziedzinie profilaktyki alkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii dla młodzieży szkół ponadpodstawowych,
- 6) organizowanie i finansowanie warsztatów i spektakli teatralnych na temat profilaktyki uzależnień,
- 7) organizowanie i dofinansowanie kolonii letnich dla dzieci z grup ryzyka, niedostosowanych społecznie i z rodzin alkoholowych,
- 8) dofinansowywanie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie:

dofinansowanie i merytoryczne wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób dotkniętych problemem alkoholowym - umożliwienie im udziału w szkoleniach, naradach, imprezach trzeźwościowych oraz zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego:

- 1) podejmowanie działań kontrolnych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 2) podejmowanie działań interwencyjnych wobec firm prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, w szczególności reklamę skierowaną do młodzieży.

6. *Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej:*

dofinansowanie Centrum Integracji Społecznej prowadzącego działalność na terenie Gminy Łobez (w ramach otwartego konkursu ofert).

7. *Finansowanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym:*

- 1) wynagrodzenia członków komisji,
- 2) koszty szkoleń i delegacji (zwrot kosztów przejazdu) członków komisji,
- 3) materiały i wyposażenie,
- 4) opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, opłaty sądowe,
- 5) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych.

ROZDZIAŁ VI

Instytucje i organizacje zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii na terenie Gminy Łobez.

1. *Klub Abstynenta „FRAL” w Łobzie ul. Niepodległości 50* - oferuje pomoc osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom. Organizuje samopomocowe zajęcia terapeutyczne w warunkach zapewniających dyskrecję.

W pomieszczeniach Klubu Abstynenta „FRAL” przyjmują nieodpłatnie specjaliści:

- psycholog (udzielający pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz potrzebującym wsparcia),
- terapeuta ds. uzależnień prowadzący również spotkania grupowe dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz potrzebujących pomocy,
- terapeuta ds. uzależnień prowadzący również grupę Al-Anon,
- terapeuta ds. rodzinnych (udzielający pomocy w zakresie komunikacji w rodzinie, terapii dzieci i młodzieży, terapii zaburzeń odżywiania, przemocy i uzależnienia, rozwodu, adopcji, rodziny zrekonstruowanej, straty i żałoby w rodzinie),
- mediator rodzinny (udzielający pomocy w zakresie spraw rodzinnych, majątkowych, prawa pracy, gospodarczych, w oświacie, karnych, nieletnich),
- pracownik punktu konsultacyjnego (udzielający pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz potrzebującym wsparcia),
- radca prawny udzielający pomocy osobom współuzależnionym oraz doznającym przemocy.

2. *Komenda Powiatowa Policji w Łobzie ul. Wojska Polskiego 2.*

Działania instytucji w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi ukierunkowane są na prowadzenie rozmów profilaktycznych i pouczających. W przypadku nadużywania alkoholu przez rodziców funkcjonariusze policji wnioskuje do sądu o właściwe sprawowanie władzy rodzicielskiej oraz o leczenie odwykowe z powództwa cywilnego. Komenda Powiatowa Policji w Łobzie prowadzi różnorodne działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wdrażając „Niebieską Kartę”.

3. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie przy ul. Niepodległości 13.

Udziela pomocy rodzinom, w których występuje trudna sytuacja finansowa związana z nadużywaniem alkoholu. Pomoc ta, to głównie pomoc finansowa w formie zasiłków, bonów żywnościowych, oraz obiadów w szkołach dla dzieci. Ośrodek Pomocy Społecznej dofinansowuje również wypoczynek dla dzieci ze środowisk ryzyka. MGOPS prowadzi również działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wdrażając „Niebieską Kartę” (Zespół Interdyscyplinarny).

Pracownicy socjalni Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzą szeroko rozumianą pracę socjalną min: poradnictwo i pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc pedagogiczną i socjalną.

4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie w ramach działań z zakresu interwencji kryzysowej proponuje:

- pomoc prawną, pedagogiczną, socjalną i psychologiczną,
- poradnictwo i konsultacje,
- grupę wsparcia dla kobiet i mężczyzn ofiar przemocy domowej,
- grupę wsparcia dla dzieci i młodzieży dotkniętych przemocą i będących świadkami przemocy.

5. Centrum Integracji Społecznej „Od Nowa” w Łobzie ma na celu umożliwienie powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym niepotrafiącym poradzić sobie z podstawowymi problemami życiowymi. Zadaniem CIS jest reintegracja społeczna mająca na celu wzmocnienie pozycji społecznej dzięki pomocy szeregu specjalistów: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego oraz doradcy społecznego.

Uczestnicy odbywają rozmowy diagnostyczne, które pomagają ocenić osobowość oraz ich mocne i słabe strony, Dzięki temu specjaliści mogą określić indywidualne potrzeby uczestników, problemy oraz sposoby ich rozwiązywania.

6. Centrum Integracji Społecznej „Pasja” w Łobzie ma na celu umożliwienie powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym niepotrafiącym poradzić sobie z podstawowymi problemami życiowymi. Zadaniem CIS jest reintegracja społeczna mająca na celu wzmocnienie pozycji społecznej dzięki pomocy szeregu specjalistów: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego oraz doradcy społecznego.

7. *STOWARZYSZENIE MONAR Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień* w Grabowie jest placówką prowadzącą leczenie, terapię i rehabilitację osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych powyżej 18 roku życia. Placówka realizuje formułę edukacji prozdrowotnej obejmującej profilaktykę zachowań ryzykownych dotyczących przede wszystkim HIV, AIDS i innych chorób związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych.

- 1) Liczba miejsc w ośrodku rehabilitacyjnym: 35 (od 18 r. życia).
- 2) Czas trwania programu rehabilitacyjnego: 12-18 miesięcy (średnioterminowe).
- 3) Placówka prowadzi:
 - leczenie somatyczne,
 - leczenie psychiatryczne,
 - poradnictwo dla rodzin osób uzależnionych,
 - poradnictwo dla osób uzależnionych,
 - psychoterapię indywidualną dla osób uzależnionych,
 - psychoterapię grupową dla rodzin osób uzależnionych,
 - psychoterapię grupową dla osób uzależnionych,
 - kursy zawodowe.
- 4) Placówka wystawia skierowania na:
 - badania stwierdzające zakażenie hiv,
 - badania stwierdzające zakażenie hcv,
 - badania stwierdzające zakażenie hbv.
- 5) Placówka przyjmuje osoby zobowiązane przez sąd do leczenia
- 6) Placówka prowadzi program profilaktyczno-leczniczy dla osób uzależnionych lub używających szkodliwie, skierowanych do programu w związku z art. 72 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

8. Organizacje i stowarzyszenia kulturalne i sportowe, które w swoich statutach ujęte mają zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

ROZDZIAŁ VI

Preliminarz kosztów realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie na rok 2018.

Dział 851 – Ochrona zdrowia – 327 800,00 zł

w tym: rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi 312 680 zł

rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii 15 120 zł

1.1 Przeciwdziałanie alkoholizmowi – plan wydatków 225 203,00

§ 2820 dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom /w tym zajęcia sportowe/	23 000,00
§ 2830 dotacja przedmiotowa budżetu dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	78 000,00
- dotacje na zadania w zakresie profilaktyki uzależnień (otwarty konkurs ofert m.in. na: realizację zadania publicznego mającego na celu reintegrację zawodową i społeczną osób dotkniętych wykluczeniem społecznym, na realizację zadań w zakresie pomocy rodzinie oraz organizowanie zajęć pozalekcyjnych)	
§ 4110 Fundusz ubezpieczeń społecznych	7 312,00
§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	1 042,00
§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe	41 015,00
w tym:	
• wynagrodzenie za przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,	
• wynagrodzenie członków GKRPA,	
• wynagrodzenie gospodarza Klubu Abstynenta „FRAL”,	
• wynagrodzenie terapeuty rodzinnego / mediatora rodzinnego,	
• wynagrodzenie terapeuty ds. uzależnień + AL. ANON,	
§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia	10 304,00
w tym:	
• realizacja zadań z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzona przez sołectwa na podstawie opracowanych zatwierdzonych programów,	
• zakup środków czystości (Świetlice, Klub Abstynenta „FRAL”),	
• puchary, nagrody (m.in. Dzień Dziecka – „Postaw Na Rodzinę”),	

• materiały biurowe na potrzeby Punktu Konsultacyjnego,	
§ 4240 zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	3 000,00
• zakup materiałów informacyjnych, broszur, plakatów, ulotek, książek, publikacji prasowych dotyczących uzależnień, materiałów do prowadzenia kampanii edukacyjnych (m.in. kampania pn. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Niebieska Linia” i „Wychowawca”)	
§ 4260 zakup energii	10 000,00
• energia elektryczna i ciepła – świetlica TPD ul. Łożnicka,	
• energia ciepła i elektryczna Harcówka ul. Niepodległości,	
• energia elektryczna i ciepła, woda – Klub Abstynenta „FRAL”,	
• zakup wody - świetlica TPD ul. Łożnicka,	
§ 4270 zakup usług remontowych	2 100,00
• fundusz remontowy – świetlica TPD ul. Łożnicka,	
§ 4300 zakup usług pozostałych	41 910,00
• czynsz Harcówka – eksploatacja,	
• ścieki i opłata wod. - świetlica TPD, ul. Łożnicka,	
• programy, spektakle profilaktyczne,	
• usługi medyczne (zastrzyki odwykowe + opłata za terapie podtrzymujące),	
• usługi terapeuty ds. uzależnień + spotkania grupowe,	
• usługi psychologa,	
• opłata za kolonie uczniów z rodzin z problemem alkoholowym,	
• pozostałe wydatki (w tym organizacja Dnia Dziecka – „Postaw Na Rodzinę”)	
§ 4360 opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	420,00
• abonament za telefon w Punkcie Konsultacyjnym, Klubie Abstynenta „FRAL”,	
§ 4390 zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyzy, analiz i opinii	5 100,00
• badania lekarskie przez biegłych sądowych w kierunku uzależnień,	
§ 4410 podróże służbowe krajowe	300,00
§ 4520 opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	300,00
• opłata za śmieci świetlica TPD,	
§ 4610 koszty postanowień sądowych i prokuratury	600,00
§ 4700 szkolenia pracowników, członków GKRPA, kuratorów sądowych	800,00

1.2. Przeciwdziałanie alkoholizmowi

– środki dla MGOPS na utrzymanie placówek wsparcia dziennego **87 477,00**

§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	49 440,00
§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenia roczne	3 000,00
§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	9 100,00
§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	1 280,00
§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	500,00
§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	14 200,00
§ 4300 Zakup usług pozostałych	6 000,00
§ 4440 odpis ZFSS	3 557,00
§ 4700 Szkolenia pracowników	400,00

Razem wydatki **312 680 zł.**

2. Przeciwdziałanie narkomanii – plan wydatków **15 120, 00**

§ 2820 dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	8 000,00
§ 4110 składki na ubezpieczenia społeczne	550,00
§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe	3 700,00
• wynagrodzenia terapeuty w punkcie konsultacyjnym,	
§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00
• zakup publikacji książkowych, ulotek, materiałów biurowych,	
• zakup nagród, pucharów, dyplomów,	
• zakup narkotestów	
§ 4300 zakup usług pozostałych	1 870,00
• szkolenia,	
• kampanie edukacyjne, spektakle, programy profilaktyczne.	

Razem wydatki **15 120,00**

ROZDZIAŁ VII

Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie w roku 2017.

Ochrona zdrowia – 366 800,00 zł

w tym: rozdział 85154 – 1. przeciwdziałanie alkoholizmowi 359 380,00

1.1. przeciwdziałanie alkoholizmowi – 276 245,00 zł

1.2. środki dla MGOPS na utrzymanie świetlic terapeutycznych – 83 135,00 zł

rozdział 85153 – 2. przeciwdziałanie narkomanii 7 420,00

1.1. Przeciwdziałanie alkoholizmowi – plan wydatków 276 245,00

§ 2820 dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom (w tym zajęcia sportowe) 17 459,96

w tym:

- 10 000,00 *Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe* (organizacja czasu wolnego w okresie wakacji – „Wakacje na sportowo z profilaktyką uzależnień – realizacja Programu Środowiskowo – Profilaktyczno – Informacyjnego, połączonego z elementami sportowymi”, uczestniczyło ok. 1500 dzieci),
- 2 959,96 *Ludowy Łobeski Klub Biegacza „TRUCHT”* („Masowe biegi uliczne – Bieg Rodzinny z okazji DNI ŁOBZA 2017 r.” – w biegu rodzinnym wzięło udział 34 rodziny – 108 uczestników),
- 4 500,00 *Miejski Ludowy Klub Sportowy „ŚWIATOWID 63”* (organizacja czasu wolnego w okresie ferii zimowych – „Ferie 2017 z piłką nożną”).

§ 2830 dotacja przedmiotowa budżetu dla jednostek niezaliczanych

do sektora finansów publicznych 120 805,04

- *dotacje na zadania w zakresie profilaktyki uzależnień (otwarty konkurs ofert m.in. na: realizację zadania publicznego mającego na celu reintegrację zawodową i społeczną osób dotkniętych wykluczeniem społecznym, na realizację zadań w zakresie pomocy rodzinie oraz organizowanie zajęć pozalekcyjnych)*

w tym:

- 28 000,00 *Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (prowadzenie dwóch placówek wsparcia dziennego dla dzieci z terenu Gminy Łobez – łącznie 45 dzieci),*
- 89 940,00 *Centrum Integracji Społecznej (kursy i szkolenia zawodowe oraz praktyki u pracodawców mające na celu podniesienie kwalifikacji bądź przekwalifikowania się uczestnika – łącznie 16 osób),*
- 2 865,04 *Fundacja PASJA (aktywizacja społeczna i zawodowa 5 uczestników).*

§ 4110 fundusz ubezpieczeń społecznych	2 324,78
§ 4120 składki na Fundusz Pracy	294,98
§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe	28 155,97
w tym wynagrodzenia:	
• <i>za przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,</i>	
• <i>członków GKRPA,</i>	
• <i>terapeuty w punkcie konsultacyjnym,</i>	
• <i>terapeuty rodzinnego,</i>	
• <i>gospodarza Klubu „FRAL”,</i>	
§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia	6 471,96
w tym:	
• <i>zakup art. spożywczych, sportowych,</i>	
<i>nagród do zorganizowania oraz Dnia Dziecka,</i>	
• <i>pakiet materiałów profilaktycznych GKRPA,</i>	
• <i>zakup środków czystości FRAL,</i>	
• <i>zabezpieczenie przeciwalkoholowe,</i>	
• <i>koszty programów realizowanych w sołectwach,</i>	
• <i>prenumerata miesięcznika „Wychowawca”,</i>	
• <i>ulotki profilaktyczne „Zachowaj Trzeźwy Umysł”,</i>	
• <i>materiały profilaktyczne dla GKRPA,</i>	
§ 4220 zakup środków żywności	978,67
• <i>organizacja Dnia Dziecka – Postaw na Rodzinę,</i>	
§ 4260 zakup energii elektrycznej, ciepłej, woda/ścieki, gaz	7 984,71
• <i>FRAL (energia elektryczna, ciepła, woda),</i>	
• <i>ŚWIETLICA TPD ul. Łożnicka,</i>	
§ 4270 zakup usług remontowych	1 904,76

• Fundusz remontowy, eksploatacja, gospod. odpadami komunalnymi	
ŚWIETLICA TPD ul. Łożnicka,	
§ 4300 zakup usług pozostałych	53 040,18
w tym:	
• wynagrodzenie psychologa i terapeutów, • wynagrodzenie radcy prawnego, • usługi medyczne (terapię podtrzymujące), • programy i warsztaty profilaktyczne w szkołach, • organizacja Dnia Dziecka „Postaw Na Rodzinę”, • wynajem urządzeń pneumatycznych - Dzień Dziecka, • koszty pobytu dzieci na kolonii profilaktycznej, • ulotki profilaktyczne, • opłaty wod-kan. - TPD ul. Łożnicka, • opłaty do Spółdz. Mieszk. – harcówka ul. Niepodległości,	
§ 4360 opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	294,54
• abonament za telefon w Punkcie Konsultacyjnym, Klubie Abstynenta,	
§ 4390 zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	4 080,00
• badania lekarskie przez biegłych sądowych w kierunku uzależnień,	
§ 4480 Podatek od nieruchomości	470,85
• harcówka ul. Niepodległości,	
§ 4520 opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	286,00
• za wywóz nieczystości stałych – TPD ul. H. Łożnicka,	
§ 4610 koszty postanowień sądowych i prokuratury	80,00
Wydatki razem (do 06 grudnia 2017 r.)	244 632,40
<u>Pozostało – realizacja grudzień 2017 r.</u>	<u>31 612,60</u>

1.2. Przeciwdziałanie alkoholizmowi

– środki dla MGOPS na utrzymanie placówek wsparcia dziennego	83 135,00
§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	40 434,27
§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3 194,72
§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	7 448,09

§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	596,78
§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	9 470,37
§ 4300 Zakup usług pozostałych	7 160,49
§ 4430 Różne opłaty i składki	179,00
§ 4440 odpis ZFSS	1 778,00
§ 4700 szkolenia	151,00

Wydatki razem (do 30 listopada 2017 r.) **70 412,72**

Pozostało – realizacja grudzień 2017 r. **12 722,28**

2. Przeciwdziałanie narkomanii – plan wydatków **7 420,00**

Wydatki:

§ 4110 składki na ubezpieczenia społeczne	518,77
§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe	3 257,03
§ 4300 zakup usług pozostałych	882,00

Wydatki razem (do 06 grudnia 2017 r.) **4 657,80**

Pozostało – realizacja grudzień 2017 r. **2 762,20**

Załącznik do GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA ROK 2018

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE ŁOBEZ

Urząd Miejski w Łobzie

Wydział Edukacji, Kultury i Zdrowia

ul. Niepodległości 13, 73-150 Łobez

tel. (91) 3976178

profilaktyka@lobez.pl

ŁOBEZ 2017

SPIS TREŚCI

1.WPROWADZENIE.....	3
1.1. Cele i ogólne założenia badania.....	4
1.2. Problematyka badania	5
2. METODOLOGIA BADANIA.....	7
2.1. Uzasadnienie i wybór techniki badawczej.....	7
2.2. Dobór próby.....	8
2.3. Narzędzia badawcze.....	8
3.BADANIE DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW NA TERENIE GMINY ŁOBEZ.....	9
3.1. Struktura badanej próby.....	9
3.2. Postrzeganie wybranych problemów społecznych.....	12
3.3. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	15
3.4. Problem nikotynowy z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	27
3.5. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	30
3.6. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	37
3.7. Problem przemocowy z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	42
3.8. Profilaktyka z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	50
4. BADANIE DZIECI I MŁODZIEŻY NA TERENIE GMINY ŁOBEZ.....	54
4.1. Struktura badanej próby.....	54
4.2. Sytuacja rodzinna.....	56
4.3. Czas wolny.....	62
4.4. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży.....	71
4.5. Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży.....	89
4.6. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży.....	92
4.7. Profilaktyka z perspektywy dzieci i młodzieży.....	103
4.8. Problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży.....	109
4.9. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dzieci i młodzieży.....	117
5. BADANIE SPRZEDAWCÓW NA TERENIE GMINY ŁOBEZ.....	131
5.1. Struktura badanej próby.....	131
5.2. Problem uzależnień w gminie.....	133
6. PORÓWNANIE WYNIKÓW BADAŃ Z ROKU 2016 DO WYNIKÓW W ROKU 2017.....	147
7. PORÓWNANIE WYNIKÓW BADAŃ REALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY ŁOBEZ DO WYNIKÓW BADAŃ REALIZOWANYCH W INNEJ GMINIE.....	153
8. WNIOSKI I REKOMENDACJE	171

1.WPROWADZENIE

Spółeczeństwo polskie, na skutek gwałtownych przemian ustrojowych, ekonomicznych, społeczno – kulturowych i technologicznych nadal doświadcza wielu trudności, które ograniczają lub spowalniają jego rozwój. Socjologowie trudne sytuacje w życiu zbiorowości określają terminem: „problem społeczny” oraz terminem „kwestie społeczne”.

Kwestia społeczna - to poważny, budzący niepokój problem społeczny, który nie może zostać samodzielnie rozwiązany przez ludzi i wymaga szerokich działań wielu podmiotów.

Problem społeczny: w definicji R. Marisa to: „*ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludności, przez silne grupy, bądź przez charyzmatyczne jednostki, oraz które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić*”¹. Według K. Fryszackiego, warunkiem determinującym zaistnienie problemu społecznego jest stan świadomości. Pojawiające się i narastające poczucie niepokoju, zagrożenia, sprzeciwu to mechanizm identyfikowania problemów oraz nadawania im społecznego charakteru².

W świetle tych definicji muszą pojawić się cztery istotne elementy, aby można było mówić o problemie społecznym:

- problem społeczny jest **zjawiskiem niepożądanym**;
- **wywołuje krytykę** znacznej liczby ludzi;
- jest zjawiskiem **możliwym do przewyciężenia**;
- można go przewyciężyć przez **zbiorowe działanie**.

Huber Blumer wyróżnia pięć faz w procesie definiowania problemów społecznych:

- wyłonienie się problemu,
- uprawomocnienie,
- mobilizacja do działania,
- sformułowanie oficjalnego planu działania,
- empiryczne realizacje planu.

¹ K. Fryszacki, Socjologia problemów społecznych, Warszawa 2009, s. 20.

² Fryszacki K. , Problemy społeczne, [w:] Encyklopedia socjologii, tom III, Warszawa 2000, s. 205

Do problemów społecznych, które w ostatnich dekadach dają najwyraźniej znać o sobie w polskiej rzeczywistości należy zaliczyć: alkoholizm, narkomanię, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekuńczo-wychowawczą oraz wykluczenie społeczne. Każdy z tych problemów wymaga odmiennego podejścia i działań specjalistów. Priorytetem w polityce społecznej staje się zatem przeciwdziałanie tego typu zagrożeniom oraz podjęcie działań prowadzących do ograniczenia izolacji społecznej oraz zwiększenie integracji społecznej grup i osób zagrożonych występowaniem wyżej wymienionych problemów.

Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. **Badanie to ma na celu przede wszystkim zdiagnozowanie stanu społeczeństwa oraz wskazanie przyczyn obecnej sytuacji.** Diagnoza społeczna bezpośrednio lub pośrednio odnosi się do stanu i sposobu zaspokajania potrzeb społecznych. Jej specyfiką jest fakt, iż koncentruje się ona na zidentyfikowaniu i opisanu takich zjawisk, które ograniczają zaspokojenie potrzeb społecznych lub stwarzają zagrożenie takiego ograniczenia. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

1.1. Cele i ogólne założenia badania

Niniejsza diagnoza społeczna realizowana na zlecenie gminy Łobez ma na celu ukazanie skali problemów uzależnień na terenie gminy. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- ✓ zidentyfikowania problemów uzależnień wśród różnych grup (dzieci, młodzieży, dorosłych mieszkańców),
- ✓ zidentyfikowania problemu przemocy wśród różnych grup (dzieci, młodzieży, dorosłych mieszkańców),
- ✓ scharakteryzowania postaw mieszkańców wobec istotnych problemów społecznych,
- ✓ zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- ✓ określenia skali oraz zakresu problemów uzależnień i przemocy,
- ✓ zidentyfikowania skutków występujących problemów,
- ✓ pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

1.2. Problematyka badania

Zakres prac badawczych odnosił się do zdiagnozowania następujących problemów:

- **Problemu alkoholowego (alkoholizmu)** – według WHO (World Health Organization) to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą”³. Problem alkoholowy jest jednym z najpoważniejszych i najpowszechniejszych problemów społeczeństwa polskiego, w związku z tym tej kwestii poświęcono najwięcej miejsca w niniejszej diagnozie.
- **Problemu narkotykowego (narkomania)** – według ustawy z dnia 29 lipca 2005r. przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”.⁴ W niniejszym raporcie zwrócono uwagę przede wszystkim na następujące kwestie związane z owym zjawiskiem: rozpowszechnienie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy;
- **Problemu nikotynowego (nikotynizm)** – jest zjawiskiem, które polega na regularnym zażywaniu tytoniu, w skład którego wchodzi nikotyna – silna trucizna oraz szereg innych substancji, które wykazują negatywny wpływ na nasz organizm. Niniejsza diagnoza ma na celu ukazanie skali uzależnienia oraz dostępności dla dzieci i młodzieży szkolnej na terenie miasta, a także skali problemu wśród dorosłych mieszkańców gminy Łobez.
- **Zjawiska przemocy w rodzinie** - ten rodzaj przemocy często określany jest także mianem „przemocy domowej”. W polskim porządku prawnym charakterystykę i definicję zjawiska przemocy w rodzinie zawiera Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *O przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* ⁵. Wskazano w niej, iż za „przemoc

³ T. Pilch, *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, str. 92.

⁴ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224).

⁵ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. O przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887).

w rodzinie” uważa się jednorazowe lub powtarzające się wielokrotnie „umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste” członków danej rodziny lub osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących ze sprawcą tego rodzaju zachowań. Podobną charakterystykę tego zjawiska zawarto w Kodeksie karnym (art. 207 k.k.), w którym istnieje pojęcie „znęcania się” fizycznego lub psychicznego nad osobą najbliższą lub „inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny”⁶. Charakterystyczną cechą przemocy w rodzinie jest wykorzystanie przez sprawców tego rodzaju zachowań, posiadanej siły i dominacji nad innymi członkami rodziny, w celu podporządkowania ich i zmuszenia do określonych zachowań. Z tego powodu osobami doznającymi przemocy są najczęściej osoby, które w strukturze danej rodziny są zależne od swych opiekunów lub bliskich.

- **Zjawiska przemocy rówieśniczej** - „wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji”⁷. Coraz powszechniejszym rodzajem agresji rówieśniczej jest dręczenie jednych uczniów przez drugich, które często ma miejsce także w środowisku wirtualnym (cyberprzemoc). Przemoc rówieśnicza może przybierać formę przemocy bezpośredniej oraz pośredniej. Sprawcą przemocy rówieśniczej może być pojedyncza osoba lub grupa.
- **Uzależnieniami behawioralnymi** – określa się formy zaburzeń (nałogów) nie związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, a związanych z niekontrolowanym wykonywaniem pewnych czynności. W niniejszym badaniu zwrócono uwagę przede wszystkim na uzależnienia związane z komputerem i Internetem. Jest to coraz bardziej popularny rodzaj uzależnień, w związku z tym niniejsza diagnoza porusza również te kwestie.

⁶ J. Polanowski, Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Prawo i praktyka, Wydawnictwo Edukacyjne „Parpamedia”, Warszawa 1999, s. 21.

⁷ I. Pospiszyl, *Patologie społeczne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

2. METODOLOGIA BADANIA

2.1. Uzasadnienie i wybór techniki badawczej

Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, uzależnień behawioralnych oraz zjawiska przemocy. W tym celu zdecydowano się na przeprowadzenie czterech komplementarnych badań, zrealizowanych wśród trzech grup społecznych: dorosłych mieszkańców miasta, uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej, gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej oraz sprzedawców napojów alkoholowych. Każda grupa respondentów wniosła coś nowego względem badanych zagadnień i pozwoliła na ich lepszą diagnozę oraz głębsze zrozumienie.

W badaniach zastosowano triangulację technik badawczych. Koncepcja badania uwzględniła zapewnienie trafności i rzetelności planowanych działań. Wiązała się z tym przede wszystkim triangulacja źródeł danych, polegająca na pozyskaniu informacji z różnych środowisk.

Badania zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą **metody PAPI** (Paper & Pen Personal Interview - wywiad bezpośredni realizowany przy użyciu papierowej ankiety). Wykorzystana technika badawcza opierała się na bezpośrednim komunikowaniu się ankietera z respondentami, przy wykorzystaniu ustrukturyzowanego narzędzia badawczego, jakim był kwestionariusz ankiety. W ten sposób przebadano dorosłych mieszkańców oraz sprzedawców. W przypadku uczniów zastosowano badanie ankietowe za pomocą ankiety internetowej (**CAWI** Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW). Przed przystąpieniem do ankietowania dzieci i młodzieży szkolnej, za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrekcji placówki szkolnej na przeprowadzenie badania, udzielano informacji o całkowitej anonimowości oraz o zasadach wypełniania kwestionariuszy, by zminimalizować ryzyko występowania braków danych.

2.2. Dobór próby

Badania były przeprowadzane od sierpnia 2017 roku do października 2017 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 535 osób. Zróżnicowany dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk. Poniższy wykres przedstawia szczegółową strukturę próby badawczej:

2.3. Narzędzia badawcze

Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych miał podobną konstrukcję niezależnie od badanej grupy. Składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru. Ze względu na specyfikę poszczególnych grup dokonano spersonalizowania pytań, dostosowując ich charakter do profilu respondenta. Ankieta wypełniana była samodzielnie, co ma niebagatelną rolę w badaniu postaw i opinii względem delikatnych kwestii. Za każdym razem przed przystąpieniem do badania, uczestnicy zostali poinformowani o pełnej anonimowości, został wyjaśniony cel oraz instrukcja wypełniania kwestionariusza. Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy. **Ewentualne dysproporcje związane są z zaokrągleniem do liczb całkowitych (maksymalnie +/- 1%).**

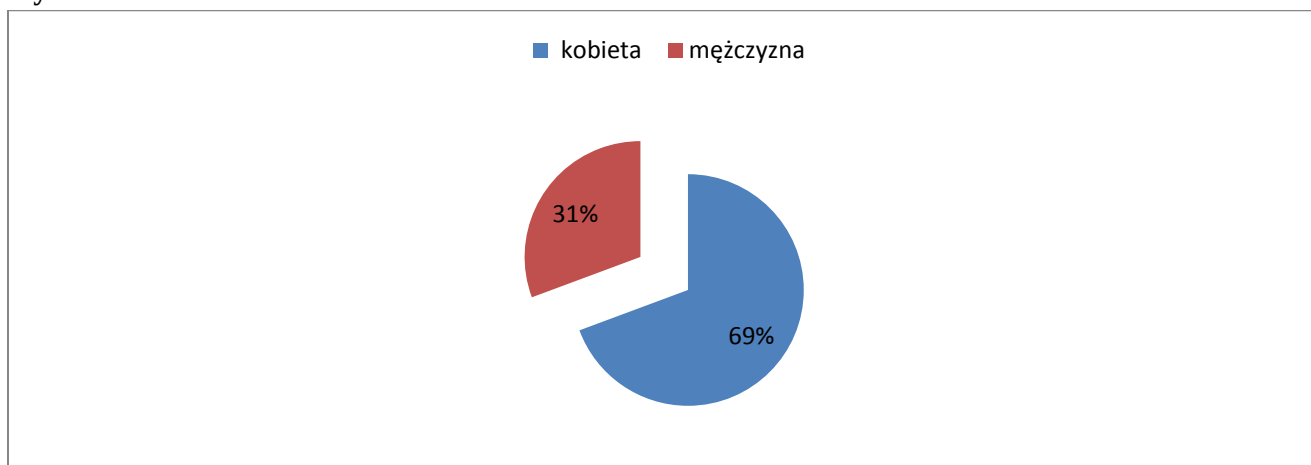
3. BADANIE DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW NA TERENIE GMINY ŁOBEZ

3.1. Struktura badanej próby:

Płeć:

W badaniu dotyczącym problemów społecznych w gminie Łobez wzięło udział 150 dorosłych mieszkańców. 69% badanej próby stanowiły kobiety, zaś 31% mężczyźni.

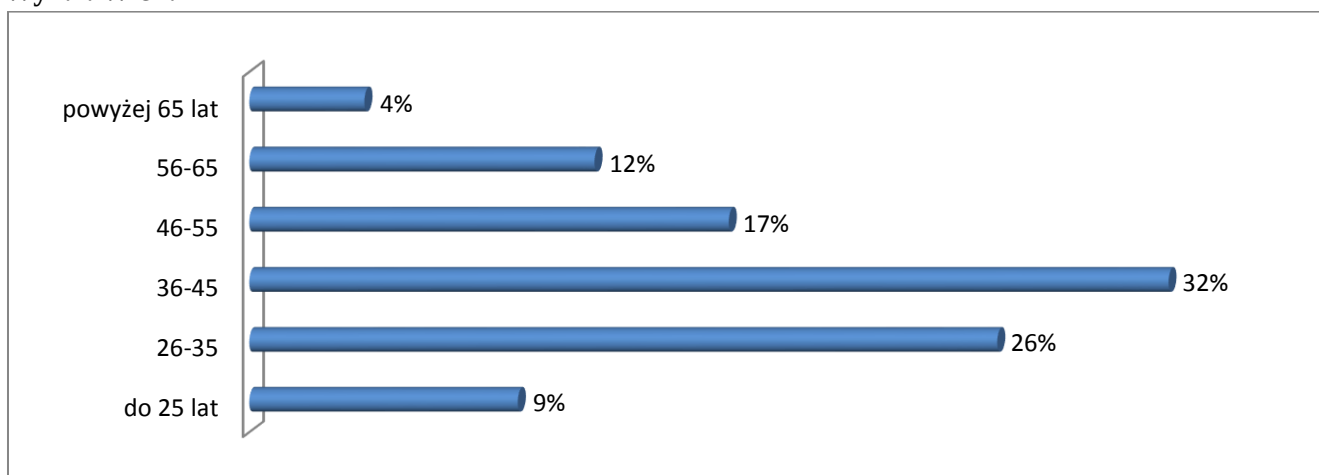
Wyk.1. Płeć:

Wiek:

Najliczniejszą część badanej próby stanowiły osoby w wieku 36–45 lat, tj. 32%. Osoby w wieku 26 – 35 lat tworzyły 26% badanej społeczności. 17% osób to ankietowani w wieku 46 – 55 lat, zaś w wieku 56 – 65 lat było 12% respondentów. 9% osób miało nie więcej niż 25 lat, zaś 4% osób miało więcej niż 65 lat.

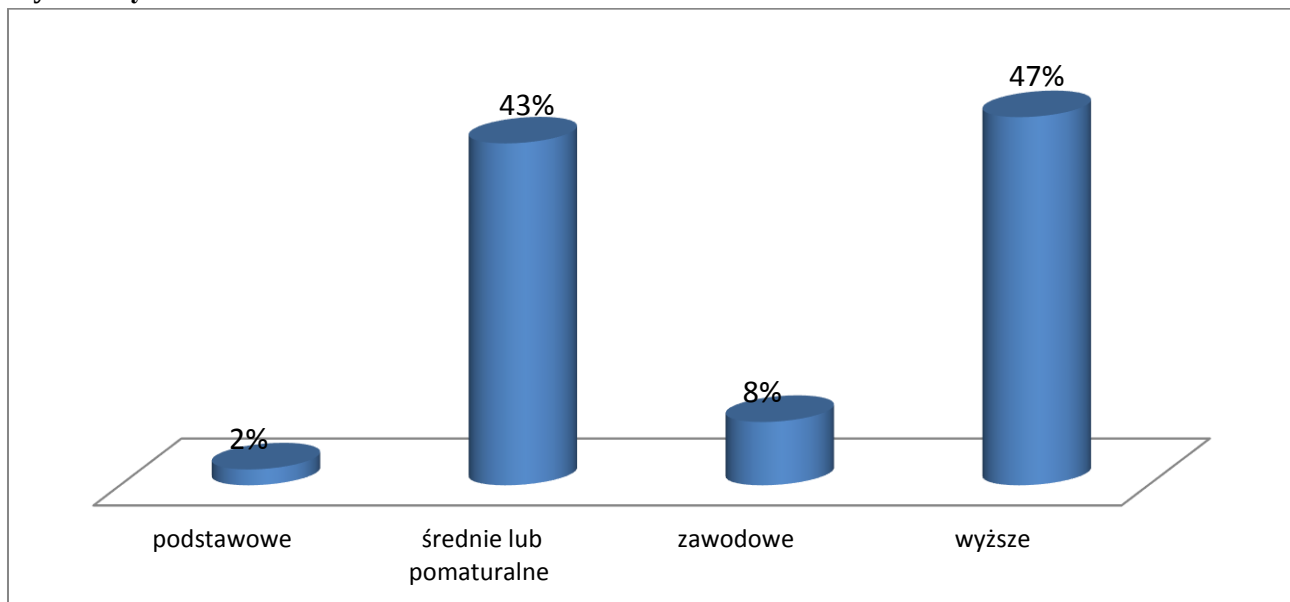
Wyk.2. Wiek:

Wykształcenie:

Wykształcenie wyższe posiadało 47% badanych, zaś wykształceniem średnim lub pomaturalnym posiadało 43% osób. 8% respondentów posiadało natomiast wykształcenie zawodowe, a 2% wykształcenie podstawowe.

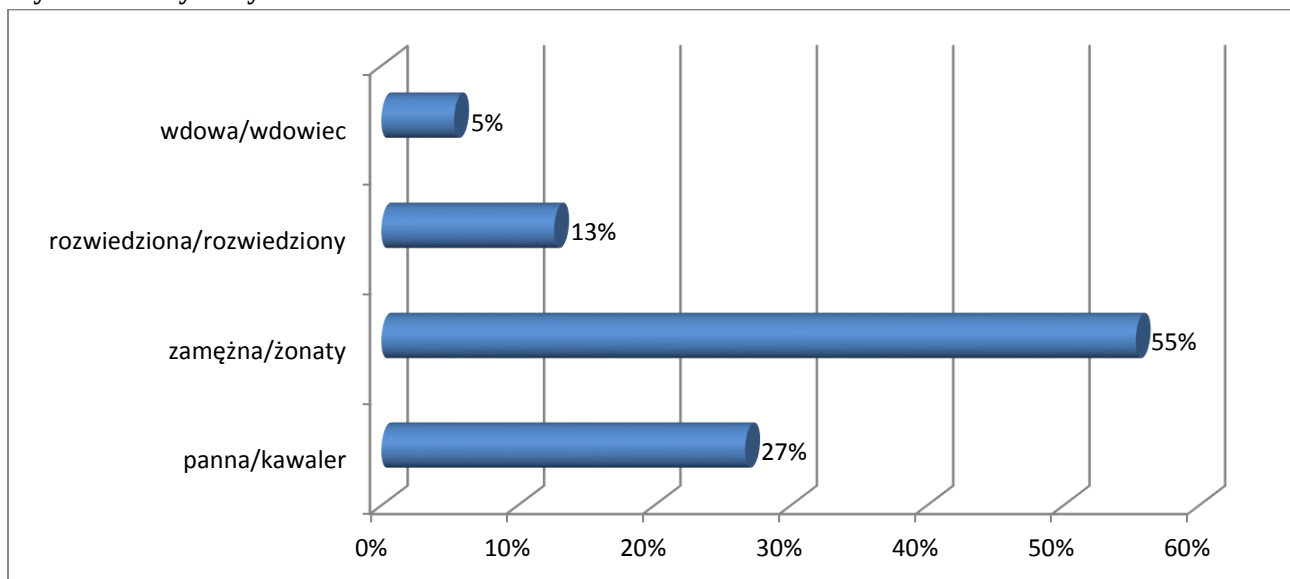
Wyk.3. Wykształcenie:

Stan cywilny:

Ponad połowa respondentów (55%) to osoby zamężne lub żonate. 27% próby stanowiły osoby stanu wolnego, 5% wdowy/wdowcy, zaś 13% osoby rozwiedzione.

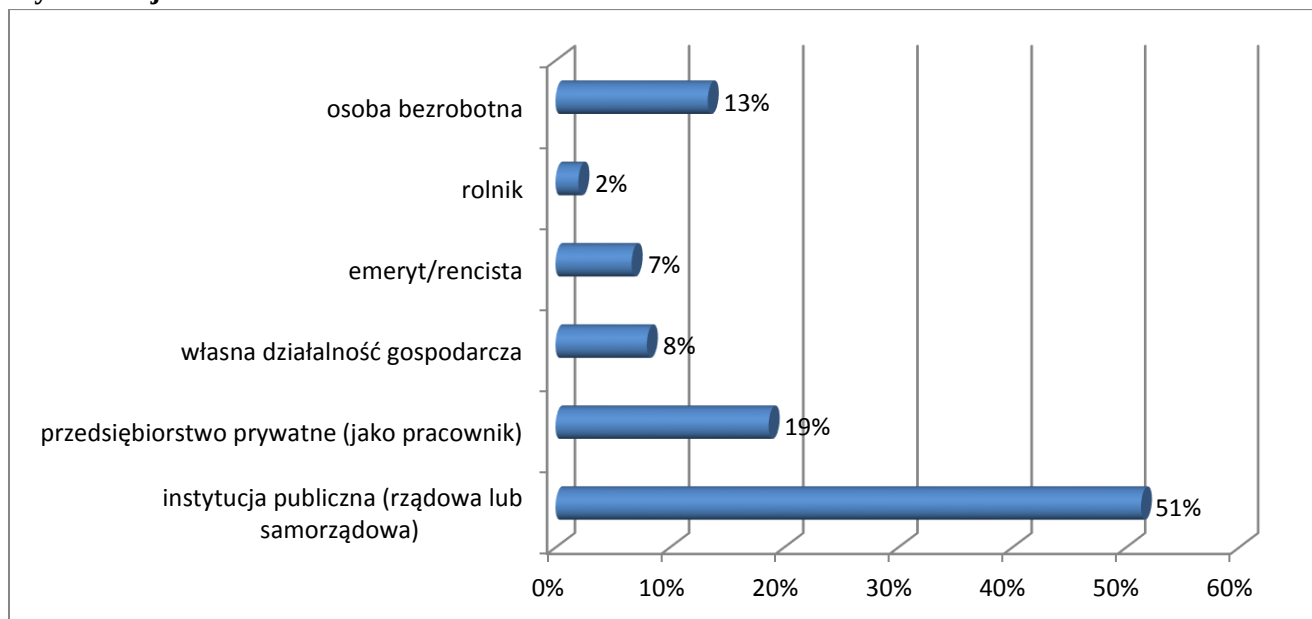
Wyk.4. Stan cywilny:

Miejsce zatrudnienia:

Analizując strukturę zatrudnienia badanych mieszkańców gminy Łobez można zauważyć, iż połowa osób (51%) pracuje w instytucjach publicznych rządowych lub samorządowych. Blisko co piąty ankietowany pracuje w przedsiębiorstwie prywatnym, 13% osób nie posiada pracy, 7% znajduje się na emeryturze lub rencie, zaś 8% osób posiada własną działalność gospodarczą, a 2% ankietowanych pracuje na roli.

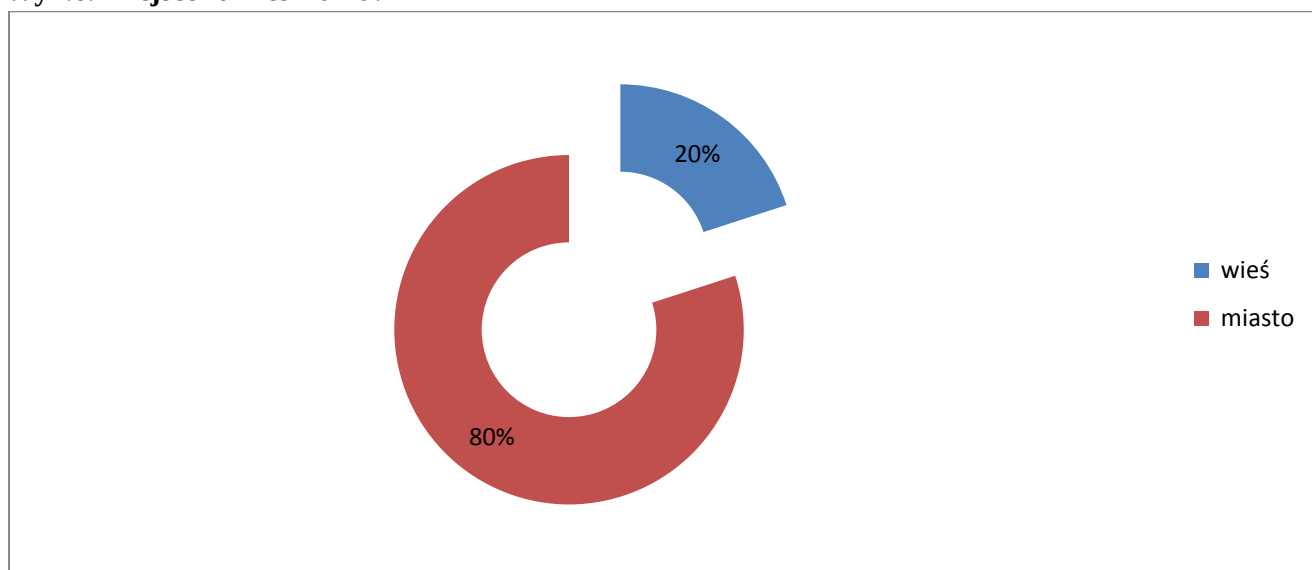
Wyk.5. Miejsce zatrudnienia:

Miejsce zamieszkania:

Co piąty ankietowany był mieszkańcem wsi. Miasto zamieszkiwała zdecydowana większość respondentów.

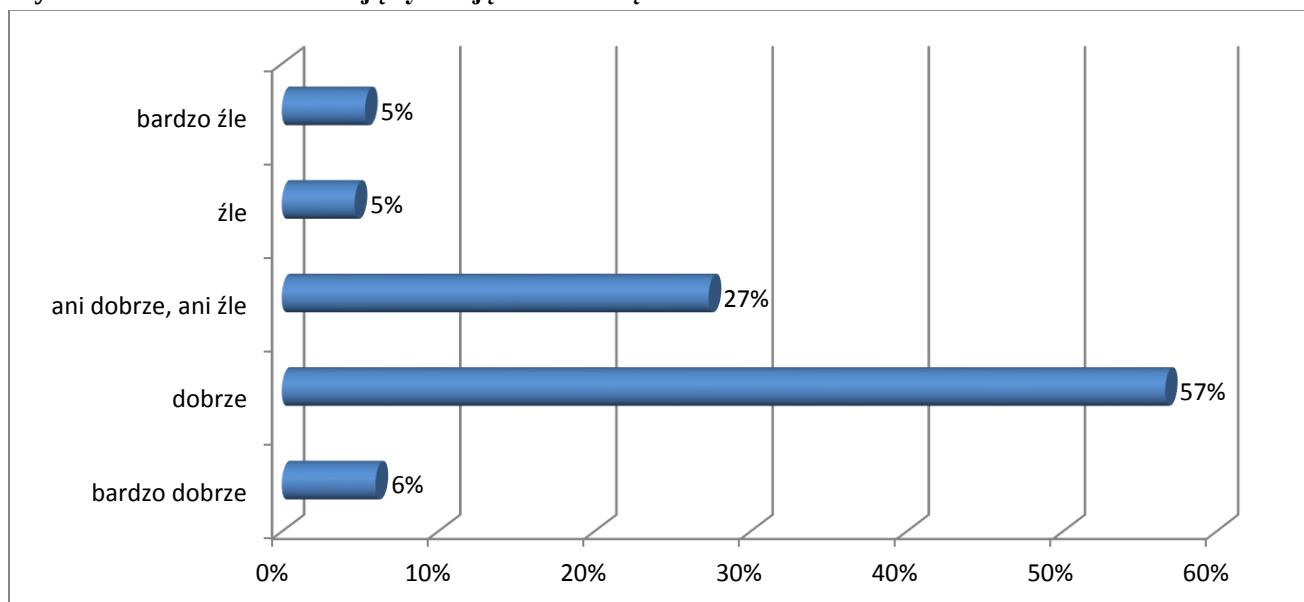
Wyk.6. Miejsce zamieszkania:

Jak ocenia Pan/i swoją sytuację materialną?

Dobłą informacją jest fakt, iż ponad połowa respondentów (57%) oceniła dobrze swoją sytuację materialną, zaś 6% mieszkańców oceniło ją bardzo dobrze. 27% respondentów sądzi, że ich sytuacja finansowa jest ani dobra ani zła, zaś 5% badanych uważa, że znajduje się w złej sytuacji materialnej, a kolejne 5% osób wskazało odpowiedź „bardzo źle”.

Wyk.7. Jak ocenia Pan/i swoją sytuację materialną?

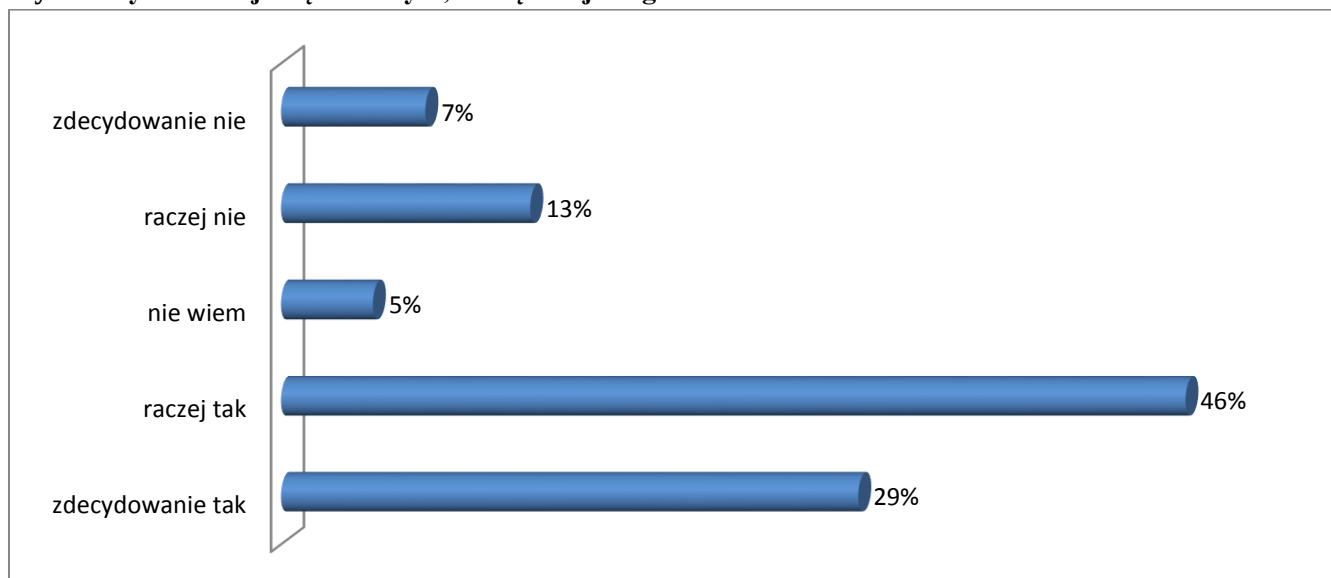

3.2. Postrzeganie wybranych problemów społecznych

Czy interesuje się Pan/i tym, co się dzieje w gminie?

Pierwszy blok pytań skierowanych do dorosłych mieszkańców gminy Łobez miał na celu sprawdzenie zaangażowania respondentów w życie społeczności lokalnej. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, blisko połowa ankietowanych raczej jest zainteresowana tym co dzieje się w gminie (46%), natomiast 29% osób przyznało, że zdecydowanie są zainteresowani życiem gminy. 5% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie. Natomiast co piąty mieszkaniec nie jest zainteresowany życiem społeczności lokalnej, w tym 13% osób przyznało, iż raczej nie interesuje się tym co dzieje się w gminie, a 7% osób zdecydowanie się tym nie interesuje. Dane te pokazują, iż zaangażowanie mieszkańców w życie społeczności lokalnej nie jest zbyt duże.

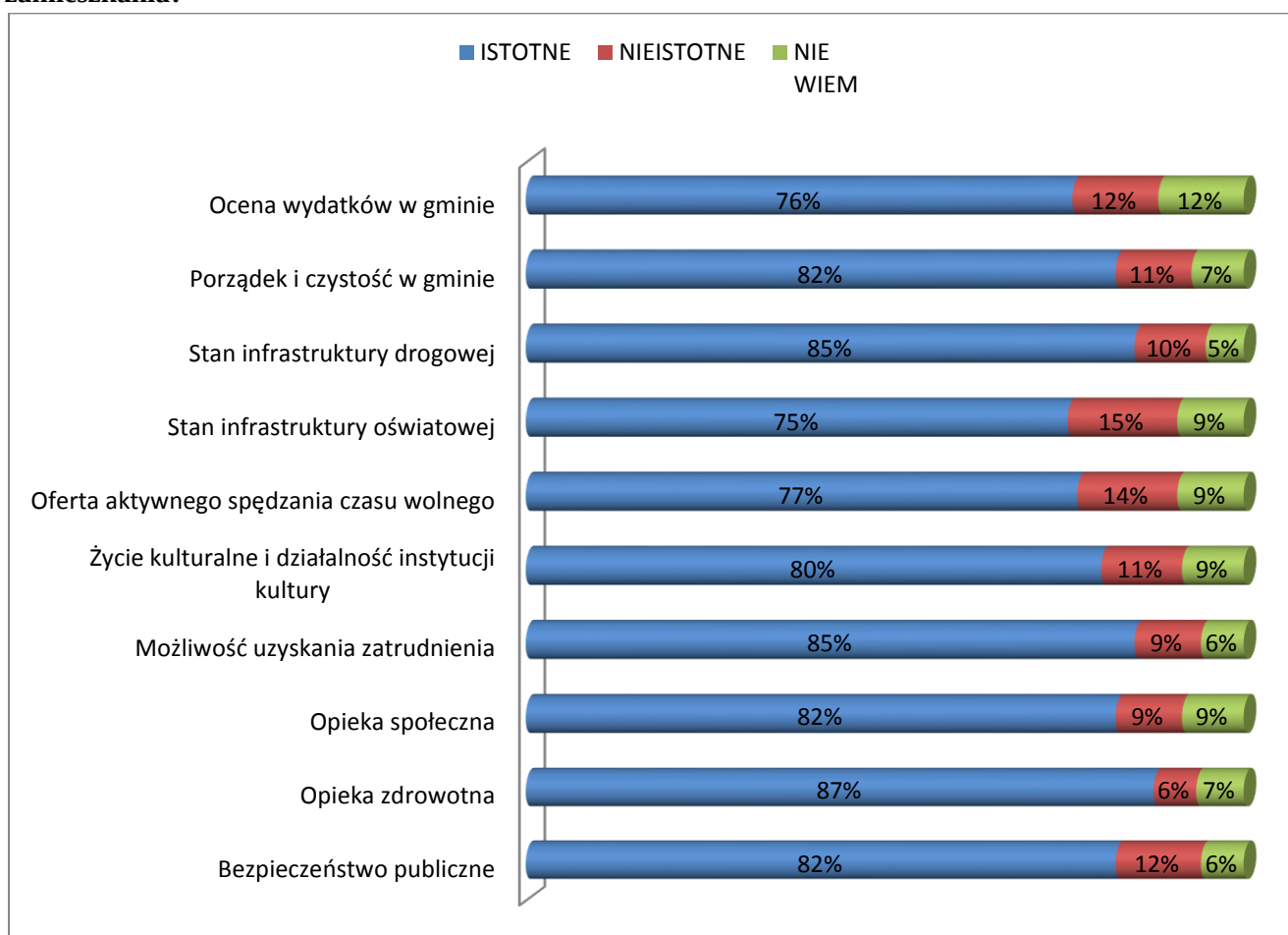
Wyk.8.Czy interesuje się Pan/i tym, co się dzieje w gminie?

Jak ocenia Pan/i istotność wymienionych problemów społecznych w swoim miejscu zamieszkania?

Następnie mieszkańców poproszono o wskazanie kwestii lub problemów, które ich zdaniem są najbardziej istotne w gminie, tj. które wymagają największej uwagi. Jak wynika z zebranych danych, mieszkańcy uważają, iż na największą uwagę zasługuje problem opieki zdrowotnej (87%). W dalszej kolejności wskazywano na następujące kwestie: stan infrastruktury drogowej (85%), możliwość uzyskania zatrudnienia (85%), bezpieczeństwo publiczne (82%), porządek i czystość w gminie (82%), opiekę społeczną (82%), życie kulturalne i działalność instytucji kultury (80%), ofertę aktywnego spędzania czasu wolnego (77%), ocenę wydatków w gminie (76%) oraz stan infrastruktury oświatowej (75%).

Wyk.9. Jak ocenia Pan/i istotność wymienionych problemów społecznych w swoim miejscu zamieszkania?

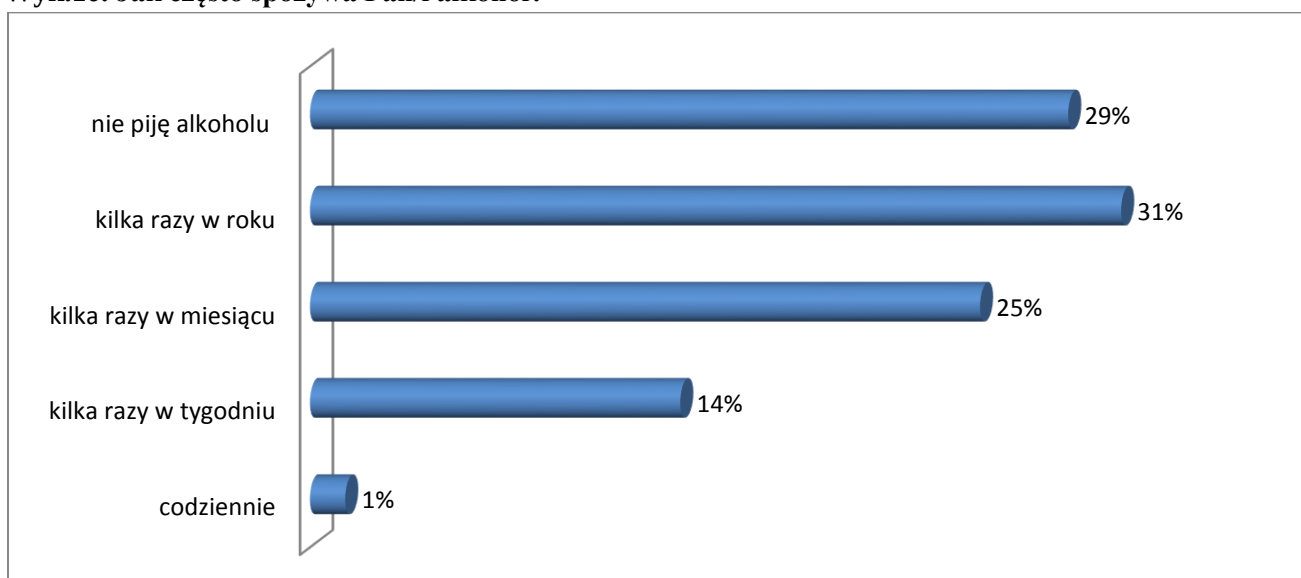
3.3. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Kolejną omawianą kwestią był problem alkoholowy wśród mieszkańców gminy Łobez. Jego celem jest oszacowanie skali problemu alkoholowego w gminie oraz sprawdzenie wiedzy mieszkańców dotyczącej konsekwencji spożywania alkoholu.

Jak często spożywa Pan/i alkohol?

Na początek mieszkańców zapytano jak często zdarza im się spożywać alkohol. Dobrą informacją jest fakt, iż jedynie 1% osób zadeklarowało, że spożywa alkohol codziennie. 14% osób zdarza się to kilka razy w tygodniu, 25% osób spożywa alkohol kilka razy w miesiącu, zaś 31% osób kilka razy w roku. 29% respondentów nie spożywa w ogóle alkoholu. Dane te pokazują, iż skala uzależnień alkoholowych w gminie nie jest bardzo duża.

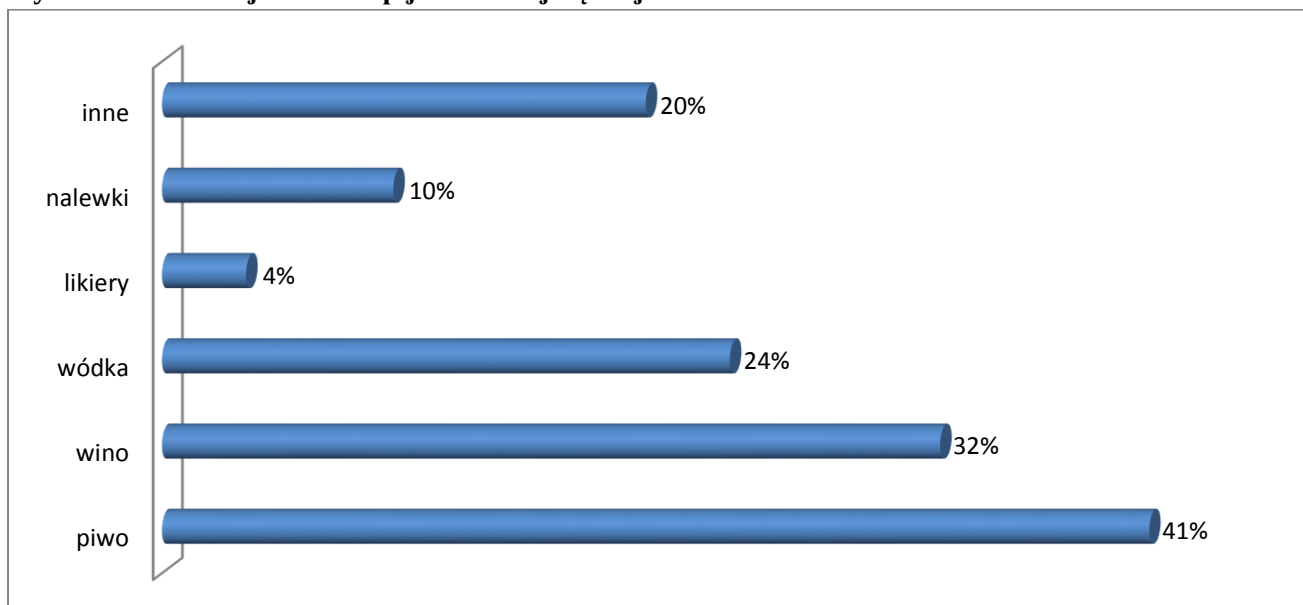
Wyk.10. Jak często spożywa Pan/i alkohol?

Jaki rodzaj alkoholu pije Pan/i najczęściej?

Następnie mieszkańców poproszono o wskazanie rodzaju alkoholu, po który sięgają najczęściej. Większość ankietowanych sięga po piwo (41%) oraz wino (32%). Rzadziej wybierano natomiast: wódkę (24%), inne alkohole (20%), nalewki (10%) oraz likiery (4%).

Wyk.11. Jaki rodzaj alkoholu pije Pan/i najczęściej?

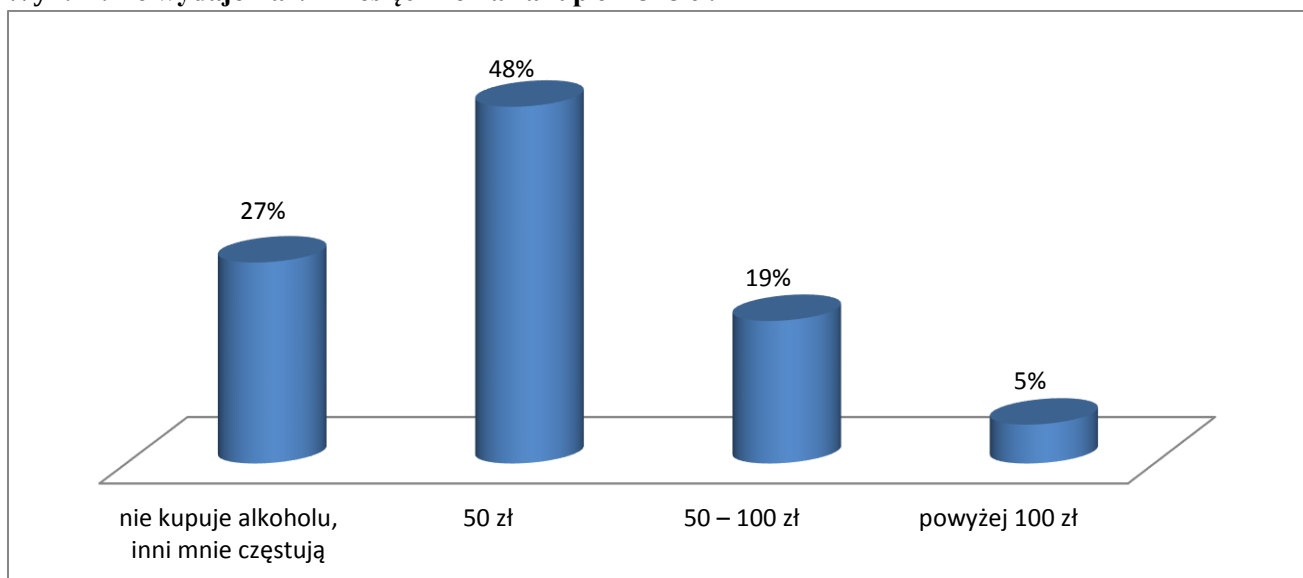

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Ile wydaje Pan/i miesięcznie na zakup alkoholu?

Na zakup alkoholu ankietowani wydają miesięcznie 50zł – taką odpowiedź wskazało 48% respondentów. Od 50 do 100 zł na alkohol wydaje 19% osób, zaś 5% badanych miesięcznie na ten cel przeznacza powyżej 100 zł. 27% ankietowanych nie kupuje alkoholu, ponieważ inni ich nim częstują.

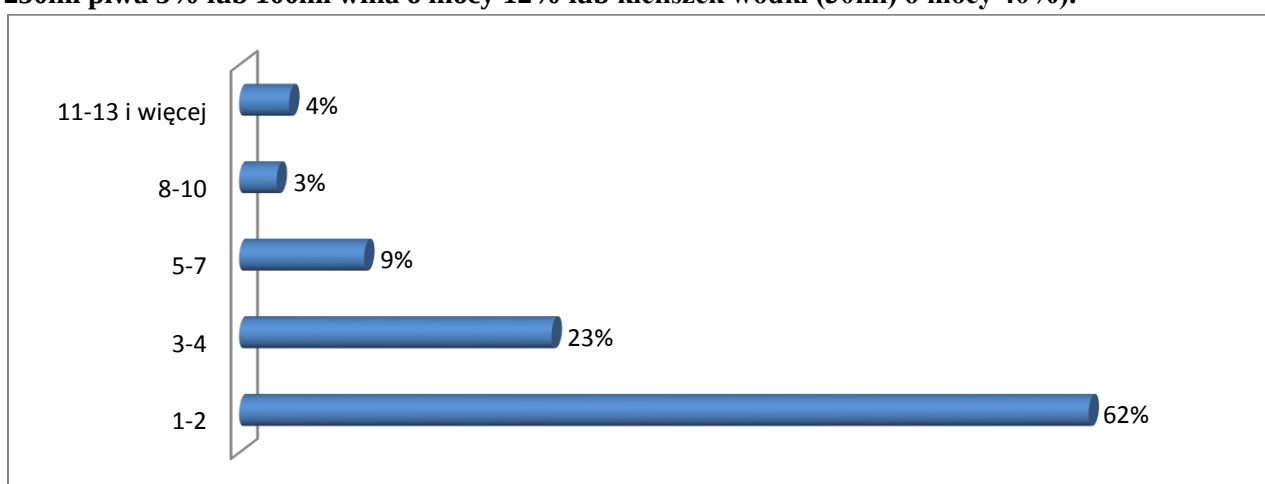
Wyk.12. Ile wydaje Pan/i miesięcznie na zakup alkoholu?

Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije? (Porcja to 250ml piwa 5% lub 100ml wina o mocy 12% lub kieliszek wódki (30ml) o mocy 40%).

Oprócz częstotliwości spożywania alkoholu istotny jest również fakt, jak duże jego ilości mieszkańcy wypijają jednorazowo. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, ponad połowa osób wypija bezpieczne dawki alkoholu. 62% spożywa 1-2 porcje, a 23% osób wypija 3-4 porcje alkoholu. Zbyt dużo alkoholu jednorazowo pije 16% osób, w tym 9% wypija 5-7 porcji, zaś 3% 8 – 10 porcji alkoholu oraz 4% osób spożywa więcej niż 11 porcji alkoholu.

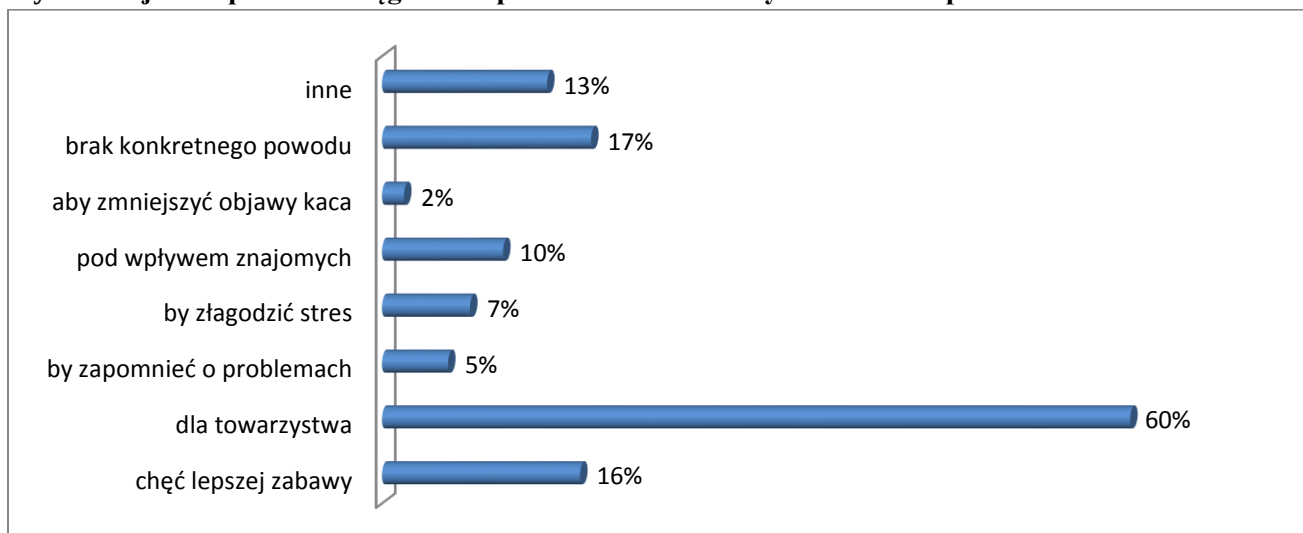
Wyk.13. Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije? (Porcja to 250ml piwa 5% lub 100ml wina o mocy 12% lub kieliszek wódki (30ml) o mocy 40%).

Z jakich powodów sięga Pan/i po alkohol? Można wybrać kilka odpowiedzi.

Głównym powodem sięgania po alkohol jest towarzystwo. Na tę odpowiedź wskazuje 60% ankietowanych. 17% osób sięga po alkohol bez konkretnego powodu, 16% dla lepszej zabawy, zaś 13% osób robi to z innych powodów. Co dziesiąty ankietowany wskazał natomiast na wpływ znajomych, 7% osób pije by złagodzić stres, a 5% by zapomnieć o problemach.

Wyk.14. Z jakich powodów sięga Pan/i po alkohol? Można wybrać kilka odpowiedzi.

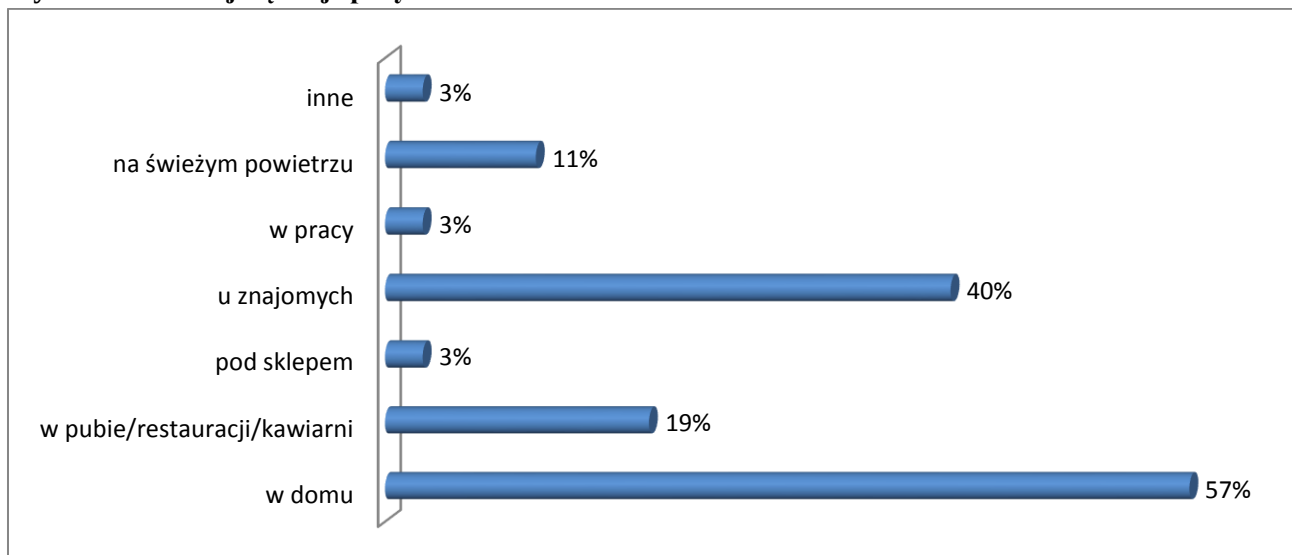

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Gdzie najczęściej spożywa Pan/i alkohol?

Ankietowani najczęściej sięgają po alkohol w domu – taką odpowiedź wskazało 57% osób. Rzadziej wskazywano na następujące miejsca: u znajomych (40%), w klubie/kawiarni/restauracji (19%), na świeżym powietrzu (11%), w pracy (3%), pod sklepem (3%) oraz w innych miejscach (3%).

Wyk.15. Gdzie najczęściej spożywa Pan/i alkohol?

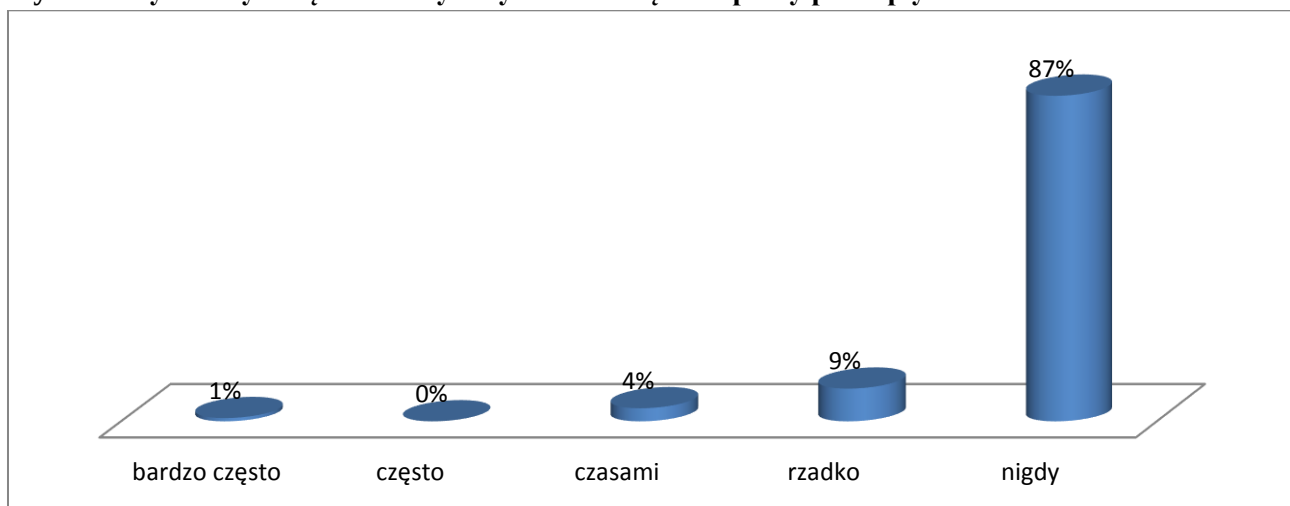

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu

Spożywanie alkoholu w pracy to zjawisko, które może powodować niebezpieczne konsekwencje nie tylko dla osoby wykonującej swoje obowiązki pod wpływem alkoholu, ale także dla całego zakładu pracy. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, problem ten nie jest bardzo widoczny w gminie Łobez, jednak 9% mieszkańców przyznało, iż zdarza im się rzadko pracować będąc pod wpływem alkoholu. Natomiast 4% osób przytrafia się to czasami, a 1% badanych nawet zdarza się to bardzo często.

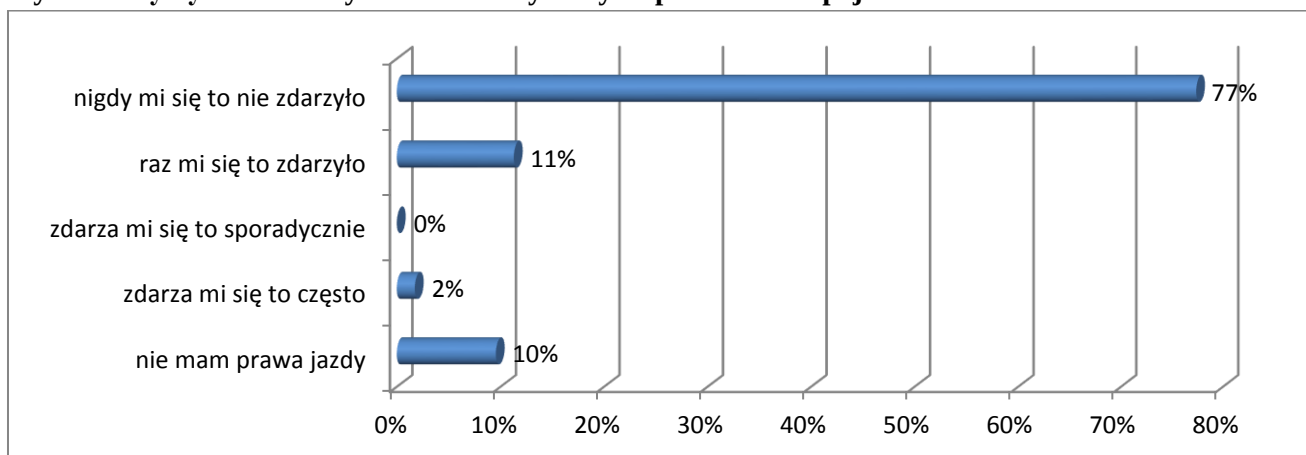
Wyk.16. Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

Czy był Pan/i kiedykolwiek zatrzymany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości?

Co istotne, większość ankietowanych przyznała, iż nigdy nie zdarzyło im się, aby byli zatrzymani za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości – taką odpowiedź wskazało 77% osób. Jednokrotnie taka sytuacja przytrafiła się 11% badanych, zaś często zdarza się to 2% respondentów. Co dziesiąty ankietowany nie miał prawa jazdy.

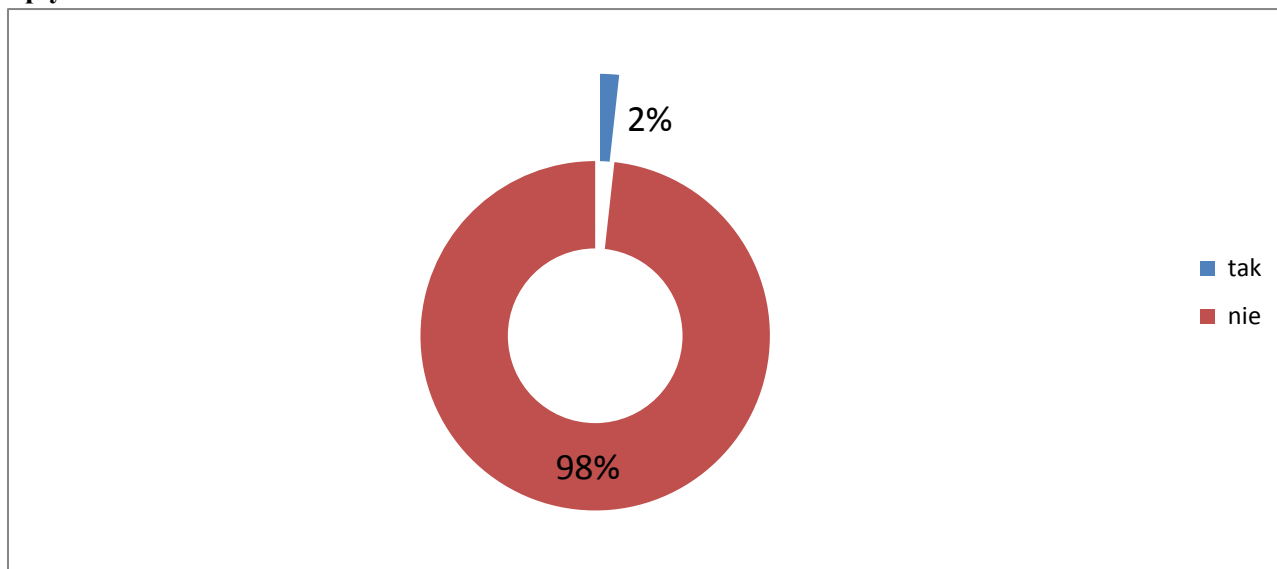
Wyk.17. Czy był Pan/i kiedykolwiek zatrzymany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości?

Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

Dodatkowo 2% badanych przyznało, iż zdarzyło im się być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu.

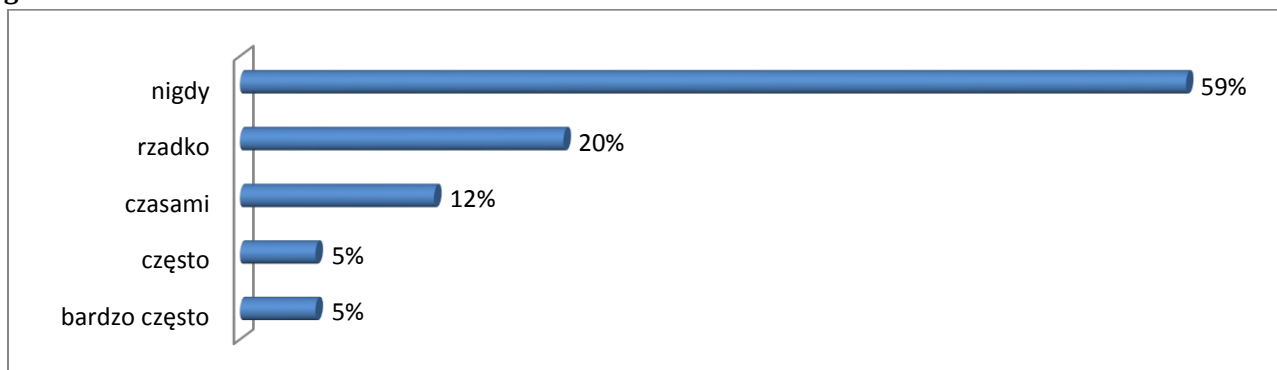
Wyk.18. Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

Jak często Pana/i zdaniem ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i gminie

Należy zwrócić uwagę na fakt, jedynie 59% osób sądzi, że w gminie nie dochodzi do sytuacji prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości. Zdaniem 20% osób do takiego zdarzenia dochodzi rzadko, 12% ankietowanych wskazało odpowiedź „czasami”, zaś 5% osób sądzi, iż często zdarza się, aby ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu, a kolejne 5% badanych twierdzi, iż takie sytuacje zdarzają się bardzo często.

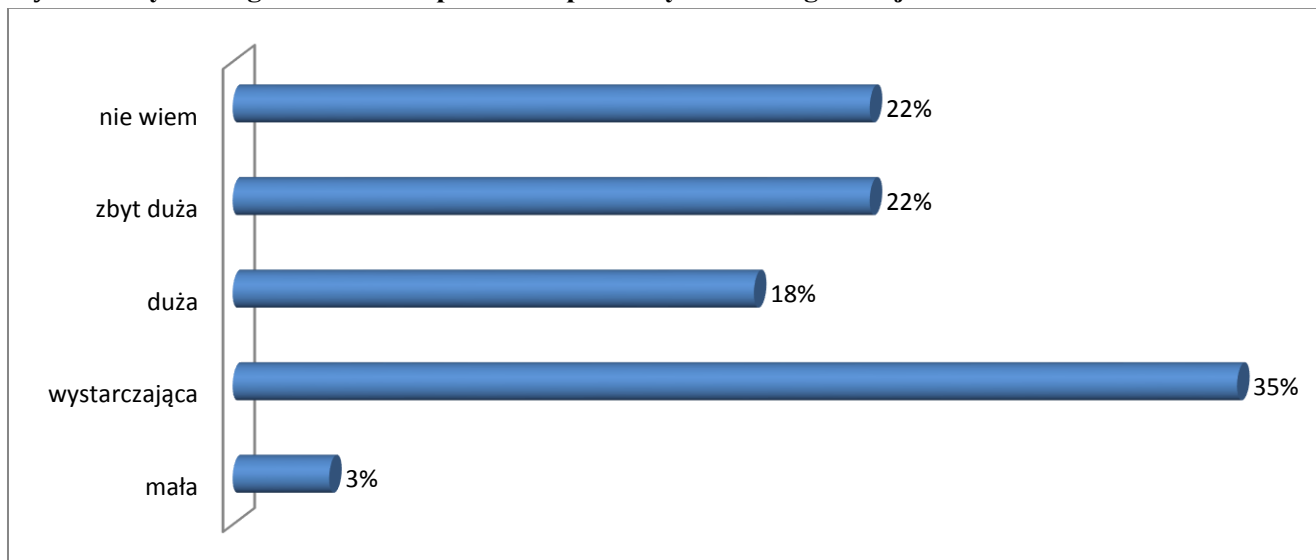
Wyk.19. Jak często Pana/i zdaniem ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i gminie

Czy według Pana/i liczba punktów sprzedaży w Pana/i gminie jest:

Mieszkańców poproszono również o oszacowanie liczby punktów sprzedaży alkoholu w gminie Łobez. Większość osób uważa, że sklepów w gminie jest wystarczająco (35%) oraz zbyt dużo (22%) i dużo (18%). Jedynie 3% ankietowanych wskazało odpowiedź „mała”, zaś 22% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

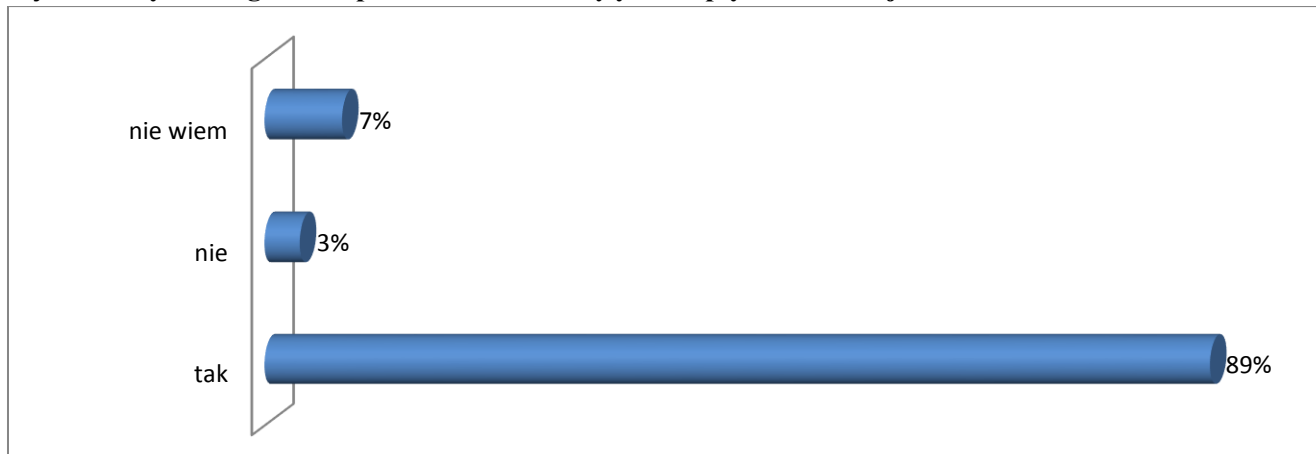
Wyk.20. Czy według Pana/i liczba punktów sprzedaży w Pana/i gminie jest:

Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka?

Spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży to kolejny istotny problem. Na uwagę zasługuje fakt, iż większość respondentów uważa, że takie zachowanie ma wpływ na rozwój dziecka (89%). Pozostałe osoby nie potrafiły udzielić odpowiedzi na to pytanie (7%), a jedynie 3% osób twierdzi, iż alkohol nie ma wpływu na rozwój dziecka. Dane te pokazują, iż mieszkańcy w większości posiadają wiedzę dotyczącą szkodliwości spożywania alkoholu w czasie ciąży.

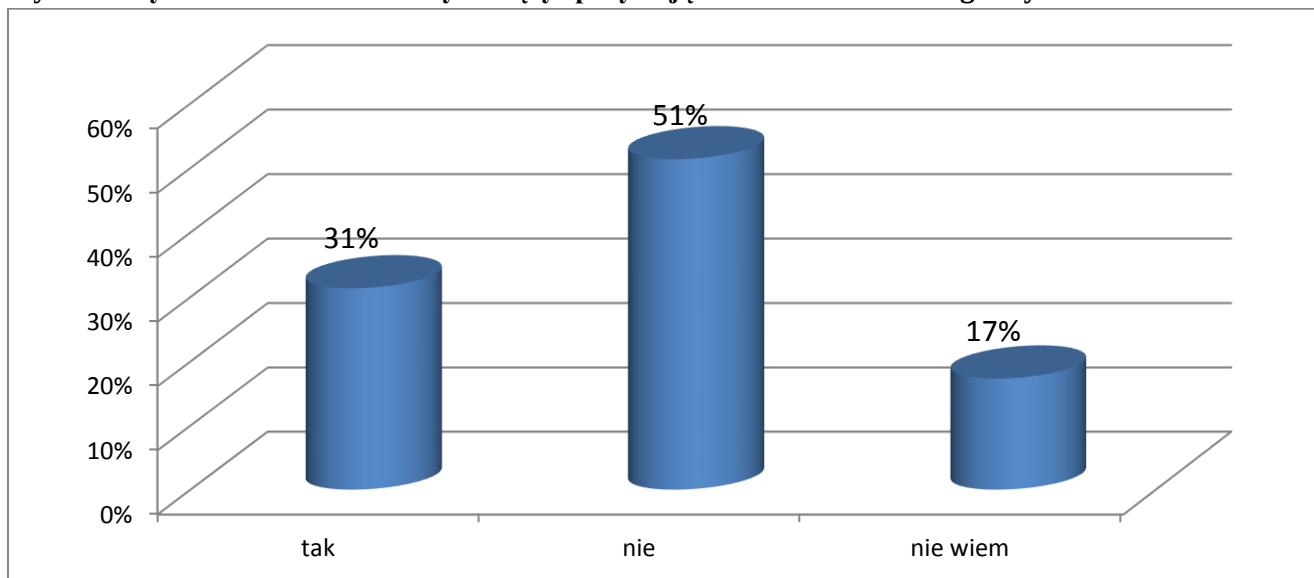
Wyk.21. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka?

Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie gminy?

Niestety, aż 31% respondentów widziało na terenie gminy Łobez kobiety w ciąży spożywające alkohol. Takiego zdarzenia nie widziało 51% osób, zaś 17% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

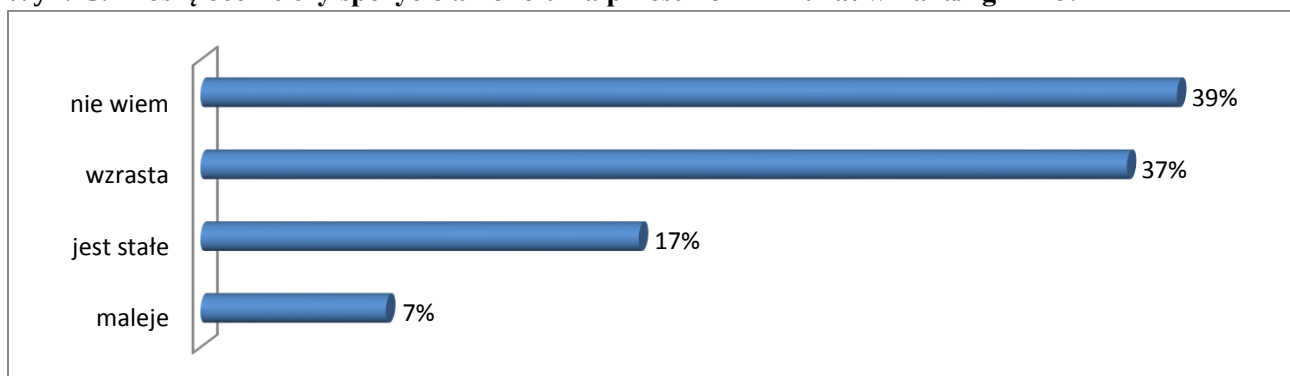
Wyk.22. Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie gminy?

Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i gminie?

Analizując spożycie alkoholu na przestrzeni ostatnich kilku lat w gminie, można stwierdzić, iż, obecnie pije się więcej niż kiedyś (37%). Zdaniem 17% osób obecnie pije się tyle samo co dawniej, zaś z tą opinią nie zgodziło się 7% osób – uważają oni, iż aktualnie pije się mniej niż kiedyś. 39% ankietowanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

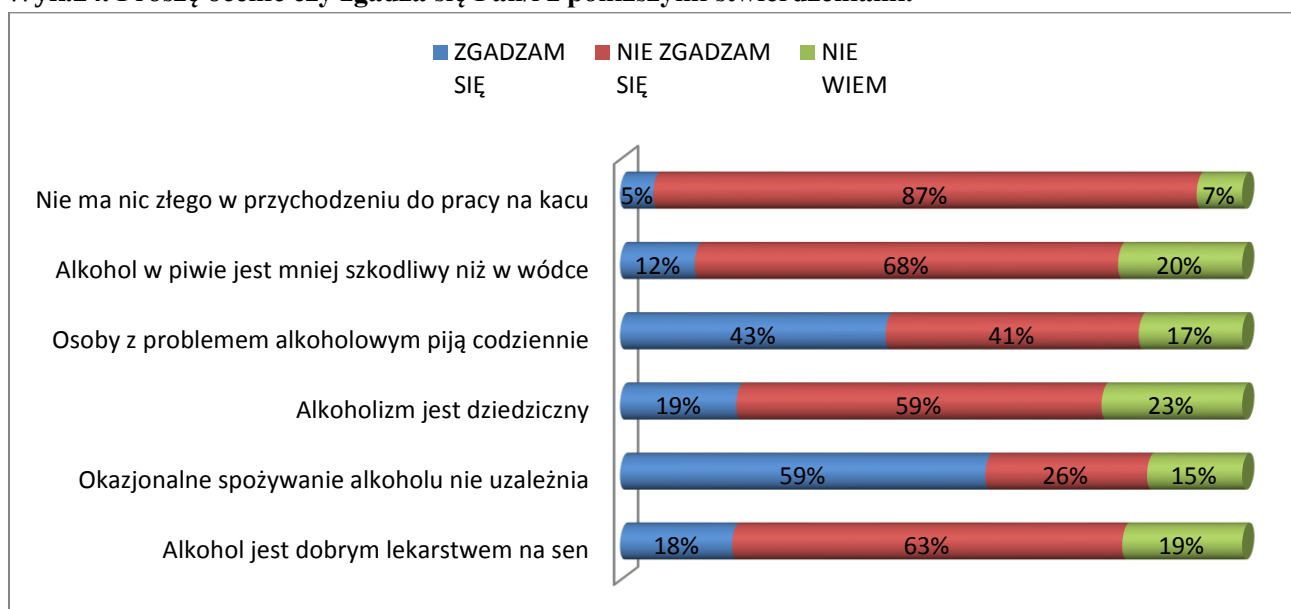
Wyk.23. Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i gminie?

Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami.

Celem sprawdzenia wiedzy mieszkańców dotyczącej konsekwencji spożywania alkoholu, poproszono ich o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, mieszkańcy w większości posiadają wiedzę dotyczącą alkoholu. Zdają sobie sprawę, iż przychodzenie do pracy na kacu jest czymś niepoprawnym oraz, iż alkohol w piwie wcale nie jest mniej szkodliwy niż ten w wódce. Natomiast aż 43% osób uważa, że osoby z problemem alkoholowym piją codziennie, 19% sądzi, iż alkoholizm jest dziedziczny. Niepokój budzi także fakt, iż aż 59% respondentów uważa, że okazjonalne spożywanie alkoholu nie uzależnia, a 18% sądzi, iż alkohol jest dobrym lekarstwem na sen.

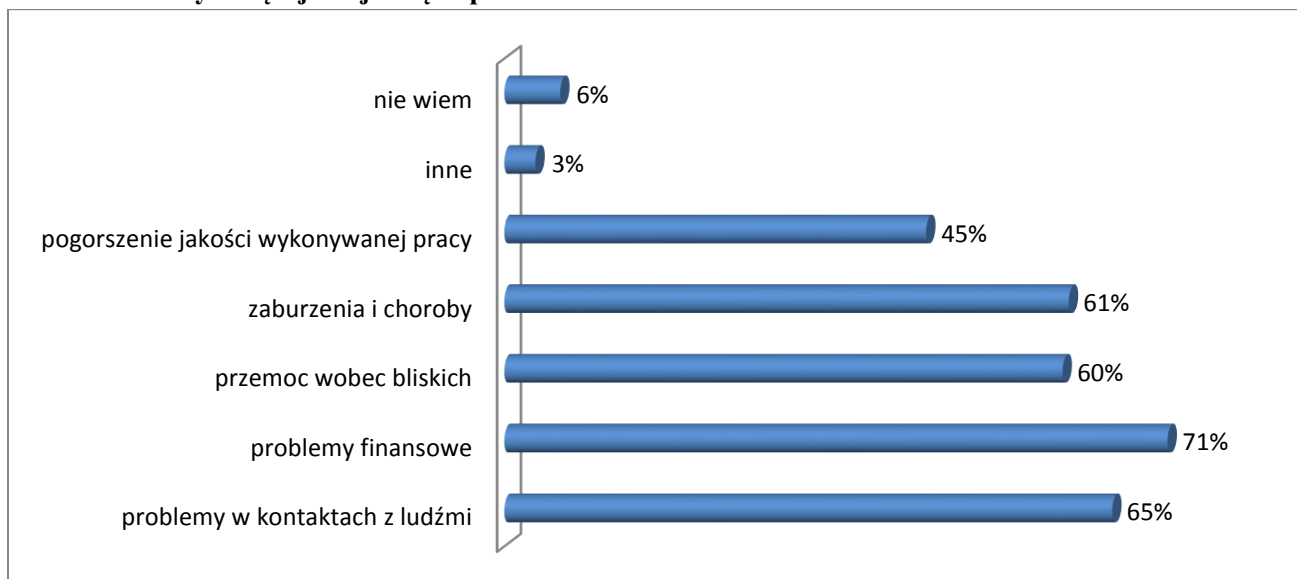
Wyk.24. Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami.

Które z niżej wymienionych skutków mogą być konsekwencją nadużywania alkoholu? Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

Zdaniem ankietowanych mieszkańców nadużywanie alkoholu niesie ze sobą następujące skutki: problemy finansowe (71%), problemy w kontaktach z ludźmi (65%), zaburzenia i choroby (61%), przemoc wobec bliskich (60%) oraz pogorszenie jakości wykonywanej pracy (45%). 3% osób wskazało także na inne skutki, zaś 6% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk.25. Które z niżej wymienionych skutków mogą być konsekwencją nadużywania alkoholu?
Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

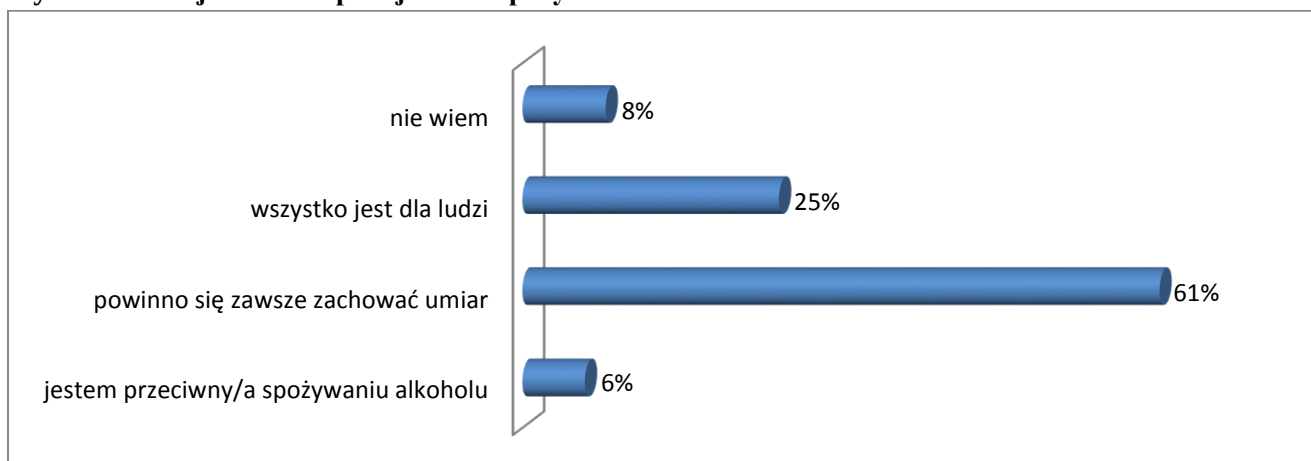

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jakie jest Pana/i podejście do spożywania alkoholu?

Dodatkowo, większość respondentów uważa, że w przypadku spożywania alkoholu powinno się zachować umiar (61%), zaś co czwarty ankieterowany sądzi, iż wszystko jest dla ludzi. Przeciwno picia alkoholu jest 6% osób, zaś 8% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

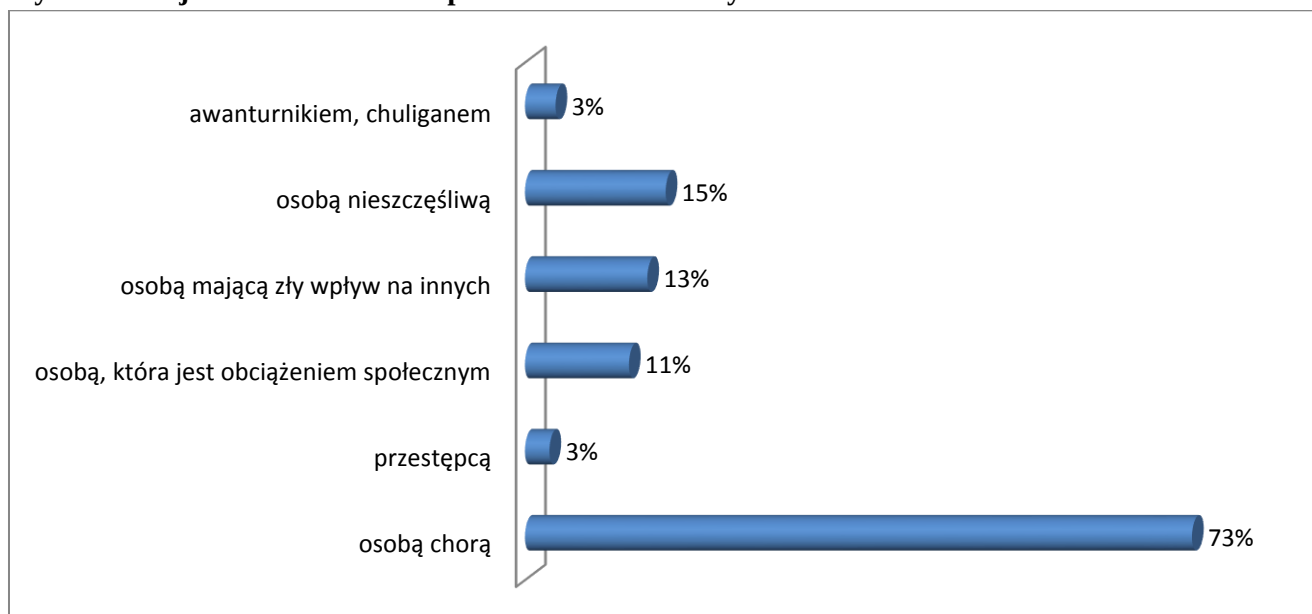
Wyk.26. Jakie jest Pana/i podejście do spożywania alkoholu?

Kim jest dla Pana osoba z problemem alkoholowym?

Celem sprawdzenia jak mieszkańcy postrzegają osobę z problemem alkoholowym, poproszono ich o wskazanie określenia, które ich zdaniem najbardziej opisuje taką osobę. 73% respondentów przyznało, iż są to osoby chore. Rzadziej wskazywano natomiast na następujące określenia: osoby nieszczęśliwe (15%), osoby mające zły wpływ na innych (13%), osoby, które są obciążeniem społecznym (11%), awanturnicy i chuligani (3%) oraz przestępcy (3%).

Wyk.27. Kim jest dla Pana osoba z problemem alkoholowym?

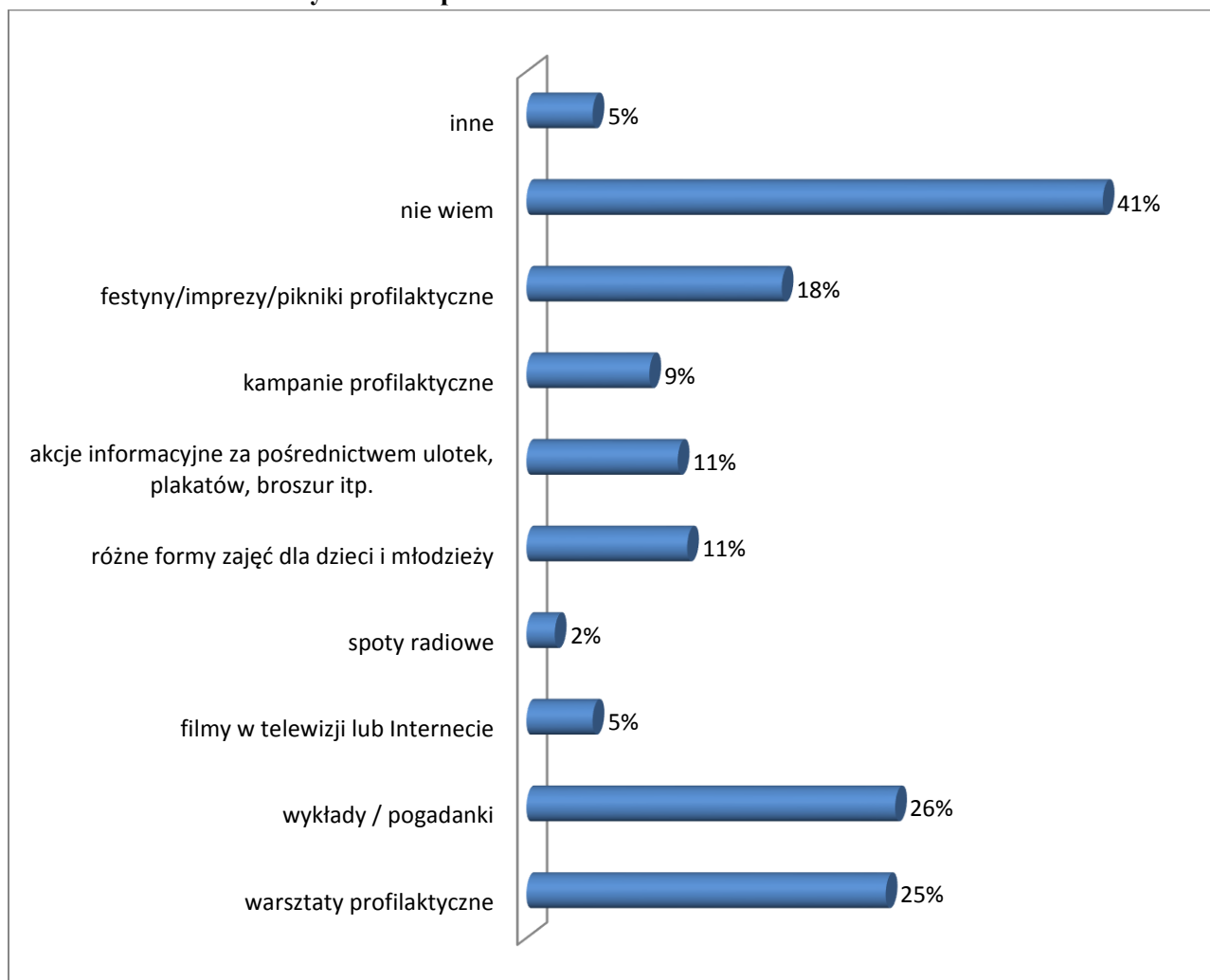
* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jakie działania według Pana/i podejmuje miasto aby ograniczyć popyt na spożywanie alkoholu?

Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

Na koniec niniejszego bloku pytań ankietowanych poproszono o wskazanie działań, które podejmuje gmina celem ograniczenia skali problemu alkoholowego. Co czwarty ankietowany wskazał na organizację warsztatów profilaktycznych, 26% osób uważa, iż gmina prowadzi wykłady/ pogadanki. 18% badanych przyznało, iż władze gminy organizują festyny i inne imprezy profilaktyczne. Rzadziej wskazywano natomiast na następujące formy: zajęcia dla dzieci i młodzieży (11%), akcje ulotkowe (11%), kampanie profilaktyczne (9%), filmy w telewizji i Internecie (5%) oraz spoty radiowe (2%).

Wyk.28. Jakie działania według Pana/i podejmuje miasto aby ograniczyć popyt na spożywanie alkoholu? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

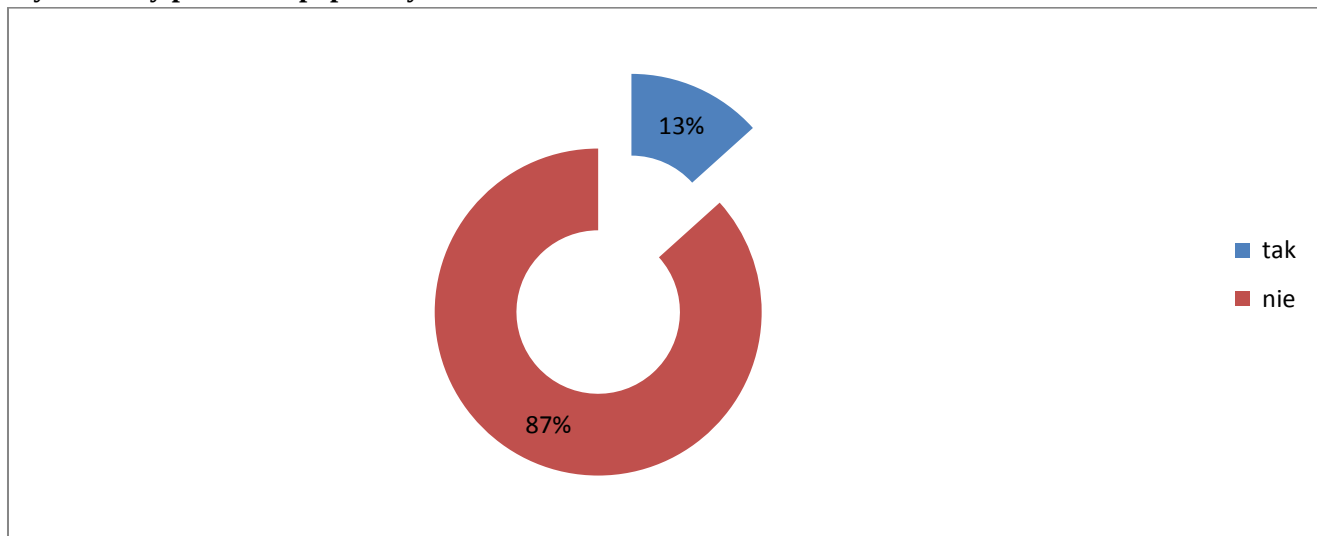
3.4. Problem nikotynowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Niniejszy rozdział ma na celu oszacowanie skali uzależnień nikotynowych wśród mieszkańców gminy Łobez.

Czy pali Pan/i papierosy?

Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, problem nikotynizmu nie jest bardzo powszechny w grupie dorosłych mieszkańców. Do palenia przyznało się 13% osób.

Wyk.29. Czy pali Pan/i papierosy?

Jak często pali Pan/i papierosy?

Osoby, które przyznały, iż sięgają po papierosy palą głównie codziennie – taką odpowiedź wskazało 54% badanych, a także kilka razy w roku (43%) oraz kilka razy w miesiącu (3%).

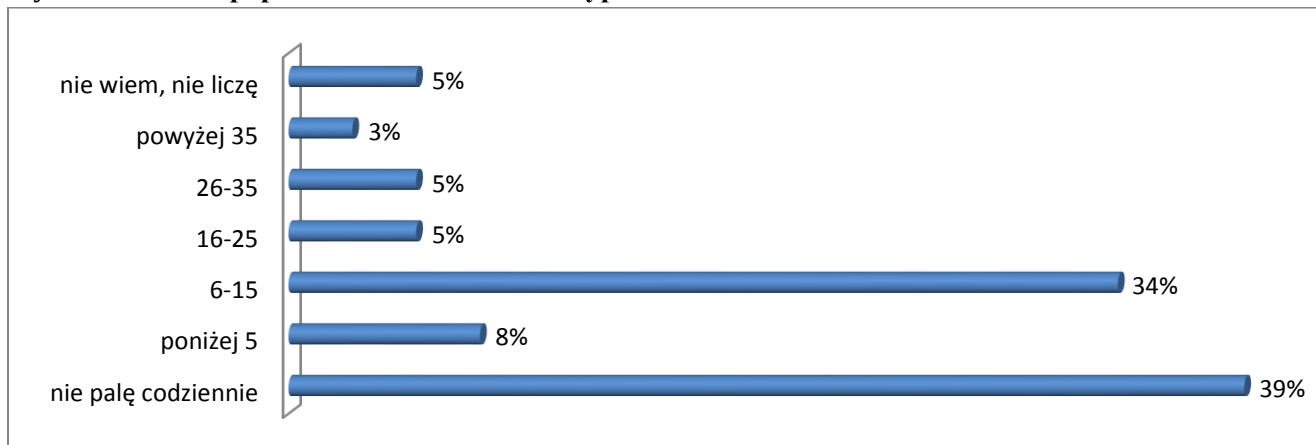
Wyk.30. Jak często pali Pan/i papierosy?

Ile sztuk papierosów dziennie Pan/i wypala?

Co istotne, większość osób, które palą papierosy, przyznały, iż nie palą ich codziennie (39%). 8% osób wypala dziennie mniej niż 5 papierosów, 34% pali od 6 do 15 papierosów dziennie, po 5% badanych pali od 16 do 25 i od 26 do 35 papierosów każdego dnia. 3% osób wypala więcej niż 35 papierosów dziennie, co może mieć bardzo negatywny wpływ na stan ich zdrowia. 5% ankietowanych nie liczy ile pali.

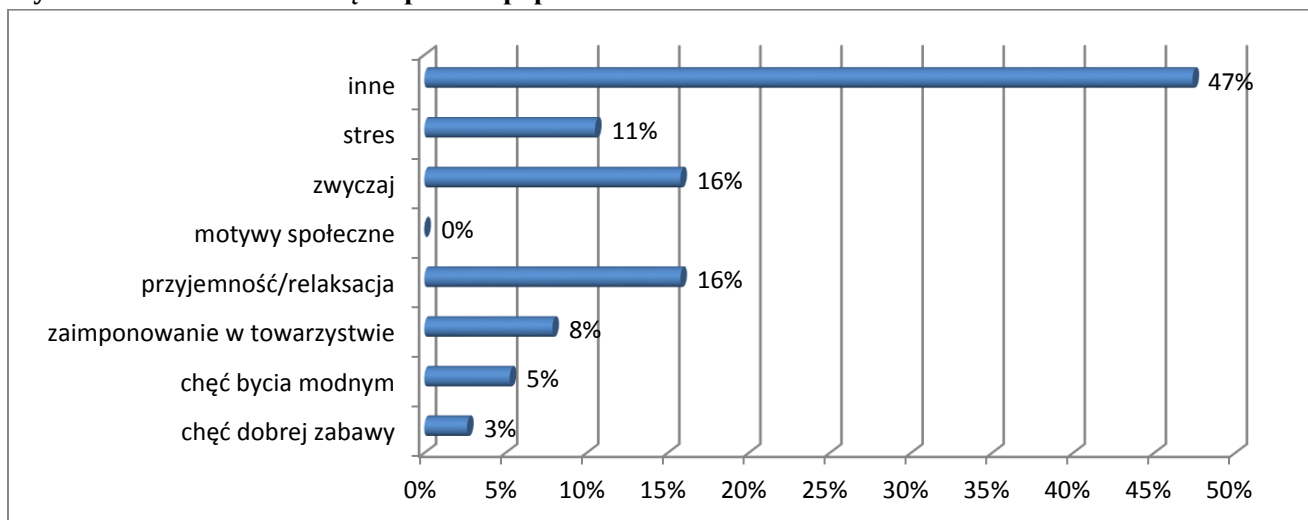
Wyk.31. Ile sztuk papierosów dziennie Pan/i wypala?

Co skłoniło Pana/ią do palenia papierosów?

Czynnikami skłaniającymi mieszkańców do palenia papierosów jest przyjemność i relaksacja (16%) oraz zwyczaj (16%), stres (11%), chęć zaimponowania w towarzystwie (8%), chęć bycia modnym (5%), chęć dobrej zabawy (3%) oraz inne czynniki (47%), które nie zostały wymienione w kafeterii.

Wyk.32. Co skłoniło Pana/ią do palenia papierosów:

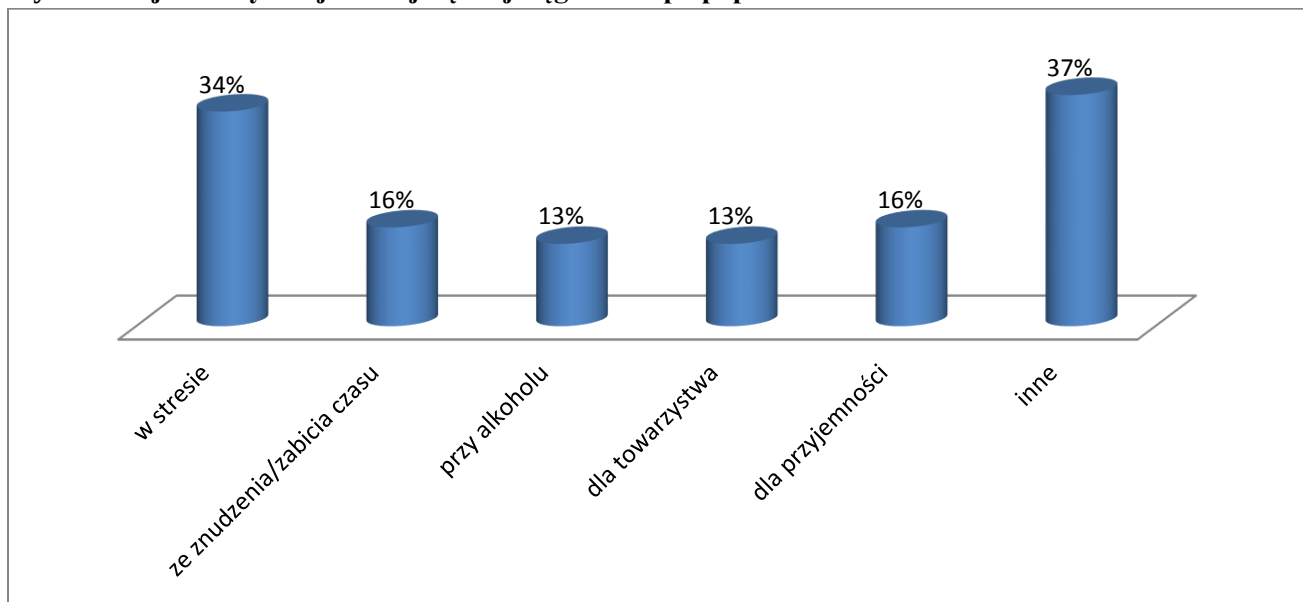

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W jakich sytuacjach najczęściej sięga Pan/i po papierosa?

Ankietowani sięgają po papierosa najczęściej w stresie (34%), a także ze znudzenia (16%), dla przyjemności (16%), dla towarzystwa (13%), przy alkoholu (13%) oraz w innych okolicznościach (37%).

Wyk.33. W jakich sytuacjach najczęściej sięga Pan/i po papierosa?

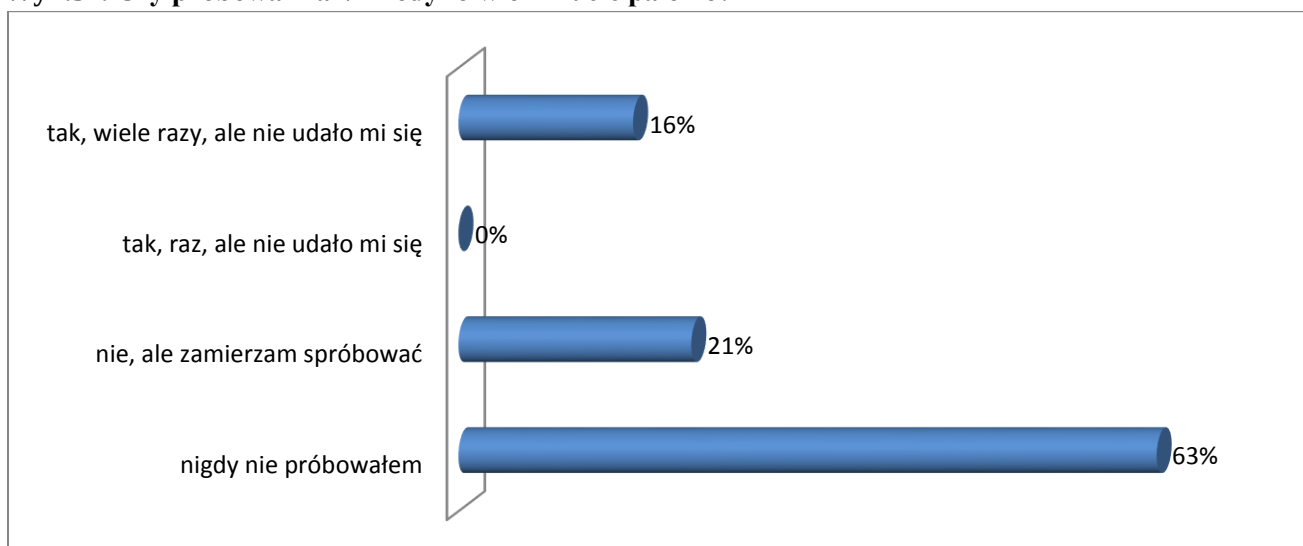

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy próbował Pan/i kiedykolwiek rzucić palenie?

Ponad połowa respondentów przyznała, iż nigdy nie próbowała rzucić palenia (63%), co piąty respondent nie próbował, ale zamierza to zrobić, zaś 16% osób próbowało wiele razy, ale im się nie udało.

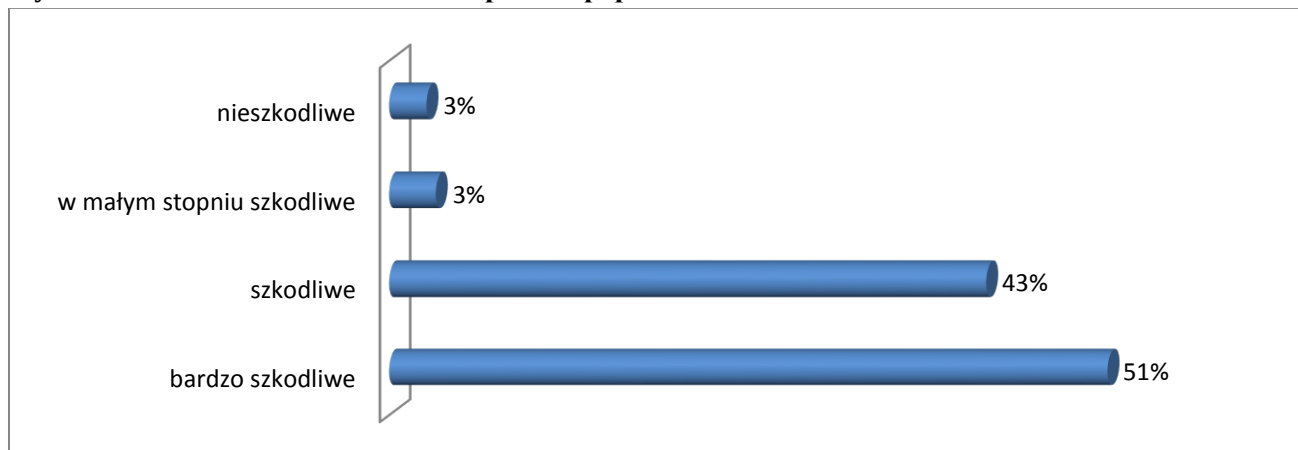
Wyk.34. Czy próbował Pan/i kiedykolwiek rzucić palenie?

Jak ocenia Pan/i szkodliwość palenia papierosów dla zdrowia?

Pomimo, iż mieszkańcy w większości nie podejmują próby rzucenia palenia, to jednak większość osób zdaje sobie sprawę, że palenie papierosów jest bardzo szkodliwe (51%) oraz szkodliwe (43%). Jedynie 3% respondentów sądzi, iż jest to w małym stopniu szkodliwe, a kolejne 3% uznaje je za nieszkodliwe.

Wyk.35. Jak ocenia Pan/i szkodliwość palenia papierosów dla zdrowia?

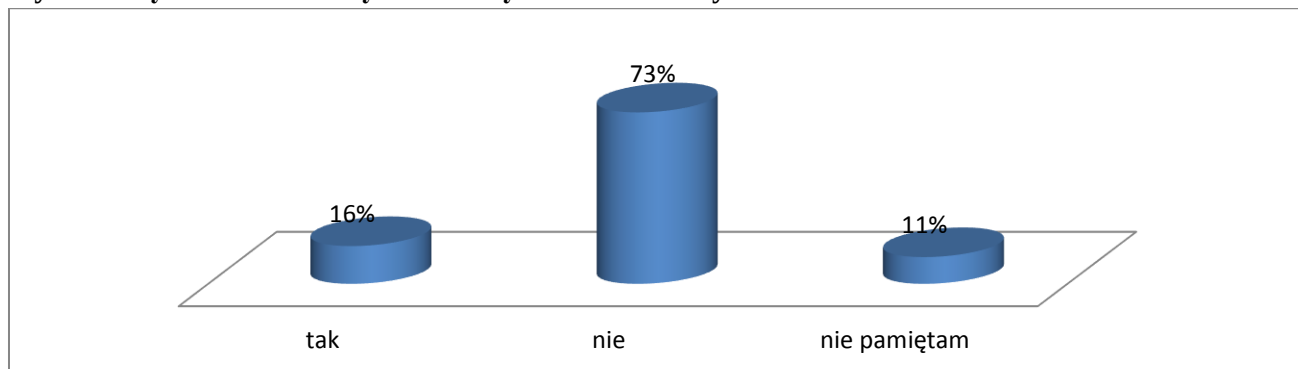
3.5. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Kolejną analizowaną kwestią był problem uzależnień od substancji psychoaktywnych. Jego celem było oszacowanie skali problemu w gminie Łobez oraz sprawdzenie wiedzy mieszkańców na temat narkotyków i dopalaczy oraz sprawdzenie dostępności tych substancji w gminie.

Czy miał Pan/i kiedykolwiek styczność z narkotykami?

Na początek mieszkańców zapytano, czy mieli kiedykolwiek styczność z narkotykami. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło tutaj 16% osób, zaś 11% ankietowanych nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie.

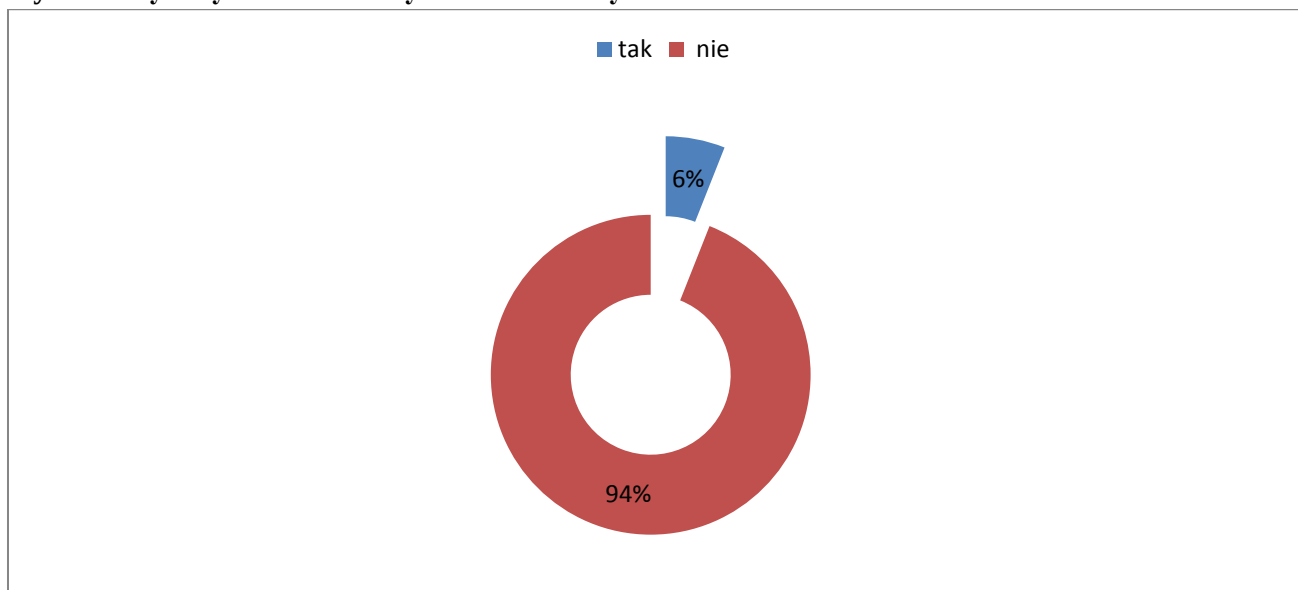
Wyk.36. Czy miał Pan/i kiedykolwiek styczność z narkotykami?

Czy zażywał Pan/i kiedykolwiek narkotyki?

Dodatkowo 6% ankietowanych przyznało, iż zdarzyło im się zażywać narkotyki.

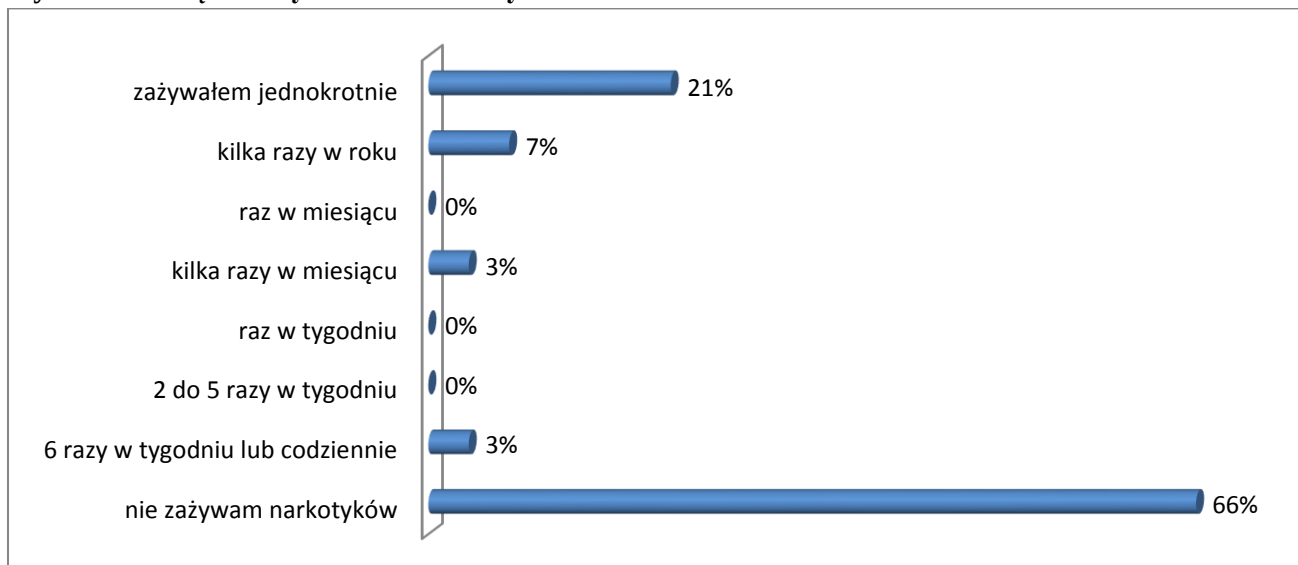
Wyk.37. Czy zażywał Pan/i kiedykolwiek narkotyki?

Jak często zażywa Pan/i narkotyki?

Osoby, które sięgały po substancje psychoaktywne deklarowały, iż zażywały je jedynie jednokrotnie – taką odpowiedź wskazało 21% osób. 7% ankietowanych zażywa narkotyki kilka razy w roku, 3% robi to kilka razy w miesiącu, a kolejne 3% badanych zażywa te substancje 6 razy w tygodniu lub codziennie.

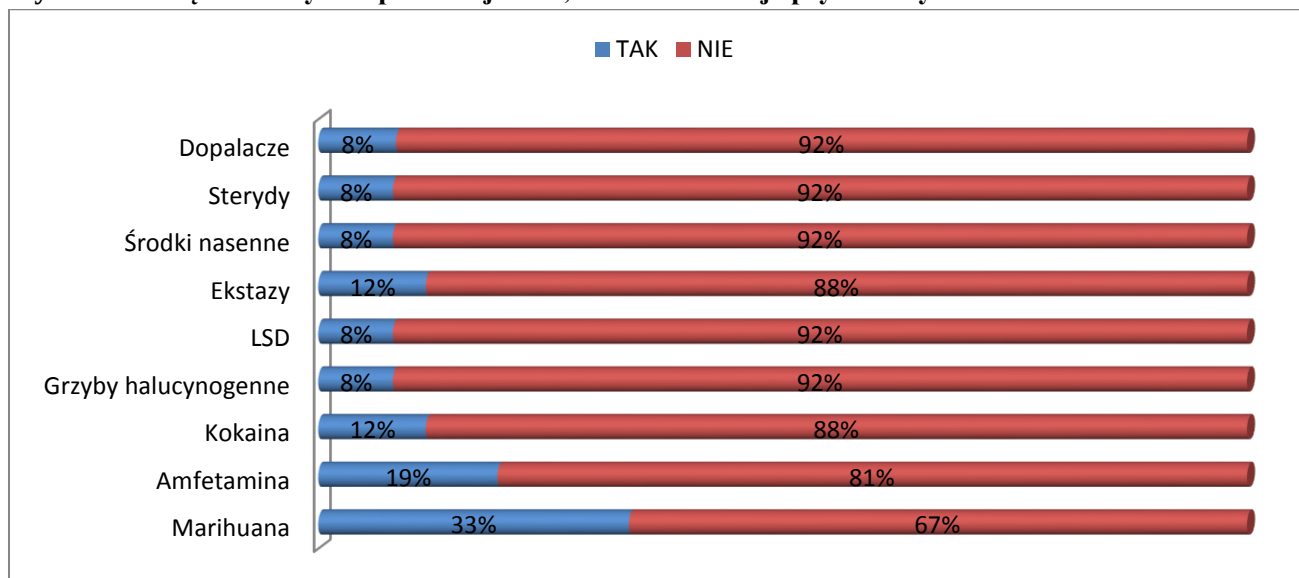
Wyk.38. Jak często zażywa Pan/i narkotyki?

Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne stosował/a Pan/i?

Mieszkańcy, którzy mieli kontakt z narkotykami przyznali, iż zażywali marihuanę (33%), amfetaminę (19%), ekstazy (12%), kokainę (12%), grzyby halucynogenne (8%), LSD (8%), środki nasenne (8%), sterydy (8%) oraz dopalacze (8%).

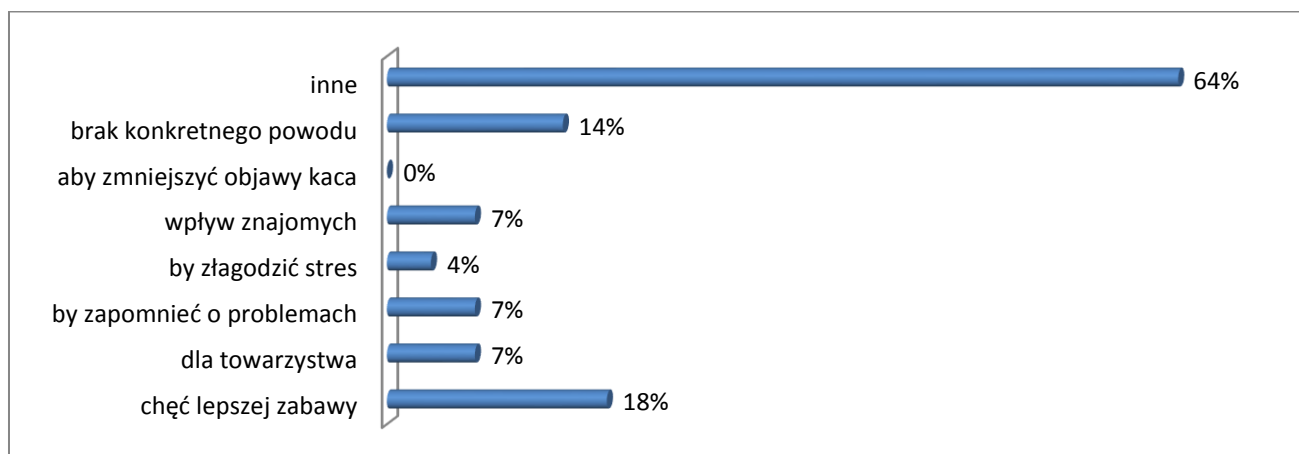
Wyk.39. Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne stosował/a Pan/i?

Z jakich powodów sięgnął/ęła Pan/i po wyżej wymienione substancje psychoaktywne? Można wybrać kilka odpowiedzi.

Respondenci zażywali substancje psychoaktywne dla: lepszej zabawy (18%), z braku konkretnego powodu (14%), dla towarzystwa (7%), by zapomnieć o problemach (7%), pod wpływem znajomych (7%), by złagodzić stres (4%) oraz z innych powodów (64%), nie wymienionych w kafeterii.

Wyk.40. Z jakich powodów sięgnął/ęła Pan/i po wyżej wymienione substancje psychoaktywne? Można wybrać kilka odpowiedzi.

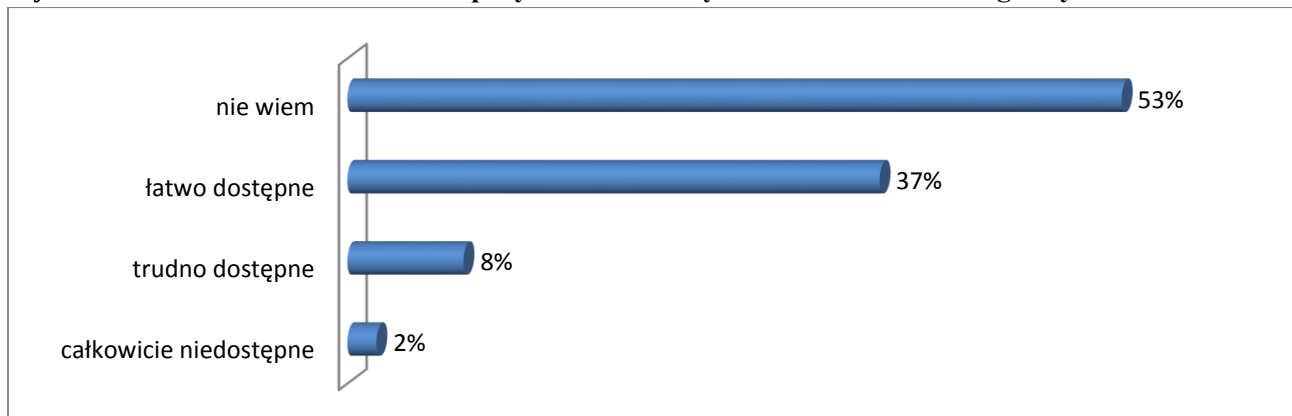

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jak ocenia Pan/ i możliwość pozyskania narkotyków na terenie Pana/i gminy?

Następnie ankietowanych poproszono o ocenę możliwości pozyskania narkotyków w gminie Łobez. Co ciekawe, aż 53% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie, zaś 37% osób uważa, że są one łatwo dostępne. Co dziesiąty ankietowany uważa, że substancje te są ciężko osiągalne, w tym 8% osób wskazało odpowiedź „trudno dostępne”, a 2% osób sądzi, iż narkotyki są całkowicie niedostępne.

Wyk.41. Jak ocenia Pan/ i możliwość pozyskania narkotyków na terenie Pana/i gminy ?

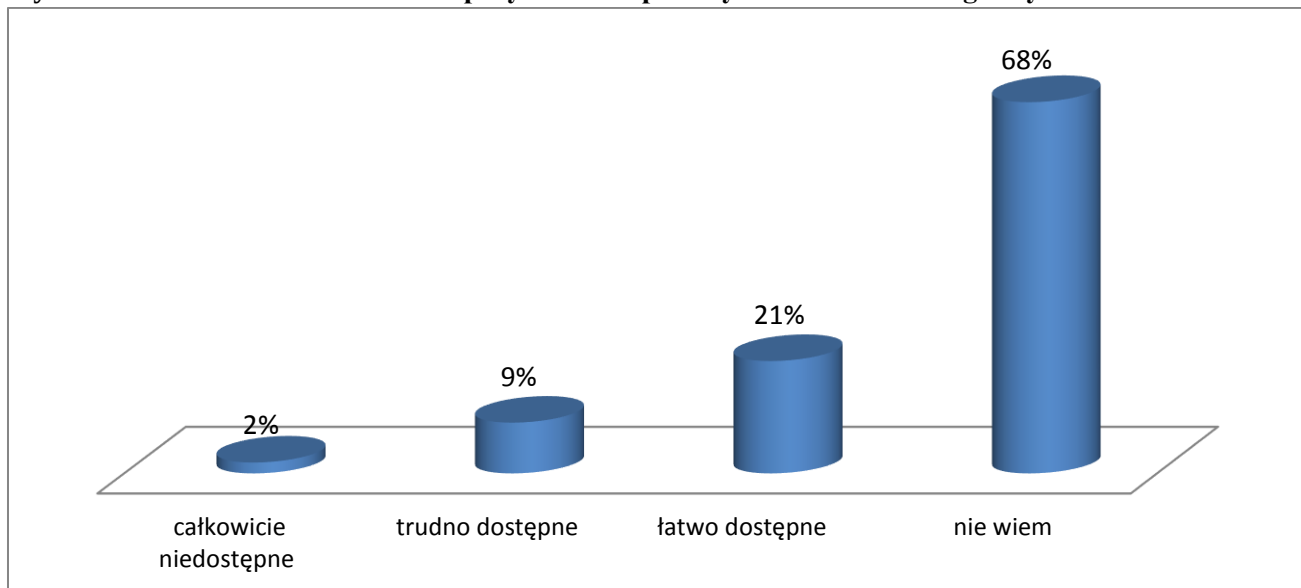

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania dopalaczy na terenie Pana/i gminy ?

Natomiast w przypadku możliwości pozyskania dopalaczy, również większość osób nie potrafiła ocenić ich dostępności (68%). Zdaniem co piątej osoby, dopalacze są łatwo dostępne w gminie. 9% osób uważa, że są one trudno dostępne, zaś 2% osób wskazało odpowiedź „całkowicie niedostępne”.

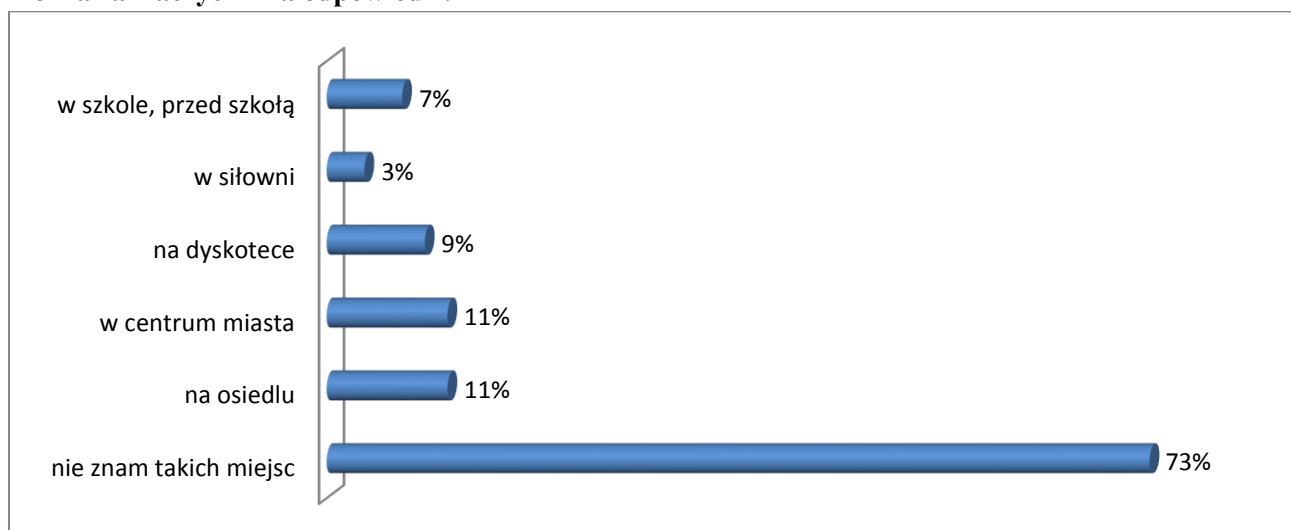
Wyk.42. Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania dopalaczy na terenie Pana/i gminy ?

Czy zna Pan/i miejsca w swojej gminie gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

Zdecydowana większość ankietowanych (73%) nie potrafiła wskazać miejsc w gminie Łobez, w których można kupić substancje psychoaktywne. Pozostałe osoby uważają, że narkotyki można kupić: na osiedlu (11%), w centrum najbliższego miasta (11%), na dyskotece (9%), w szkole, przed szkołą (7%) oraz na siłowni (3%).

Wyk.43. Czy zna Pan/i miejsca w swojej gminie gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

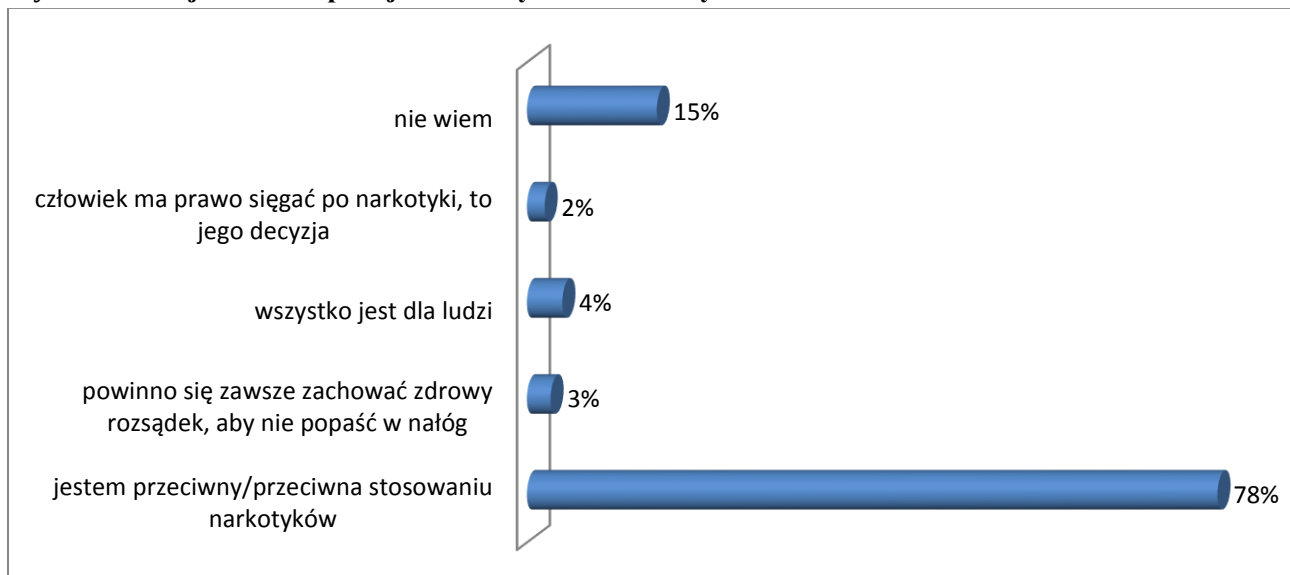

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Jakie jest Pana/i podejście do używania narkotyków?

Ponad połowa osób jest przeciwko stosowaniu narkotyków (78%). 4% ankietowanych, uważa, że wszystko jest dla ludzi, 3% osób sądzi, iż powinno się zawsze zachować zdrowy rozsądek, aby nie popaść w nałóg. Zaś 2% respondentów twierdzi, iż człowiek ma prawo sięgać po narkotyki, to jego decyzja. 15% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

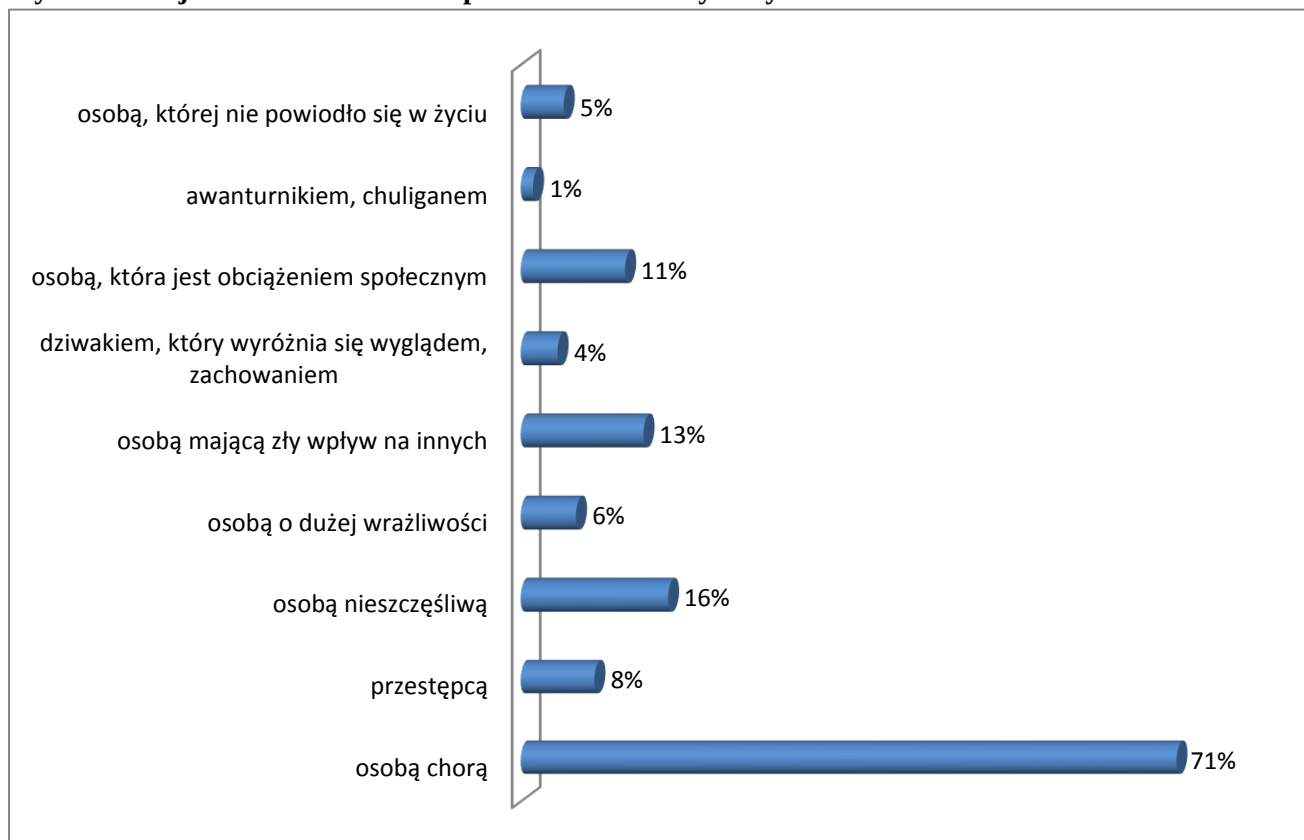
Wyk.44. Jak jest Pana/i podejście do używania narkotyków?

Kim jest dla Pana/i osoba z problemem narkotykowym ?

Osoba z problemem narkotykowym to dla mieszkańców przede wszystkim osoba chora (71%) oraz osoba nieszczęśliwa (16%), a także osoba mająca zły wpływ na innych (13%), osoba, która jest obciążeniem społecznym (11%), przestępca (8%), osoba o dużej wrażliwości (6%), osoba, której się nie powiodło w życiu (5%), dziwak, który wyróżnia się wyglądem i zachowaniem (4%) oraz awanturnik i chuligan (1%).

Wyk.45. Kim jest dla Pana/i osoba z problemem narkotykowym ?

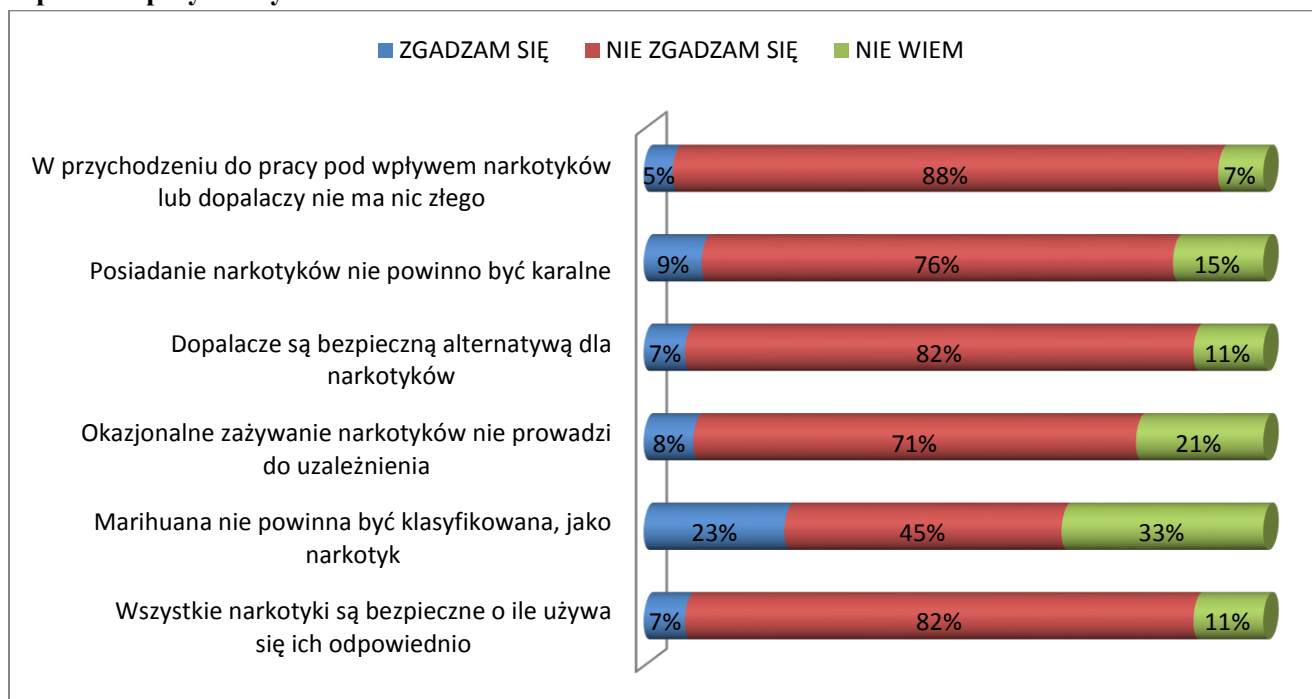

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami. Można wybrać jedną odpowiedź przy każdym z 6 stwierdzeń.

Na koniec mieszkańców poproszono o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, ankietowani uważają, że dopalacze nie są bezpieczniejszą formą narkotyków (82%) oraz, iż przychodzenie do pracy pod wpływem narkotyków to coś złego (88%). Sądzą oni także, iż narkotyki nie są bezpieczne bez względu, na to czym używa się ich odpowiednio (82%), a także, iż okazjonalne zażywanie narkotyków także może prowadzić do uzależnień (71%). Natomiast 23% osób uważa, że marihuana nie powinna być klasyfikowana jako narkotyk, zaś 45% osób jest przeciwnego zdania. Pokazuje to, iż mieszkańcy nie zawsze zdają sobie sprawę, iż marihuana to również jest narkotyk, który powoduje uzależnienia i niebezpieczne konsekwencje dla zdrowia.

Wyk.46. Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami. Można wybrać jedną odpowiedź przy każdym z 6 stwierdzeń.

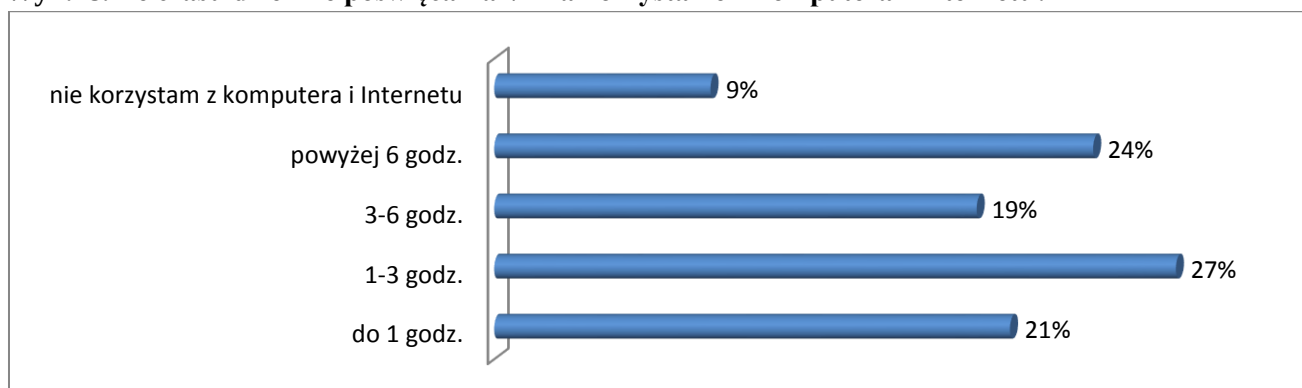

3.6. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dorosłych mieszkańców

Ile czasu dziennie poświęca Pan/ i na korzystanie z komputera i Internetu?

Kolejną poruszaną kwestią jest problem uzależnień behawioralnych, a dokładniej uzależnień od komputera i Internetu. Na początek mieszkańców poproszono o wskazanie ile czasu dziennie poświęcają na korzystanie z tych mediów. Niepokojący jest fakt, iż aż 24% ankietowanych spędza przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie. Co piąta osoba spędza przed komputerem od 3 do 6 godzin dziennie, 27% osób od 1 do 3 godzin dziennie, 21% ankietowanych do godziny dziennie, zaś 9% osób w ogóle nie korzysta z komputera i Internetu.

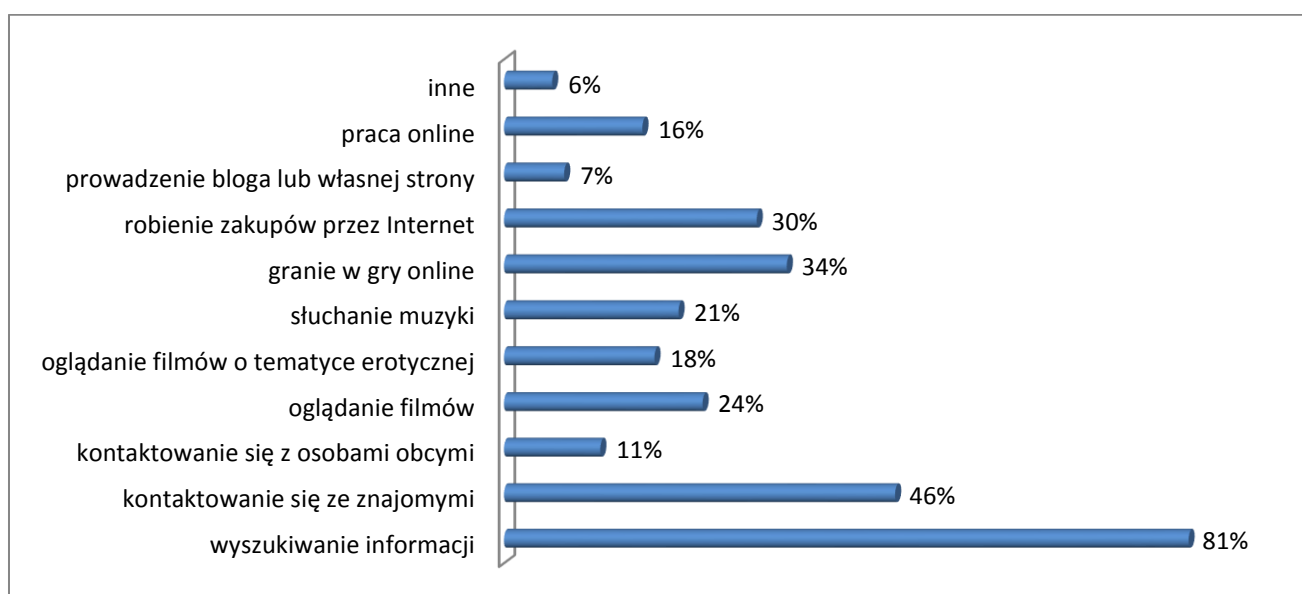
Wyk.48. Ile czasu dziennie poświęca Pan/ i na korzystanie z komputera i Internetu?

Z jakich powodów najczęściej korzysta Pan/i z komputera i Internetu? Można wybrać kilka odpowiedzi.

Ankietowani korzystają z komputera głównie, aby wyszukiwać informacje (81%) oraz by kontaktować się ze znajomymi (45%). W dalszej kolejności wskazywano na: granie w gry online (34%), robienie zakupów przez Internet (30%), oglądanie filmów (24%), słuchanie muzyki (21%), oglądanie filmów o tematyce erotycznej (18%), pracę online (16%), kontaktowanie się z osobami obcymi (11%), prowadzenie bloga lub własnej strony (7%) oraz inne powody (6%).

Wyk.47. Z jakich powodów najczęściej korzysta Pan/i z komputera i Internetu? Można wybrać kilka odpowiedzi.

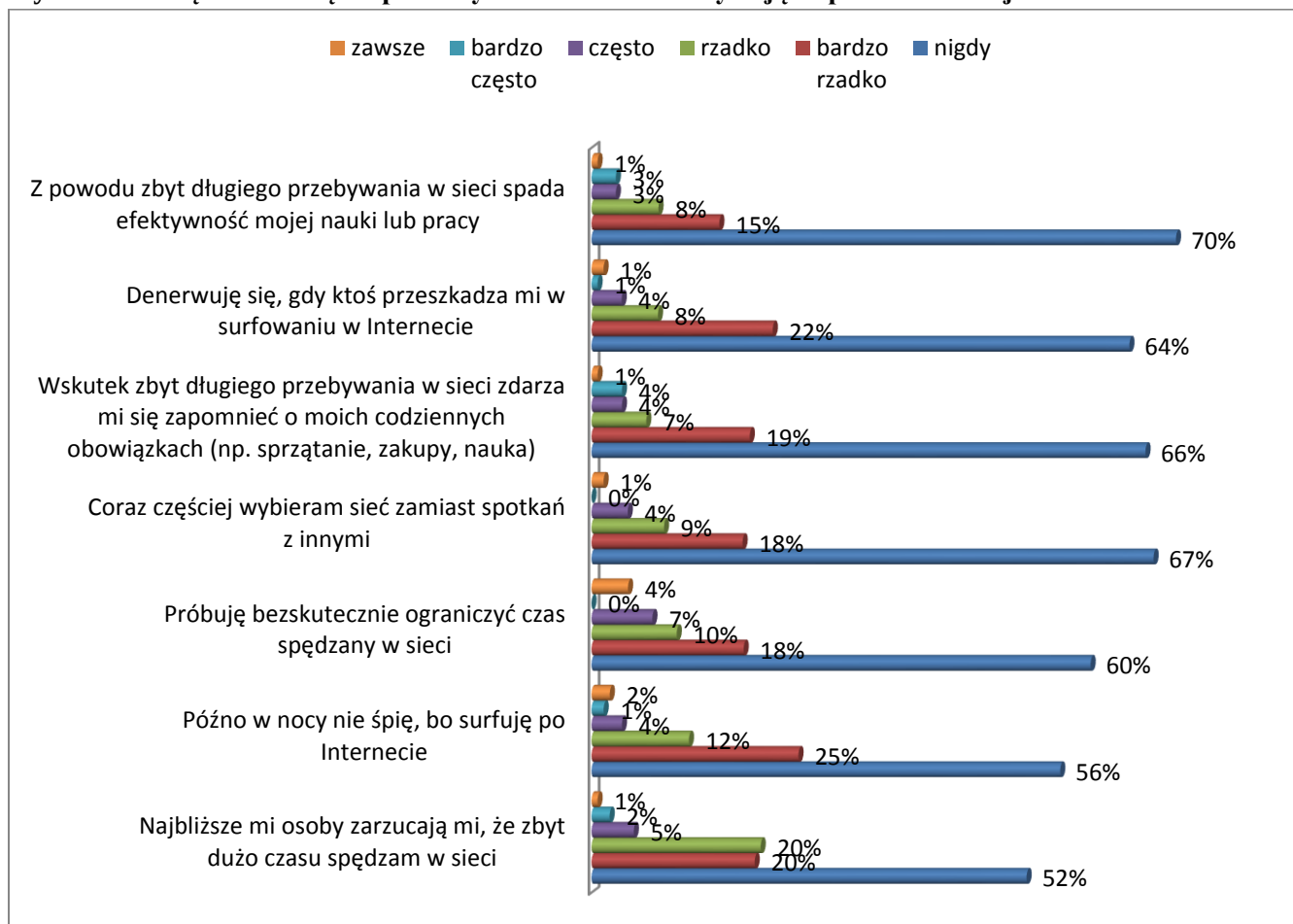

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Proszę odnieść się do poniższych stwierdzeń korzystając z przedstawionej skali.

Celem sprawdzenia stosunku mieszkańców do nowych mediów, poproszono ich o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń. Co istotne, większość respondentów przyznała, iż nie zdarzają im się zachowania wskazujące na problem uzależnień behawioralnych. Jedynie 1% osób uważa, że zawsze zdarza im się, że bliskie osoby zarzucają im, że zbyt dużo czasu spędzają w sieci, 2% osób zbyt dużo czasu poświęca na korzystanie z sieci, 2% zawsze chodzi późno spać, ponieważ serfuje po Internecie, zaś 4% osób zawsze próbuje ograniczyć czas spędzony w sieci oraz coraz częściej wybiera sieć zamiast spotkań z innymi.

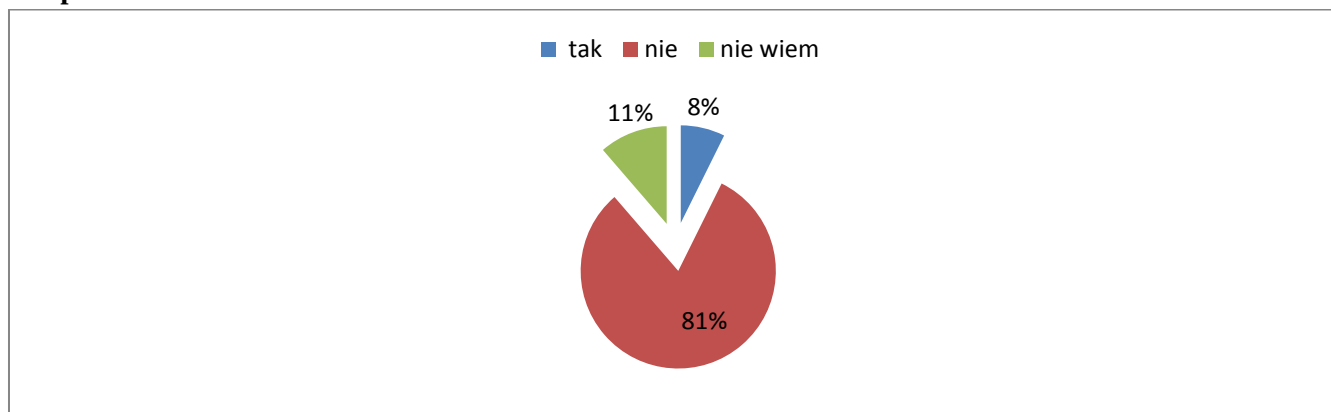
Wyk. 49. Proszę odnieść się do poniższych stwierdzeń korzystając z przedstawionej skali.

Czy czuł/a się Pan/i kiedykolwiek dyskryminowany ze względu na brak dostępu do komputera i Internetu?

Dodatkowo 8% ankietowanych mieszkańców przyznało iż doświadczyło dyskryminacji z powodu braku dostępu do komputera i Internetu. 11% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

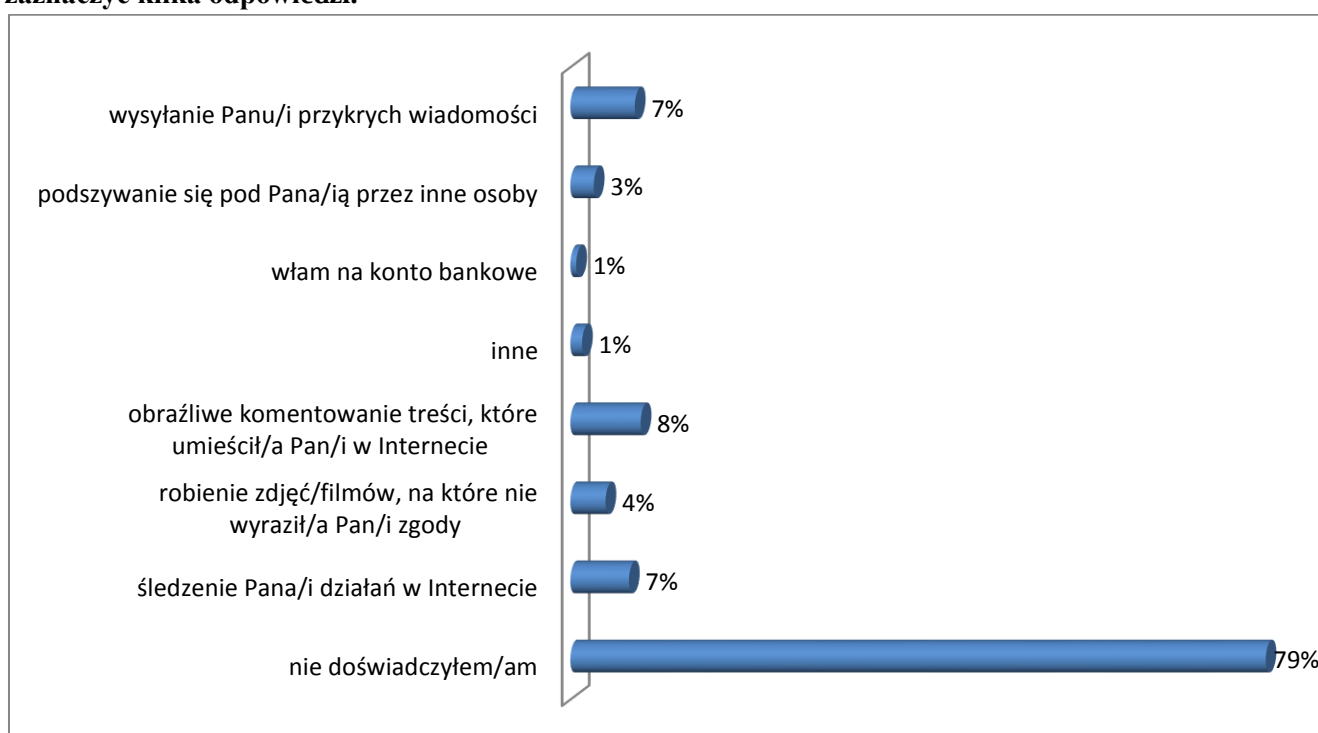
Wyk.50. Czy czuł/a się Pan/i kiedykolwiek dyskryminowany ze względu na brak dostępu do komputera i Internetu?

Czy doświadczył Pan/i kiedykolwiek przykrych zachowań przez Internet? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

Jednak co istotne, większość ankietowanych nie doświadczyła nigdy przykrych zachowań przez Internet – taką odpowiedź wskazało 79% osób. Pozostali ankietowani wskazywali następujące zachowania: obraźliwe komentowanie treści, które umieszczali w Internecie (8%), śledzenie ich działań w Internecie (7%), wysyłanie przykrych wiadomości (7%), robienie zdjęć, na które nie wyrazili zgody (4%), podszywanie się przez inne osoby (3%) oraz włamanie na konto bankowe (1%) i inne zachowania (1%).

Wyk.51. Czy doświadczył Pan/i kiedykolwiek przykrych zachowań przez Internet? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

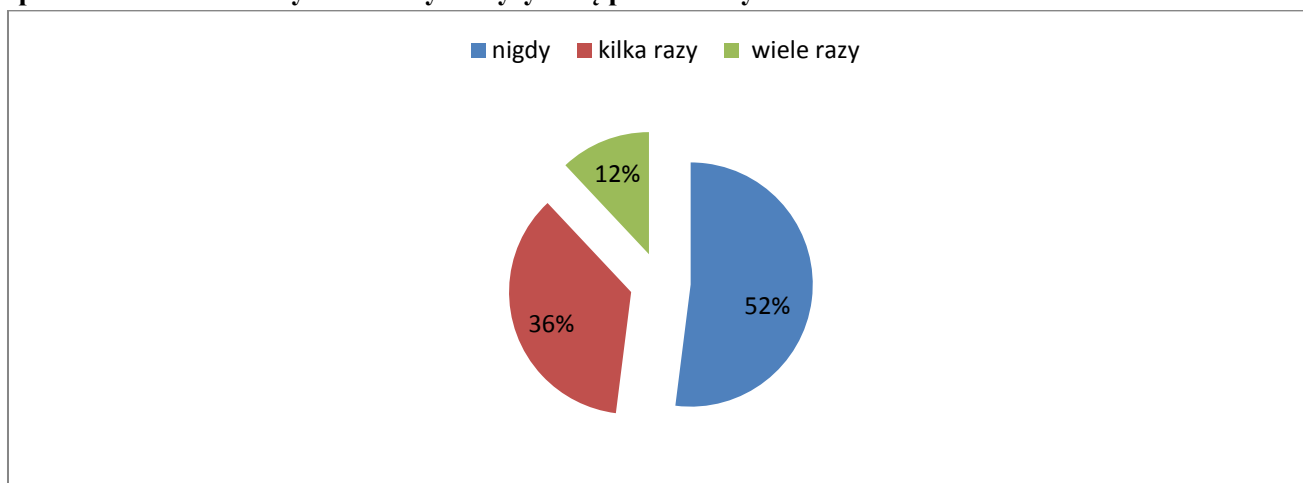

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy brał/a Pan/i udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy?

Ponad połowa mieszkańców nie brała nigdy udziału w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję oraz operatorów telefonicznych (52%). Natomiast kilka razy zdarzyło się to 36% respondentów, a wiele razy w tego rodzaju konkursach brało udział 12% osób.

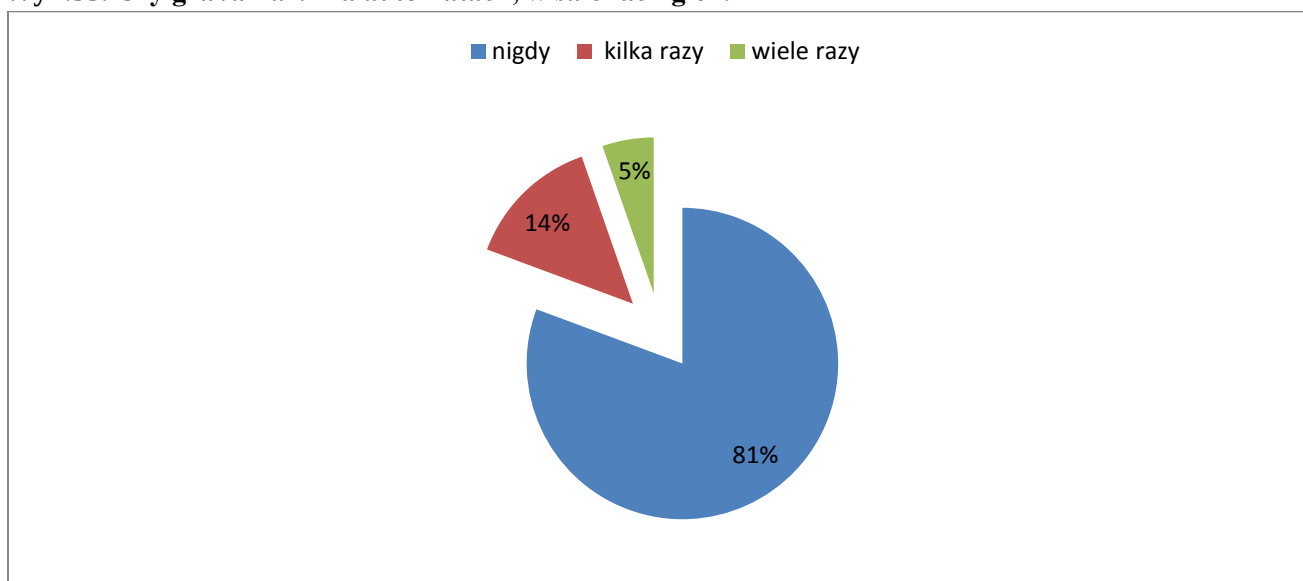
Wyk.52. Czy brał/a Pan/i udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy?

Czy grał/a Pan/i na automatach, w salonach gier?

Również większość respondentów nie grała nigdy na automatach lub w salonach gier (81%). Natomiast kilka razy zdarzyło się to 14% osób, a wiele razy 5% badanych.

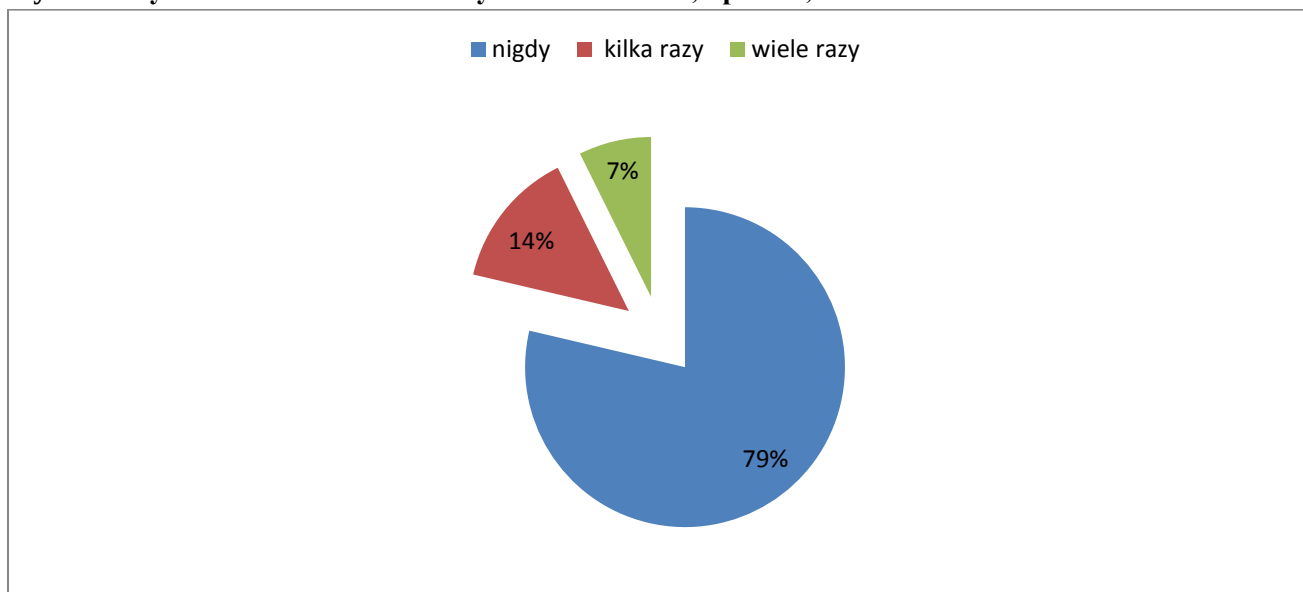
Wyk.53. Czy grał/a Pan/i na automatach, w salonach gier?

Czy obstawiał/a Pan/i zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix?

Zakłady bukmacherskie obstawiało kilka razy 14% osób, a wiele razy robiło to 7% badanych. Natomiast 79% ankietowanych nigdy nie brało udziału w tego rodzaju grach.

Wyk.54. Czy obstawiał/a Pan/i zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix?

3.7. Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Problem przemocy to kolejne zagadnienie poruszane w niniejszej diagnozie. Ma on na celu nie tylko oszacowanie liczby rodzin zagrożonych przemocą domową, ale także sprawdzenie czy mieszkańcy wiedzą, czym jest przemoc i jakie zachowania klasyfikują jako zachowania przemocowe.

Które z wymienionych poniżej sytuacji są Pana/i zdaniem aktem przemocy? Można wybrać kilka odpowiedzi.

Ankietowani mieli za zadanie wskazać zachowania, które ich zdaniem można uznać za akt przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali na: grożenie, straszenie (83%), bicie przedmiotami (73%), a także: całowanie dotykanie wbrew woli (63%), zmuszanie do oddawania pieniędzy (59%), spoliczkowanie (57%), zmuszanie do oglądania pornografii (57%), wysyłanie obraźliwych wiadomości (54%), kradzież pieniędzy lub innej własności (53%), krytykowanie wyglądu (42%), okazywanie braku szacunku (37%), podszywanie się w Internecie (36%) oraz nie opiekowanie się kimś kto wymaga opieki (36%).

Wyk.55. Które z wymienionych poniżej sytuacji są Pana/i zdaniem aktem przemocy? Można wybrać kilka odpowiedzi.

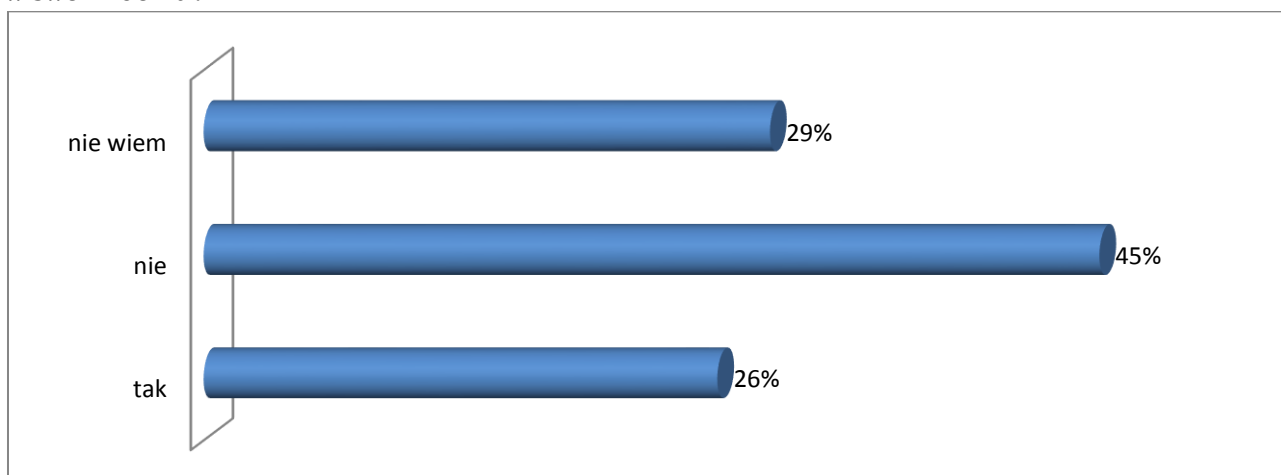

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż aż 26% osób zna kogoś kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu. 45% ankietowanych nie zna takich osób, zaś 29% respondentów nie potrafił udzielić odpowiedzi na to pytanie.

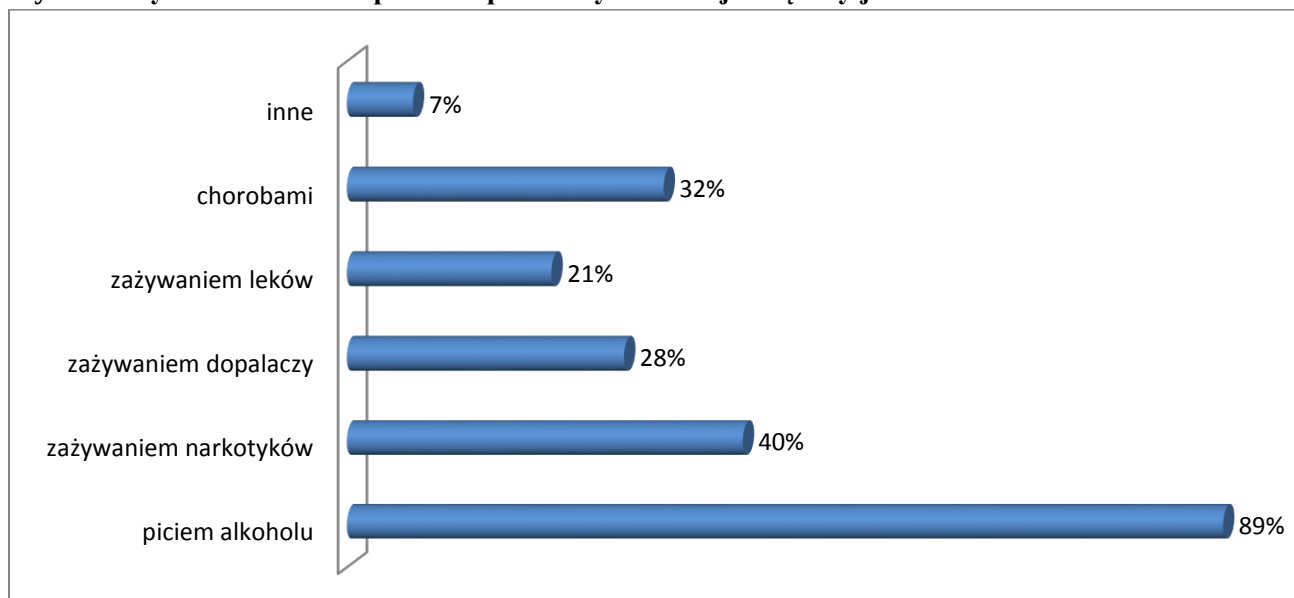
Wyk.56. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

Czy Pana/i zdaniem problem przemocy domowej związany jest z:

Ankietowani uważają, że przemoc domowa związana jest głównie z piciem alkoholu – taką odpowiedź wskazało 89% osób. W dalszej kolejności wskazywano na: zażywanie narkotyków (40%), choroby (32%), zażywanie dopalaczy (28%) oraz zażywanie leków (21%).

Wyk.57. Czy Pana/i zdaniem problem przemocy domowej związany jest z:

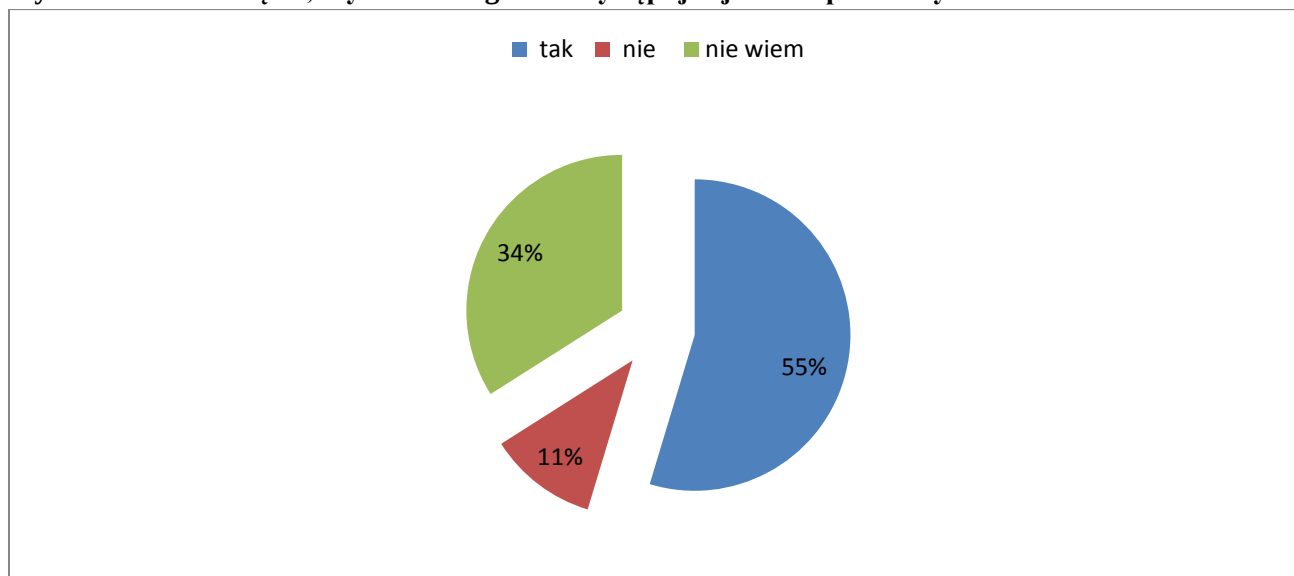

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jak Pan/i sądzi, czy w Pana/i gminie występuje zjawisko przemocy w rodzinie?

Dodatkowo, aż 55% osób uważa, że w gminie występuje problem przemocy domowej. Z tą opinią nie zgodziło się 11% osób, zaś 34% ankietowanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk.58. Jak Pan/i sądzi, czy w Pana/i gminie występuje zjawisko przemocy w rodzinie?

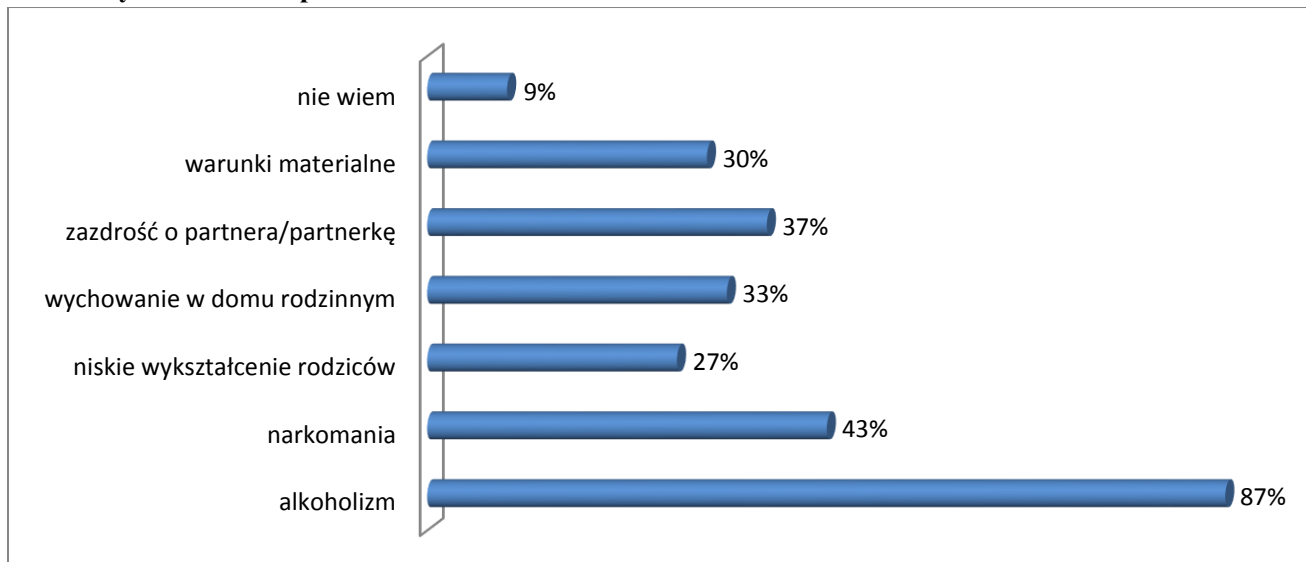

Co według Pana/i ma bezpośredni wpływ na przemoc w rodzinie w Pana/i gminie?

Większość ankietowanych uważa, że bezpośredni wpływ na przemoc w rodzinie ma problem alkoholizmu – taką opinię wyraziło 87% badanych. W dalszej kolejności wskazywano na: narkomanię (43%), zazdrość o partnera lub partnerkę (37%), wychowanie

w domu rodzinnym (33%), warunki materialne (30%) oraz niskie wykształcenie rodziców (27%). 9% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

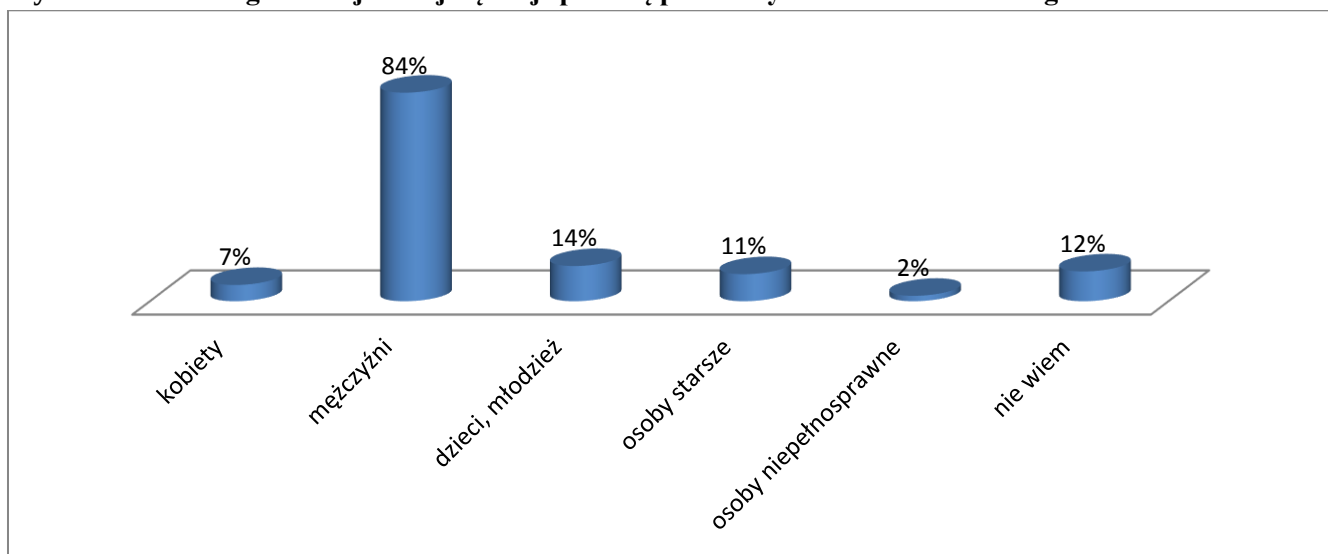
Wyk.59. Co według Pana/i ma bezpośredni wpływ na przemoc w rodzinie w Pana/i gminie?
Można wybrać kilka odpowiedzi

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kto według Pana/i jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w Pana/i gminie?
Zdaniem respondentów to głównie mężczyźni są osobami stosującymi przemoc w rodzinie (84%). Rzadziej wskazywano natomiast na: dzieci i młodzież (14%), osoby starsze (11%), kobiety (7%) oraz osoby niepełnosprawne (2%). 12% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk.60. Kto według Pana/i jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w Pana/i gminie?

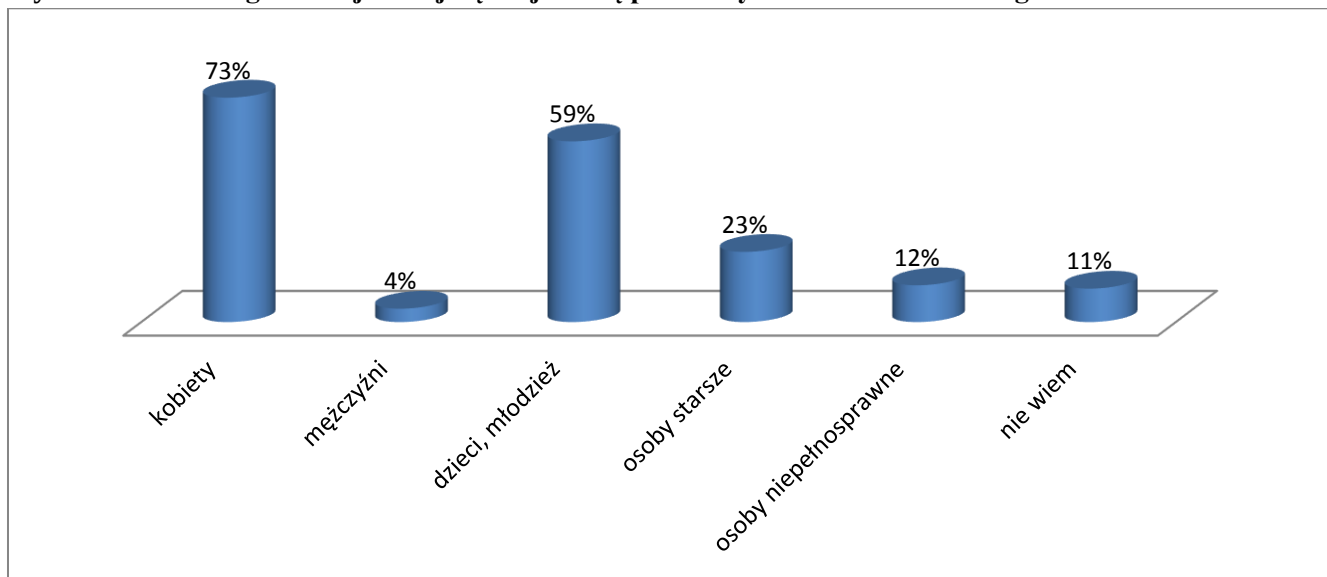

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kto według Pana/i jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie w Pana/i gminie?

Natomiast kobiety (73%) oraz dzieci i młodzież (59%) to zdaniem ankietowanych osoby najczęściej doznające przemocy w rodzinie. W dalszej kolejności badani wskazywali również na: osoby starsze (23%), osoby niepełnosprawne (12%) oraz mężczyzn (4%). 11% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk.61. Kto według Pana/i jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie w Pana/i gminie?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

Co czwarty ankietowany przyznał, iż zna osobę doznającą przemocy w swoim domu. Natomiast 22% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

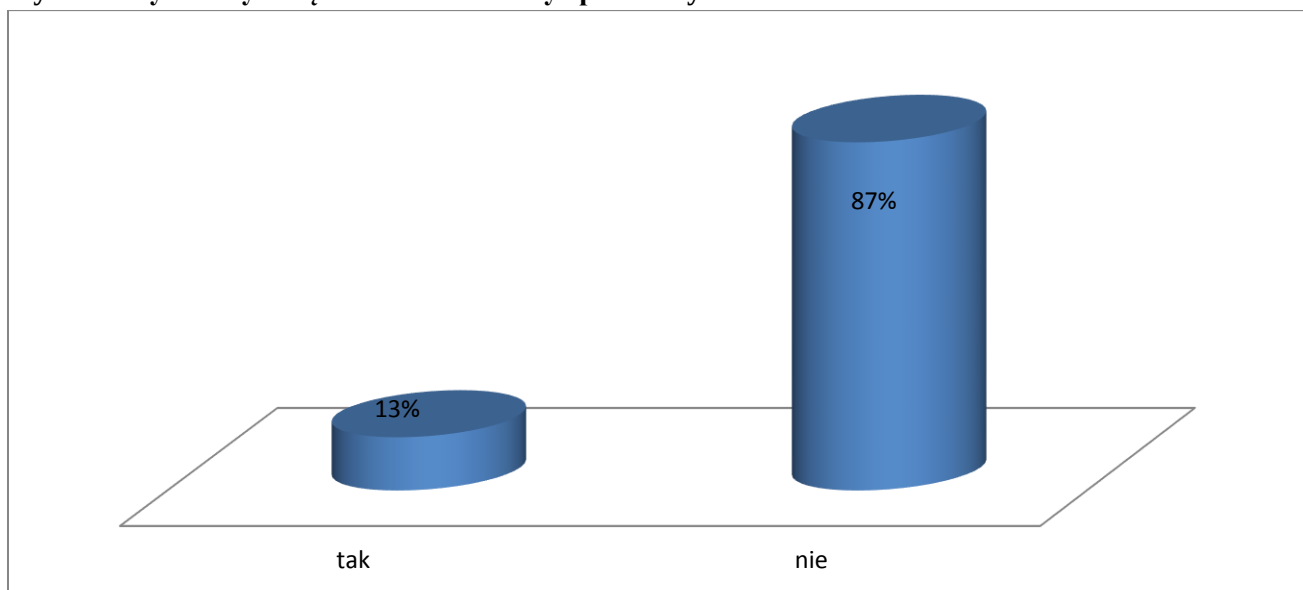
Wyk.62. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy w domu?

Co więcej, 13% ankietowanych doświadczyło przemocy w swoim domu.

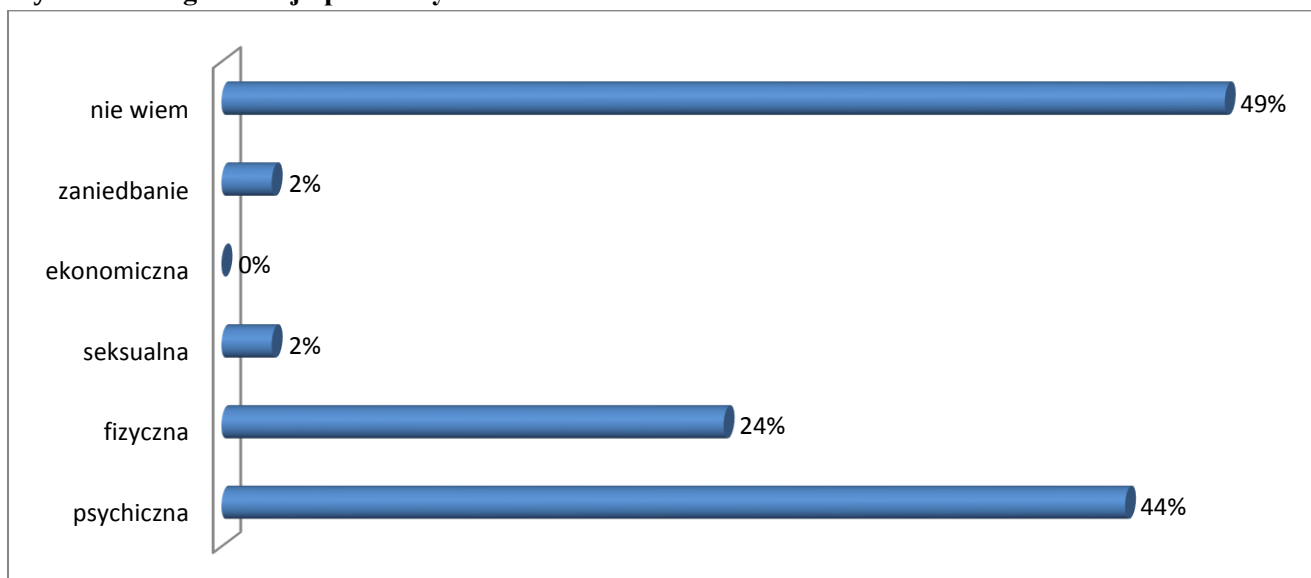
Wyk.63. Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy w domu?

Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznała?

Osoby, które doznały przemocy domowej, przyznały, iż miała ona formę przemocy psychicznej (44%), fizycznej (24%), seksualnej (2%) oraz zaniedbania (2%). 49% osób nie potrafiło wskazać rodzaju doświadczanej przemocy.

Wyk.64. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznała?

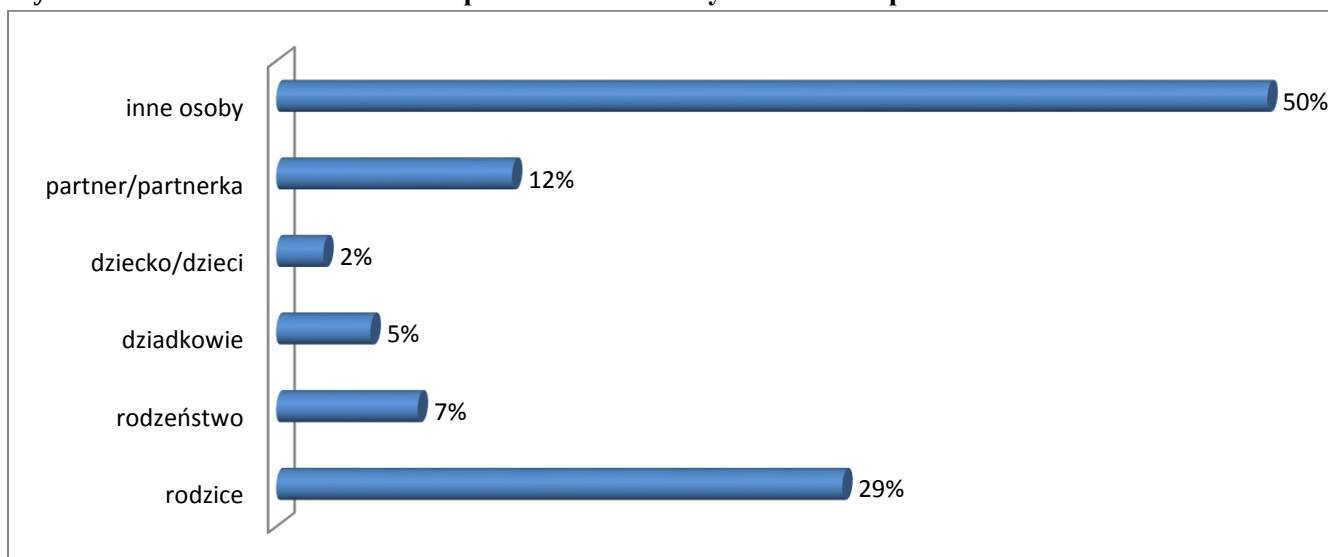

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kto stosował wobec Pana/i przemoc? Można wybrać kilka odpowiedzi.

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów byli rodzice – taką odpowiedź wskazało 29% ankietowanych. Osoby te doświadczały przemocy także ze strony: partnera/partnerki (12%), rodzeństwa (7%), dziadków (5%), dziecka (2%) oraz innych osób (50%).

Wyk. 65. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? Można wybrać kilka odpowiedzi.

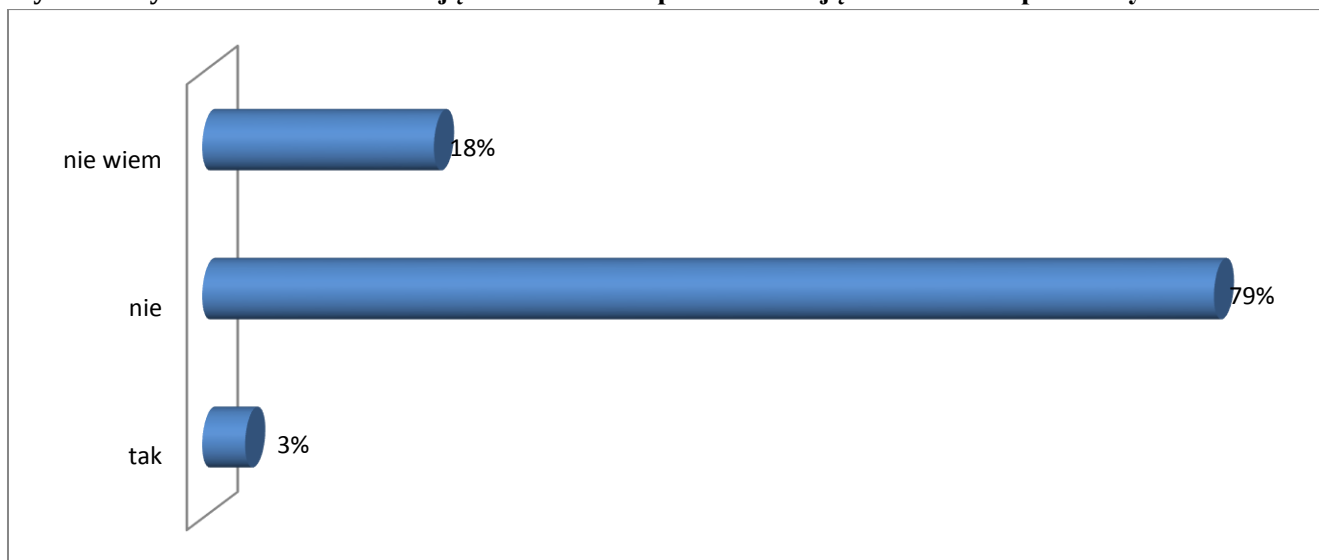

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

Dobłą informacją jest fakt, iż mieszkańcy uważają, iż nie istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy – taką odpowiedź wskazało 79% osób, zaś 3% uważa, że takie okoliczności istnieją. 18% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

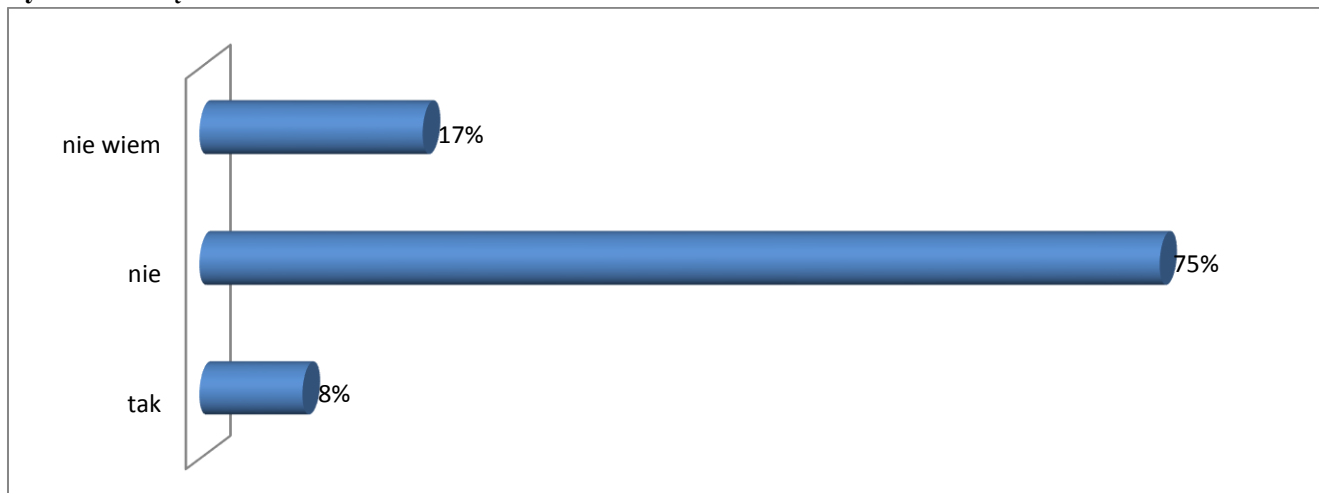
Wyk.66. Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

Większość osób uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci nie jest dobrą metodą wychowawczą (75%). Przeciwnego zdania było 8% mieszkańców. 17% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk.67. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

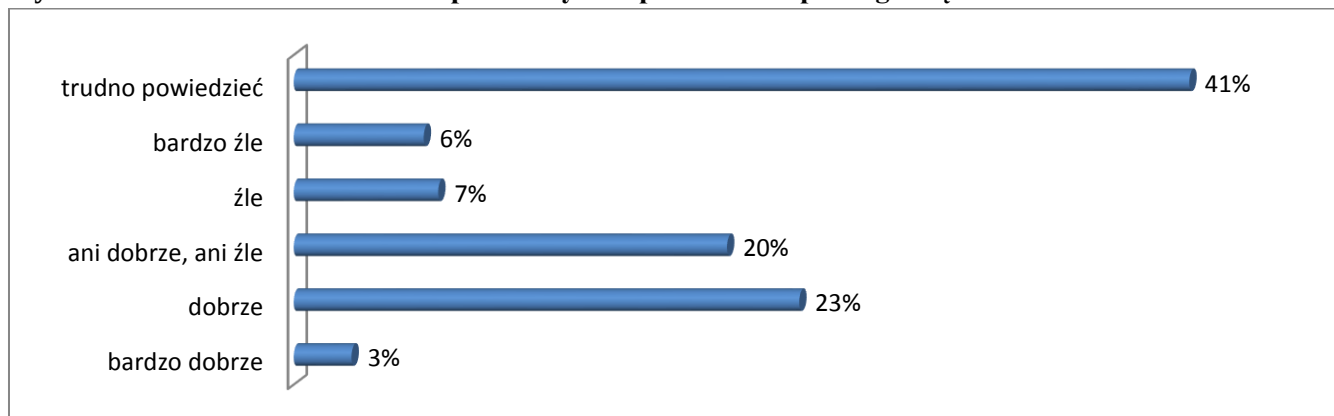
3.8. Profilaktyka z perspektywy dorosłych mieszkańców

Niniejszy rozdział poświęcony będzie działaniom profilaktycznym prowadzonym przez gminę. Jego celem jest również przedstawienie wiedzy mieszkańców na temat kwestii związanych z uzależnieniami oraz przemocą.

Jak ocenia Pan/i działania profilaktyczne prowadzone przez gminę?

Na początek ankietowanych poproszono o ocenę działań profilaktycznych prowadzonych przez władze gminy. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi 20% osób ocenia je neutralnie, 23% dobrze, 3% bardzo dobrze. 7% osób oceniło źle działania gminy, a 6% osób wskazało odpowiedź „bardzo źle”. 41% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk.68. Jak ocenia Pan/i działania profilaktyczne prowadzone przez gminę?

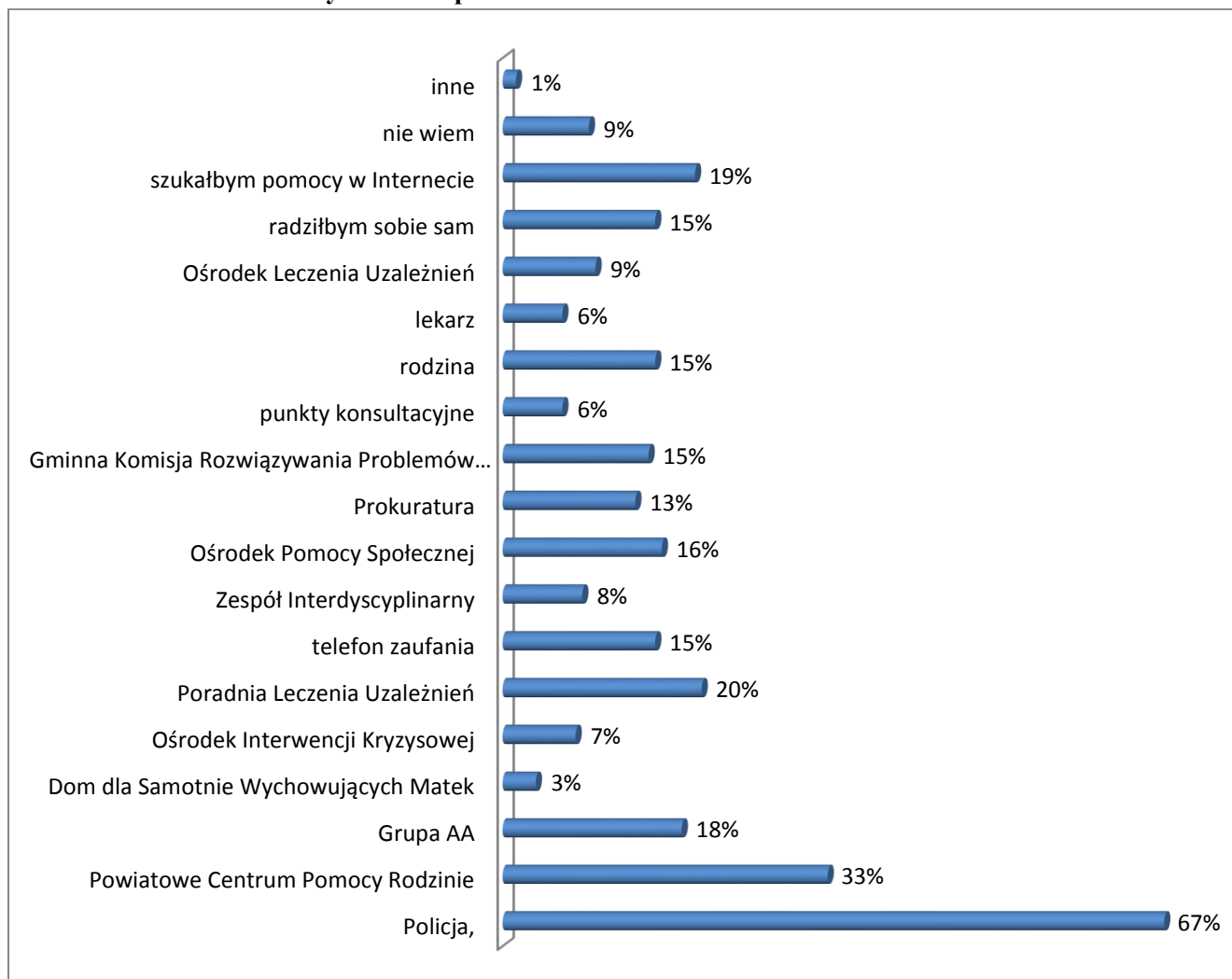

Do kogo zwróciłby się Pan/i o pomoc w razie problemu przemocy lub uzależnień w rodzinie?

W dalszej kolejności poproszono mieszkańców o wskazanie instytucji, w której można uzyskać pomoc. W opinii większości mieszkańców w przypadku problemów można uzyskać pomoc na: Policji (67%), w Centrum Pomocy Rodzinie (33%), w Poradni Leczenia Uzależnień (20%), Grupie AA (18%), w Ośrodku Pomocy Społecznej (16%), Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (15%), u rodziny (15%), za pomocą telefonu zaufania (15%), w Prokuraturze (13%), w Ośrodku Leczenia Uzależnień (9%), w Zespole Interdyscyplinarnym (8%), w Ośrodku Interwencji Kryzysowej (7%), w punkcie konsultacyjnym (6%), u lekarza (6%) oraz w Domu dla Samotnie Wychowujących Matek (3%).

Niepokojący jest fakt, iż blisko co piąty ankietowany przyznał, iż w takiej sytuacji szukałby pomocy w Internecie, a 15% osób radziłoby sobie samodzielnie. Może to świadczyć o tym, iż osoby te nie wiedzą gdzie szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych.

Wyk.69. Do kogo zwróciłby się Pan/i o pomoc w razie problemu przemocy lub uzależnień w rodzinie? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

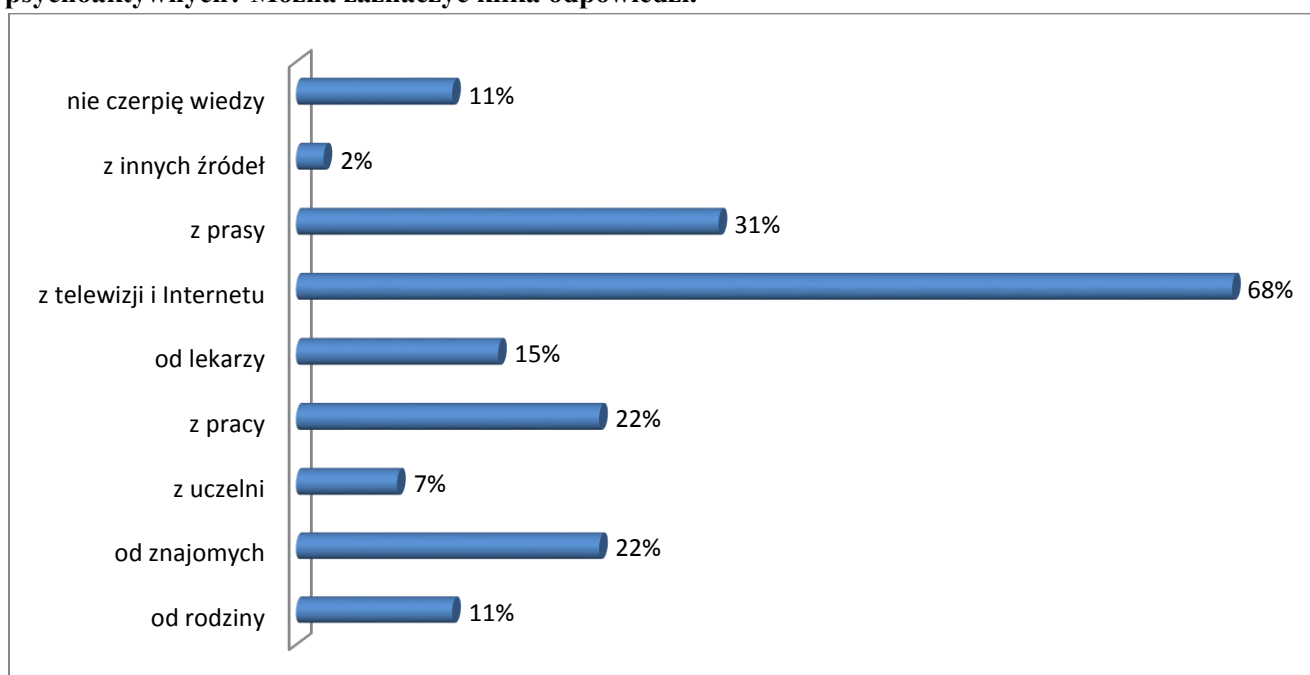

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Skąd czerpie Pan/i informacje o konsekwencjach nadużywania substancji psychoaktywnych?

Głównym źródłem wiedzy dotyczącej konsekwencji nadużywania substancji psychoaktywnych jest dla mieszkańców: telewizja i Internet (66%). W dalszej kolejności wskazywali oni na: prasę (31%), znajomych (22%), pracę (22%), lekarza (15%), rodzinę (11%) oraz uczelnię (7%). 11% osób nie czerpie wiedzy na ten temat.

Wyk.70. Skąd czerpie Pan/i informacje o konsekwencjach nadużywania substancji psychoaktywnych? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

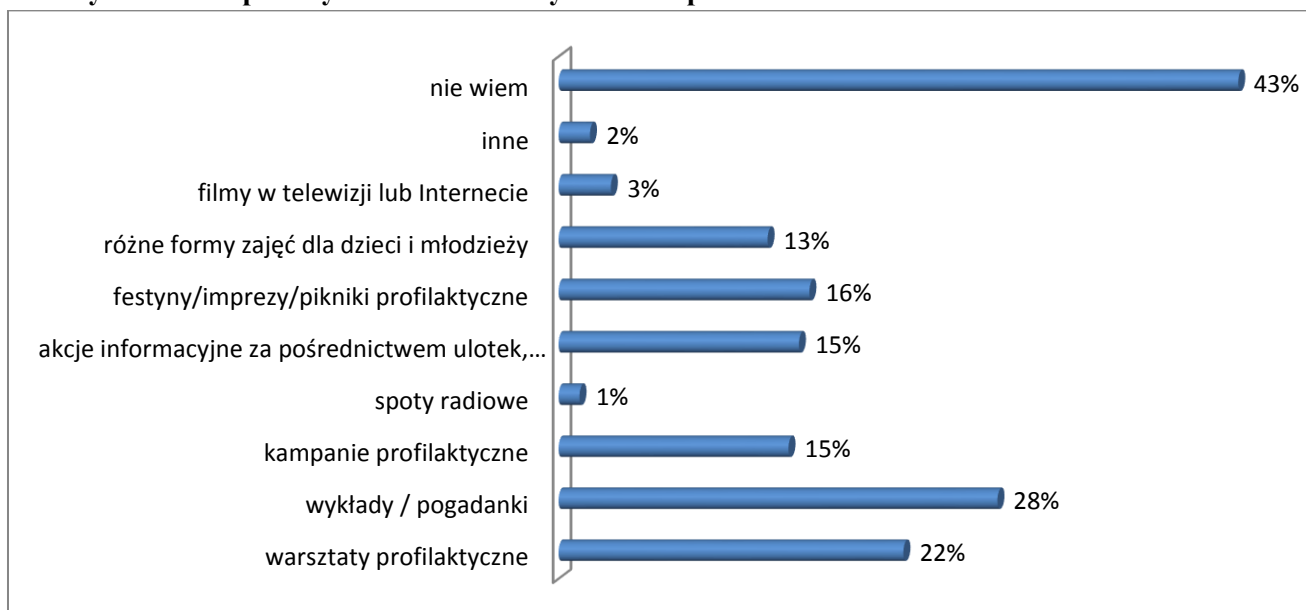

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jakie działania według Pana/i podejmuje gmina, aby ograniczyć popyt na zażywanie narkotyków lub dopalaczy?

Zdaniem ankietowanych, gmina, aby ograniczyć popyt na zażywanie substancji psychoaktywnych organizuje: wykłady/pogadanki (28%), warsztaty profilaktyczne (22%), festyny profilaktyczne (16%), akcje ulotkowe (15%), kampanie profilaktyczne (15%), różne formy zajęć dla dzieci i młodzieży (13%), filmy w telewizji i Internecie (13%) oraz spoty radiowe (1%). 43% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk.71. Jakie działania według Pana/i podejmuje gmina, aby ograniczyć popyt na zażywanie narkotyków lub dopalaczy? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

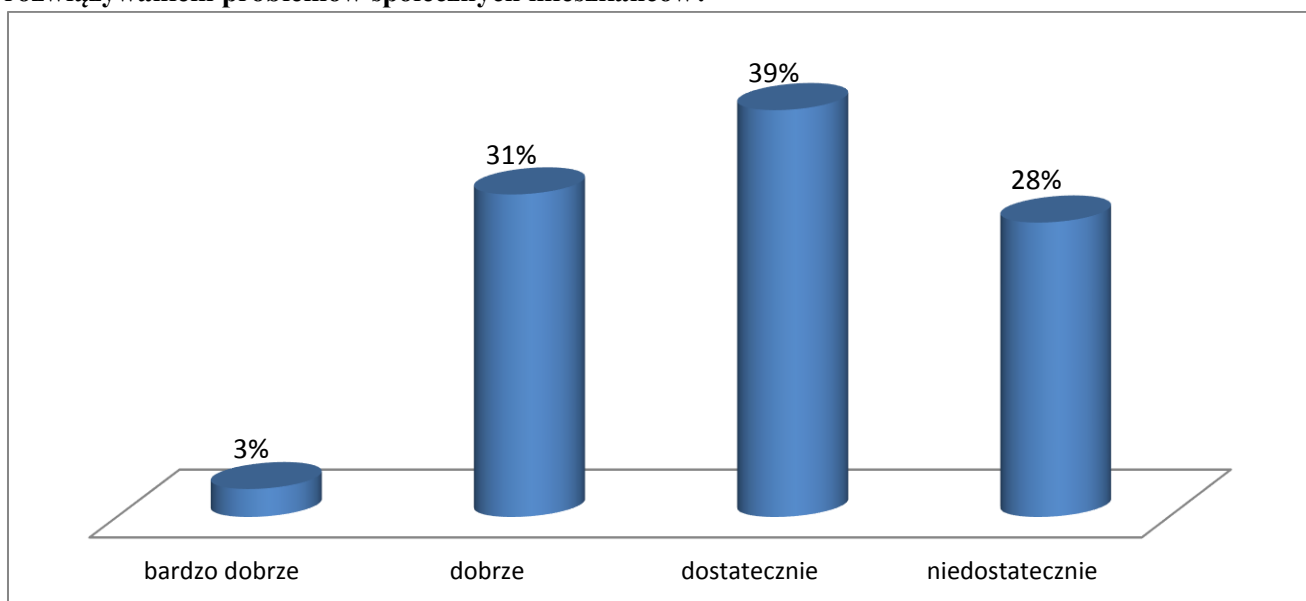

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jak ocenia Pan/i stopień zaangażowania kierunki działań władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców?

31% mieszkańców oceniła dobrze zaangażowanie i kierunku działań władz lokalnych związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych, a 3% osób oceniła je bardzo dobrze. Dostatecznie oceniło je 39% osób, zaś niedostatecznie zaangażowanie i kierunku działań władz lokalnych oceniło 28% osób.

Wyk.72. Jak ocenia Pan/i stopień zaangażowania kierunki działań władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców?

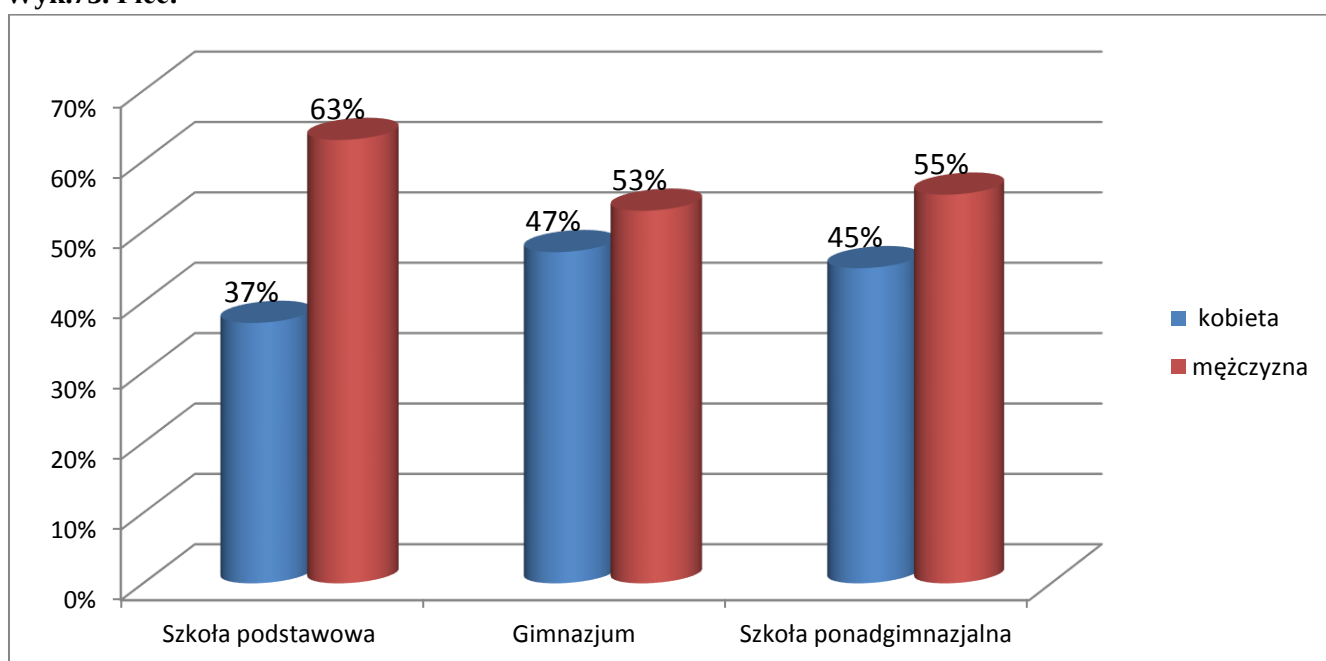
4. BADANIE DZIECI I MŁODZIEŻY NA TERENIE GMINY ŁÓBEZ

4.1. Struktura badanej próby

Płeć:

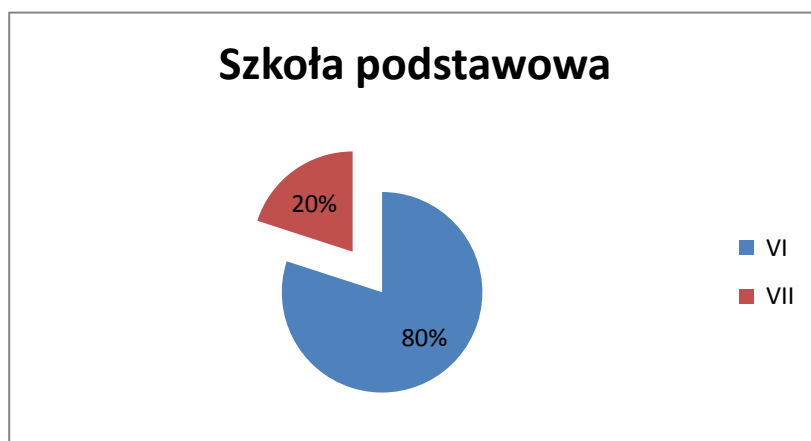
Drugą grupą biorącą udział w badaniu problemów społecznych w gminie Łobez byli uczniowie trzech typów szkół: podstawowych (łącznie 100 osób), gimnazjalnej (łącznie 136 osób) i ponadgimnazjalnej (łącznie 134 osoby). Wśród badanych grup przewagę liczebną posiadali mężczyźni – stanowili 63% uczniów szkół podstawowych, 53% gimnazjalistów oraz 55% licealistów.

Wyk.73. Płeć:

Wśród uczniów najmłodszych zdecydowaną większość stanowili uczniowie klasy VI – tj. 80%. Co piąty uczeń uczęszczał do klasy VII.

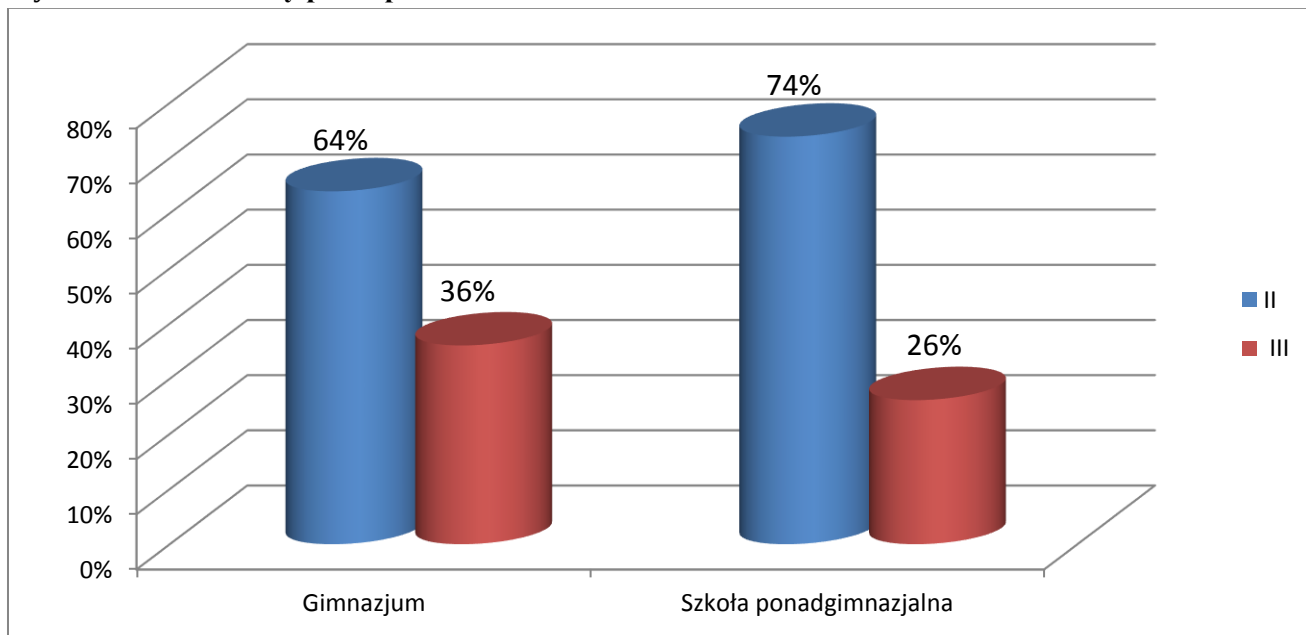
Wyk.74a. Klasa: szkoła podstawowa

Klasa: szkoły ponadpodstawowe

W przypadku uczniów gimnazjum, 64% osób to uczniowie klasy II, zaś 36% próby stanowili uczniowie klasy III. Podobną tendencję zauważamy wśród najstarszych uczniów – zdecydowaną większość próby stanowili tutaj uczniowie klas II (74%), zaś uczniowie klas III stanowili 26% badanej grupy.

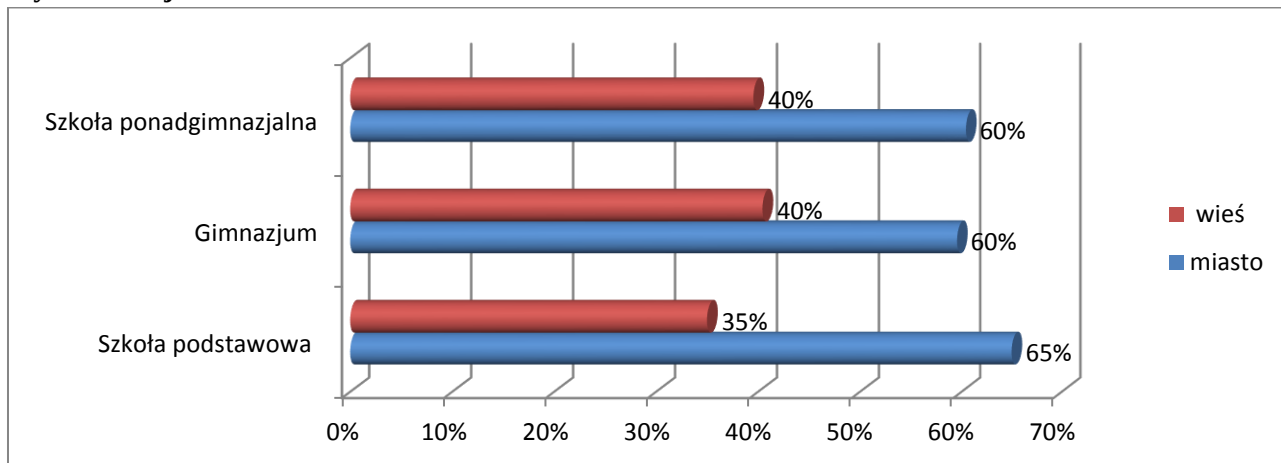
Wyk.74b. Klasa: szkoły ponadpodstawowe

Miejsce zamieszkania

Analizując miejsce zamieszkania uczniów można dostrzec, iż większość z nich zamieszkuje tereny miejskie – takiej odpowiedzi udzieliło 60% uczniów podstawówki i gimnazjum oraz 65% licealistów. Na wsi mieszka natomiast 40% uczniów najmłodszych i gimnazjalistów oraz 35% licealistów.

Wyk.75. Miejsce zamieszkania

4.2. Sytuacja rodzinna

Pierwszy blok pytań skierowanych do uczniów miał na celu scharakteryzowanie sytuacji rodzinnej i ekonomicznej uczniów. Pozyskane informacje miały pomóc w wyjaśnieniu przyczyn problemów społecznych występujących w ich środowisku. Przed analizą więzi rodzinnych oraz kontaktów uczniów z rodzicami, sprawdzono jak wygląda struktura oraz status ekonomiczny ich rodzin.

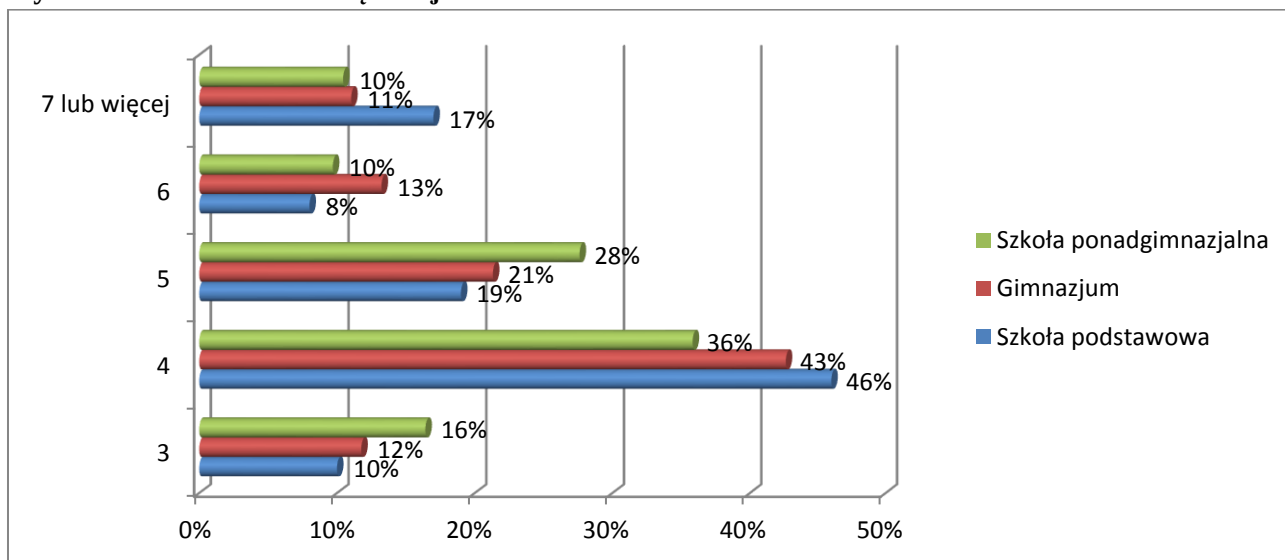
Z ilu osób składa się Twoja rodzina:

Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, większość **uczniów szkoły podstawowej** wychowuje się w rodzinach czteroosobowych (46%). Blisko co piąty uczeń przyznał, iż jego rodzina składa się z 5 osób, zaś 10% badanych mieszka w gospodarstwie domowym składającym się z 3 osób. Natomiast rodzina 8% uczniów składa się z 6 osób, a 17% z nich mieszka w rodzinach wieloosobowych.

Analizując odpowiedź **gimnazjalistów** można zauważyć podobną tendencję jak w przypadku uczniów szkół podstawowych. Największa część ankietowanych wychowuje się w rodzinach czteroosobowych – taką odpowiedź wskazało 43% osób. Natomiast 21% uczniów zadeklarowało, że ich rodzina składa się z 5 osób, 13% uczniów wychowuje się w rodzinach 6-osobowych, 11% w rodzinach minimum 7 – osobowych, zaś rodzina 12% uczniów składa się z 3 osób.

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych wychowują się w rodzinach: 4 osobowych (36%), 5-osobowych (28%), 3- osobowych (16%), 6-osobowych (10%) oraz minimum 7- osobowych (10%).

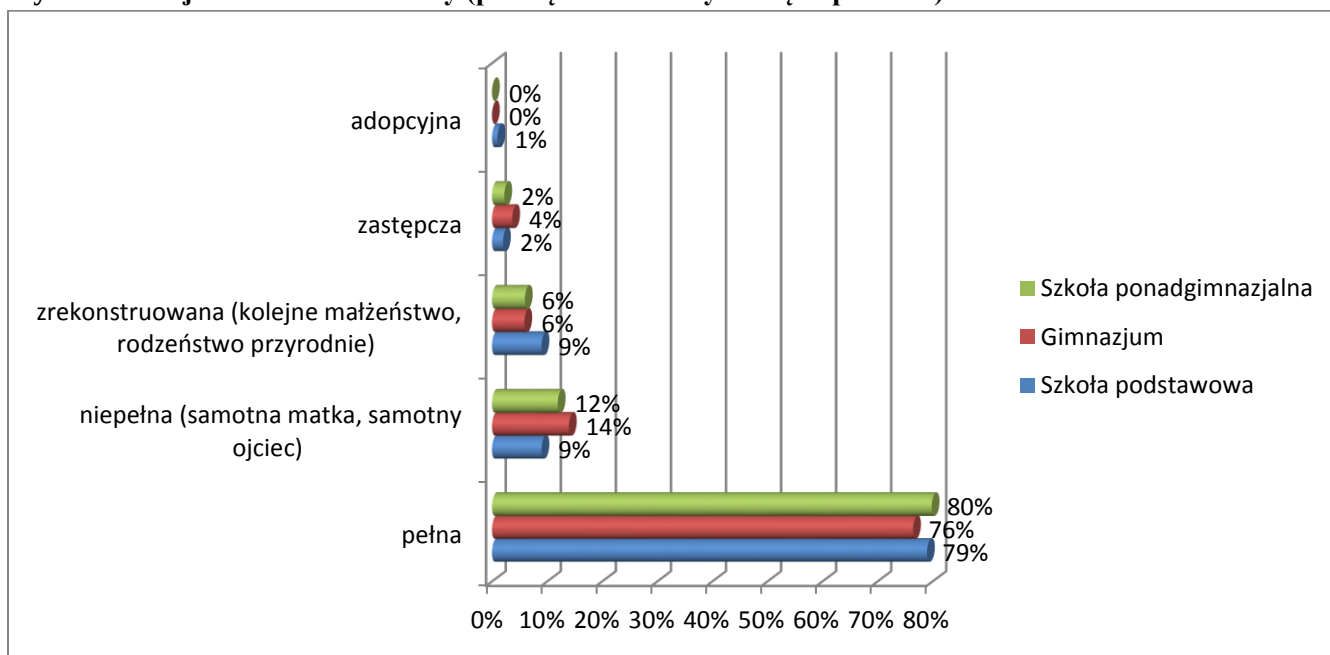
Wyk.76. Z ilu osób składa się Twoja rodzina:

Jaka jest struktura rodziny (proszę zakreślić wybraną odpowiedź):

Zdecydowana większość uczniów przyznała, iż żyje w rodzinie pełnej – taką odpowiedź wskazało 79% uczniów podstawówki, 76% gimnazjalistów oraz 80% licealistów. W rodzinie niepełnej żyje 9% uczniów najmłodszych, 14% uczniów starszych i 12% uczniów najstarszych. Natomiast w rodzinach zrekonstruowanych wychowuje się 9% uczniów szkoły podstawowej oraz 6% gimnazjalistów i licealistów. Najmniejszy odsetek uczniów (2% najmłodszych, 4% starszych i 2% najstarszych uczniów) mieszka w rodzinie zastępczej, zaś 1% uczniów szkoły podstawowej żyje w rodzinie adopcyjnej.

Wyk.77. Jaka jest struktura rodziny (proszę zakreślić wybraną odpowiedź):

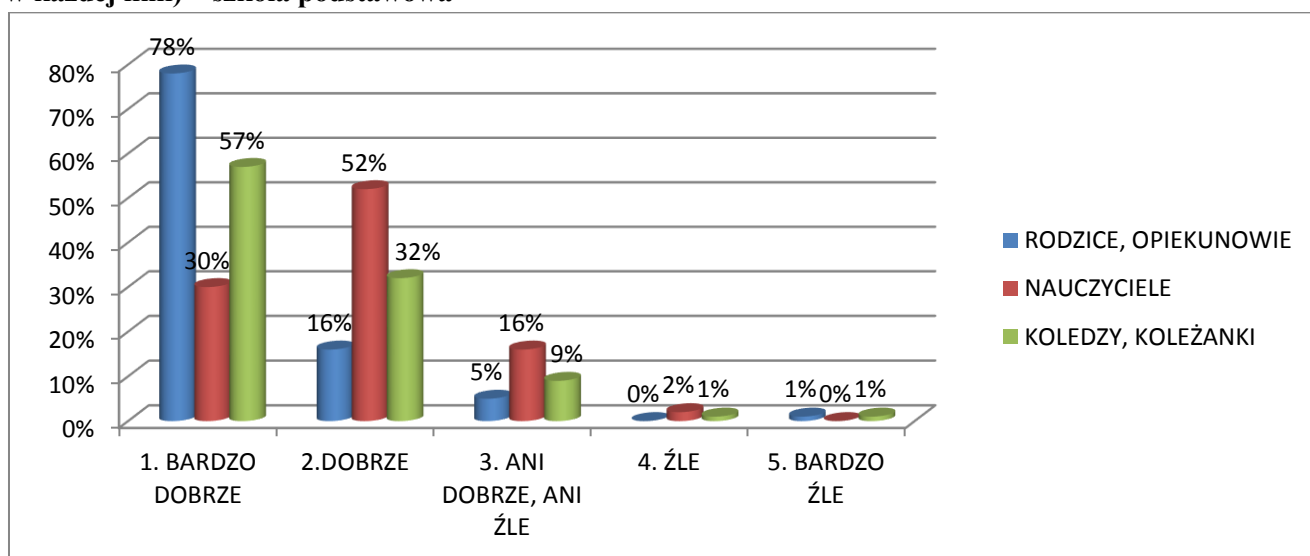

Jak oceniasz swoje relacje i więzi z wymienionymi osobami? (zaznacz jedną odpowiedź w każdej linii) – szkoła podstawowa

Środowisko rodzinne i środowisko rówieśnicze pełnią w życiu młodych ludzi niezwykle istotne funkcje. Dom to miejsce, gdzie szuka się bezpieczeństwa, oparcia oraz autorytetów, zaś grupa rówieśnicza kształtuje w dużej mierze wzory zachowań, sposoby spędzania czasu wolnego, jest też miejscem rozwijania zainteresowań i wymiany poglądów. Jak wynika z badań CBOS (Centrum Badania Opinii Społecznej), w ostatnich latach nastąpił spadek roli grupy rówieśniczej w życiu młodych ludzi, zaś w drugiej strony nastąpił wzrost znaczenia rodziców jako autorytetów. Tendencję tą dostrzec można również wśród uczniów szkół w gminie Łobez.

Uczniowie szkoły podstawowej znacznie lepiej oceniają swoje kontakty z rodzicami niż z rówieśnikami. Jak wynika z przeprowadzonych analiz, aż 78% uczniów oceniło swoje kontakty z rodzicami jako bardzo dobre, zaś 16% uznało, iż są one dobre. 5% respondentów przyznało, że ma raczej neutralne kontakty z rodzicami, a 1% uczniów uznał, iż ma bardzo zły kontakt z rodzicami. Natomiast jeśli chodzi o więzi z rówieśnikami, to 57% uczniów przyznało, iż są one bardzo dobre, zaś 32% ankietowanych wskazało odpowiedź „dobre”. Neutralne kontakty z rówieśnikami ma 9% ankietowanych, zaś źle oceniło je 1% uczniów, a kolejny 1% ocenił te relacje bardzo źle. Najgorzej najmłodsi mieszkańcy ocenili swoje kontakty z nauczycielami – jedynie 30% ankietowanych oceniło je bardzo dobrze, zaś 52% uczniów ma dobre kontakty z tą grupą. 16% uczniów ma neutralne kontakty z nauczycielami, zaś 2% ocenił je źle.

Wyk.78a. Jak oceniasz swoje relacje i więzi z wymienionymi osobami? (zaznacz jedną odpowiedź w każdej linii) – szkoła podstawowa

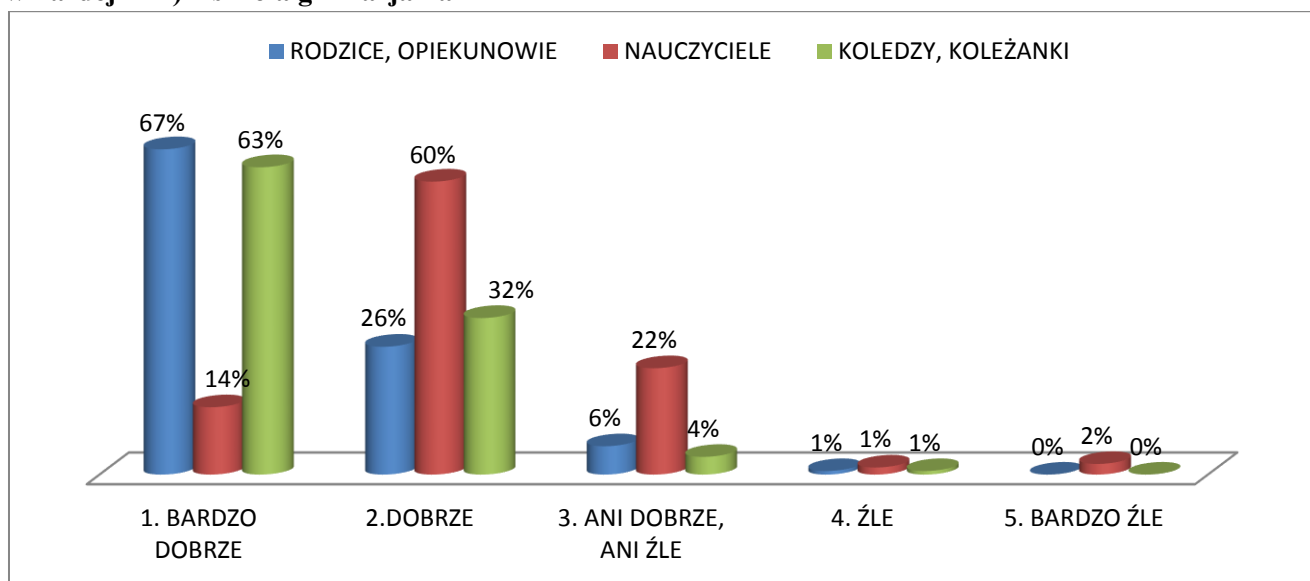
Jak oceniasz swoje relacje i więzi z wymienionymi osobami? (zaznacz jedną odpowiedź w każdej linii) – szkoła gimnazjalna

Uczniowie szkoły gimnazjalnej również lepiej oceniają swoje kontakty z rodzicami niż z rówieśnikami. Swoje więzi z rodzicami bardzo dobrze oceniło 67% gimnazjalistów, 26% uczniów oceniło je dobrze, zaś 6% uczniów uważa, że ma neutralne kontakty z rodzicami. Złe relacje z tą grupą ma 1% uczniów.

Natomiast jeżeli chodzi o kontakty z rówieśnikami, to aż 63% gimnazjalistów oceniło bardzo dobrze swoje relacje z tą grupą. 32% gimnazjalistów uważa, że ma dobre kontakty z rówieśnikami, zaś 4% uczniów oceniło je neutralnie oraz 1% ocenił je źle.

Najgorzej uczniowie ocenili swoje kontakty z nauczycielami – 14% gimnazjalistów ma bardzo dobre kontakty z nauczycielami, 60% uczniów oceniła je dobrze, a 22% neutralnie, zaś 1% źle, a 2% bardzo źle oceniło swoje kontakty z nauczycielami.

Wyk.78b. Jak oceniasz swoje relacje i więzi z wymienionymi osobami? (zaznacz jedną odpowiedź w każdej linii) – szkoła gimnazjalna

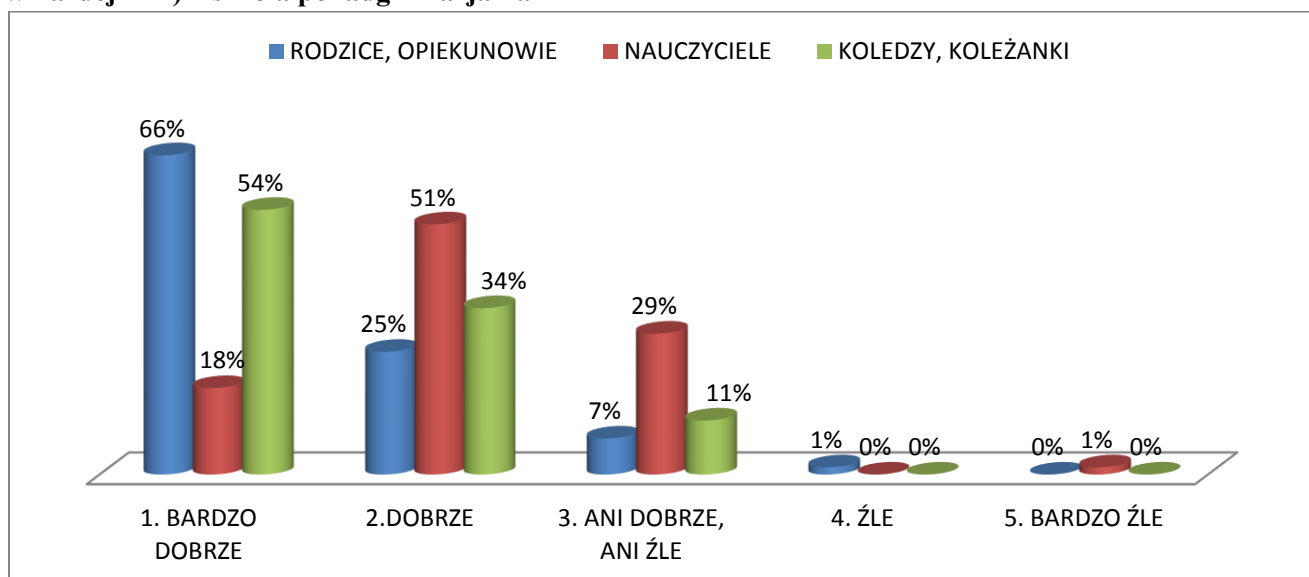
Jak oceniasz swoje relacje i więzi z wymienionymi osobami? (zaznacz jedną odpowiedź w każdej linii) – szkoła ponadgimnazjalna

Natomiast w przypadku uczniów szkoły ponadgimnazjalnej można również zauważyć, iż w większości oceniają oni pozytywnie swoje relacje z wymienionymi osobami. Większość uczniów bardzo dobrze oceniła swoje relacje z rodzicami – taką odpowiedź wskazało 66% osób. Natomiast 25% uczniów ma dobre relacje z rodzicami, 7% ocenia je jako ani dobre ani złe, a 1% osób źle oceniło swoje relacje z rodzicami.

Gorzej uczniowie oceniają swoje kontakty z nauczycielami. Jedynie 18% uczniów ocenia je bardzo dobrze, natomiast 51% uczniów przyznało, że ma dobre kontakty z nauczycielami. Neutralne kontakty z tymi osobami ma 29% uczniów, zaś 1% osób przyznało, że ma bardzo złe kontakty z nauczycielami.

Podobnie jak uczniowie szkoły podstawowej, licealiści pozytywnie oceniają swoje kontakty z kolegami i koleżankami. 54% z nich oceniło je bardzo dobrze, 34% ma dobre kontakty, a 11% osób oceniło je jako neutralne. Natomiast żaden uczeń nie ocenił źle ani bardzo źle swoich kontaktów z rówieśnikami.

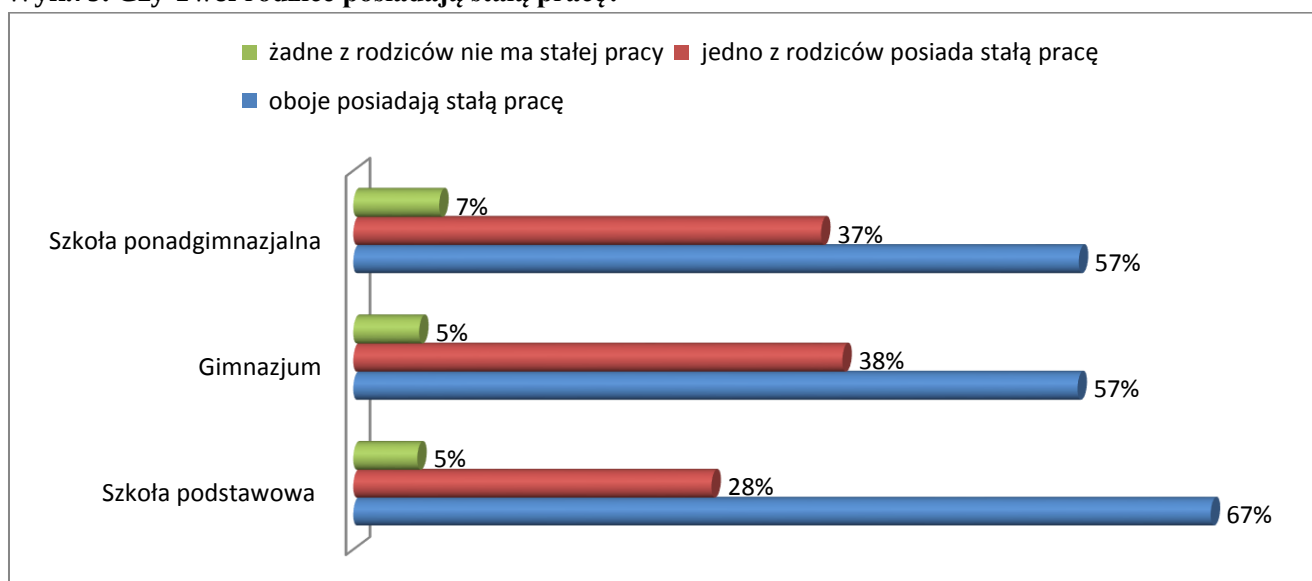
Wyk.78c. Jak oceniasz swoje relacje i więzi z wymienionymi osobami? (zaznacz jedną odpowiedź w każdej linii) – szkoła ponadgimnazjalna

Czy Twoi rodzice posiadają stałą pracę?

Z analiz wynika, że większość rodziców uczniów szkoły podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej posiada stałą pracę – taką odpowiedź wskazało 67% uczniów młodszych, 57% uczniów starszych i 57% uczniów najstarszych. 37% licealistów, 38% gimnazjalistów i 28% uczniów szkoły podstawowej przyznało, że jedynie jedno z jego rodziców posiada stałą pracę. 5% uczniów szkoły podstawowej oraz 5% uczniów gimnazjum i 7% licealistów zadeklarowało, iż żadne z jego rodziców nie posiada stałej pracy.

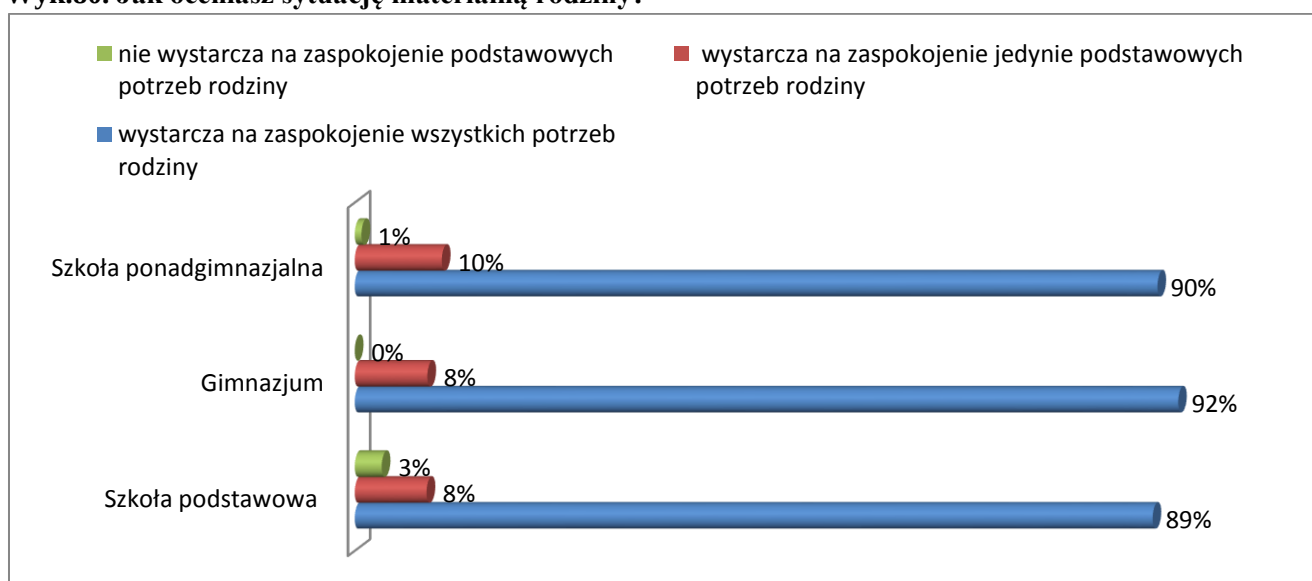
Wyk.79. Czy Twoi rodzice posiadają stałą pracę?

Jak oceniasz sytuację materialną rodziny?

Większość uczniów ocenia pozytywnie sytuację materialną swojej rodziny – taką opinię wyraziło 89% uczniów szkoły podstawowej, 92% uczniów gimnazjum i 90% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Nieznaczna część ankietowanych (8% młodszych, 8% starszych i 10% najstarszych uczniów) przyznała, że w jego rodzinie wystarcza jedynie na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Zaś 3% uczniów szkoły podstawowej oraz 1% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej przyznało, iż w jego rodzinie nie ma pieniędzy nawet na zaspokojenie podstawowych potrzeb.

Wyk.80. Jak oceniasz sytuację materialną rodziny?

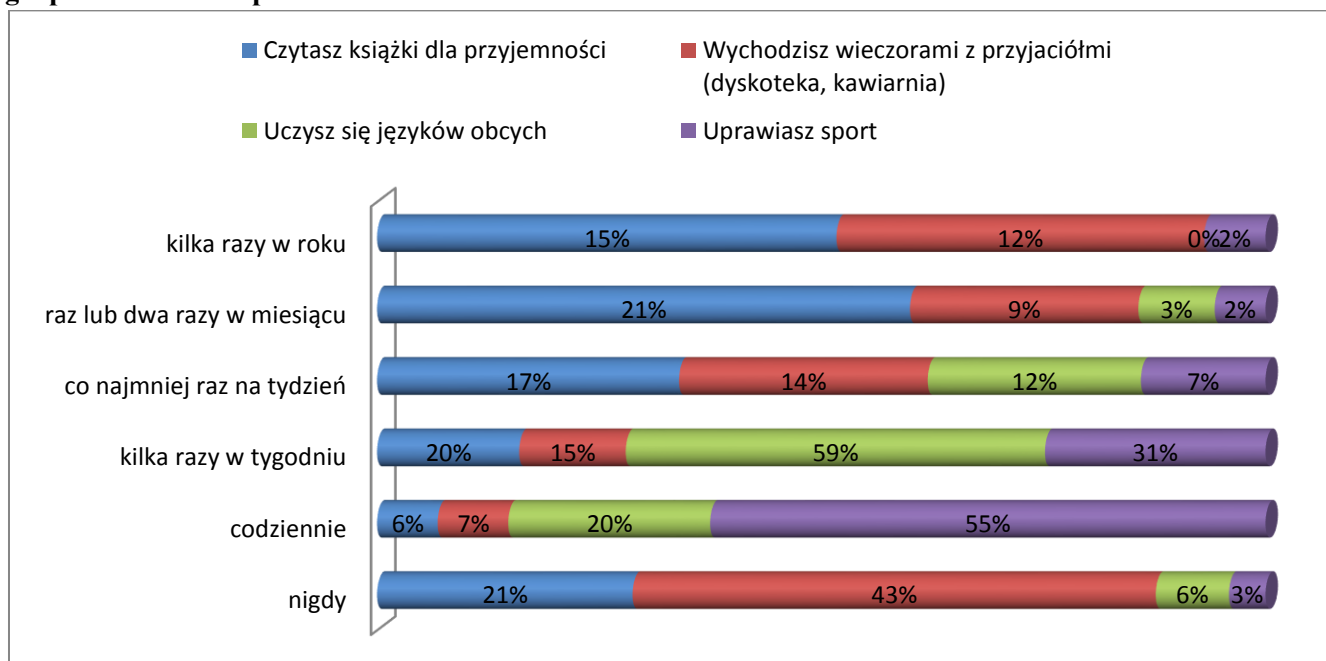
4.3. Czas wolny

Czas wolny to istotna kategoria z perspektywy diagnozy problemu przemocowego wśród dzieci i młodzieży. Forma spędzania czasu wolnego ma ogromny wpływ nie tylko na kontakt z środkami psychoaktywnymi, a także na zachowania przemocowe młodzieży. Celem sprawdzenia w jaki sposób uczniowie spędzają swój czas wolny, poproszono ich o wskazanie czynności jakie wykonują. Ze względu na czytelność danych, wyniki zostały przedstawione w formie dwóch wykresów.

SZKOŁA PODSTAWOWA

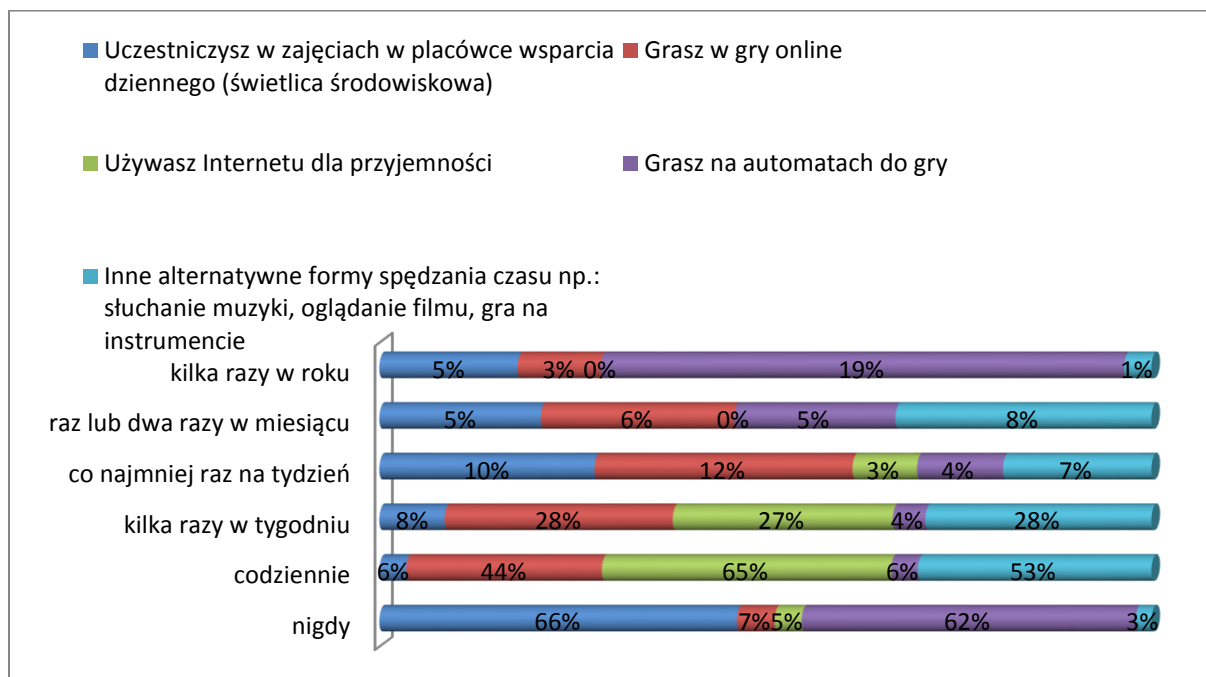
- **Czytanie książek** – ta forma spędzania czasu wolnego jest mało popularna wśród najmłodszych mieszkańców. Jedynie 6% uczniów czyta książki codziennie. Kilka razy w tygodniu – 20% uczniów, co najmniej raz na tydzień 17%, raz lub dwa razy w miesiącu 21%, zaś kilka razy w roku 15%. 21% uczniów, przyznało, iż nigdy nie czytał książek.
- **Wychodzenie wieczorami z przyjaciółmi do dyskoteki/ kawiarni** – codziennie z przyjaciółmi wychodzi 7% uczniów, 15% uczniów spędza wieczory z przyjaciółmi kilka razy w tygodniu, co najmniej raz na tydzień 14%, raz lub dwa razy w miesiącu 9%, zaś kilka razy w roku 12%. 43% uczniów przyznało, iż nigdy nie wychodziło wieczorami z przyjaciółmi.
- **Uprawianie sportu** – codziennie trenuje 55% uczniów. Kilka razy w tygodniu robi to 31% osób, co najmniej raz na tydzień zdarza się to 7% ankietowanych, zaś po 2% uczniów ćwiczy raz lub dwa razy w miesiącu oraz kilka razy w roku. Nigdy sportu nie uprawia 3% uczniów.
- **Nauka języków obcych** – 20% uczniów przyznaje, iż codziennie uczy się języków obcych. Kilka razy w tygodniu robi to 59% uczniów, natomiast co najmniej raz na tydzień 12% osób, raz lub dwa razy w miesiącu robi to 3% uczniów. Nigdy nie uczy się języków obcych 6% uczniów.

Wyk. 81a. Wybrane sposoby spędzania czasu wolnego. Wybierz po jednej odpowiedzi dla każdej z grup osób. – szkoła podstawowa

- **Uczestnictwo w zajęciach placówek wsparcia dziennego** – 6% uczniów codziennie korzysta z zajęć w placówce wsparcia dziennego, a 8% kilka razy w tygodniu, 10% co najmniej raz na tydzień i 5% raz lub dwa razy w miesiącu, zaś kolejne 5% uczniów robi to kilka razy w roku. 66% uczniów podstawówki nigdy nie korzystało z tego typu zajęć.
- **Granie w gry online** – 44% uczniów gra w gry online codziennie, kilka razy w tygodniu robi to 28%. Co najmniej raz w tygodniu w gry gra 12% uczniów, a raz lub dwa razy w miesiącu 6%. Kilka razy w roku gra 3% uczniów. 7% uczniów przyznało, iż nigdy nie grało w gry komputerowe.
- **Granie na automatach do gry** – 6% uczniów gra na automatach codziennie, co najmniej raz w tygodniu i kilka razy w tygodniu 4%, zaś 5% osób gra raz lub dwa razy w miesiącu, a 19% ankietowanych korzysta z tego typu aktywności kilka razy w roku. 62% uczniów nigdy nie grała na automatach do gry.
- **Alternatywne formy spędzania czasu wolnego** – do codziennego słuchania muzyki, oglądania filmów, czy też grania na instrumencie przyznaje się 53% uczniów. Kilka razy w tygodniu robi to 28% dzieci, co najmniej raz na tydzień 7%, raz lub dwa razy w miesiącu 8%, a kilka razy w roku 1% uczniów. 3% uczniów nigdy nie spędzało w ten sposób swojego czasu wolnego.

- **Korzystanie z Internetu dla przyjemności** – Jest to najpopularniejsza forma spędzania czasu wolnego. Do codziennego korzystania z komputera i Internetu przyznaje się 65% uczniów. 27% spędza w ten sposób czas wolny kilka razy w tygodniu, 3% co najmniej raz w tygodniu. 5% uczniów nigdy nie korzystało z komputera i Internetu dla przyjemności.

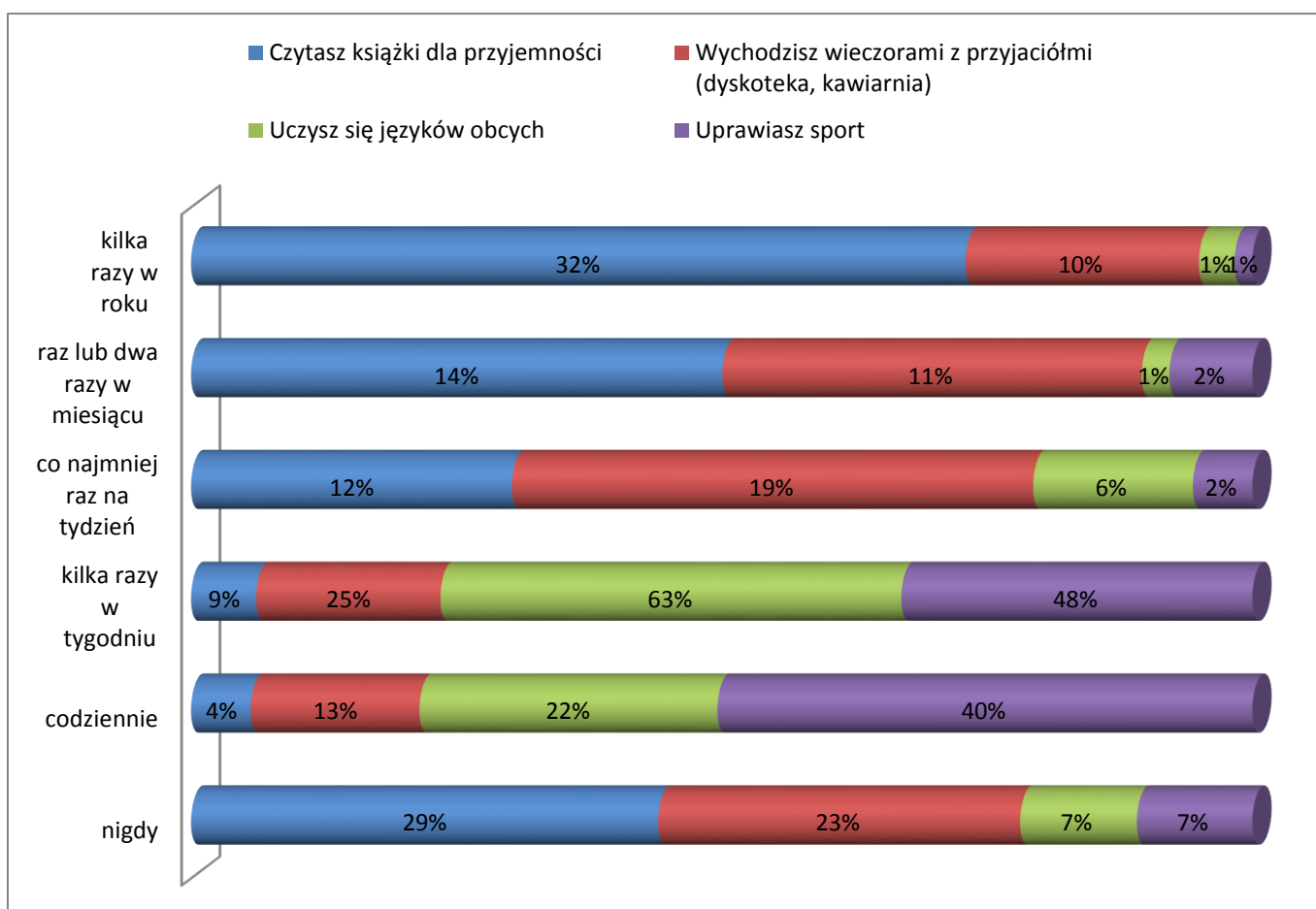

GIMNAZJUM

- **Czytanie książek** – ta forma spędzania czasu wolnego jest mało popularna wśród gimnazjalistów. Jedynie 4% uczniów czyta książki codziennie. Kilka razy w tygodniu – 9% uczniów, co najmniej raz na tydzień 12%, raz lub dwa razy w miesiącu 14%, zaś kilka razy w roku 32%. 29% uczniów, przyznało, iż nigdy nie czytało książek.
- **Wychodzenie wieczorami z przyjaciółmi do dyskoteki/ kawiarni** – codziennie z przyjaciółmi wychodzi 13% uczniów, 25% uczniów spędza wieczory z przyjaciółmi kilka razy w tygodniu, co najmniej raz na tydzień 19%, raz lub dwa razy w miesiącu 11%, zaś kilka razy w roku 10%. 23% uczniów przyznało, iż nigdy nie wychodziło wieczorami z przyjaciółmi.
- **Uprawianie sportu** – do codziennych treningów przyznało się 40% gimnazjalistów. Kilka razy w tygodniu trenuje 48% osób, 2% uczniów ćwiczy co najmniej raz w tygodniu, kolejne 2% raz lub dwa razy w miesiącu, zaś 1% uczniów ćwiczy kilka razy w roku. Sportu nigdy nie uprawia 7% uczniów.

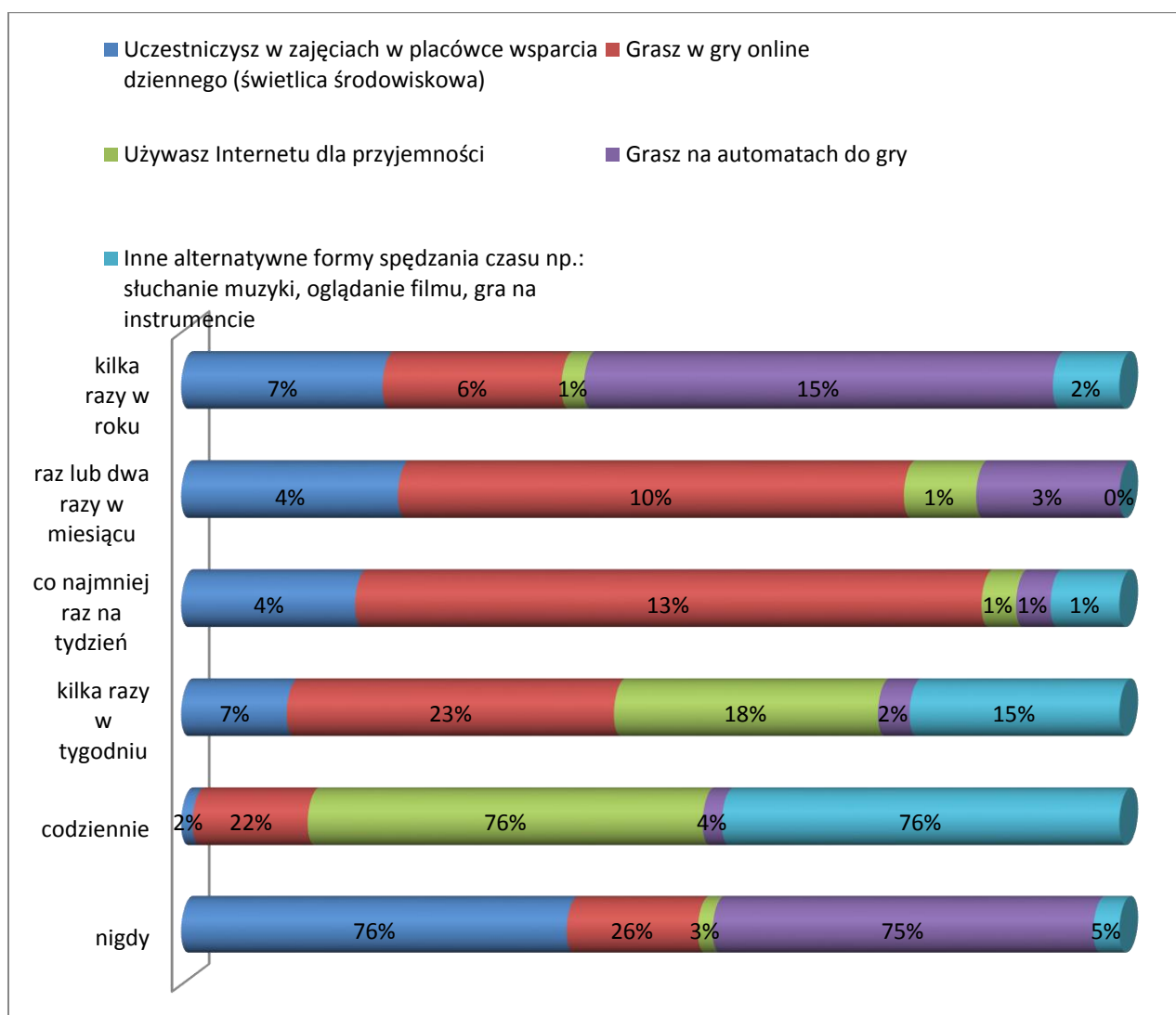
- **Nauka języków obcych** – 22% uczniów przyznaje, iż codziennie uczy się języków obcych. Kilka razy w tygodniu robi to 63% uczniów, natomiast co najmniej raz na tydzień 6% osób, raz lub dwa razy w miesiącu oraz kilka razy w roku robi to 1% uczniów. Nigdy nie uczy się języków obcych 7% uczniów.

Wyk.81b. Wybrane sposoby spędzania czasu wolnego. Wybierz po jednej odpowiedzi dla każdej z grup osób. – szkoła gimnazjalna

- **Uczestnictwo w zajęciach placówek wsparcia dziennego** – 2% uczniów codziennie korzysta z zajęć w placówce wsparcia dziennego, 7% uczniów spędza tam swój czas wolny kilka razy w tygodniu, 4% co najmniej raz na tydzień i raz lub dwa razy w miesiącu, zaś 7% kilka razy w roku. 76% uczniów gimnazjum nigdy nie korzystało z tego typu zajęć.
- **Granie w gry online** – 22% uczniów gra w gry online codziennie, kilka razy w tygodniu robi to 23%. Co najmniej raz w tygodniu w gry gra 13% uczniów, a raz lub dwa razy w miesiącu 10%. Kilka razy w roku gra 6% uczniów. 26% uczniów przyznało, iż nigdy nie grało w gry komputerowe.

- **Granie na automatach do gry** – 4% uczniów gra na automatach codziennie, a 2% kilka razy w tygodniu, 1% osób gra co najmniej raz w tygodniu, 3% raz lub dwa razy w miesiącu, a kilka razy w roku 15%. 75% uczniów nigdy nie grało na automatach do gry.
- **Alternatywne formy spędzania czasu wolnego** – do codziennego słuchania muzyki, oglądania filmów, czy też grania na instrumencie przyznaje się 76% uczniów. Kilka razy w tygodniu robi to 15% młodzieży, co najmniej raz na tydzień 1% osób, a 2% robi to kilka razy w roku. 5% uczniów nigdy nie spędzało w ten sposób swojego czasu wolnego.
- **Korzystanie z Internetu dla przyjemności** – Jest to również najpopularniejsza forma spędzania czasu wolnego. Do codziennego korzystania z komputera i Internetu przyznaje się 76% uczniów. 18% spędza w ten sposób czas wolny kilka razy w tygodniu, 1% co najmniej raz w tygodniu, raz lub dwa razy w roku oraz kilka razy w roku. 3% uczniów nigdy nie korzystało z Internetu dla przyjemności.

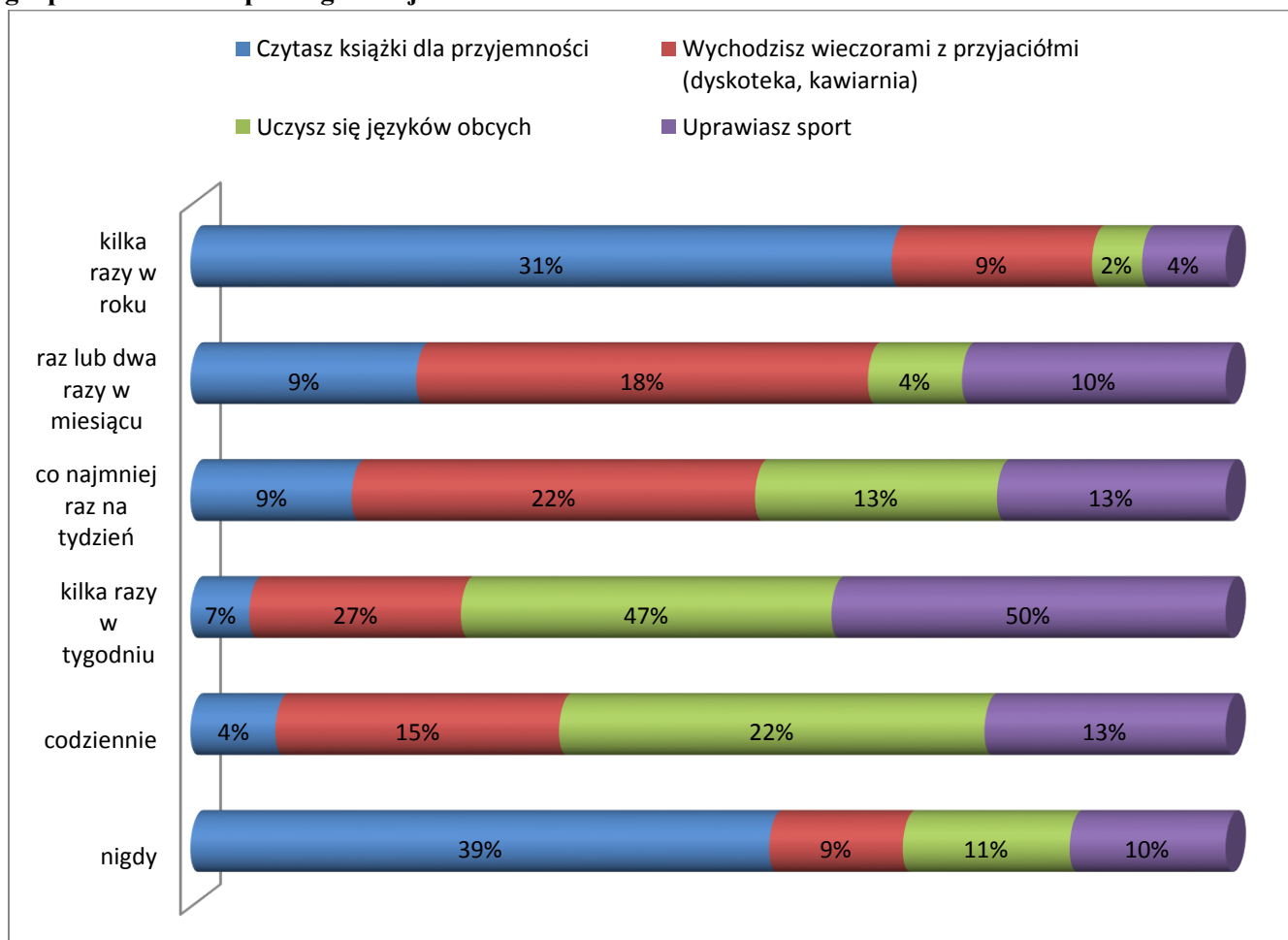

SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA

Te same pytania zadano również uczniom szkoły ponadgimnazjalnej. Uzyskane odpowiedzi przedstawiono na dwóch wykresach ze względu na lepszą czytelność.

- **Czytanie książek** – ta forma spędzania czasu wolnego jest również bardzo mało popularna wśród młodzieży. Jedynie 4% uczniów czyta książki codziennie. Kilka razy w tygodniu – 7% uczniów, co najmniej raz na tydzień 9%, raz lub dwa razy w miesiącu 9%, zaś kilka razy w roku 31%. 39% uczniów przyznało, iż nigdy nie czytało książek.
- **Wychodzenie wieczorami z przyjaciółmi do dyskoteki/ kawiarni** – codziennie z przyjaciółmi wychodzi 15% uczniów, 27% uczniów spędza wieczory z przyjaciółmi kilka razy w tygodniu, co najmniej raz na tydzień 22%, raz lub dwa razy w miesiącu 18%, zaś kilka razy w roku 9%. 9% uczniów przyznało, iż nigdy nie wychodziło wieczorami z przyjaciółmi.
- **Uprawianie sportu** – do codziennego uprawiania sportu przyznało się 13% uczniów, zaś 50% z nich trenuje kilka razy w tygodniu. Co najmniej raz na tydzień zdarza się to 13% licealistów, zaś co dziesiąta osoba ćwiczy raz lub dwa razy w miesiącu, a 4% osób robi to kilka razy w roku. Co dziesiąty uczeń szkoły ponadgimnazjalnej nie uprawia w ogóle żadnych sportów.
- **Nauka języków obcych** – 22% uczniów przyznaje, iż codziennie uczy się języków obcych. Kilka razy w tygodniu robi to 47% uczniów, natomiast co najmniej raz na tydzień 13% oraz raz lub dwa razy w miesiącu 4% osób i kilka razy w roku 2% uczniów. Nigdy nie uczy się języków obcych 11% uczniów.

Wyk.81c. Wybrane sposoby spędzania czasu wolnego. Wybierz po jednej odpowiedzi dla każdej z grup osób. – szkoła ponadgimnazjalna

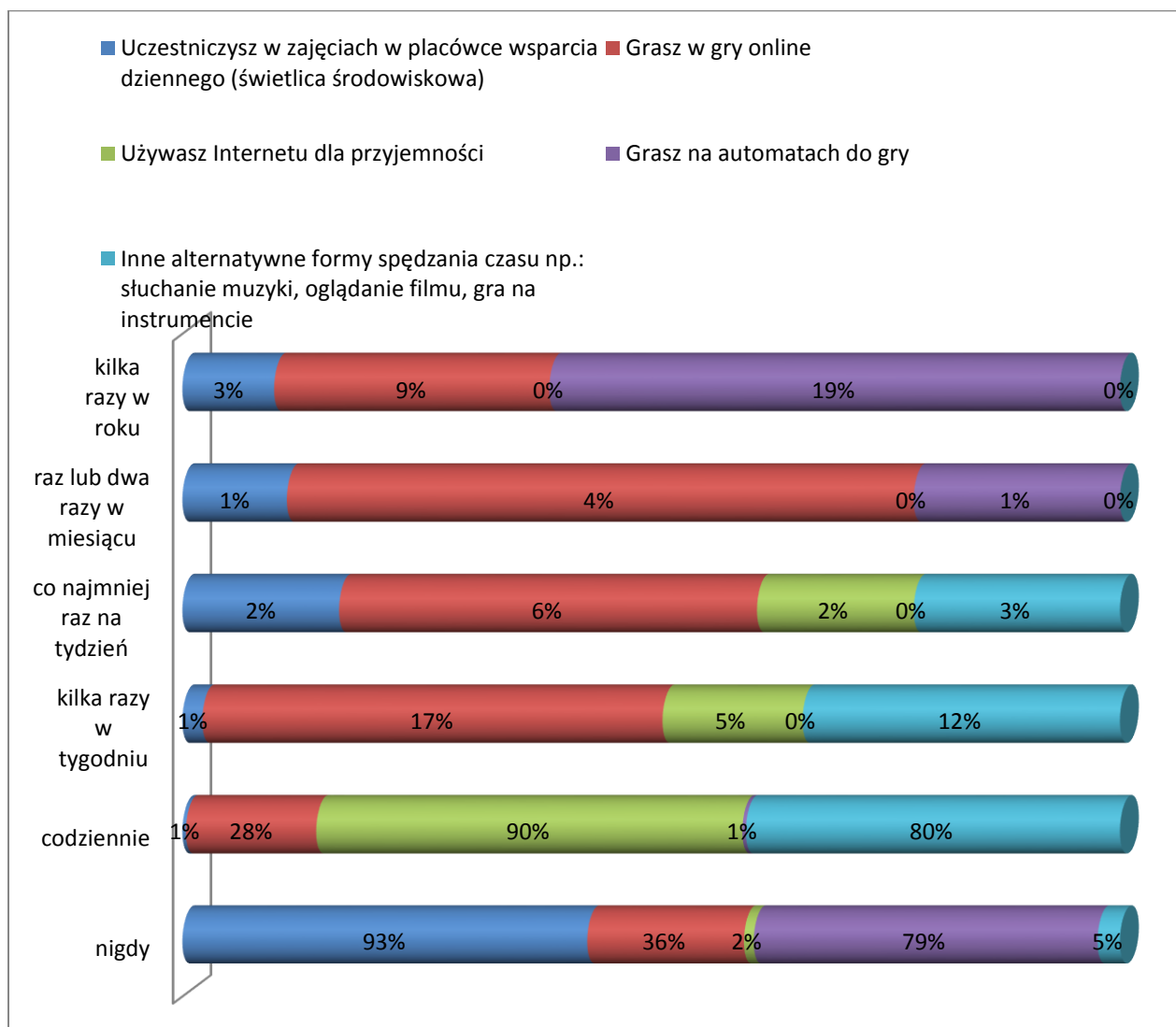

- **Uczestnictwo w zajęciach placówek wsparcia dziennego** – 1% uczniów codziennie oraz kilka razy w tygodniu korzysta z zajęć w placówce wsparcia dziennego, 2% robi to co najmniej raz na tydzień, kolejny 1% raz lub dwa razy w miesiącu. 3% uczniów korzysta z tego typu zajęć kilka razy w roku. 93% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej nigdy nie korzystało z tego typu zajęć.
- **Granie w gry online** – 28% uczniów gra w gry online codziennie, kilka razy w tygodniu robi to 17%. Co najmniej raz w tygodniu w gry gra 6% uczniów, a raz lub dwa razy w miesiącu 4%. Kilka razy w roku gra 9% uczniów. 36% uczniów przyznało, iż nigdy nie grało w gry komputerowe.
- **Granie na automatach do gry** – 1% uczniów gra na automatach raz lub dwa razy w miesiącu, a kilka razy w roku gra 19% uczniów. 79% uczniów nigdy nie grała na automatach do gry.
- **Alternatywne formy spędzania czasu wolnego** – do codziennego słuchania muzyki, oglądania filmów, czy też grania na instrumencie przyznaje się 80% uczniów. Kilka razy

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE ŁOBEZ

w tygodniu robi to 12% młodzieży, a 3% co najmniej raz na tydzień. 5% uczniów nigdy nie spędzało w ten sposób swojego czasu wolnego.

- **Korzystanie z Internetu dla przyjemności** – Jest to najpopularniejsza forma spędzania czasu wolnego. Do codziennego korzystania z komputera i Internetu przyznaje się 90% uczniów. 5% spędza w ten sposób czas wolny kilka razy w tygodniu, 2% co najmniej raz na tydzień. Kolejne 2% uczniów nigdy nie korzysta z Internetu dla przyjemności.

Jak oceniasz swoje wyniki w nauce?

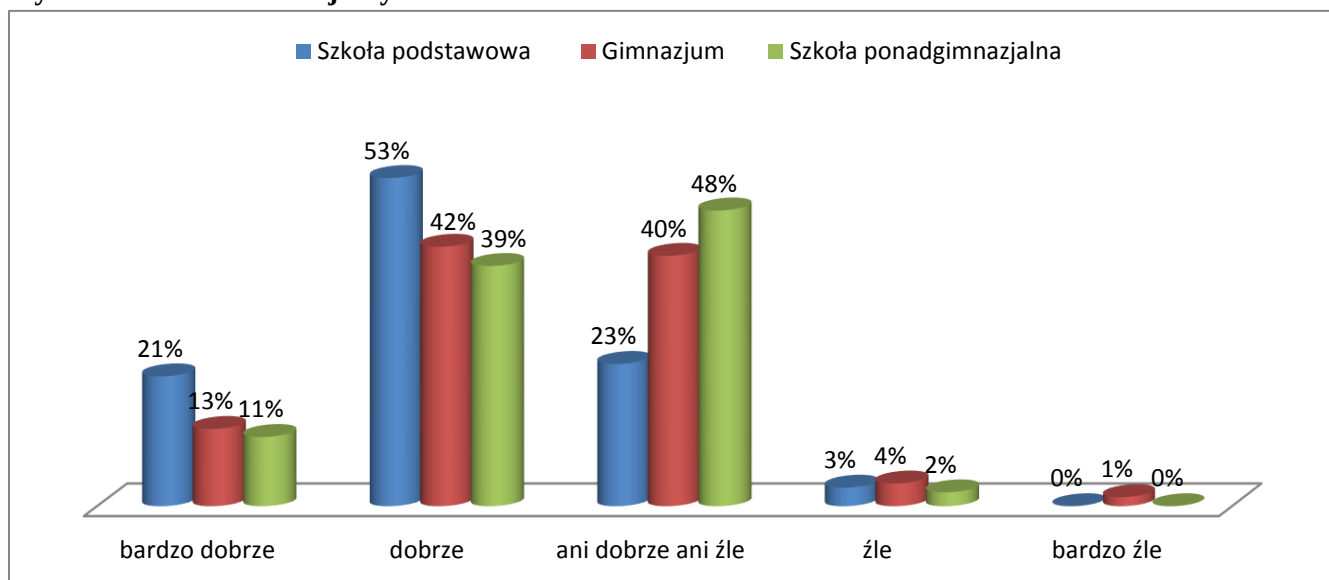
Następnie uczniów poproszono o ocenę swoich osiągnięć naukowych. W przypadku uczniów młodszych, blisko co piąty uczeń ocenia bardzo dobrze swoje wyniki w nauce, 53% ocenia je dobrze, 23% ani dobrze ani źle. Zaś 3% uczniów oceniło źle swoje oceny.

Gimnazjaliści gorzej niż uczniowie szkoły podstawowej oceniają swoje oceny. 13% z nich uważa, że ich osiągnięcia naukowe są bardzo dobre. 42% uczniów oceniło je dobrze, 40% ani

dobrze ani źle, zaś 4% gimnazjalistów oceniło je źle, a 1% osób wskazał odpowiedź „bardzo źle”.

W przypadku uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, 11% ocenia bardzo dobrze swoje wyniki naukowe, 39% ocenia je dobrze, 48% neutralnie, zaś 2% osób oceniło je źle.

Wyk.82. Jak oceniasz swoje wyniki w nauce?

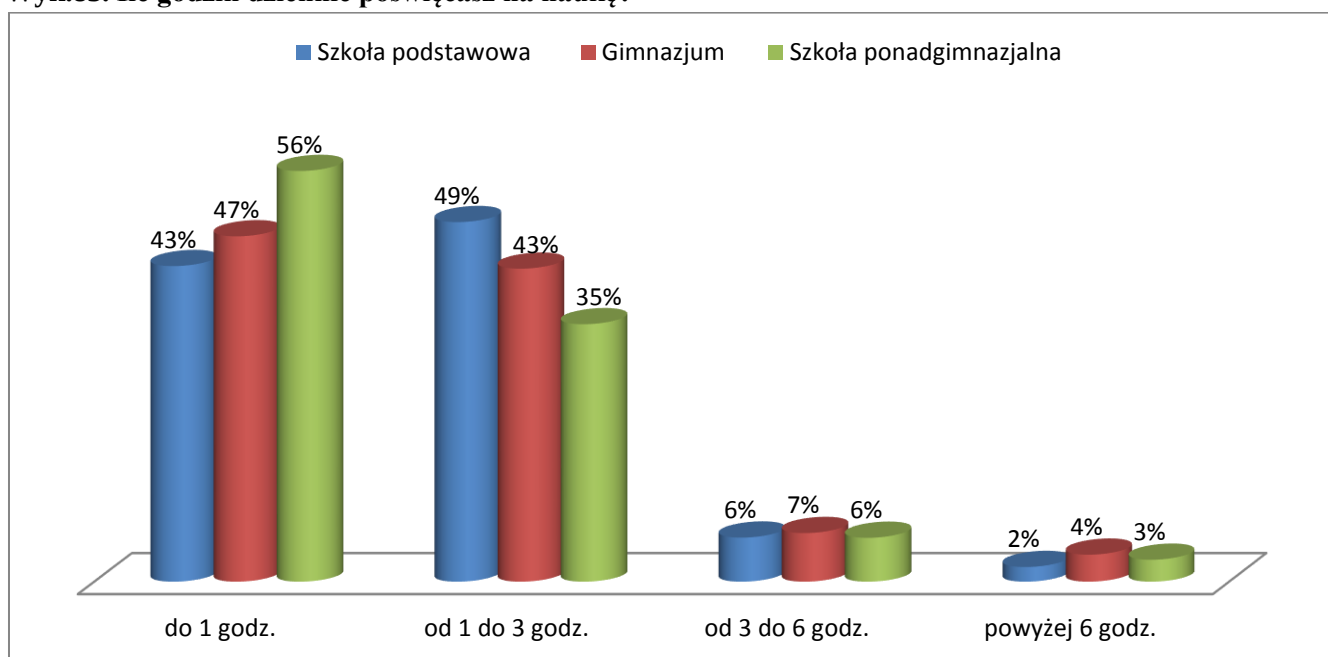
Ile godzin dziennie poświęcasz na naukę?

Uczniowie młodsi na naukę poświęcają dziennie do 1 godziny (43%) oraz od 1 do 3 godzin (49%), rzadziej nad książkami spędzają od 3 do 6 godzin (6%) oraz powyżej 6 godzin (2%).

Starsi uczniowie natomiast najczęściej na naukę poświęcają do 1 godziny dziennie (47%), od 1 do 3 godzin (43%), do 3 do 6 godzin (7%) oraz powyżej 6 godzin (4%).

Młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych na naukę poświęca najczęściej do 1 godziny dziennie (56%), od 1 do 3 godzin (35%) oraz rzadziej od 3 do 6 godzin (6%) i powyżej 6 godzin (3%).

Wyk.83. Ile godzin dziennie poświęcasz na naukę?

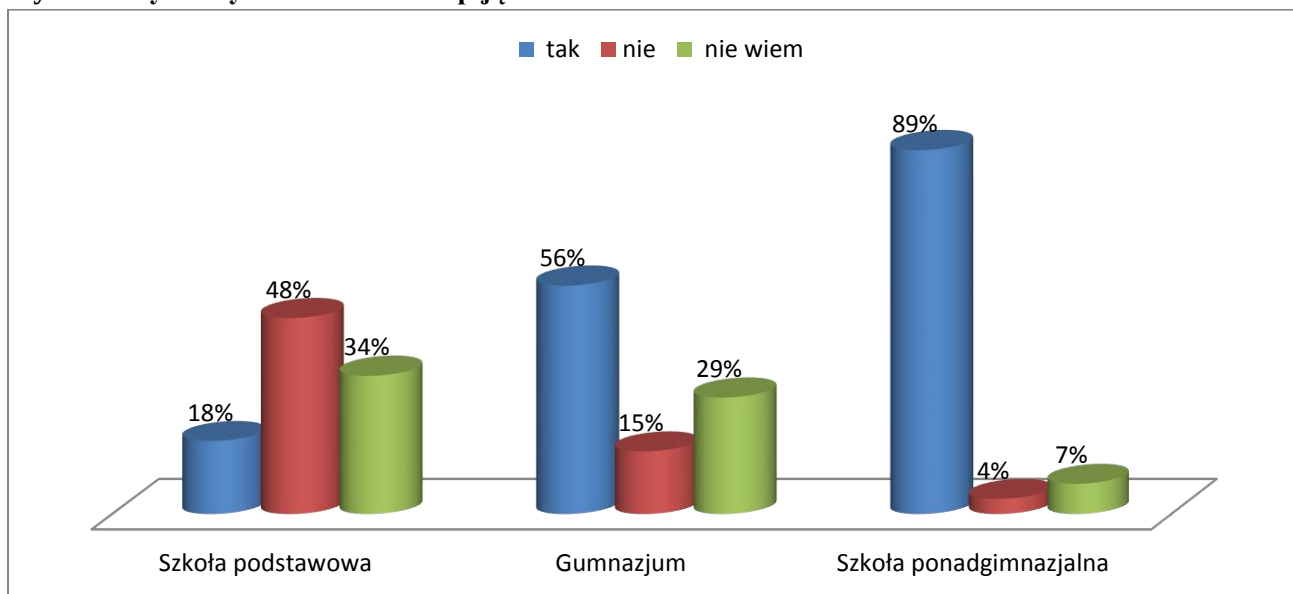
4.4. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Pierwszym diagnozowanym problemem wśród dzieci i młodzieży był problem alkoholowy. Miał on na celu oszacowanie skali zjawiska problemu wśród najmłodszych mieszkańców oraz sprawdzenie wiedzy uczniów dotyczących problemu alkoholowego. Pytania zadawane uczniom młodszym i starszym czasem różniły się od siebie, co miało na celu dostosowanie pytania do wiedzy i doświadczeń odbiorców.

Czy osoby w Twoim wieku piją alkohol?

Na początek uczniom zadano pytanie, czy ich zdaniem ich rówieśnicy piją alkohol. 18% uczniów szkoły podstawowej uważa, że ich rówieśnicy sięgają po alkohol, zaś również 48% uważa, iż taka sytuacja nie ma miejsca. 34% uczniów nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie. Natomiast w przypadku uczniów gimnazjum, aż 56% osób uważa, że osoby w ich wieku piją alkohol, przeciwnego zdania jest jedynie 15% osób, brak wiedzy na ten temat zadeklarowało 29% ankietowanych gimnazjalistów. Niepokojący jest fakt, iż aż 89% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej sądzi, iż ich rówieśnicy piją alkohol. Przeciwnego zdania jest tutaj jedynie 4% uczniów, zaś brak wiedzy na ten temat zadeklarowało 7% osób.

Wyk.84. Czy osoby w Twoim wieku piją alkohol?

Czy próbowałeś/aś pić alkohol ? - szkoła podstawowa

Następnie młodszych uczniów zapytano, czy oni sami próbowali spożywać alkohol. Niepokojący jest fakt, iż odpowiedzi twierdzącej na to pytanie udzieliło 20% ankietowanych uczniów. Jest to szczególnie niepokojące biorąc pod uwagę fakt, iż są to osoby w bardzo młodym wieku.

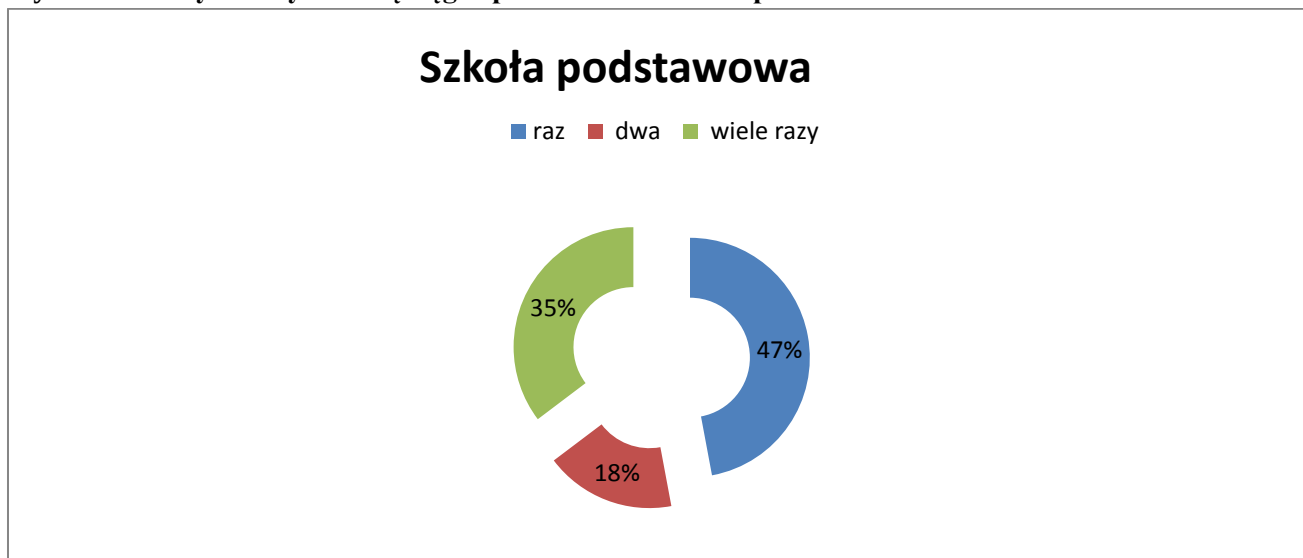
Wyk.85. Czy próbowałeś/aś pić alkohol ? - szkoła podstawowa

Ile razy zdarzyło Ci się sięgać po alkohol? – szkoła podstawowa

Blisko połowa uczniów podstawówki spożywała alkohol raz w życiu – takiej odpowiedzi udzieliło 47% osób. Dwa razy alkohol piło 18% uczniów, zaś wiele razy zdarzyło się to aż 35% ankietowanych uczniów szkoły podstawowej. Należy zwrócić uwagę na tę wartość pokazującą, iż już najmłodsi uczniowie często sięgają po alkohol.

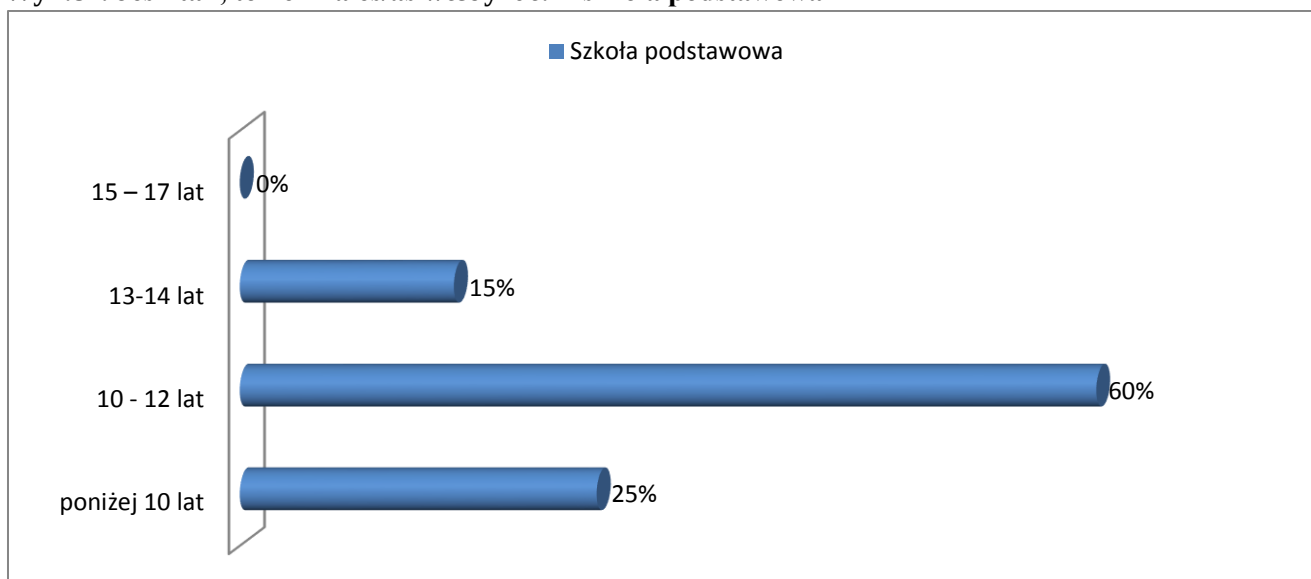
Wyk.86. Ile razy zdarzyło Ci się sięgać po alkohol? – szkoła podstawowa

Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat? – szkoła podstawowa

Uczniowie, którzy przyznali, iż spożywali alkohol, najczęściej pierwszy raz pili tego typu produkty w wieku 10-12 lat (60%), poniżej 10 roku życia (25%) oraz w wieku 13 – 14 lat (15%).

Wyk.87. Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat? – szkoła podstawowa

Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się PIĆ jakiś alkohol, tzn. piwo, wino, wódkę lub inny napój spirytusowy? (Zaznacz jedną kratkę w każdej linii) – gimnazjum

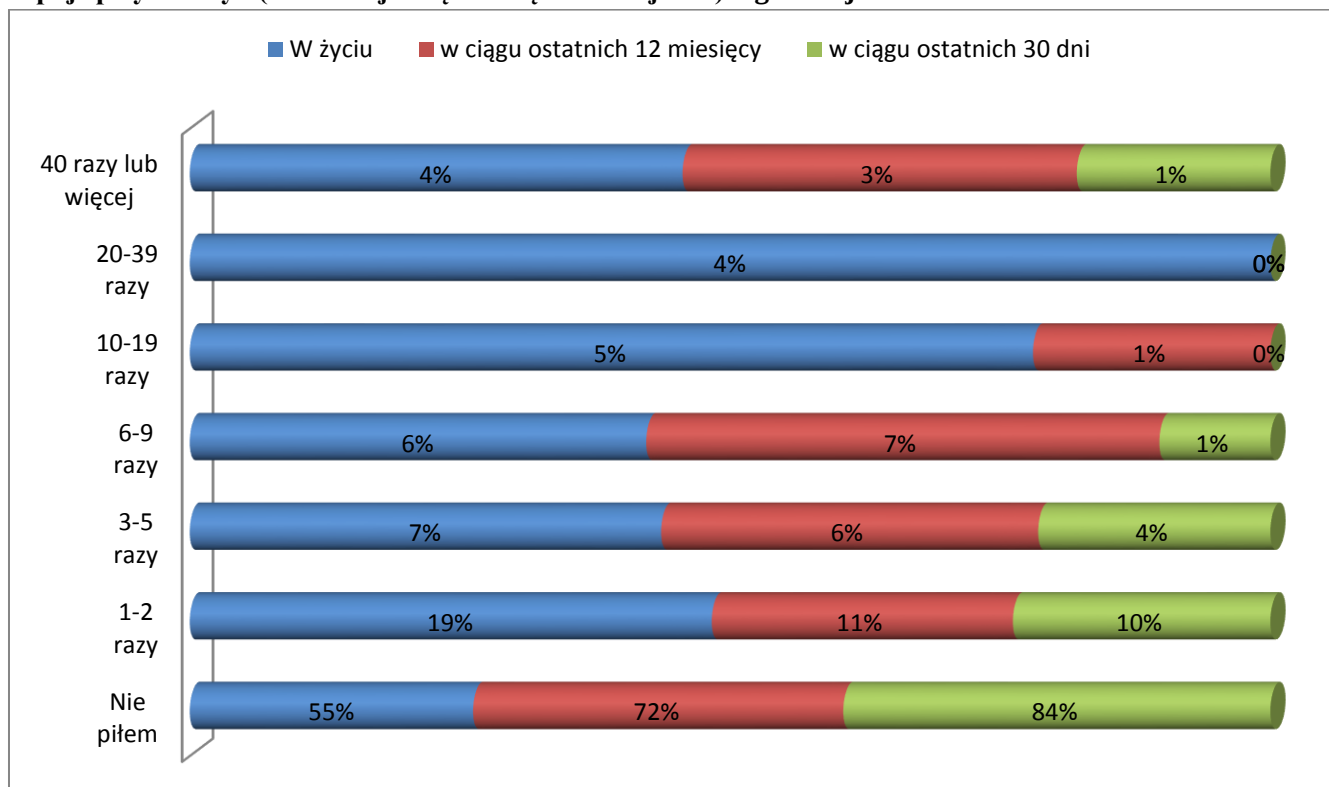
W pierwszym pytaniu skierowanym do gimnazjalistów poproszono uczniów o wskazanie częstotliwości sięgania przez nich po napoje alkoholowe. Udzielając odpowiedzi mieli się oni odnieść do trzech okresów: całego życia, ostatniego roku oraz ostatniego miesiąca.

55% respondentów przyznało, że nigdy nie sięgało po napoje alkoholowe. 1-2 razy robiło to 19% uczniów, 3-5 razy 7%, a 6-9 razy 6% uczniów. Do picia alkoholu od 10 do 19 razy w życiu przyznało się 5% osób, od 20 do 39 razy 4% uczniów, a 40 razy i więcej alkohol piło, kolejne 4% osób.

W przeciągu ostatnich 12 miesięcy 72% uczniów nie spożywało w ogóle alkoholu. 11% osób w ciągu ostatnich 12 miesięcy piło alkohol 1 – 2 razy, 6% piło od 3 do 5 razy, 7% uczniów piło 6-9 razy, 1% osób 10 - 19 razy oraz 40 i więcej razy 3% gimnazjalistów.

Spożywanie alkoholu **w przeciągu ostatniego miesiąca** pokazuje skalę problemu alkoholowego wśród uczniów. W ostatnim miesiącu picie alkoholu zadeklarowało 16% respondentów, w tym 1-2 razy piło 10% osób, 3-5 razy 4%, 6 – 9 razy alkohol spożywało 1% uczniów oraz 40 i więcej razy kolejny 1% uczniów. Dane te pokazują, iż ci uczniowie nadużywają alkohol. Jest to bardzo niepokojące i wymaga podjęcia działań ze strony nauczycieli oraz rodziców.

Wyk.88a. Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się PIĆ jakiś alkohol, tzn. piwo, wino, wódkę lub inny napój spirytusowy? (Zaznacz jedną kratkę w każdej linii) – gimnazjum

Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się PIĆ jakiś alkohol, tzn. piwo, wino, wódkę lub inny napój spirytusowy? (Zaznacz jedną kratkę w każdej linii) – szkoła ponadgimnazjalna

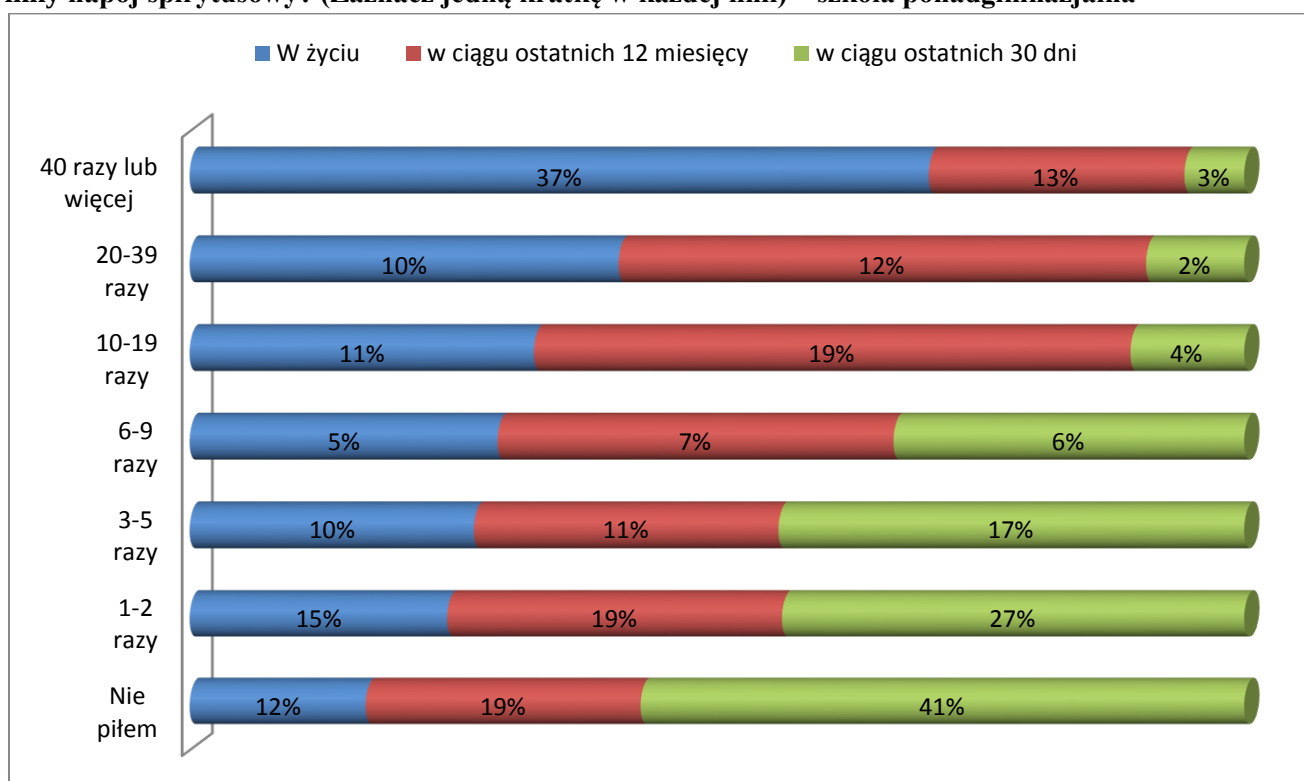
Uczniów szkoły ponadgimnazjalnej również poproszono o wskazanie częstotliwości sięgania przez nich po napoje alkoholowe. Udzielając odpowiedzi mieli się oni odnieść do trzech okresów: całego życia, ostatniego roku oraz ostatniego miesiąca.

Jedynie 12% respondentów przyznało, że nigdy **nie sięgali** po napoje alkoholowe. 1-2 razy robiło to 15% uczniów, 3-5 razy 10%, a 6-9 razy 5% uczniów. Do picia alkoholu od 10 do 19 razy w życiu przyznało się 11% osób, od 20 do 39 razy 10% uczniów, a 40 razy i więcej alkohol piło, aż 37% osób.

W przeciągu ostatnich 12 miesięcy 19% uczniów nie spożywało w ogóle alkoholu. 19% osób w ciągu ostatnich 12 miesięcy piło alkohol 1 – 2 razy, 11% piło od 3 do 5 razy, 7% uczniów 6-9 razy, 19% osób 10 - 19 razy, 12% uczniów 20 – 39 razy oraz 40 i więcej razy aż 13% gimnazjalistów.

W ostatnim miesiącu picie alkoholu zadeklarowało aż 59% respondentów, w tym 1-2 razy piło 27% osób, 3-5 razy 17%, 6 – 9 razy 6%, 10 -19 razy 4% osób, 20 - 39 razy 2% uczniów oraz 40 i więcej razy 3% ankietowanych. Dane te wzbudzają niepokój. Należy tutaj jednak podkreślić, iż uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej to również osoby pełnoletnie, w związku z tym zgodnie z prawem, mogą spożywać alkohol. Jednak należy zwrócić uwagę, iż skala nadużywania alkoholu wśród młodzieży jest duża.

Wyk.88b. Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się PIĆ jakiś alkohol, tzn. piwo, wino, wódkę lub inny napój spirytusowy? (Zaznacz jedną kratkę w każdej linii) – szkoła ponadgimnazjalna

Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się UPIĆ napojem alkoholowym, tzn. piwem, winem lub wódką? (Zaznacz jedną kratkę w każdej linii) - gimnazjum

Celem sprawdzenia częstotliwości upijania się przez uczniów, poproszono i wskazanie jak często zdarzyło im się upić jakimś napojem alkoholowym. Odpowiedzi udzielano w odniesieniu do trzech okresów: ciągu całego życia, ostatniego roku i ostatniego miesiąca.

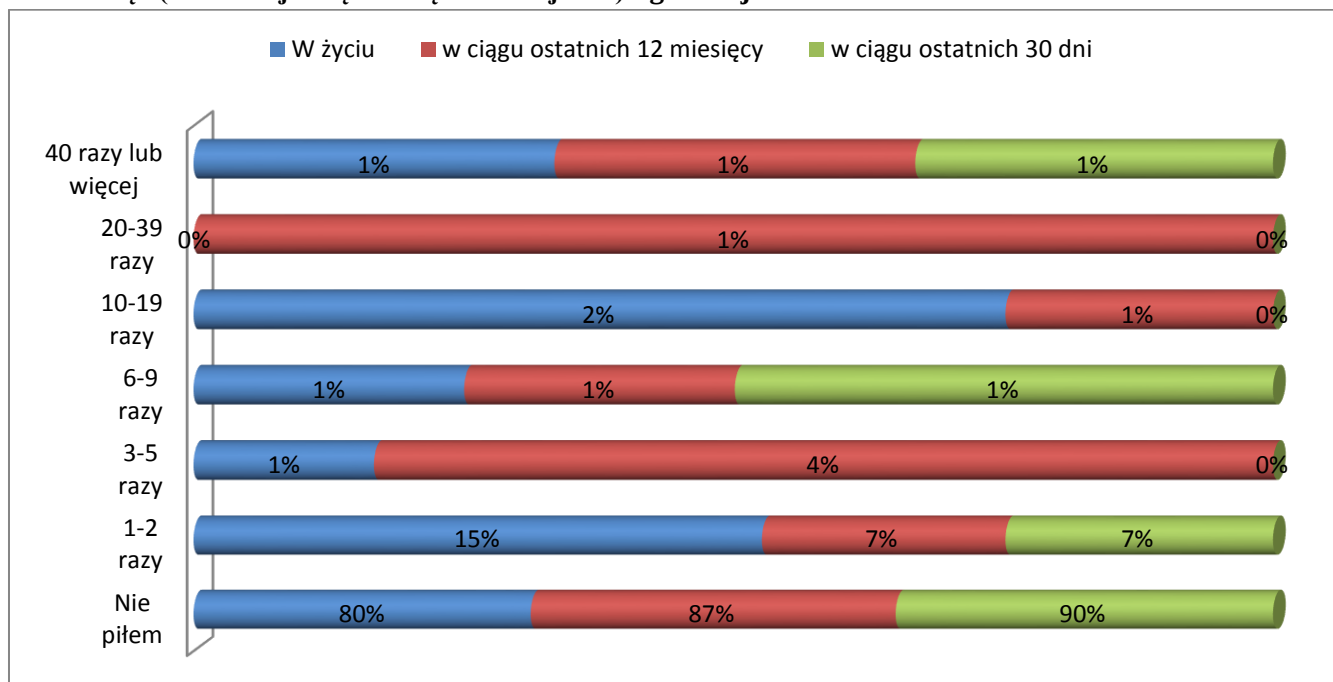
80% uczniów przyznało, iż nigdy się nie upiło. 1-2 razy zdarzyło się to 15% respondentów, 3-5 razy 1% respondentów, 6-9 zdarzyło się to kolejnemu 1% osób, 10-19 razy upiło się 2% osób oraz 40 i więcej razy upiło się 2% gimnazjalistów.

Analizując częstotliwość upijania się **w przeciągu ostatniego roku** można zauważyć, że większa liczba osób nie spożywała w tym czasie alkoholu – taką odpowiedź zadeklarowało 87% uczniów. 1-2 razy w roku upiło się 7% osób, 3-5 razy 4%, 6-9 razy upił się 1% osób, 10 – 19 razy 2% uczniów, 20 – 39 razy 1% oraz kolejny 1% uczniów upił się 40 lub więcej razy.

W przeciągu ostatniego miesiąca 10% uczniów upiło się napojem alkoholowym. 7% z nich zdarzyło się to 1-2 razy w miesiącu, 6-9 razy przytrafiło się to 1%, a 40 lub więcej razy kolejnemu 1% uczniów.

Dane te pokazują, iż problem alkoholowy wśród gimnazjalistów jest widoczny. Warto tutaj zwrócić szczególną uwagę na dane dotyczące częstotliwości upijania się alkoholem w ostatnim miesiącu. 2% uczniów przyznało, iż taka sytuacja zdarzała im się ponad 6 razy. Można tutaj podejrzewać, że te osoby zmagają się z problemem alkoholowym.

Wyk.89a. Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się UPIĆ napojem alkoholowym, tzn. piwem, winem lub wódką? (Zaznacz jedną kratkę w każdej linii) - gimnazjum

Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się UPIĆ napojem alkoholowym, tzn. piwem, winem lub wódką? (Zaznacz jedną kratkę w każdej linii) – szkoła ponadgimnazjalna

Analizując częstotliwość upijania się alkoholem przez uczniów szkoły ponadgimnazjalnej można zauważyć, iż Ci uczniowie znacznie częściej upijają się niż pozostali ankietowani.

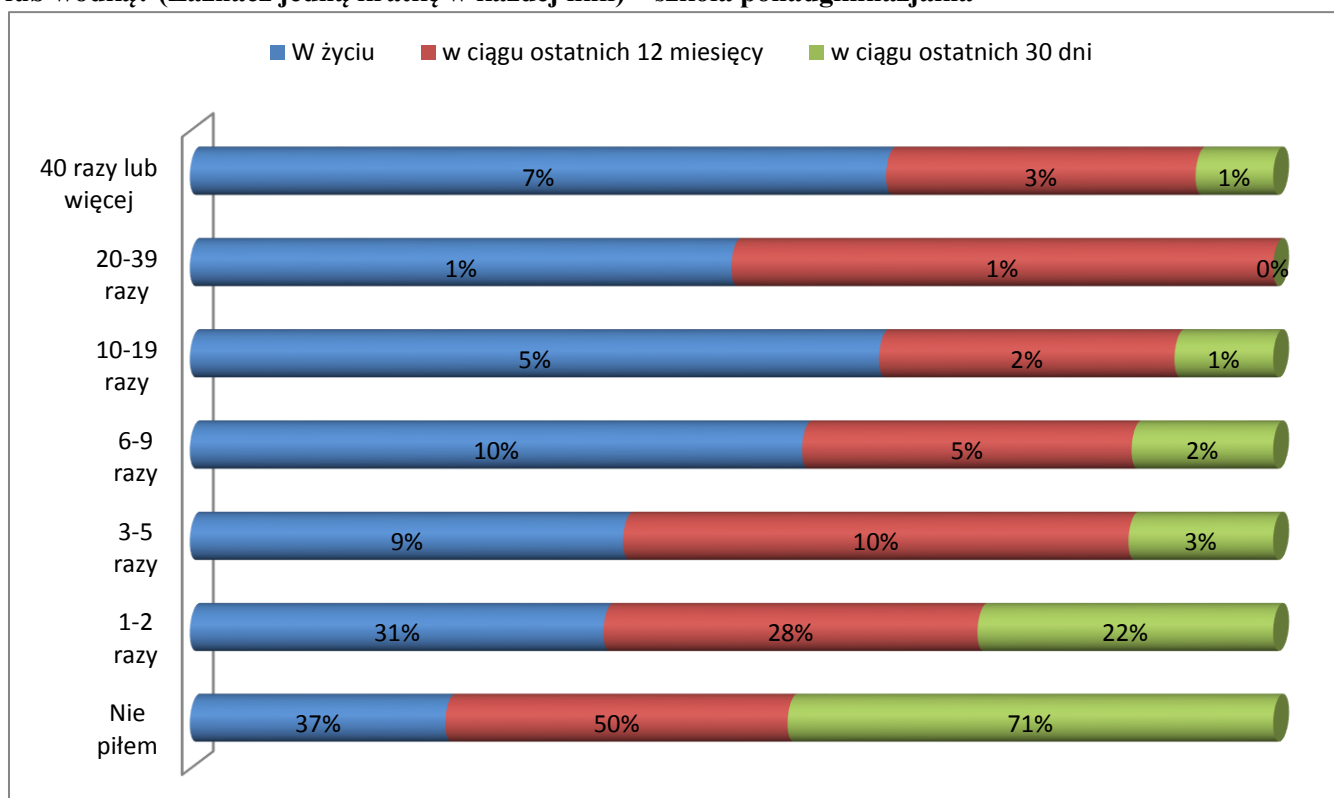
Jedynie 37% uczniów przyznało, iż nigdy się nie upiło. 1-2 razy zdarzyło się to 31% respondentów, 3-5 razy 9% respondentów, 6-9 upiło się 10% osób, 10-19 razy 5% osób, 20 – 39 razy upił się 1% uczniów oraz 40 - i więcej razy upiło się 3% uczniów.

W przeciągu ostatniego roku połowa uczniów nie piła w ogóle alkoholu. 1-2 razy w roku 28% osobom zdarzyło się upić alkoholem, 3-5 razy 10%, 6-9 razy 5%, a 10 – 19 razy 2% uczniów, 20 – 39 razy upił się kolejny 1% osób, a 40 i więcej razy upiło się 3% uczniów.

W przeciągu ostatniego miesiąca 29% uczniów upiło się napojem alkoholowym. 22% z nich zdarzyło się to 1-2 razy w miesiącu, 3-5 razy 3% osób, 6 – 9 razy 2%, 10 – 19 razy 1%, a 40 i więcej razy upił się kolejny 1% badanych.

Dane te pokazują, iż problem alkoholowy wśród uczniów szkoły ponadgimnazjalnej jest bardzo widoczny. Warto tutaj zwrócić szczególną uwagę na dane dotyczące częstotliwości upijania się alkoholem w ostatnim miesiącu.

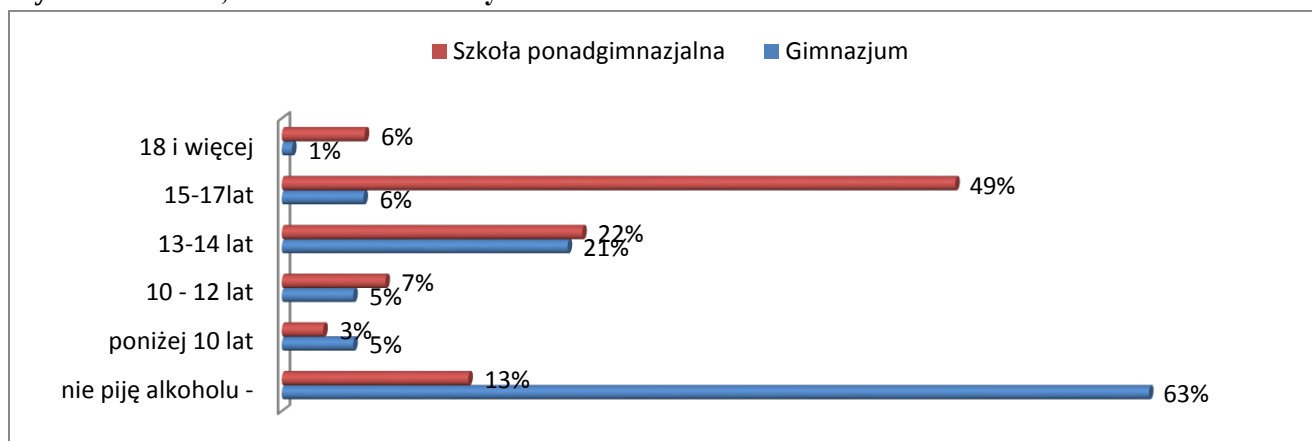
Wyk.89b. Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się UPIĆ napojem alkoholowym, tzn. piwem, winem lub wódką? (Zaznacz jedną kratkę w każdej linii) – szkoła ponadgimnazjalna

Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

Następnie uczniów zapytano w jakim wieku pierwszy raz sięgnęli po alkohol. Gimnazjaliści najczęściej pili pierwszy raz napoje alkoholowe w wieku 13 – 14 lat (21%), 15 – 17 lat (6%), 10 – 12 lat (5%) oraz poniżej 10 roku życia (5%) i powyżej 18 roku życia (1%). Natomiast licealiści pierwszy raz alkohol spożywali w wieku: 15 - 17 lat (49%), 13 – 14 lat (22%), 10 – 12 lat (7%), powyżej 18 roku życia (6%) oraz poniżej 10 roku życia (3%).

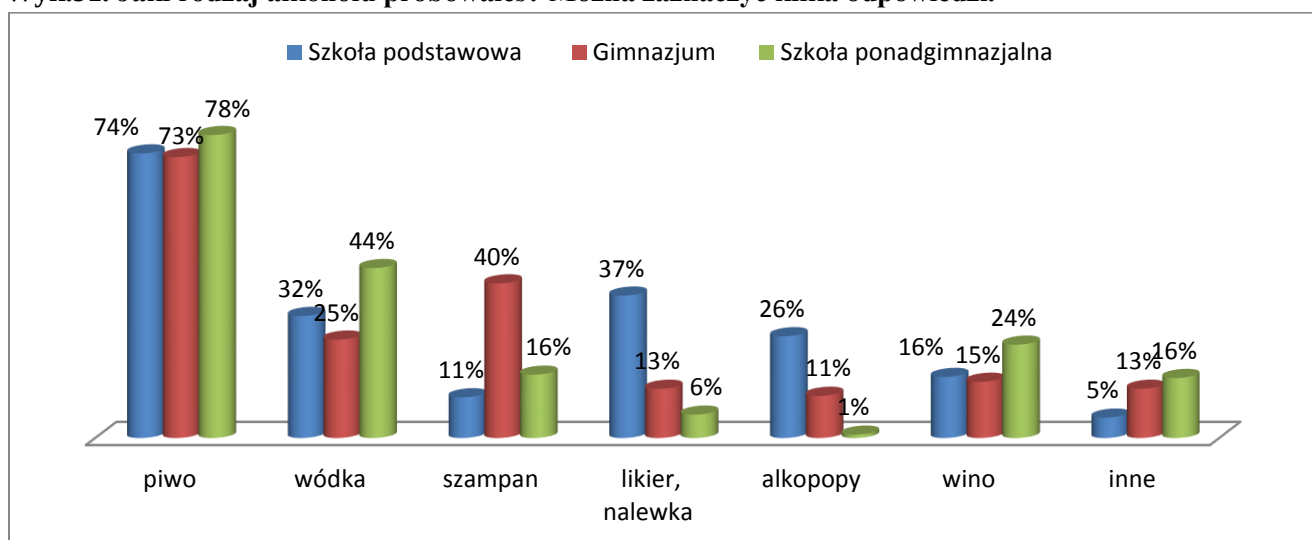
Wyk.90. Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

Jaki rodzaj alkoholu próbowałeś?

Piwo to najpopularniejszy alkohol wśród uczniów wszystkich typów szkół – najczęściej sięga po nie 74% uczniów szkoły podstawowej, 73% gimnazjalistów i 78% licealistów. Najmłodsi uczniowie rzadziej sięgają po: likier, nalewki (37%), wódkę (32%), alkopopy (26%), wino (16%) oraz szampana (11%) i inne alkohole (5%). Uczniowie starsi wskazywali natomiast na: szampana (40%), wódkę (25%), wino (15%), likier, nalewki (13%) oraz alkopopy (11%) i inne alkohole. Natomiast najstarsi uczniowie wybierają również: wódkę (44%), wino (24%), szampana (16%), likier, nalewki (6%), alkopopy (1%) oraz inne alkohole (16%).

Wyk.91. Jaki rodzaj alkoholu próbowałeś? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

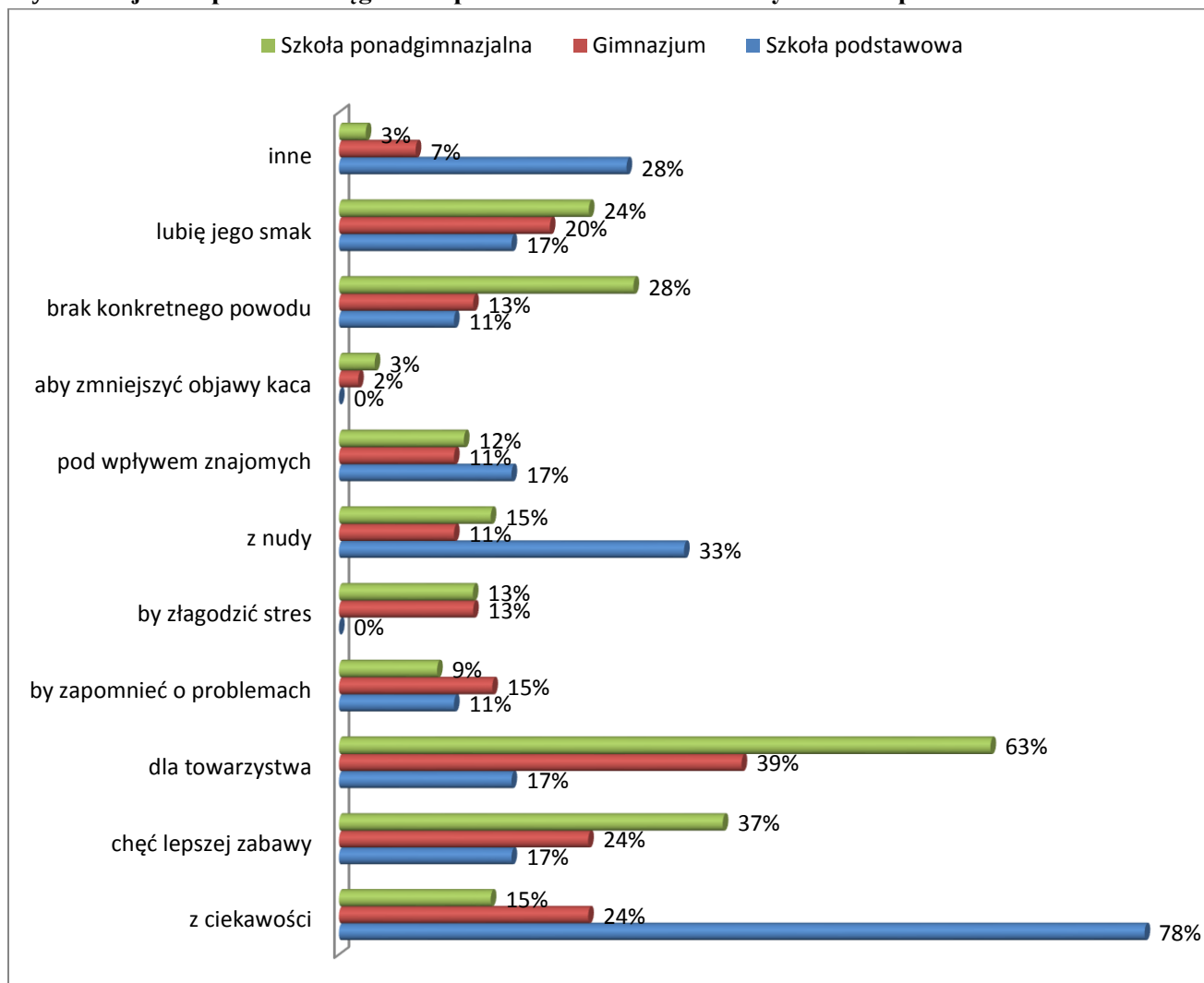

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Z jakich powodów sięgałeś/aś po alkohol?

Dodatkowo uczniów poproszono o wskazanie powodów sięgania po alkohol. Z otrzymanych odpowiedzi wynika, iż uczniowie najmłodsi sięgają po alkohol ze względu na: ciekawość (78%), nudę (33%), inne czynniki (28%), chęć lepszej zabawy (17%), towarzystwo (17%), próbę zapomnienia o problemach (11%), wpływ znajomych (17%), bez konkretnego powodu (11%) oraz ze względu na smak (17%). Gimnazjaliści wskazywali natomiast na następujące powody: towarzystwo (39%), chęć lepszej zabawy (24%), ciekawość (24%), smak (20%), próbę zapomnienia o problemach (15%), bez konkretnego powodu (13%), by złagodzić stres (13%), pod wpływem znajomych (11%), z nudy (11%) oraz z innych powodów. Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej wskazywali na: towarzystwo (63%), chęć lepszej zabawy (37%), brak konkretnego powodu (28%), smak (24%), ciekawość (15%), nudę (15%), by złagodzić stres (13%), wpływ znajomych (12%), by zapomnieć o problemach (9%) oraz aby zmniejszyć objawy kaca (3%) i z innych powodów (3%).

Wyk.92. Z jakich powodów sięgałeś/aś po alkohol? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

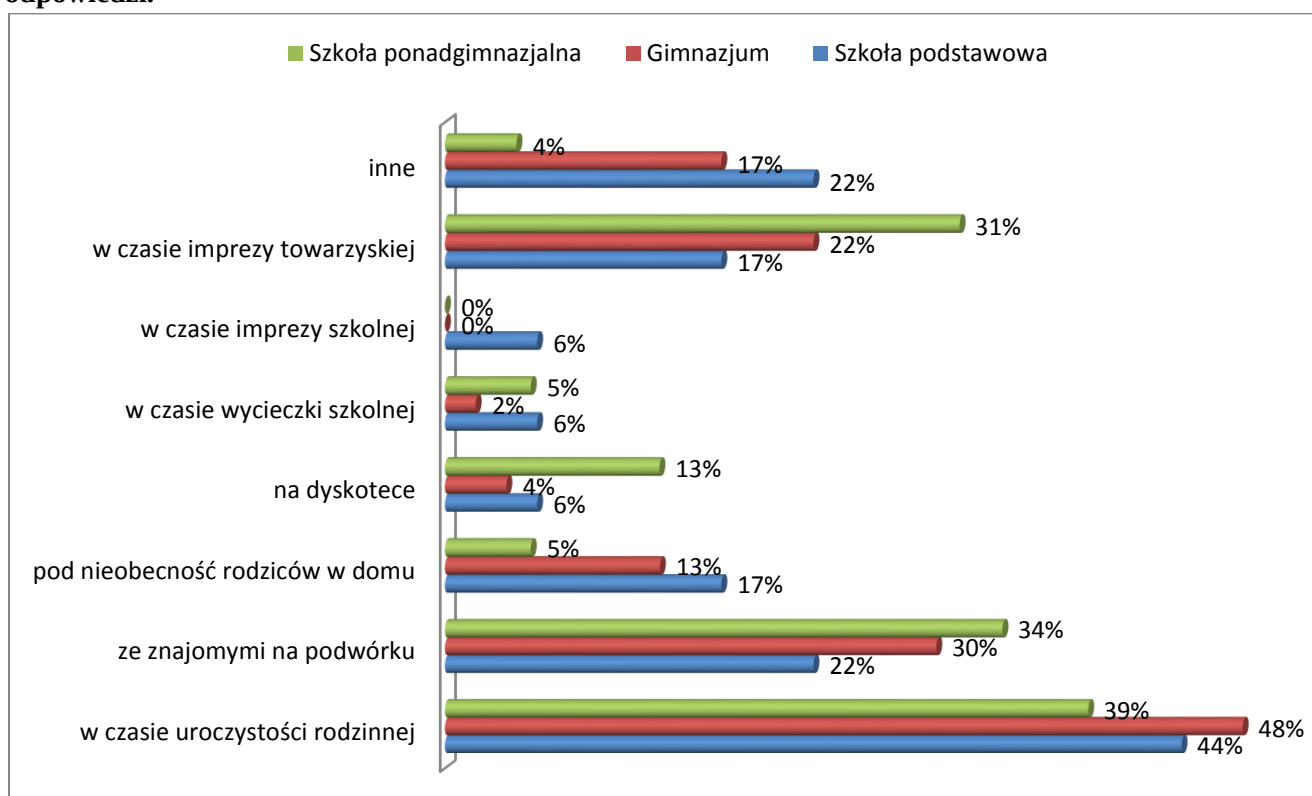

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

Uczniowie szkoły podstawowej po raz pierwszy sięgali po alkohol podczas uroczystości rodzinnej (44%), a także: ze znajomymi na podwórku (22%), w czasie imprezy towarzyskiej (17%), pod nieobecność rodziców (17%), podczas innych okoliczności (17%), na dyskotecę (6%), w czasie wycieczki szkolnej (6%) oraz w czasie imprezy szkolnej (6%). Gimnazjaliści pierwszy raz sięgali po alkohol: w czasie uroczystości rodzinnej (48%), ze znajomymi na podwórku (30%), w czasie imprezy towarzyskiej (22%), podczas innych okoliczności (17%), pod nieobecność rodziców w domu (13%) oraz na dyskotecę (4%) i w czasie wycieczki szkolnej (2%). Natomiast najstarsi uczniowie pierwszy raz pili alkohol podczas uroczystości rodzinnej (39%), ze znajomymi na podwórku (34%), w czasie imprezy towarzyskiej (31%), na dyskotecę (13%), w czasie wycieczki szkolnej (5%), pod nieobecność rodziców w domu (5%) oraz w innych okolicznościach (4%).

Wyk.93. W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

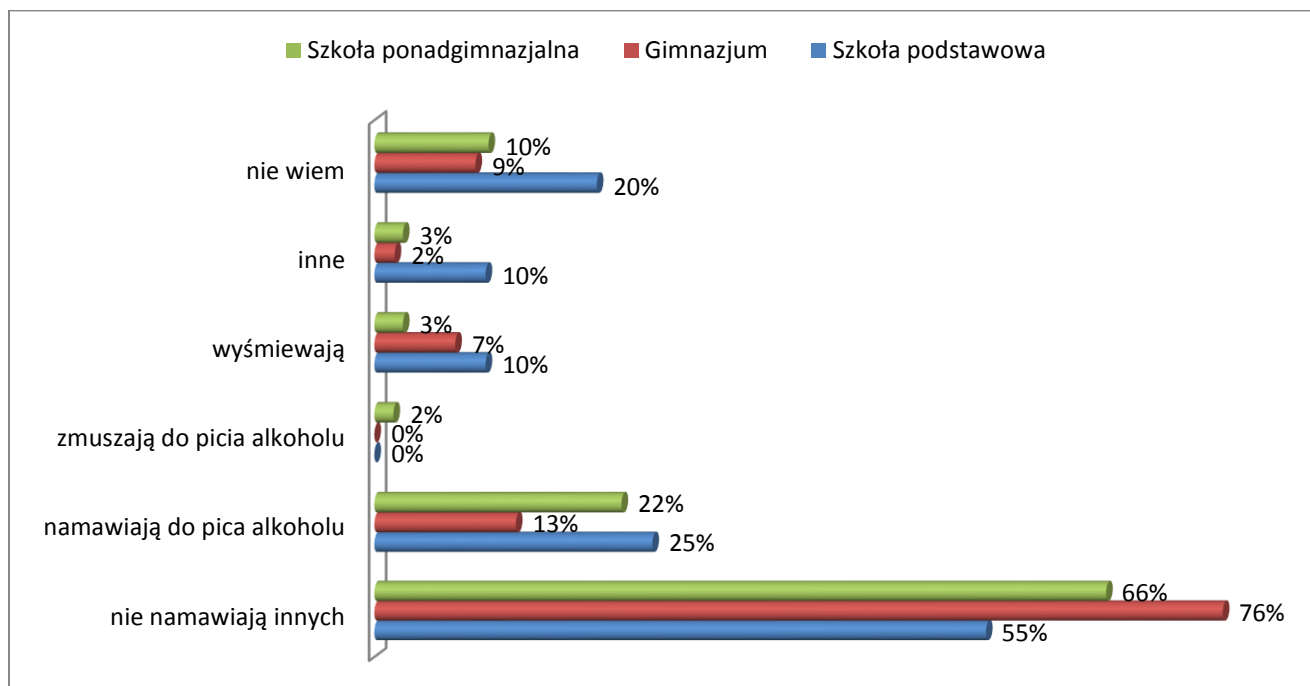

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jak Twój rówieśnik reagują na odmowę spożywania alkoholu?

Dobłą informacją jest fakt, iż uczniowie przyznali, że ich rówieśnicy nie namawiają ich do picia alkoholu – taką odpowiedź wskazało 55% uczniów szkoły podstawowej, 76% gimnazjalistów i 66% licealistów. Jednak co czwarty uczeń podstawówki, 13% uczniów starszych i 22% uczniów najstarszych przyznało, że ich rówieśnicy namawiają ich do picia. Natomiast 2% licealistów przyznało, że są zmuszani do spożywania alkoholu przez osoby w ich wieku. Dodatkowo, co dziesiąty uczeń szkoły podstawowej, 7% gimnazjalistów i 3% licealistów przyznało, że ich rówieśnicy wyśmiewają osoby, które nie chcą pić alkoholu. Natomiast 10% uczniów młodszych, 2% starszych i 3% najstarszych wskazało na inne zachowania. Na to pytanie nie potrafiło udzielić odpowiedzi 20% uczniów szkoły podstawowej, 9% gimnazjalistów i 10% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej.

Wyk.94. Jak Tвої rówieśnicy reagują na odmowę spożywania alkoholu?

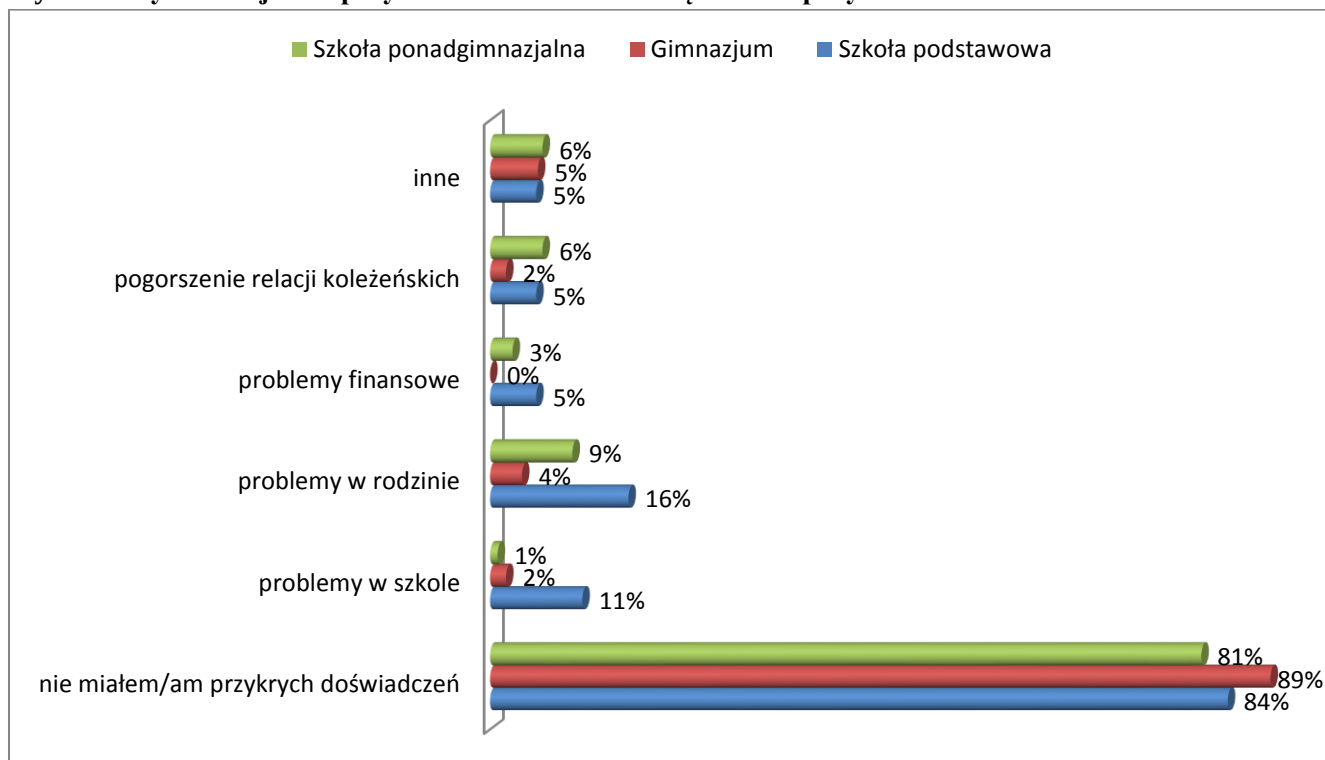

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy miałeś jakieś przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu?

Większość uczniów, którzy mieli już kontakt z alkoholem, przyznała, iż nie doświadczyła nigdy przykrych konsekwencji spożywania alkoholu. Takiej odpowiedzi udzieliło 81% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, 89% uczniów gimnazjum oraz 84% uczniów szkoły podstawowej. Natomiast uczniowie młodsi, którym taka sytuacja się przytrafiła, wskazywali na następujące konsekwencje: problemy rodzinne (16%), problemy w szkole (11%), problemy finansowe (5%), pogorszenie relacji koleżeńskich (5%) i inne problemy (5%). Natomiast uczniowie szkół gimnazjalnych wskazywali na: inne problemy (5%), problemy rodzinne (4%), pogorszenie relacji koleżeńskich (2%) oraz problemy w szkole (2%). Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej wskazywali na: problemy rodzinne (9%), inne problemy (6%), pogorszenie relacji koleżeńskich (6%), problemy finansowe (3%) oraz problemy w szkole (1%).

Wyk.95. Czy miałeś jakieś przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu?

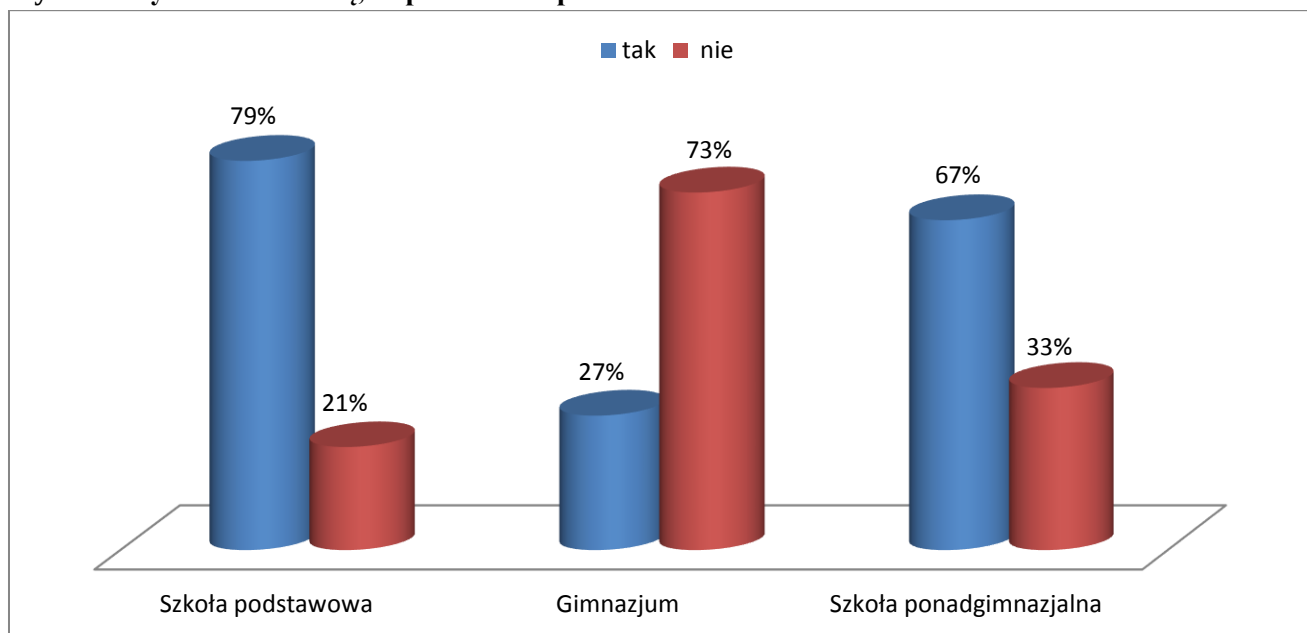

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy rodzice wiedzą, że próbowałeś pić alkohol?

Co ciekawe, większość uczniów przyznała, że ich rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu – taką odpowiedź wskazało 79% uczniów szkoły podstawowej, 27% uczniów gimnazjum i 67% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej.

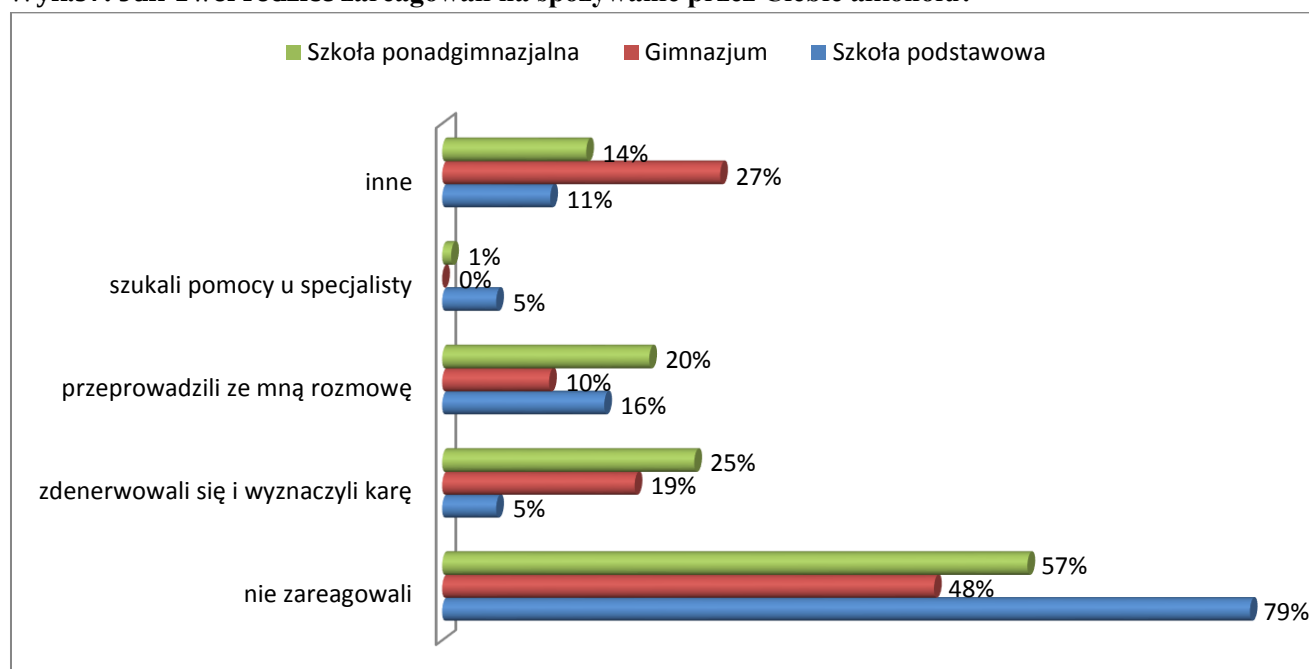
Wyk.96. Czy rodzice wiedzą, że próbowałeś pić alkohol?

Jak Twoi rodzice zareagowali na spożywanie przez Ciebie alkoholu?

Niepokój budzi również fakt, iż aż 79% uczniów szkoły podstawowej, 48% gimnazjalistów i 57% licealistów uważa, że ich rodzice nie zareagowali na informację o spożywaniu przez nich alkoholu. Większość rodziców reagowała na tę informację zdenerwowaniem – taką odpowiedź zaznaczyło 5% najmłodszych uczniów, 19% gimnazjalistów i 25% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Natomiast 16% uczniów podstawówki, 10% uczniów gimnazjum i 20% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej przyznało, że ich rodzice przeprowadzili z nimi rozmowę. Pomocy u specjalisty szukało 5% rodziców uczniów młodszych i 1% rodziców uczniów najstarszych. 11% uczniów szkoły podstawowej, 27% gimnazjalistów i 14% licealistów wskazała na inne reakcje nie wyjaśniając co mają na myśli.

Wyk.97. Jak Twoi rodzice zareagowali na spożywanie przez Ciebie alkoholu?

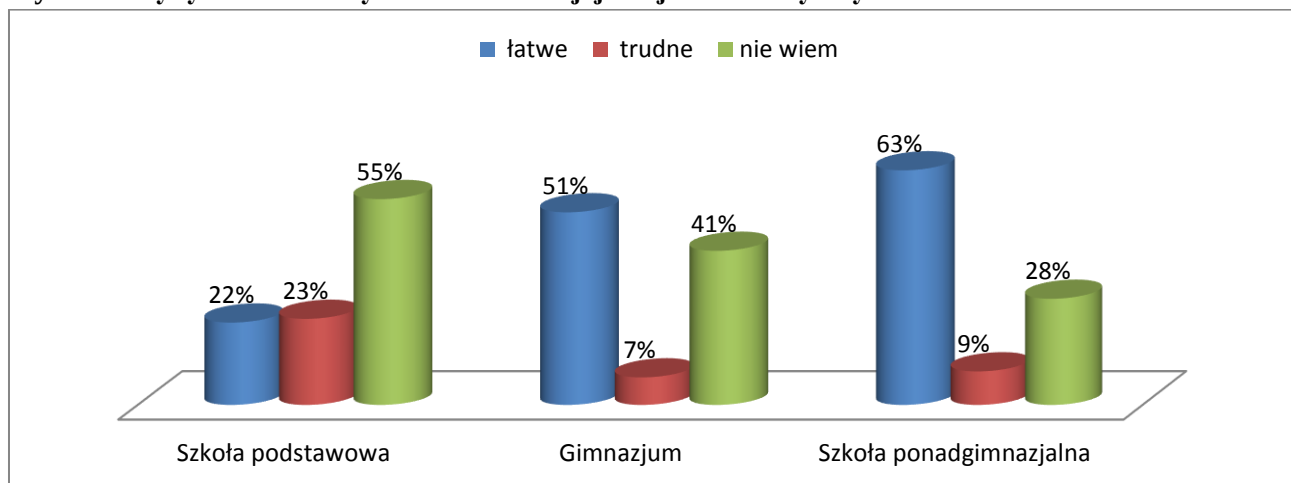

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Gdybyś chciał zdobyć alkohol w swojej miejscowości byłoby to:

Celem sprawdzenia dostępności alkoholu dla osób niepełnoletnich, uczniów zapytano, czy ich zdaniem kupno alkoholu przez osoby nieletnie jest czymś łatwym. Niepokojący jest fakt, iż 22% uczniów podstawówki, 51% gimnazjalistów i 63% licealistów zgodziło się z tą opinią. Jedynie 23% uczniów młodszych, 7% uczniów starszych i 9% uczniów najstarszych uważa, że jest to coś trudnego, zaś 55% uczniów podstawówki, 41% gimnazjalistów i 28% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej nie ma zdania na ten temat.

Wyk.98. Gdybyś chciał zdobyć alkohol w swojej miejscowości byłoby to:

Jak młodzież w Twojej okolicy może zdobyć alkohol?

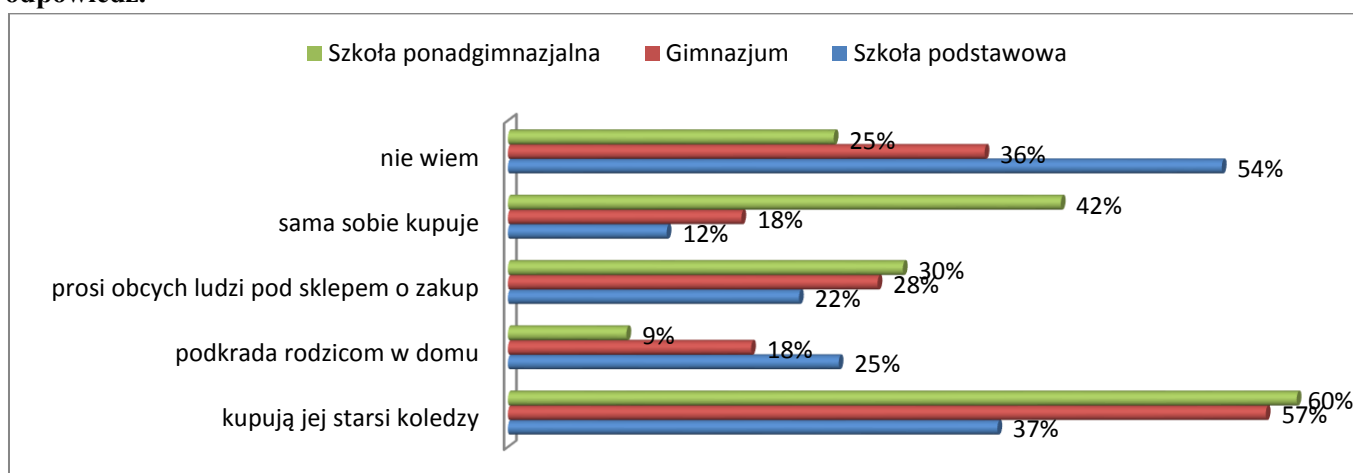
Uczniowie szkoły podstawowej sądzą, że ich rówieśnicy zdobywają alkohol głównie dzięki starszych kolegom (37%), podkradając alkohol rodzicom (25%), prosząc obcych ludzi pod sklepem o kupno alkoholu (22%) oraz kupując sobie samodzielnie (12%). Jednak 54% respondentów przyznało, że nie wie jak ich rówieśnicy zdobywają alkohol.

Natomiast gimnazjaliści uważają, że alkohol ich rówieśnikom kupują starsi koledzy (57%), proszą obcych ludzi pod sklepem o zakup (28%), podkradają go rodzicom (18%) oraz sami sobie kupują (18%). 41% uczniów nie wie, jak ich rówieśnicy zdobywają alkohol.

Licealiści natomiast zdobywają alkohol w następujący sposób: kupują im starsi koledzy (60%), sami sobie kupują (42%), proszą obcych pod sklepem o zakup alkoholu (30%), podkradają rodzicom z domu (9%). Co czwarty uczeń nie potrafił udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Fakt, iż znaczny odsetek uczniów kupuje sobie samodzielnie alkohol wskazuje to na zbyt duże przyzwolenie społeczne na spożywanie alkoholu przez osoby nieletnie.

Wyk.99. Jak młodzież w Twojej okolicy może zdobyć alkohol? Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Które z niżej wymienionych skutków mogą być konsekwencją nadużywania alkoholu?

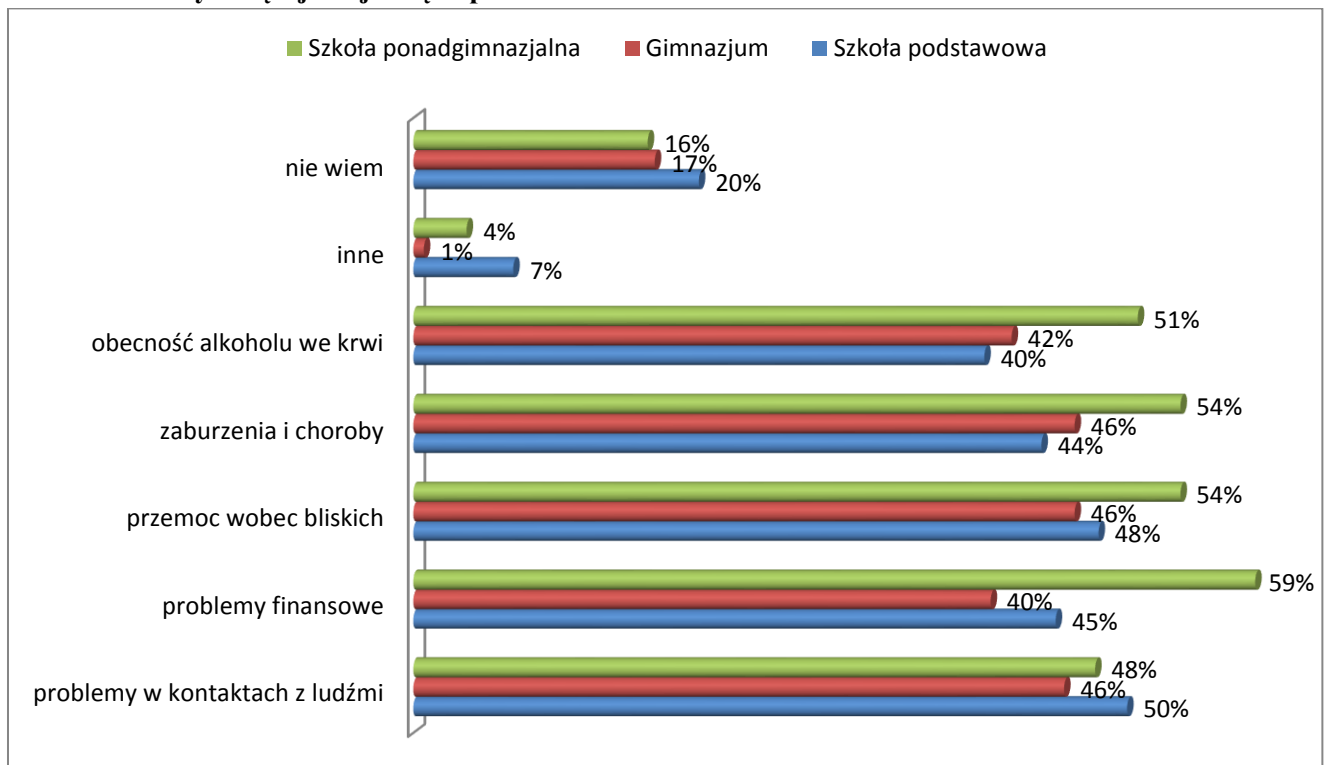
Celem sprawdzenia wiedzy uczniów na temat konsekwencji spożywania alkoholu, poproszono ich o wskazanie skutków nadużywania substancji alkoholowych.

Uczniowie szkoły podstawowej wskazali na następujące konsekwencje: problemy w kontaktach z ludźmi (50%), przemoc wobec bliskich (48%), problemy finansowe (45%), zaburzenia i choroby (44%) oraz obecność alkoholu we krwi (40%). 20% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Gimnazjaliści wskazywali natomiast na: przemoc wobec bliskich (46%), zaburzenia i choroby (46%), problemy w kontaktach z ludźmi (46%), obecność alkoholu we krwi (42%), problemy finansowe (40%). 17% ankietowanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej wymieniali następujące konsekwencje: problemy finansowe (59%), przemoc wobec bliskich (54%), zaburzenia i choroby (54%), obecność alkoholu we krwi (51%) oraz problemy w kontaktach z innymi ludźmi (48%). 16% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

**Wyk.100. Które z niżej wymienionych skutków mogą być konsekwencją nadużywania alkoholu?
Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.**

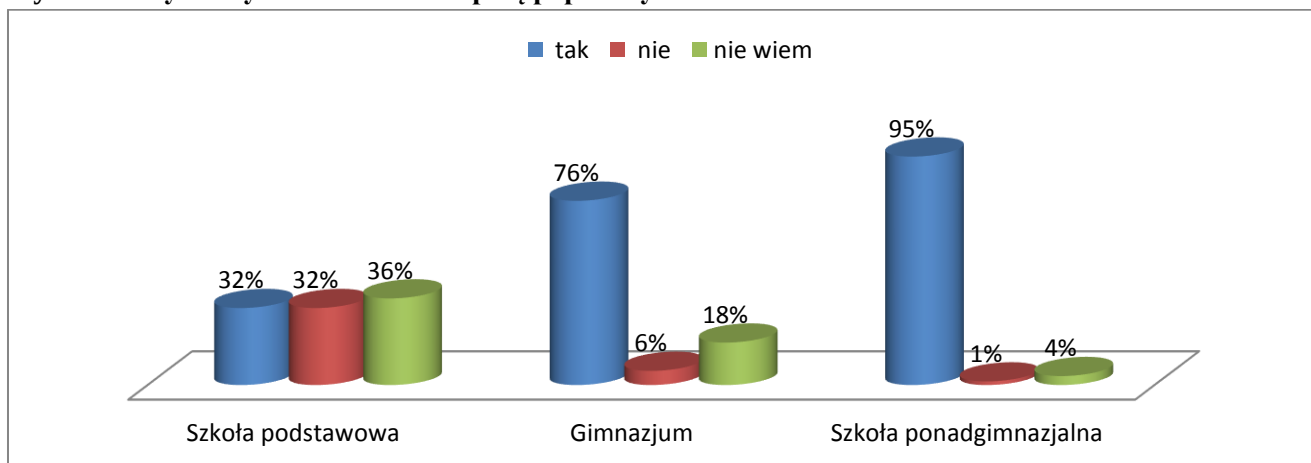
* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

4.5. Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Czy osoby w Twoim wieku palą papierosy?

Kolejny dział niniejszej diagnozy dotyczyć będzie **problemu nikotynowego**. Na początek uczniów zapytano, czy ich zdaniem osoby w ich wieku palą papierosy. Co ciekawe, 32% uczniów szkoły podstawowej, 76% uczniów gimnazjum oraz 95% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej uważa, że ich rówieśnicy palą papierosy, zaś przeciwnego zdania jest 32% uczniów młodszych, 6% uczniów starszych i 1% uczniów najstarszych. 36% uczniów podstawówki, 18% uczniów gimnazjum i 4% licealistów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

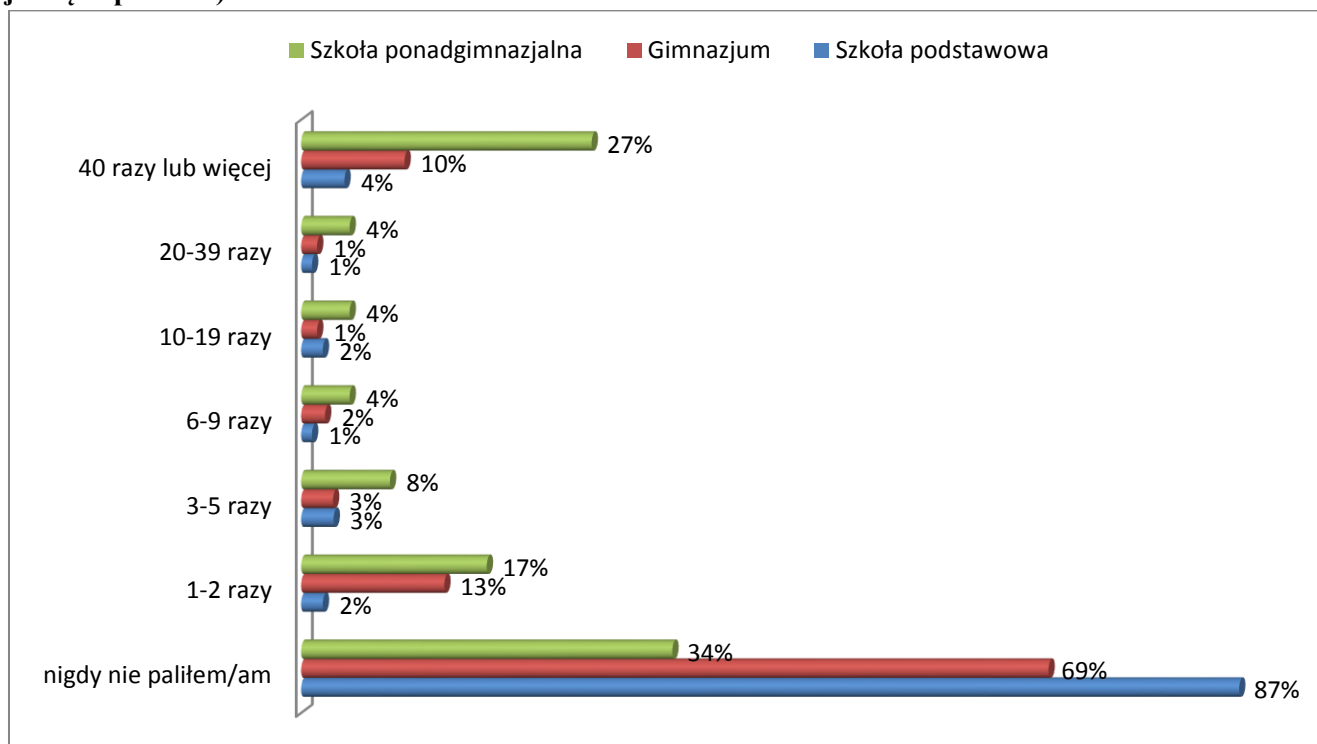
Wyk.101. Czy osoby w Twoim wieku palą papierosy?

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

Następnie respondentów poproszono o wskazanie ile razy w życiu zdarzyło im się palić papierosy. Uczniowie szkoły podstawowej, w większości nie mieli jeszcze kontaktów z papierosami – jedynie 13% uczniów przyznało, iż zdarzyło im się palić papierosy, w tym 2% uczniów paliło 1-2 razy, a 3% 3-5 razy w życiu, kolejny 1% uczniów palił 6-9 razy, zaś 2% uczniów paliło 10-19 razy, 1% 20 – 39 razy oraz 4% paliło 40 i więcej razy. W przypadku gimnazjalistów, 31% osób przyznało, że zdarzyło im się palić papierosy. 13% uczniów paliło 1-2 razy, 3% 3-5 razy, 2% zdarzyło się to 6-9 razy, zaś 1% uczniów palił 10 – 19 razy oraz 20-39 razy. Alarmujący jest fakt, iż aż 10% uczniów paliło już papierosy ponad 40 razy. Najczęściej po papierosy sięgają najstarsi uczniowie – do kontaktu z tą substancją przyznało się 66% licealistów, w tym 17% z nich paliło 1-2 razy, 8% 3 – 5 razy, 4% 6 – 9 razy, 10 – 19 razy oraz 20 – 39 razy. 27% uczniów paliło więcej niż 40 razy, co wskazuje na bardzo częsty kontakt tych uczniów z tytoniem.

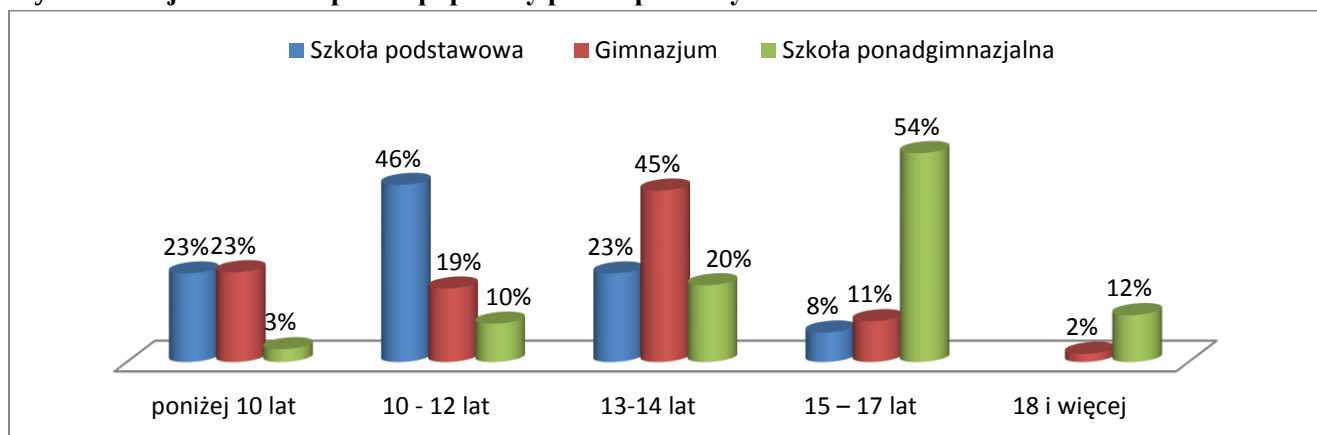
Wyk.102. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy? (Zaznacz jedną odpowiedź)

W jakim wieku paliłeś papierosy po raz pierwszy?

Uczniowie szkoły podstawowej, którzy przyznawali się do palenia papierosów swój pierwszy kontakt z tą substancją mieli głównie w wieku 10 – 12 lat (46%), a także poniżej 10 roku życia (23%), w wieku 13 – 14 lat (23%) oraz w wieku 15 – 17 lat (8%). Gimnazjaliści pierwszy raz palili papierosy w wieku: 13 – 14 lat (45%), poniżej 10 roku życia (23%), w wieku 10 – 12 lat (19%), 15 – 17 lat (11%) oraz powyżej 18 roku życia (2%). Natomiast uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej swój pierwszy kontakt z papierosami mieli w wieku: 15 – 17 lat (54%), 13 – 14 lat (20%), powyżej 18 roku życia (12%), w wieku 10 – 12 lat (10%) oraz poniżej 10 roku życia (3%).

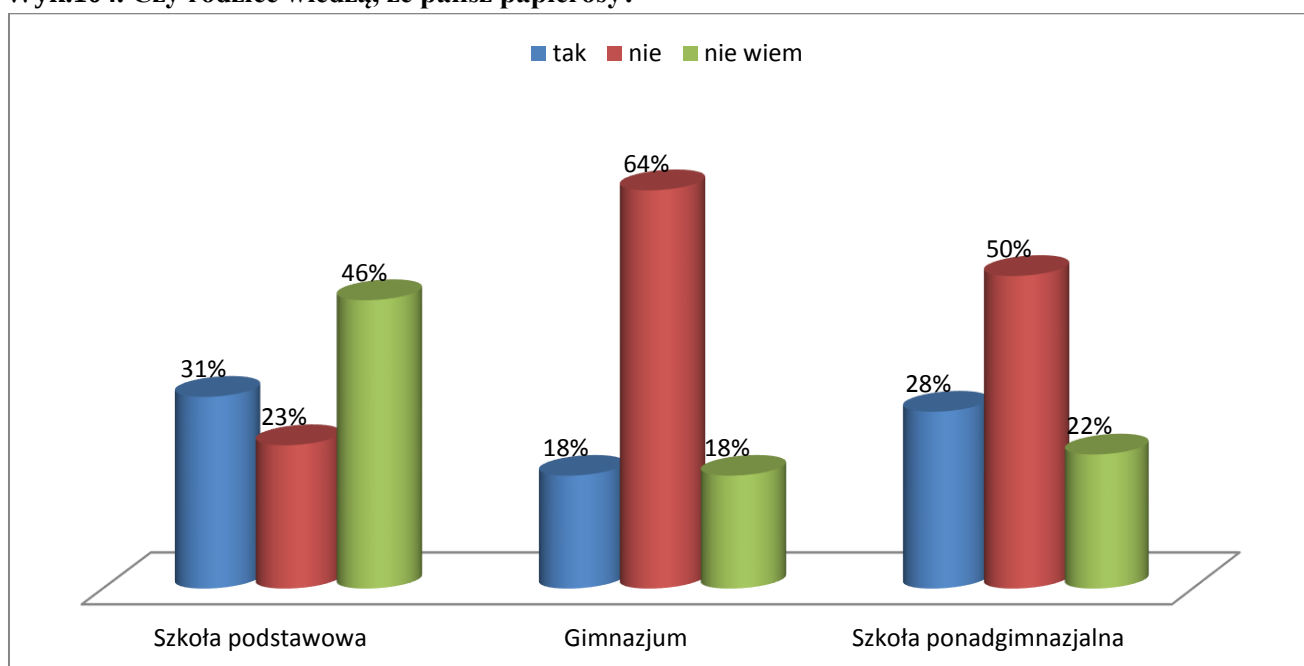
Wyk.103. W jakim wieku paliłeś papierosy po raz pierwszy?

Czy rodzice wiedzą, że palisz papierosy?

Co ciekawe, 31% uczniów najmłodszych, 18% uczniów starszych oraz 28% uczniów najstarszych przyznało, że ich rodzice wiedzą o paleniu przez nich papierosów. Natomiast 23% uczniów podstawówki, 64% gimnazjalistów oraz połowa licealistów uważa, że ich rodzice nie wiedzą o tym fakcie. 46% uczniów szkoły podstawowej, 18% uczniów gimnazjum oraz 22% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie.

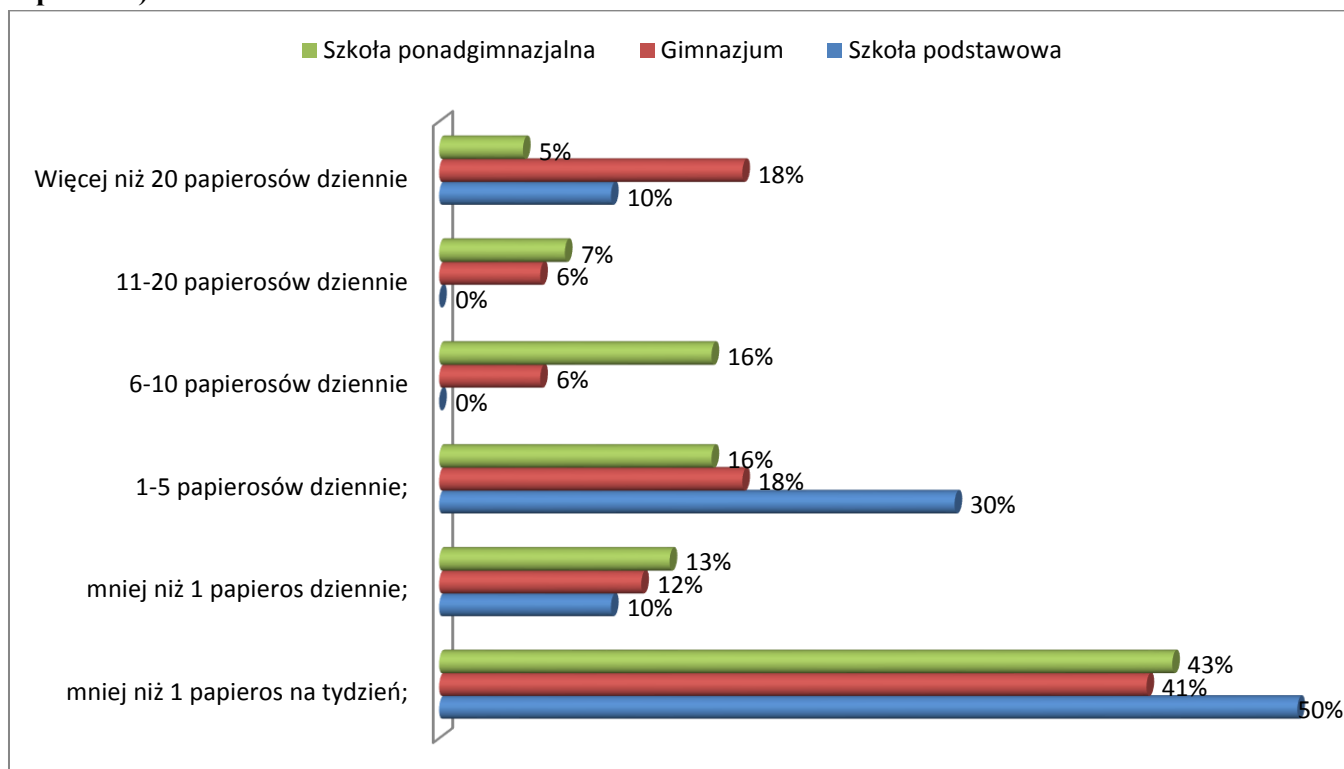
Wyk.104. Czy rodzice wiedzą, że palisz papierosy?

Jak często palile(a)s papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI?

Skalę problemu nikotynowego pokazuje częstotliwość sięgania po papierosy w przeciągu ostatniego miesiąca. W tym czasie 60% uczniów szkoły podstawowej paliło mniej niż jednego papierosa na tydzień, 10% mniej niż jednego papierosa dziennie, 1-5 papierosów dziennie 30% uczniów, zaś co dziesiąty uczeń podstawówki wypalił więcej niż 20 papierosów dziennie. Gimnazjaliści palili: mniej niż 1 papierosa na tydzień (41%), mniej niż jednego papierosa dziennie (12%), 1-5 papierosów dziennie (18%), 6 – 10 papierosów dziennie (6%) oraz 11-20 papierosów dziennie (6%), zaś 18% gimnazjalistów dziennie wypala więcej niż 20 papierosów. W przypadku uczniów szkoły ponadgimnazjalnej widzimy, iż: 43% z nich wypala mniej niż 1 papierosa na tydzień, 13% mniej niż 1 papierosa dziennie, 16% pali od 1 do 5 papierosów dziennie oraz kolejne 16% uczniów pali od 6 do 10 papierosów, zaś 7% uczniów wypala od 11 do 20 papierosów, a 7% dziennie wypala więcej niż 20 papierosów.

Wyk.105. Jak często palił(a)ś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI? (Zaznacz jedną odpowiedź)

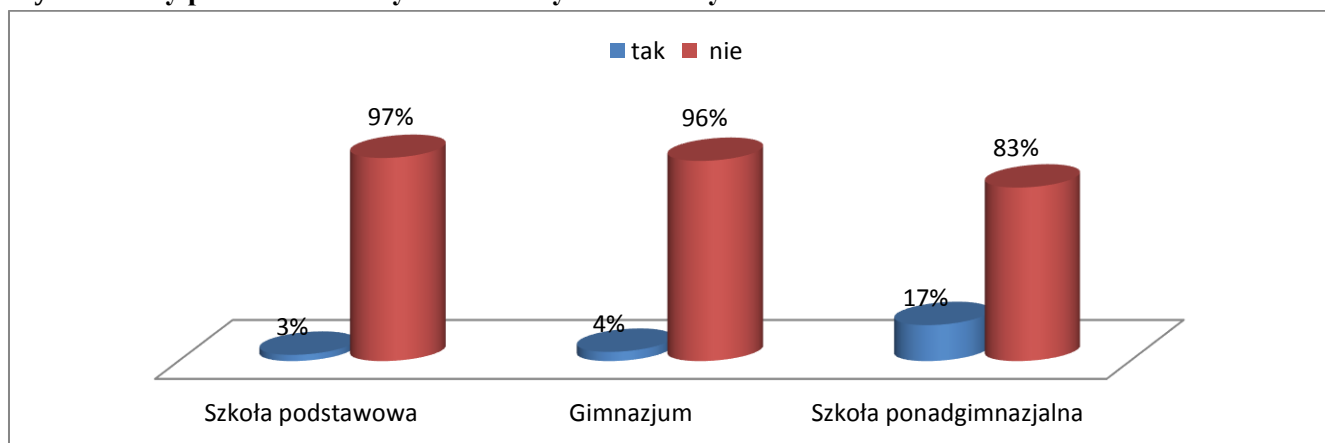

4.6. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Czy próbowałeś kiedykolwiek zażywać narkotyki?

Następny blok pytań dotyczyć będzie problemu narkotykowego wśród uczniów szkół z gminy Łobez. W pierwszym pytaniu uczniów zapytano, czy zdarzyło im się kiedykolwiek próbować zażywać narkotyki. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło tutaj 3% uczniów szkoły podstawowej, 4% gimnazjalistów oraz 17% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej.

Wyk.106. Czy próbowałeś kiedykolwiek zażywać narkotyki?

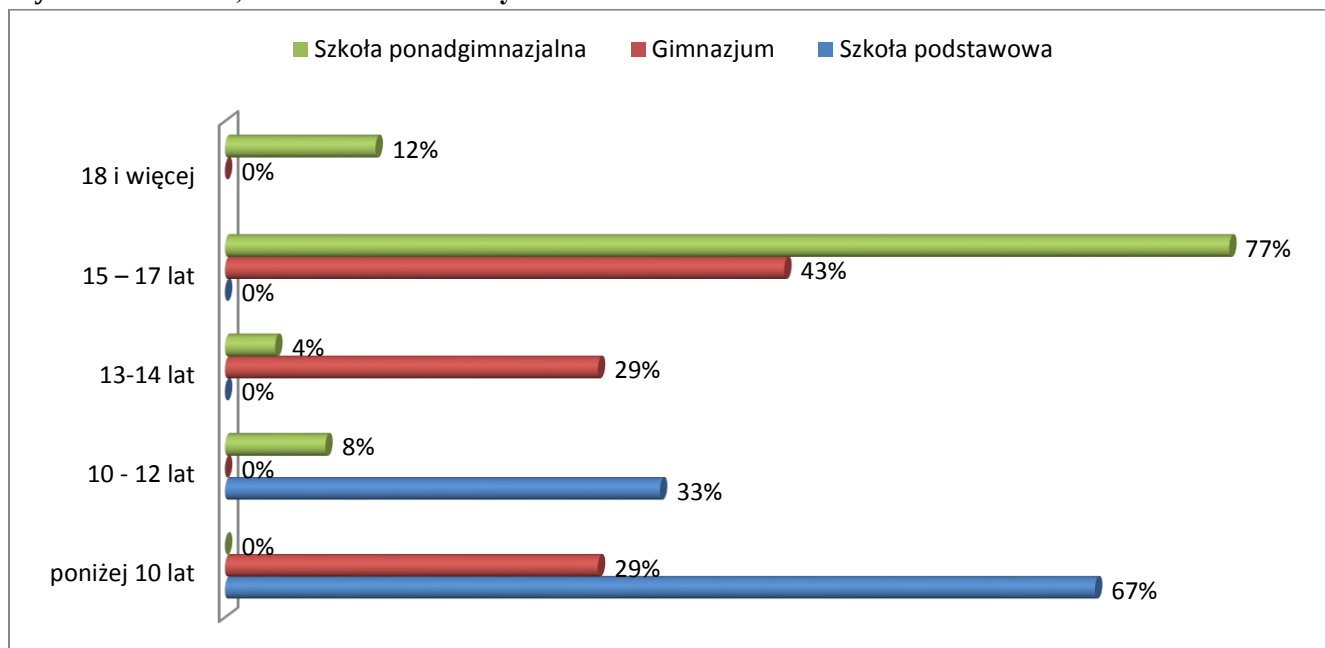

Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

Uczniowie szkoły podstawowej, którzy sięgali po substancje psychoaktywne pierwszy raz zażywali je poniżej 10 roku życia (67%) oraz w wieku 10-12 lat (33%). Gimnazjaliści pierwszy raz po narkotyki sięgali w wieku 15 – 17 lat (43%), 13 – 14 lat (29%) oraz poniżej 10 roku życia (29%). Natomiast licealiści swój pierwszy kontakt z narkotykami mieli w wieku: 15 – 17 lat (77%), powyżej 18 roku życia (12%), w wieku 10 – 12 lat (8%) oraz w wieku 13 – 14 lat (4%).

Należy jednak zaznaczyć, iż przy wyciąganiu wniosków z wykresu nr 107 oraz nr 109, należy wziąć pod uwagę zakładany margines błędu pomiaru (+- 3%) oraz fakt, iż uczniowie w przypadku pytań o wiek inicjacji alkoholowej, czy też narkotykowej często podają odpowiedzi niezgodne z prawdą. W związku z tym należy interpretować te dane z wyjątkową ostrożnością.

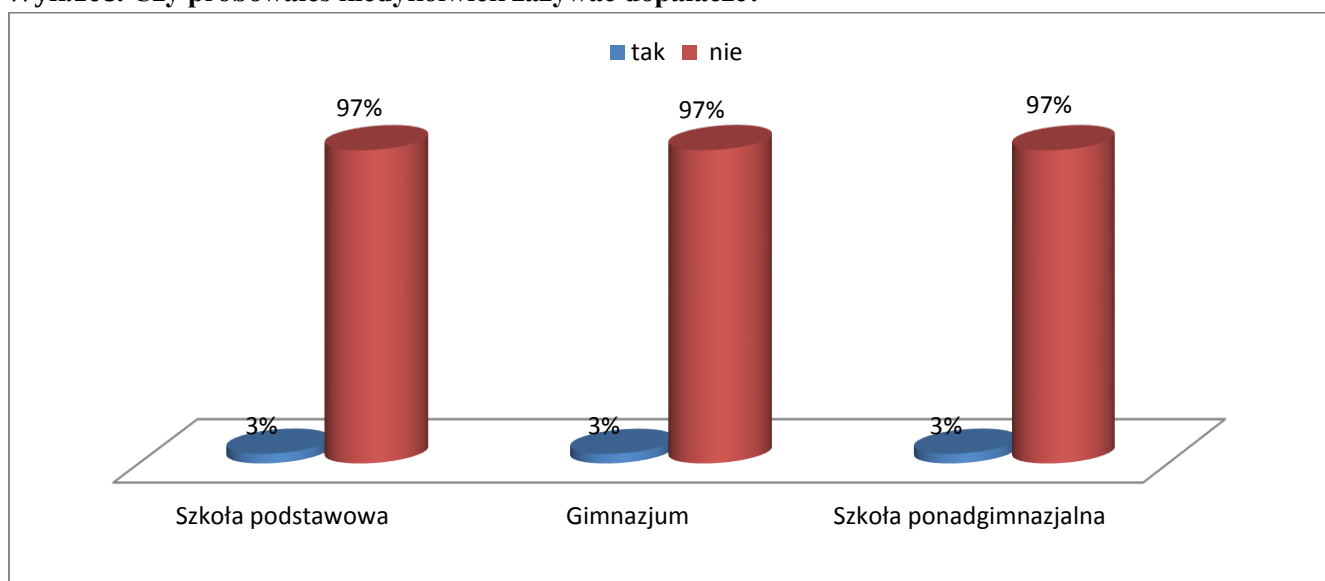
Wyk.107. Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

Czy próbowałeś kiedykolwiek zażywać dopalacze?

Do kontaktu z dopalaczami przyznało się 3% uczniów szkoły podstawowej, 3% gimnazjalistów oraz 3% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej.

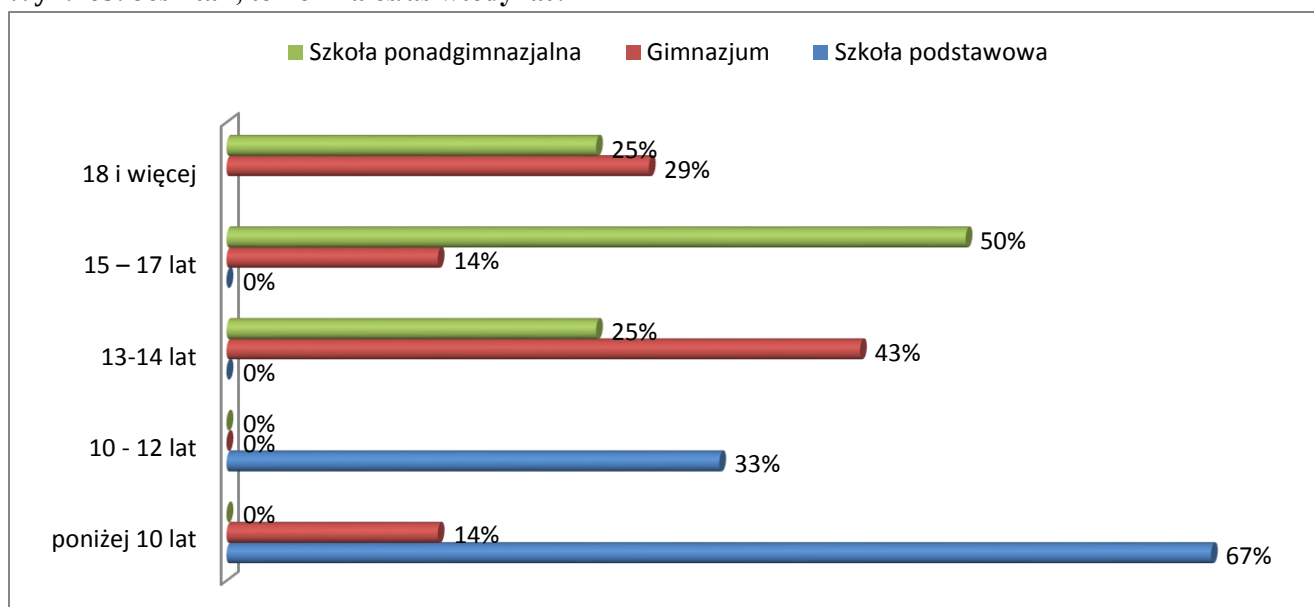
Wyk.108. Czy próbowałeś kiedykolwiek zażywać dopalacze?

Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

Uczniowie szkoły podstawowej pierwszy raz zażywali dopalacze w wieku poniżej 10 lat (67%) oraz w wieku 10 - 12 lat (33%). Gimnazjaliści pierwszy raz zażywali dopalacze w wieku 13 - 14 lat (43%), powyżej 18 roku życia (29%), poniżej 10 roku życia (14%) oraz w wieku 15 - 17 lat (14%). Licealiści natomiast pierwszy raz zażywali dopalacze w wieku 15 - 17 lat (50%), w wieku 13 - 14 lat (25%) oraz powyżej 18 roku życia (25%).

Wyk.109. Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

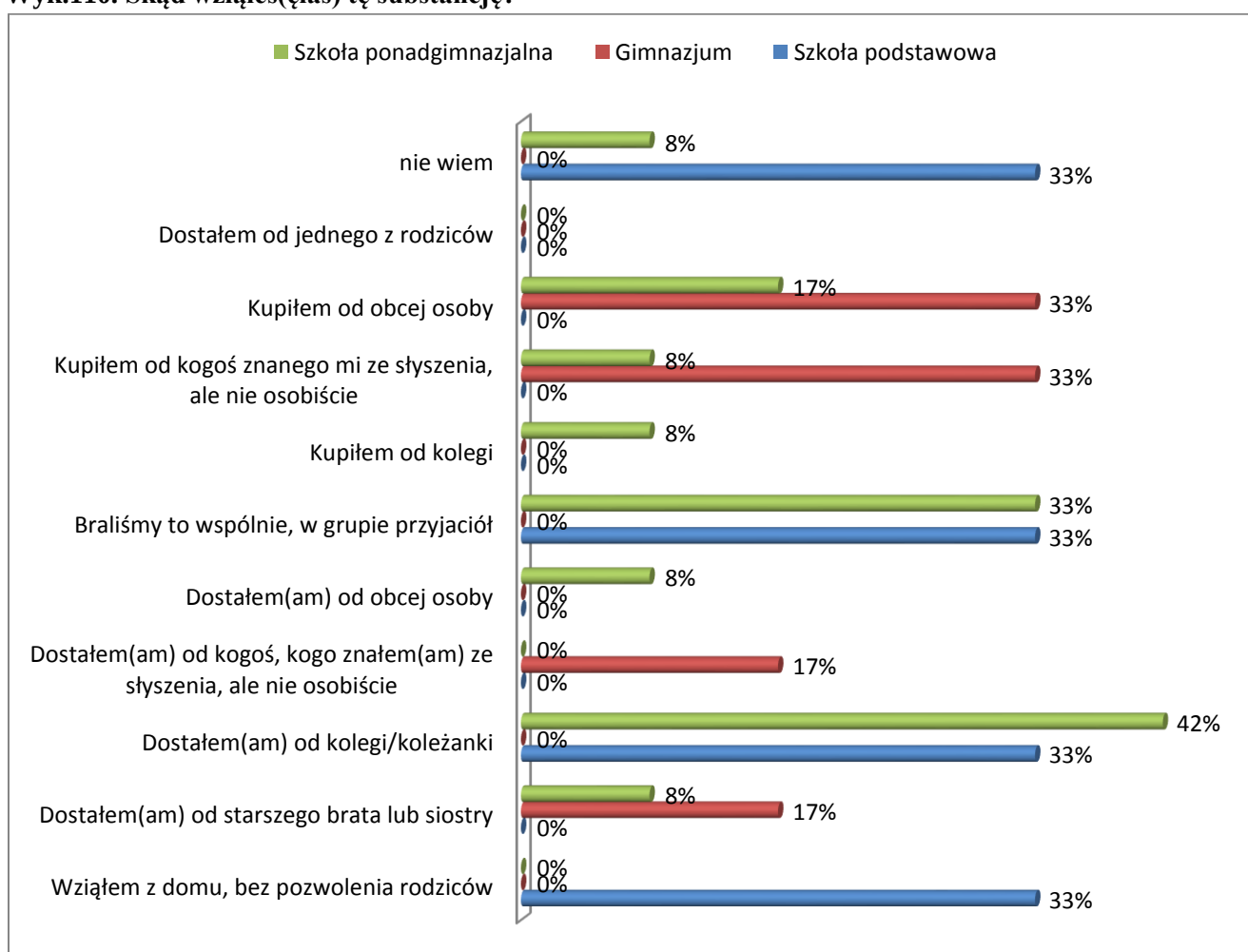
Skąd wziąłeś(ęłaś) tę substancję?

Niezwykle ciekawe wydaje się to skąd uczniowie biorą tego typu substancje, skoro są one prawnie zabronione. Jak wynika z odpowiedzi uczniów, zdobycie substancji psychoaktywnych nie jest niemożliwe. Uczniowie młodsi najczęściej wskazywali, iż: dostali je od kolegi/koleżanki

(33%), brali w grupie znajomych (33%) oraz wzięli z domu bez pozwolenia (33%). 33% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Natomiast gimnazjaliści kupili te substancje od obcej osoby (33%), kupili od kogoś kogo znają ze słyszenia, ale nie osobiście (17%) dostali od kogoś kogo znają ze słyszenia, ale nie osobiście (17%) oraz dostali je od starszego brata lub siostry (17%). Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej wskazywali natomiast na: dostałem od koleżanki/kolegi (42%), braliśmy to wspólnie w grupie przyjaciół (33%), kupilem od obcej osoby (17%), kupilem od kogoś znanego ze słyszenia, ale nie osobiście (8%), kupilem od kolegi (8%), dostałem od obcej osoby (8%) oraz dostałem od starszego brata lub siostry (8%).

Wyk.110. Skąd wzięłeś(ęłaś) tę substancję?

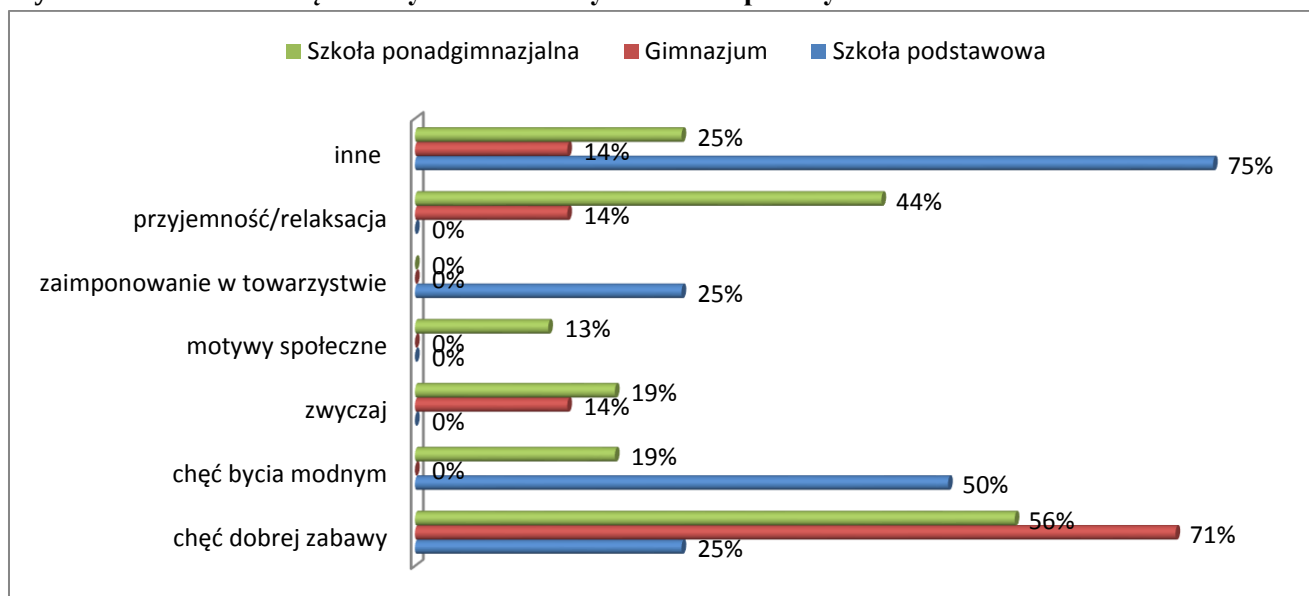
* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Co skłoniło Cię do zażywania narkotyków lub dopalaczy?

Również interesujące wydają się powody skłaniające młodych ludzi do sięgania po narkotyki lub dopalacze. Uczniowie szkoły podstawowej przyznali, iż do tego czynu skłoniła ich chęć bycia modnym (50%), chęć zaimponowania w towarzystwie (25%)

oraz chęć dobrej zabawy (25%). 75% uczniów wskazało także na inne powody. Uczniowie gimnazjum wskazywali natomiast na: chęć dobrej zabawy (71%), zwyczaj (14%), przyjemność, relaksację (14%) oraz inne powody (14%). Natomiast najstarsi uczniowie wymieniali: chęć dobrej zabawy (56%), przyjemność, relaksację (44%), chęć bycia modnym (19%), zwyczaj (19%) oraz motywów społeczne (13%) i inne powody (25%).

Wyk.111. Co skłoniło Cię do zażywania narkotyków lub dopalaczy:

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

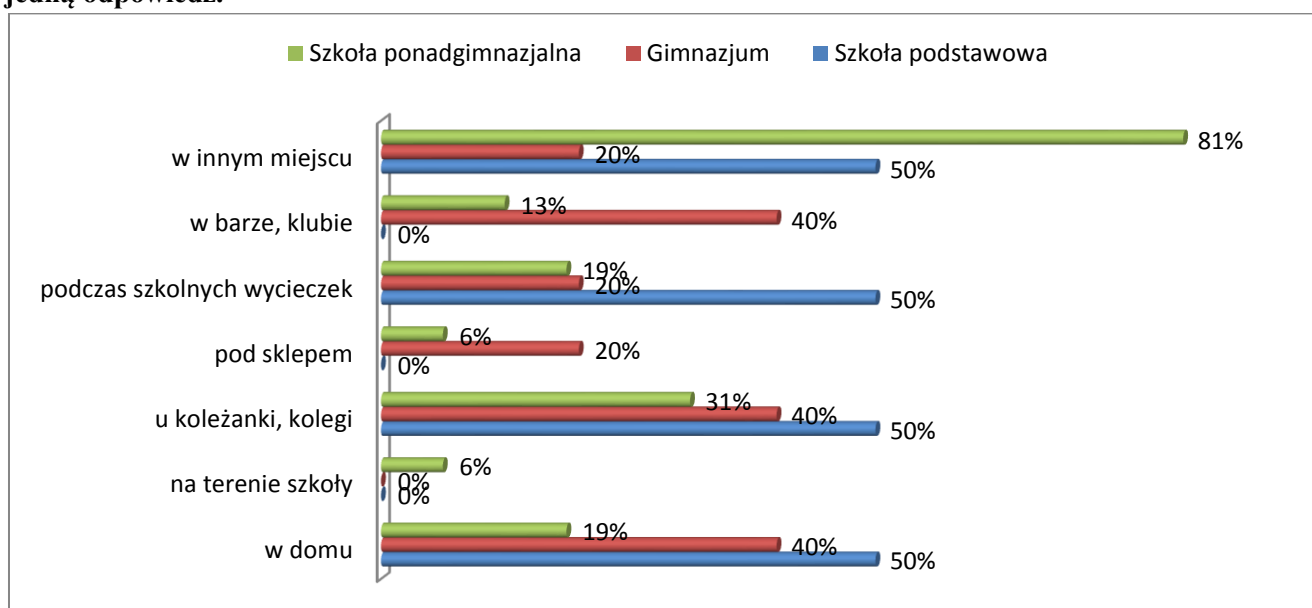
Gdzie zdarzyło Ci się zażywać narkotyków lub dopalaczy?

Uczniowie szkoły podstawowej najczęściej sięgają po substancje psychoaktywne u koleżanki/kolegi (50%), w domu (50%), podczas wycieczek szkolnych (50%) i w innym miejscu (50%).

Gimnazjaliści najczęściej zażywali narkotyki lub dopalacze: w domu (40%), u koleżanki/kolegi (40%), w barze/klubie (40%), pod sklepem (20%) oraz w innym miejscu (20%).

Zaś uczniowie szkoły ponadpodstawowej: w innym miejscu (81%), u koleżanki/kolegi (31%), podczas wycieczek szkolnych (19%), w domu (19%), w barze/klubie (13%), na terenie szkoły (6%) oraz pod sklepem (6%).

Wyk.112. Gdzie zdarzyło Ci się zażywać narkotyków lub dopalaczy? Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

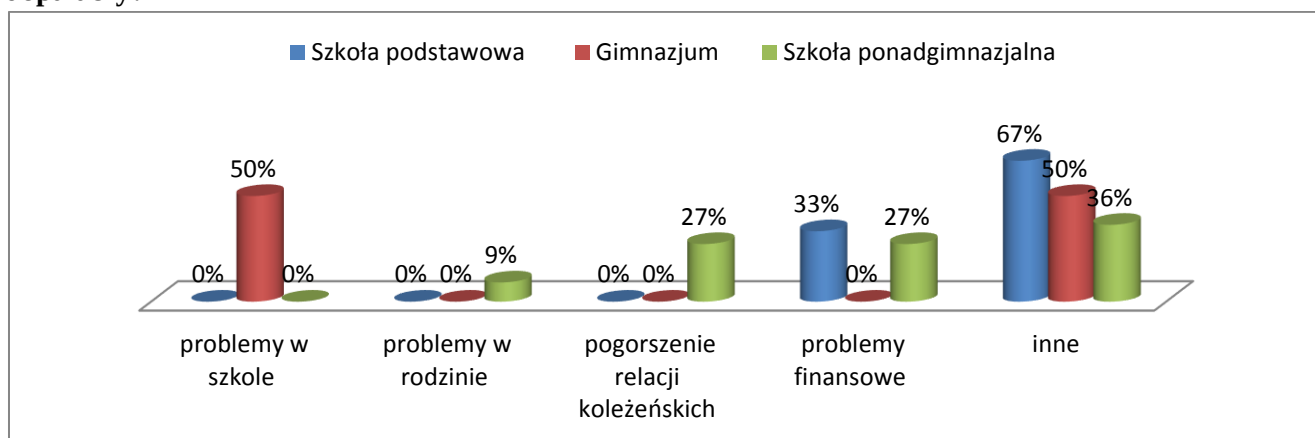

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy miałeś jakieś przykre doświadczenia związane z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy?

Uczniów zapytano również, czy mieli przykre doświadczenia związane z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy. Większość ankietowanych udzieliła odpowiedzi przeczącej, jednak 27% licealistów wskazało na pogorszenie relacji koleżeńskich, a połowa gimnazjalistów na problemy w szkole (50%). 9% licealistów wskazała także na problemy w rodzinie. Zás problemów finansowych doświadczyło 33% uczniów szkoły podstawowej i 27% licealistów. Natomiast inne problemy miało: 67% uczniów młodszych, 50% uczniów starszych i 36% uczniów najstarszych.

Wyk.113. Czy miałeś jakieś przykre doświadczenia związane z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy?

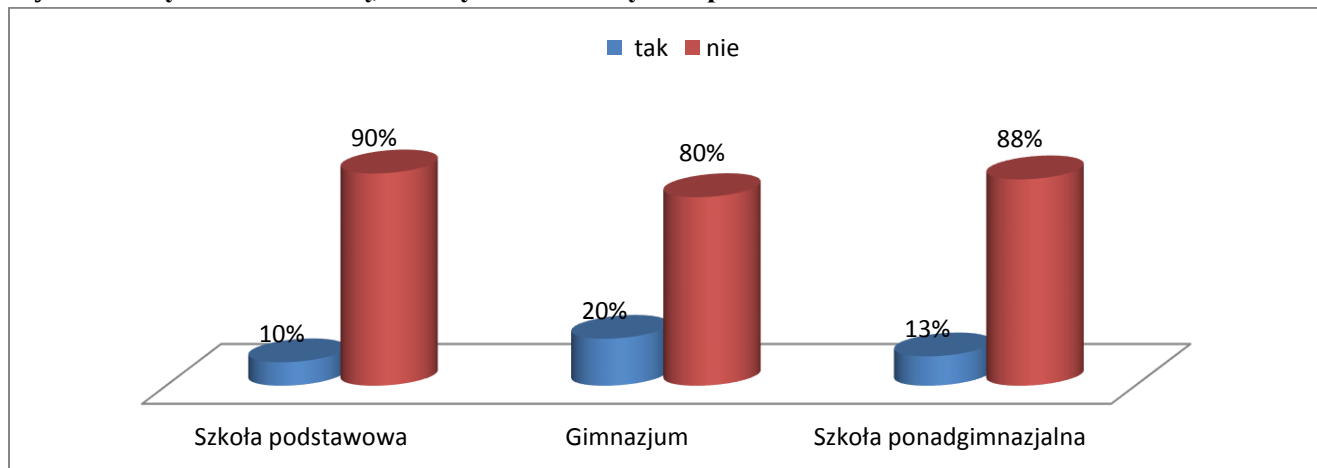

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy rodzice wiedzą, że zażywasz narkotyki/dopalacze?

Zdaniem 10% uczniów szkoły podstawowej, 20% gimnazjalistów oraz 13% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, ich rodzice nie wiedzą, iż zażywają oni substancje psychoaktywne.

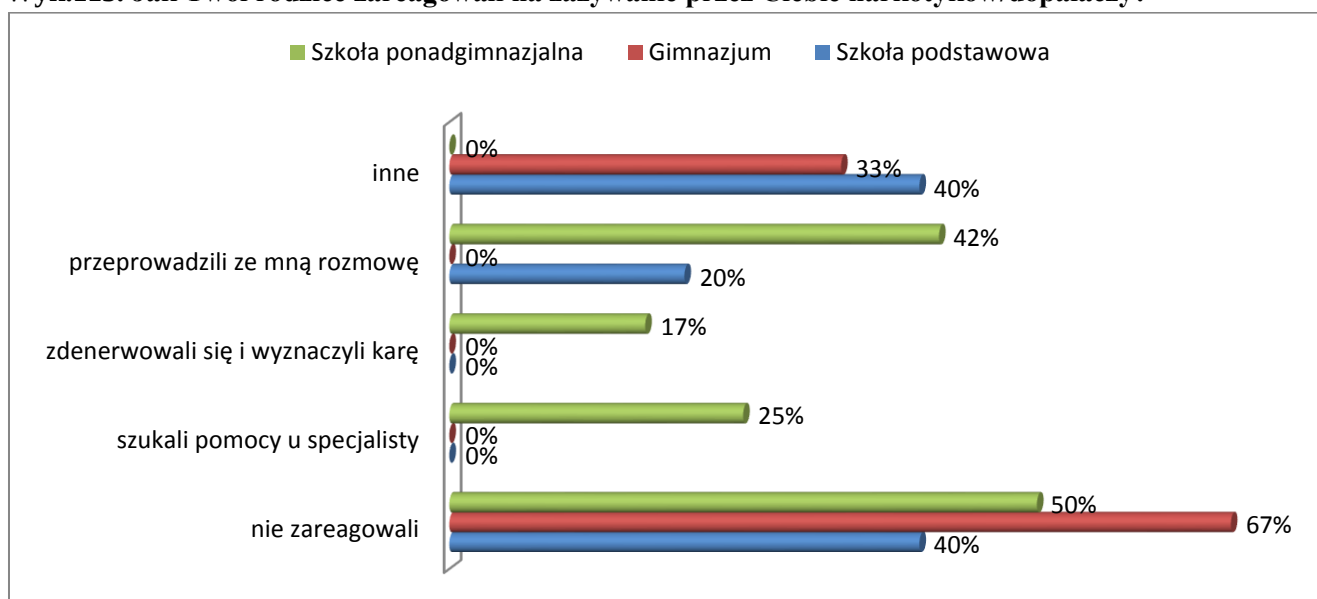
Wyk.114. Czy rodzice wiedzą, że zażywasz narkotyki/dopalacze?

Jak Twoi rodzice zareagowali na zażywanie przez Ciebie narkotyków/dopalaczy?

Rodzice uczniów szkoły podstawowej na informację o zażywaniu przez swoje dzieci substancji psychoaktywnych, w większości: reagowali w inny sposób (40%), przeprowadzali z nimi rozmowę (20%) oraz nie reagowali (40%). Natomiast rodzice gimnazjalistów: reagowali w inny sposób (33%) oraz nie reagowali w ogóle (67%). Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej przyznawali, iż ich rodzice: szukali pomocy u specjalisty (25%), przeprowadzali z nimi rozmowę (42%), denerwowali się i wyznaczali karę (17%) oraz nie reagowali na tę sytuację (50%).

Wyk.115. Jak Twoi rodzice zareagowali na zażywanie przez Ciebie narkotyków/dopalaczy?

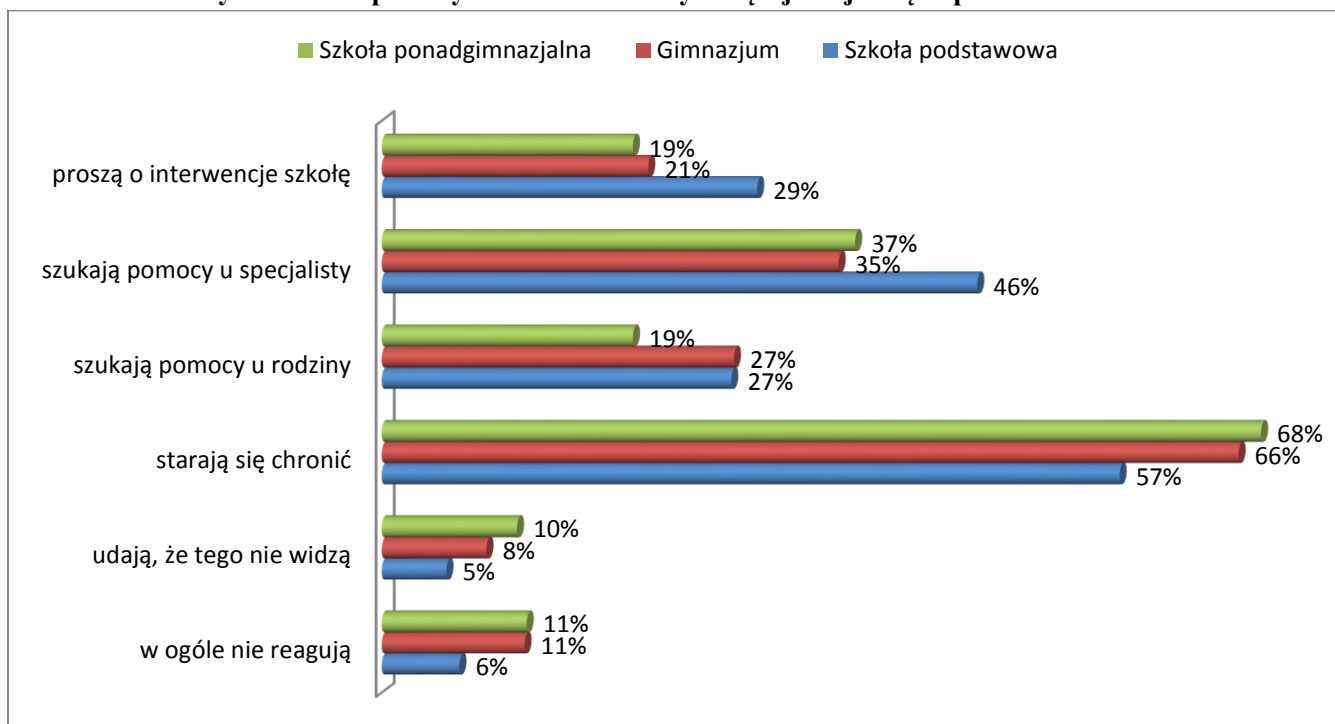

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jaki stosunek według Ciebie mają rodzice/opiekunowie w związku z zażywaniem przez nieletnich narkotyków lub dopalaczy?

Zdaniem uczniów rodzice/opiekunowie starają się chronić swoje dzieci przed substancjami psychoaktywnymi – taką opinię wyraziło 57% uczniów szkoły podstawowej, 66% uczniów szkoły gimnazjalnej oraz 68% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Poza tym, zdaniem ankietowanych, rodzice: szukają pomocy u specjalisty (46% uczniów młodszych, 35% gimnazjalistów oraz 37% uczniów najstarszych), proszą o interwencję szkołę (29% uczniów młodszych, 21% gimnazjalistów oraz 19% uczniów najstarszych), szukają pomocy u rodziny (27% uczniów młodszych, 27% gimnazjalistów oraz 19% uczniów najstarszych). Niepokojący jest fakt, iż 6% uczniów szkoły podstawowej, 11% gimnazjalistów oraz 11% najstarszych uczniów uważa, że rodzice w ogóle nie reagują na takie sytuację oraz udają, że tego nie widzą (5% uczniów młodszych, 8% gimnazjalistów oraz 10% uczniów najstarszych).

Wyk.116. Jaki stosunek według Ciebie mają rodzice/opiekunowie w związku z zażywaniem przez nieletnich narkotyków lub dopalaczy? Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

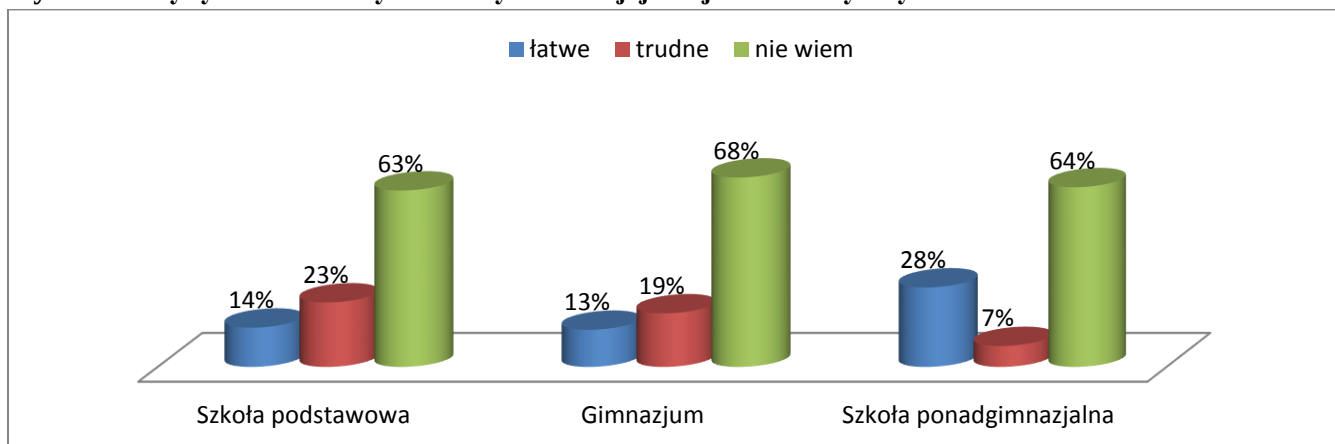

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Gdybyś chciał zdobyć narkotyki w swojej miejscowości byłoby to:

13% uczniów gimnazjum oraz 14% uczniów szkoły podstawowej oraz 28% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej uważa, że pozyskanie narkotyków w ich miejscowości jest łatwe. Przeciwnego zdania jest natomiast 23% uczniów szkoły podstawowej, 19% uczniów gimnazjum oraz 7% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Istotny jest fakt, iż większość uczniów nie ma wiedzy na ten temat, co świadczy o tym, iż nie szukali tego typu informacji.

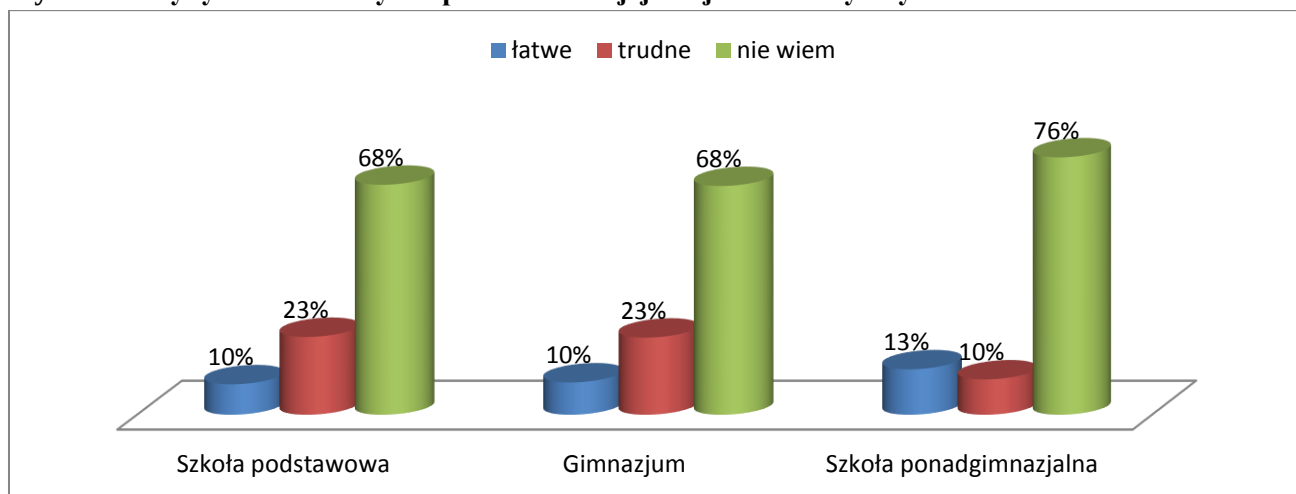
Wyk.117. Gdybyś chciał zdobyć narkotyki w swojej miejscowości byłoby to:

Gdybyś chciał zdobyć dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:

Natomiast jeśli chodzi o pozyskanie dopalaczy to można zauważyć, iż wiedza dotycząca dostępności tych substancji wśród uczniów jest jeszcze mniejsza. 10% uczniów szkoły podstawowej, 10% gimnazjalistów oraz 13% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej uważa, że pozyskanie dopalaczy jest łatwe. Przeciwnego zdania jest 23% uczniów podstawówki, 23% uczniów gimnazjum oraz 10% uczniów najstarszych. Większość uczniów jednak nie ma wiedzy na ten temat.

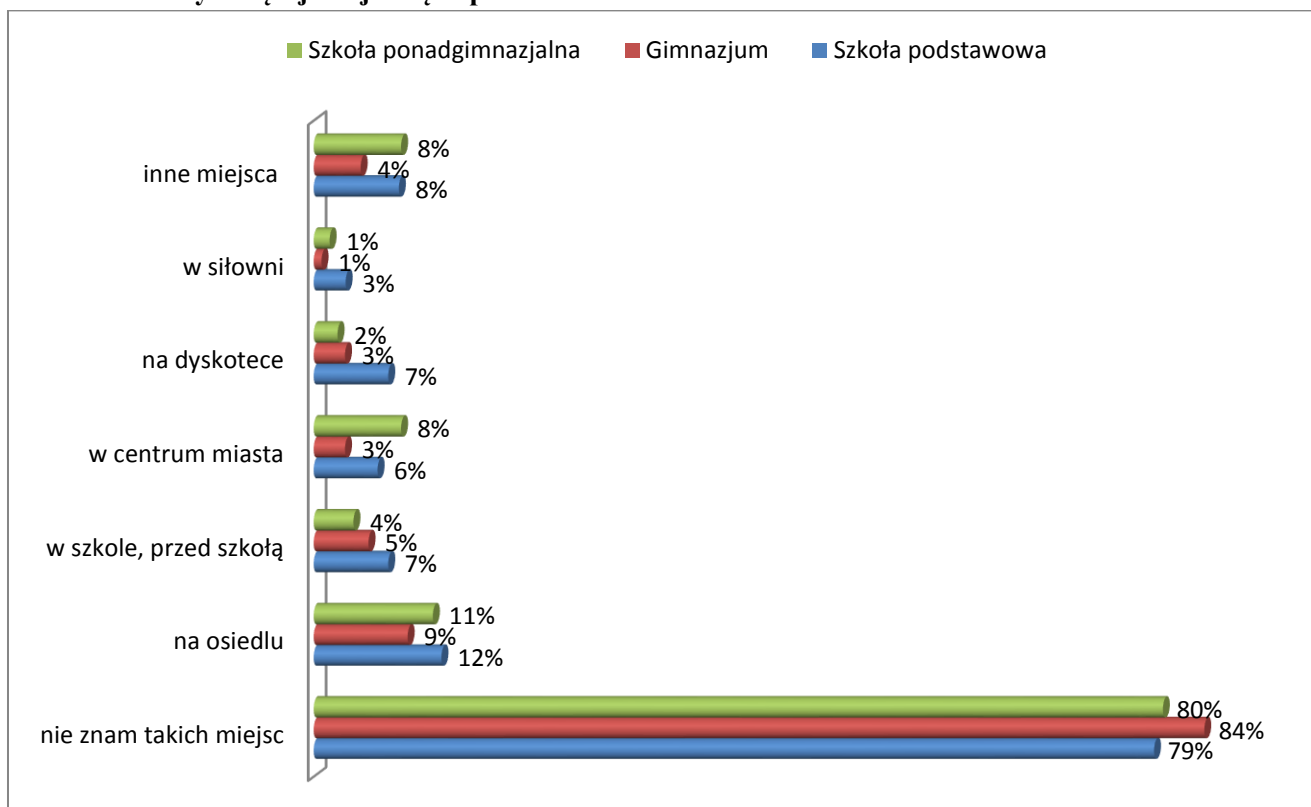
Wyk.118. Gdybyś chciał zdobyć dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:

Czy znasz miejsca w swojej miejscowości gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

Uczniowie w większości nie potrafili wskazać miejsc, w których można kupić narkotyki lub dopalacze – takiej odpowiedzi udzieliło 79% ankietowanych uczniów szkoły podstawowej, 84% gimnazjalistów oraz 80% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Pozostałe osoby wskazywały na: osiedle (12% uczniów młodszych, 19% uczniów starszych i 11% uczniów najstarszych), centrum miasta (6% uczniów młodszych, 3% uczniów starszych i 8% uczniów najstarszych) oraz szkołę (7% uczniów młodszych, 5% uczniów starszych i 4% uczniów najstarszych). 7% uczniów szkoły podstawowej, 3% gimnazjalistów oraz 2% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej wskazało na dyskotekę, zaś 3% najmłodszych, 1% starszych i najstarszych uczniów na siłownię. Nieznaczny odsetek respondentów wskazał także na inne miejsca, nie wyjaśniając jakie konkretnie mają na myśli.

**Wyk.119. Czy znasz miejsca w swojej miejscowości gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?
Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.**

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

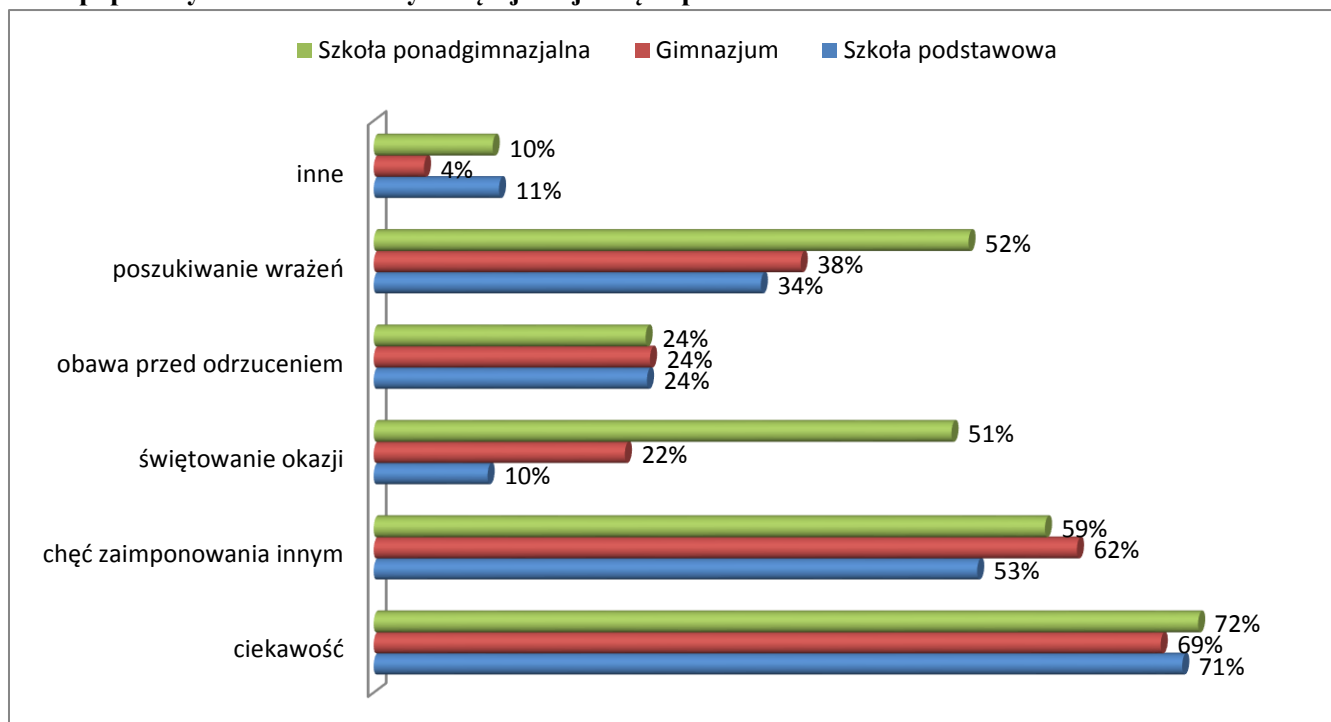
4.7. Profilaktyka z perspektywy dzieci i młodzieży

Niniejszy podrozdział ma na celu sprawdzenie wiedzy uczniów na temat substancji uzależniających.

Z jakich powodów osoby w Twoim wieku sięgają po alkohol, narkotyki, dopalacze, a także papierosy. Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

Pierwsze pytanie skierowane do dzieci i młodzieży miało na celu odkrycie powodów, które motywują młodych ludzi do sięgania po substancje psychoaktywne. Zdaniem młodszych uczniów to głównie ciekawość (71%), chęć zaimponowania innym (53%), poszukiwanie wrażeń (34%), obawa przed odrzuceniem (24%) oraz świętowanie okazji (10%) to główne powody, które skłaniają ich rówieśników do sięgania po alkohol, narkotyki, dopalacze oraz papierosy. Natomiast uczniowie gimnazjum wskazywali na: ciekawość (69%), chęć zaimponowania innym (62%), poszukiwanie wrażeń (38%), obawę przed odrzuceniem (24%) oraz świętowanie okazji (22%). Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej wskazali na: ciekawość (72%), chęć zaimponowania innym (59%), poszukiwanie wrażeń (52%), obawę przed odrzuceniem (24%) oraz świętowanie okazji (51%).

Wyk.120. Z jakich powodów osoby w Twoim wieku sięgają po alkohol, narkotyki, dopalacze, a także papierosy. Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

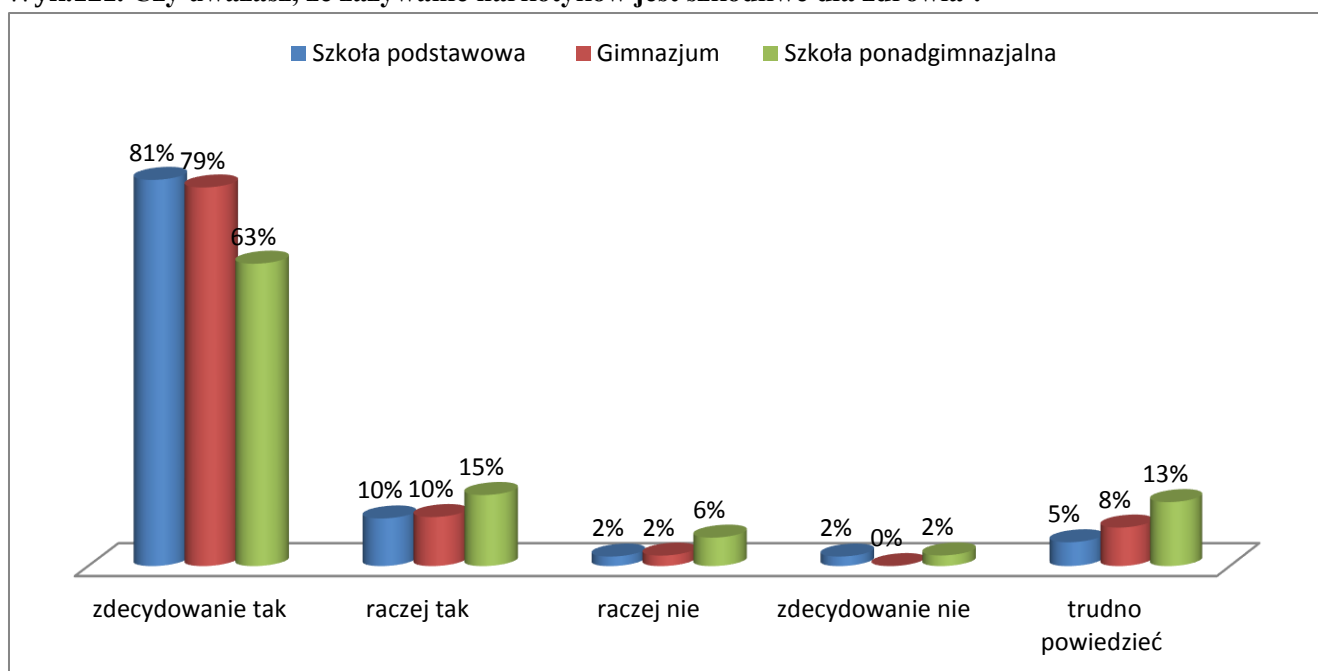

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków jest szkodliwe dla zdrowia ?

Co istotne, większość uczniów uważa, że zażywanie narkotyków jest zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia – taką odpowiedź wskazało 81% uczniów szkoły podstawowej, 79% uczniów gimnazjum oraz 63% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, zaś zdaniem 10% młodszych i 10% starszych i 15% najstarszych uczniów jest to raczej szkodliwe dla zdrowia. Przeciwnego zdania jest natomiast 2% uczniów szkoły podstawowej, 2% gimnazjalistów oraz 6% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, którzy uważają, iż tego typu zachowania są raczej szkodliwe dla zdrowia. 2% uczniów podstawówki oraz 2% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej przyznało, iż zdecydowanie nie jest to szkodliwe dla zdrowia. 5% uczniów najmłodszych, 8% uczniów starszych i 13% uczniów najstarszych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk.121. Czy uważasz, że zażywanie narkotyków jest szkodliwe dla zdrowia ?

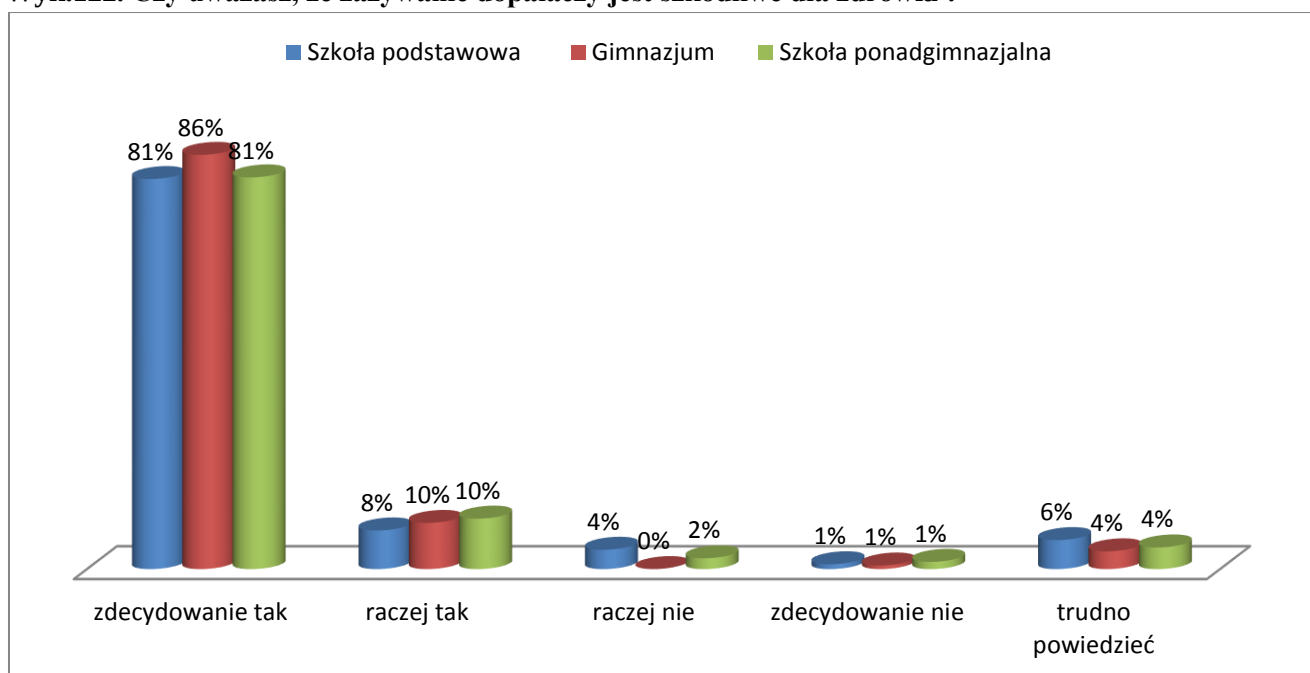

Czy uważasz, że zażywanie dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia ?

Podobnie sytuacja wygląda w przypadku szkodliwości dopalaczy. Tutaj również większość uczniów przyznało, iż jest to zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia (81% uczniów szkoły podstawowej, 86% gimnazjalistów oraz 81% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej) oraz raczej szkodliwe dla zdrowia (8% młodszych, 10% starszych uczniów i 10% uczniów najstarszych). Z tą opinią nie zgodziło się 5% uczniów szkoły podstawowej (5% wskazało na odpowiedź „raczej nie” oraz 1% „zdecydowanie nie”), 1% uczniów gimnazjum (wskazał odpowiedź „raczej nie”) oraz 3% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej (2% wskazało odpowiedź „raczej nie” a 1%

odpowieź „zdecydowanie nie”). Na to pytanie nie potrafiło odpowiedzieć: 6% uczniów szkoły podstawowej, 4% gimnazjalistów oraz 4% licealistów.

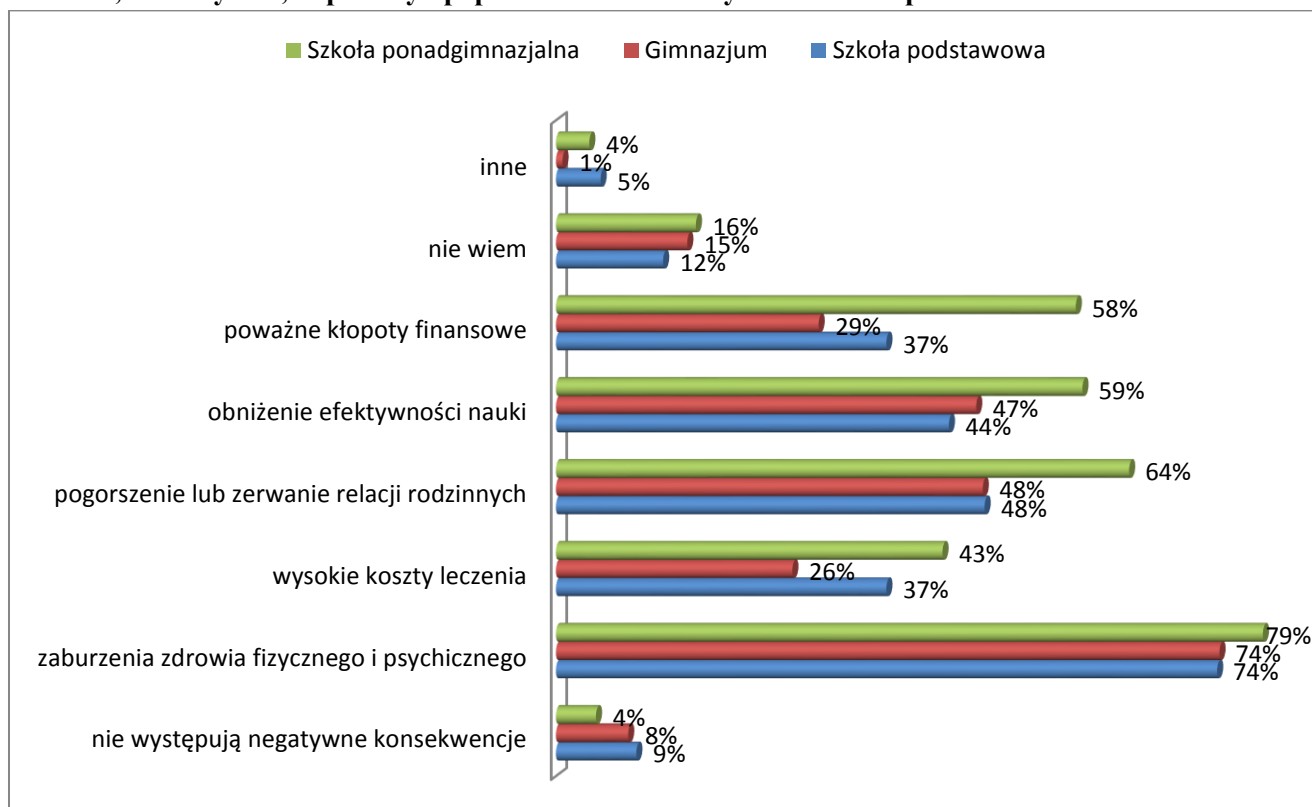
Wyk.122. Czy uważasz, że zażywanie dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia ?

Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, dopalaczy i papierosów?

Zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego to główne konsekwencje związane z uzależnieniami od alkoholu i narkotyków – taką opinię wyraziło 74% gimnazjalistów oraz 74% uczniów szkoły podstawowej i 79% uczniów najstarszych. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali na: pogorszenie lub zerwanie relacji rodzinnych (48% uczniów szkoły podstawowej, 48% gimnazjalistów i 64% uczniów ponadgimnazjalnych), obniżenie efektywności nauki (44% uczniów szkoły podstawowej, 47% gimnazjalistów i 59% uczniów najstarszych), wysokie koszty leczenia (37% uczniów szkoły podstawowej, 26% gimnazjalistów i 43% uczniów najstarszych) oraz poważne kłopoty finansowe (37% uczniów szkoły podstawowej, 29% gimnazjalistów i 58% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej). Niepokojący jest fakt, iż zdaniem 8% gimnazjalistów, 9% uczniów szkoły podstawowej oraz 4% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, tego typu zachowania nie niosą ze sobą negatywnych konsekwencji. Zaś 12% uczniów szkoły podstawowej, 15% gimnazjalistów oraz 16% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej nie ma wiedzy na ten temat.

Wyk.123. Jak według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, dopalaczy i papierosów? Można wybrać kilka odpowiedzi.

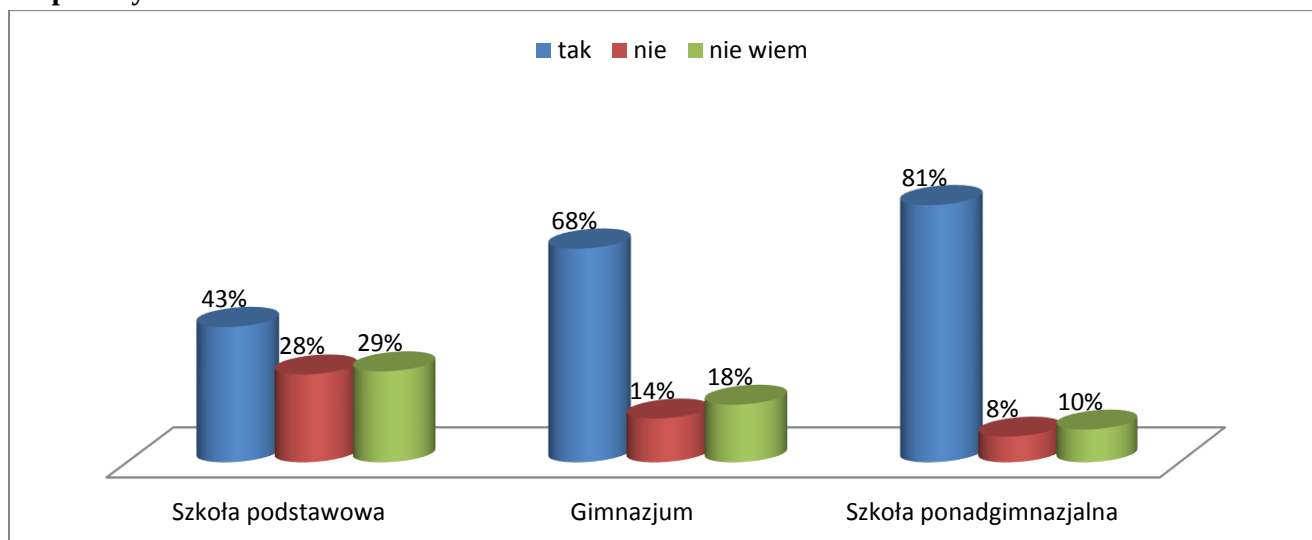

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy znasz konsekwencje prawne związane z posiadaniem i zażywaniem narkotyków i dopalaczy?

Konsekwencje prawne związane z posiadaniem narkotyków lub dopalaczy zna jedynie 43% uczniów szkoły podstawowej, 68% gimnazjalistów oraz 81% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej.

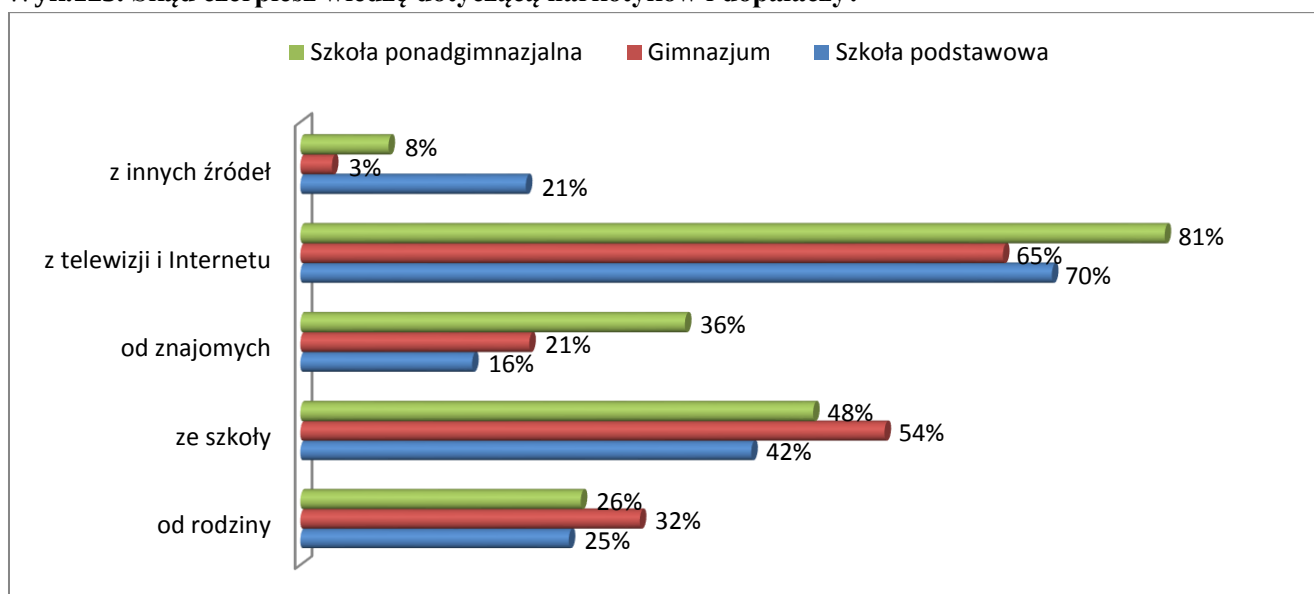
Wyk.124. Czy znasz konsekwencje prawne związane z posiadaniem i zażywaniem narkotyków i dopalaczy?

Skąd czerpiesz wiedzę dotyczącą narkotyków i dopalaczy

Telewizja i Internet to główne źródło wiedzy na temat substancji psychoaktywnych. Aż 70% uczniów szkoły podstawowej, 65% gimnazjalistów i 81% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej wskazało, iż czerpie swoją wiedzę na temat tych substancji z nowych mediów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali na: szkołę (42% uczniów młodszych, 54% uczniów starszych i 48% uczniów najstarszych), rodzinę (25% uczniów szkoły podstawowej, 32% uczniów gimnazjum i 26% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej) i znajomych (16% uczniów szkoły podstawowej, 21% uczniów gimnazjum i 36% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej).

Wyk.125. Skąd czerpiesz wiedzę dotyczącą narkotyków i dopalaczy?

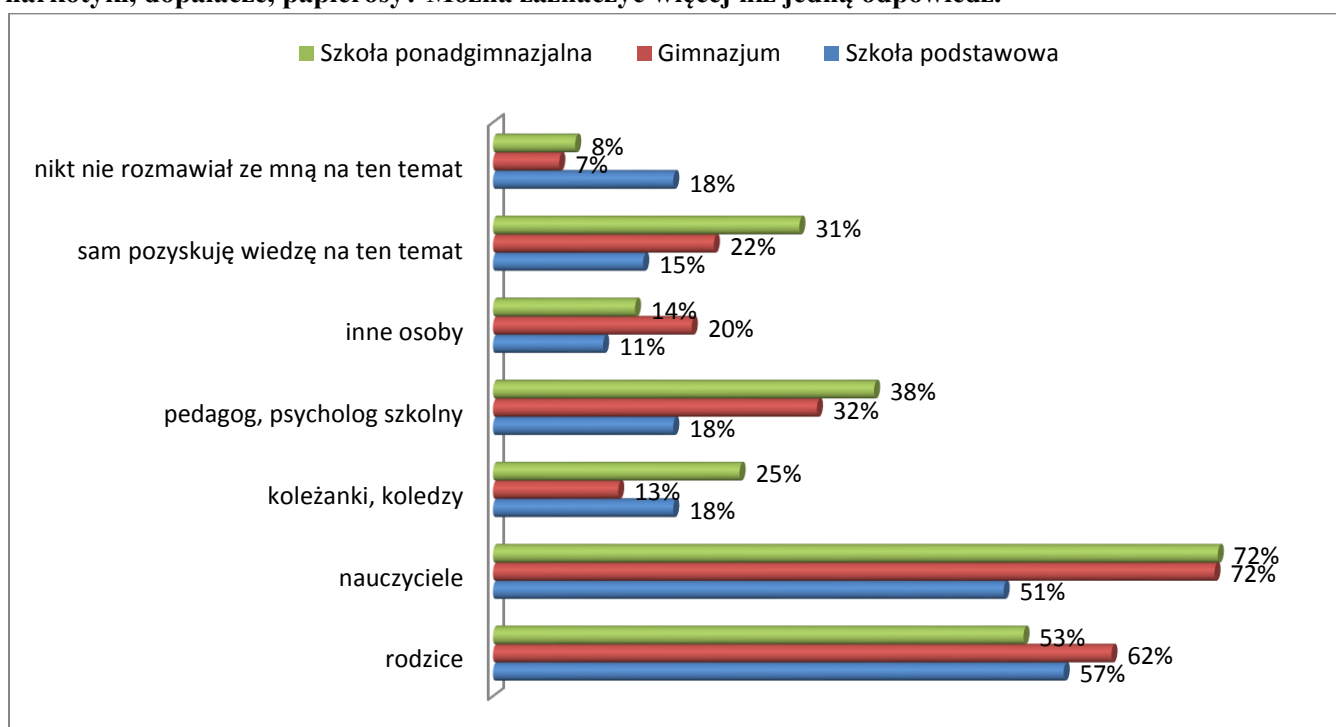

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy?

Zdaniem uczniów to nauczyciele (51% młodszych, 72% starszych i 72% najstarszych uczniów) oraz rodzice (57% młodszych, 62% starszych i 53% najstarszych uczniów) najczęściej rozmawiają z młodzieżą na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali na: pedagoga/psychologa szkolnego, kolegów/koleżanki oraz inne osoby. Niepokojący jest fakt, iż aż 22% uczniów gimnazjum, 15% uczniów szkoły podstawowej oraz 31% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej samodzielnie pozyskuje wiedzę na ten temat oraz, iż 18% młodszych, 7% starszych i 8% najstarszych uczniów uważa, że nikt z nimi na ten temat nie rozmawiał.

Wyk.126. Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy? Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

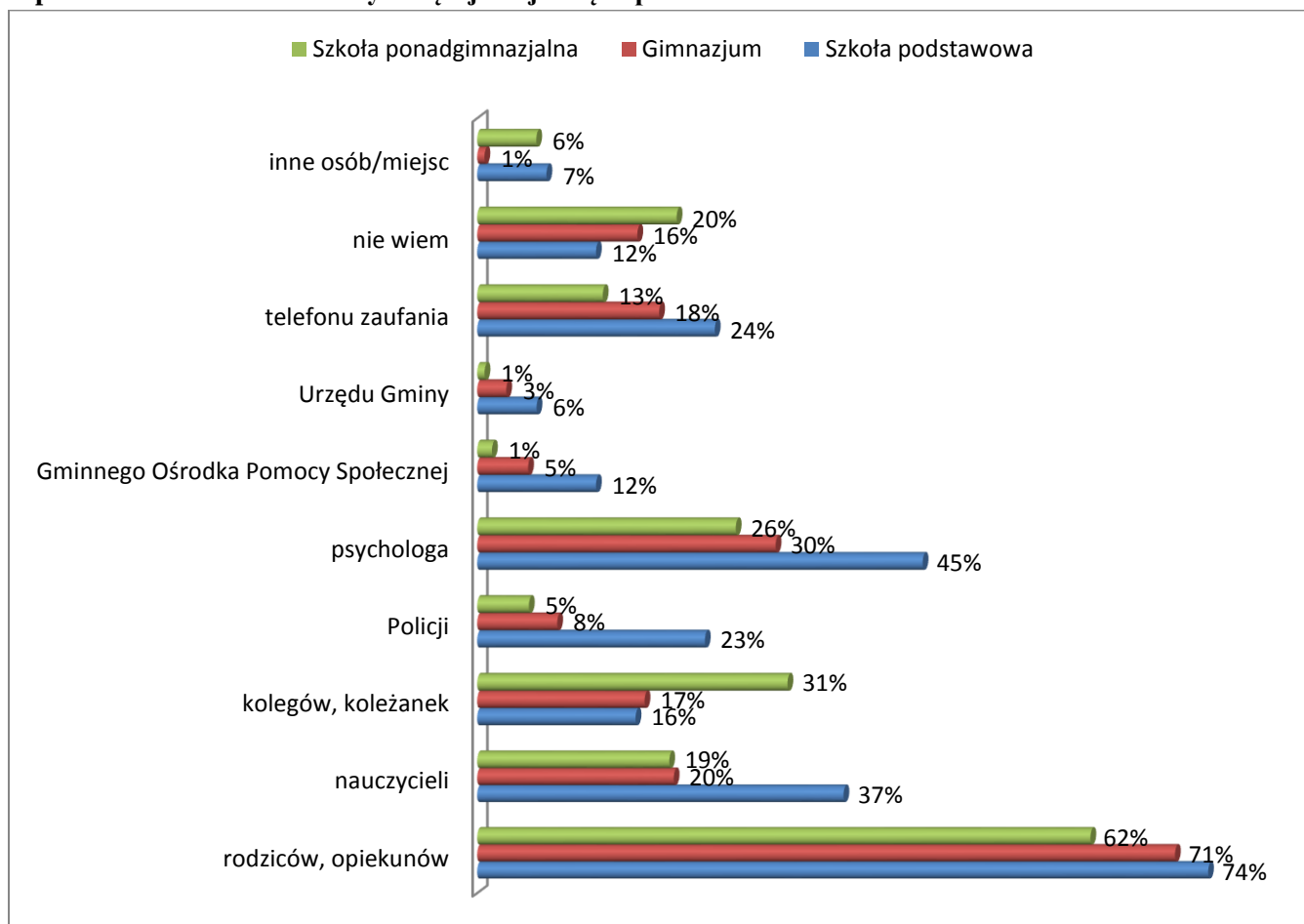

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Do kogo zwróciłbyś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, narkotykami lub dopalaczami?

Uczniowie w sytuacji kryzysowej zwróciliby się przede wszystkim do rodziców lub opiekunów – na nich wskazało 74% uczniów szkoły podstawowej, 71% uczniów gimnazjum oraz 62% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej oraz do nauczycieli (37% uczniów szkoły podstawowej, 20% uczniów gimnazjum oraz 19% uczniów najstarszych). 16% młodszych, 17% starszych i 31% najstarszych uczniów zwróciłoby się do kolegów lub koleżanek, do Policji/Straży Miejskiej zwróciłoby się o pomoc 23% młodszych, 8% starszych i 5% najstarszych uczniów, do psychologa zwróciłoby się 45% uczniów szkoły podstawowej, 30% gimnazjalistów i 26% licealistów. 12% uczniów szkoły podstawowej, 5% gimnazjalistów oraz 1% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej zwróciłoby się do Ośrodka Pomocy Społecznej, do Urzędu Gminy zwróciłoby się 6% uczniów szkoły podstawowej, 3% gimnazjalnej i 1% najstarszych uczniów, zaś z telefonu zaufania skorzystałoby 24% uczniów młodszych, 18% uczniów starszych i 13% uczniów najstarszych. Na to pytanie nie potrafiło odpowiedzieć 12% uczniów szkoły podstawowej, 16% gimnazjalistów i 20% licealistów.

Wyk.127. Do kogo zwróciłbyś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, narkotykami lub dopalaczami? Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

4.8. Problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży

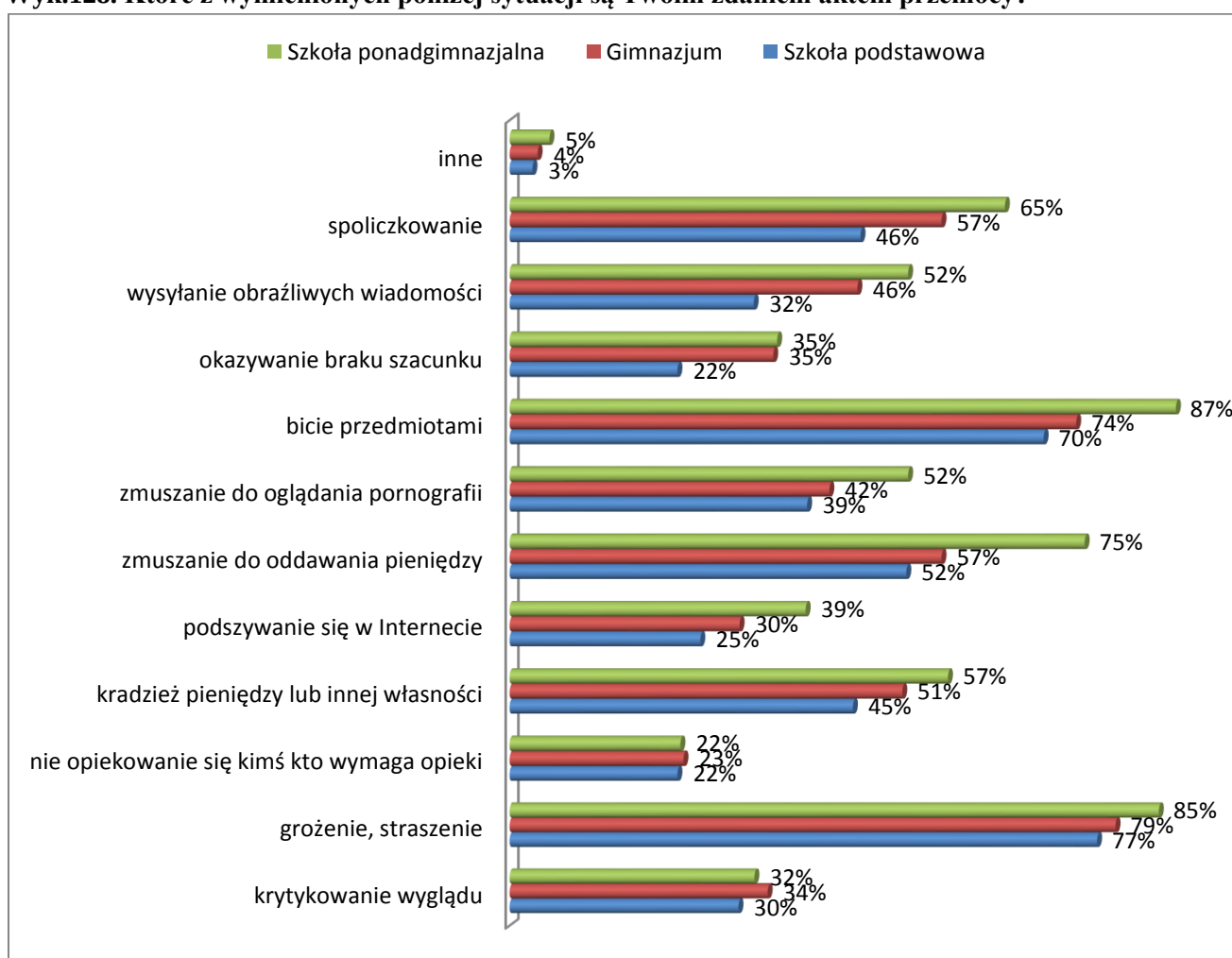
Które z wymienionych poniżej sytuacji są Twoim zdaniem aktem przemocy?

Kolejnym problemem poruszonym w badaniu dzieci i młodzieży był problem przemocowy. Celem sprawdzenia wiedzy uczniów na temat tego zjawiska, poproszono ich o wskazanie sytuacji, które ich zdaniem można nazwać aktem przemocy. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, uczniowie najczęściej wskazują na zachowania związane z przemocą fizyczną: bicie przedmiotami (70% uczniów młodszych, 74% uczniów starszych i 87% uczniów najstarszych), grożenie, straszenie (77% uczniów szkoły podstawowej, 79% uczniów gimnazjum i 85% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej), a także zmuszanie do oddawania pieniędzy (52% uczniów szkoły podstawowej, 57% uczniów gimnazjum i 75% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej) oraz kradzież pieniędzy lub innej własności (45% uczniów szkoły podstawowej, 51% uczniów gimnazjum i 57% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej). W dalszej kolejności wskazywano na: spoliczkowanie (46% uczniów szkoły podstawowej, 57% gimnazjalistów i 65% uczniów najstarszych), wysyłanie obraźliwych

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE ŁOBEZ

wiadomości (32% uczniów szkoły podstawowej, 46% uczniów gimnazjum i 52% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej), podszywanie się w Internecie (25% uczniów szkoły podstawowej, 30% uczniów gimnazjum i 39% uczniów najstarszych), zmuszanie do oglądania pornografii (39% uczniów szkoły podstawowej, 42% uczniów gimnazjum i 52% uczniów najstarszych), okazywanie braku szacunku (22% uczniów szkoły podstawowej, 35% uczniów gimnazjum i 35% uczniów najstarszych), a także nieopiekowanie się kimś kto wymaga opieki (22% uczniów szkoły podstawowej, 23% uczniów gimnazjum i 22% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej) oraz krytykowanie wyglądu (30% młodszych, 34% starszych i 32% najstarszych uczniów).

Wyk.128. Które z wymienionych poniżej sytuacji są Twoim zdaniem aktem przemocy?

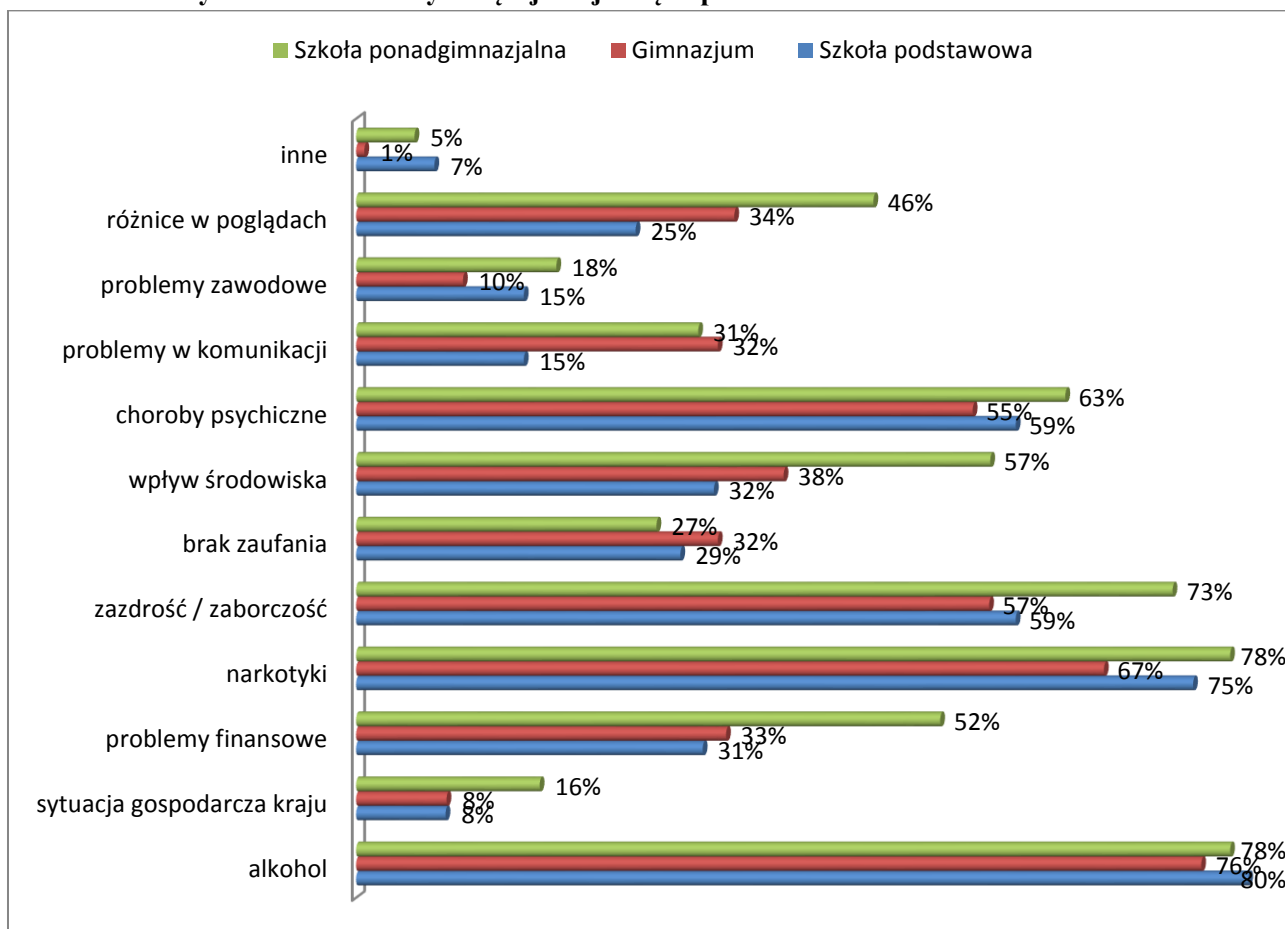
* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem prowokują agresję/przemoc wśród młodzieży?

Uczniów poproszono również o wskazanie przyczyn, które ich zdaniem najczęściej powodują przemoc. Zdecydowana większość osób wskazała tutaj na nadużywanie używek: alkoholu (80% uczniów młodszych, 76% starszych i 78% najstarszych uczniów) oraz narkotyków (75% uczniów młodszych, 67% uczniów starszych i 78% najstarszych).

Również znaczna część ankietowanych uważa, że przemoc wynika z chorób psychicznych (59% uczniów młodszych, 55% uczniów starszych, 63% uczniów najstarszych), zazdrości/zaborczości (59% uczniów szkoły podstawowej, 57% uczniów gimnazjum i 73% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej), problemów finansowych (31% uczniów szkoły podstawowej, 33% uczniów gimnazjum i 52% uczniów najstarszych), braku zaufania (29% uczniów młodszych, 32% uczniów starszych i 27% uczniów najstarszych), wpływu środowiska (32% uczniów podstawówki, 38% uczniów gimnazjum i 57% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej), różnic w poglądach (25% młodszych, 34% starszych uczniów i 46% najstarszych uczniów), problemów w komunikacji (15% uczniów młodszych, 32% uczniów starszych i 31% najstarszych uczniów), problemów zawodowych (15% młodszych, 10% starszych uczniów i 18% najstarszych uczniów), a także sytuacji gospodarczej kraju (8% młodszych, 8% starszych uczniów i 16% najstarszych uczniów).

Wyk.129. Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem prowokują agresję/przemoc wśród młodzieży? Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

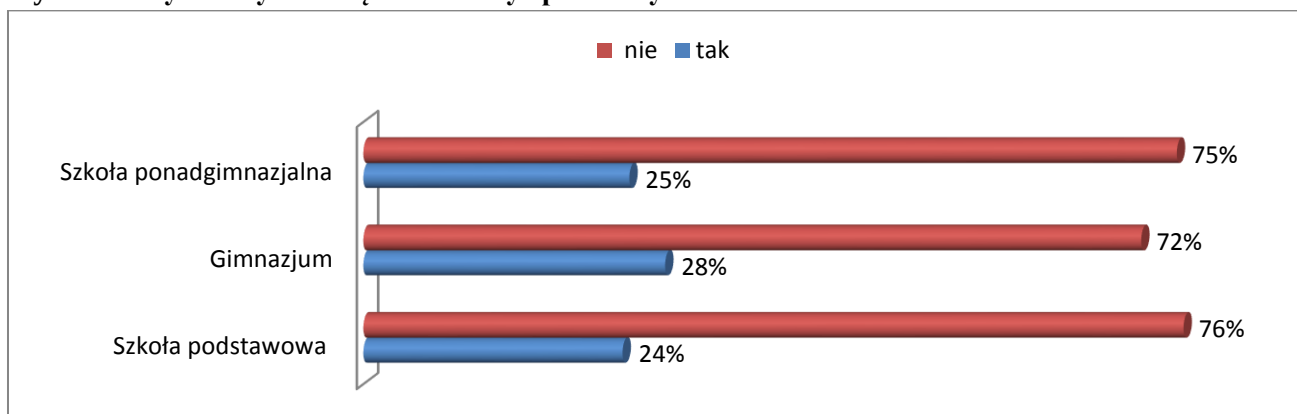

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

Na niezwykle uwagę zasługuje fakt, iż blisko co czwarty uczeń szkoły podstawowej, 28% uczniów gimnazjum oraz 25% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej przyznało, że doświadczyło przemocy.

Wyk.131. Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

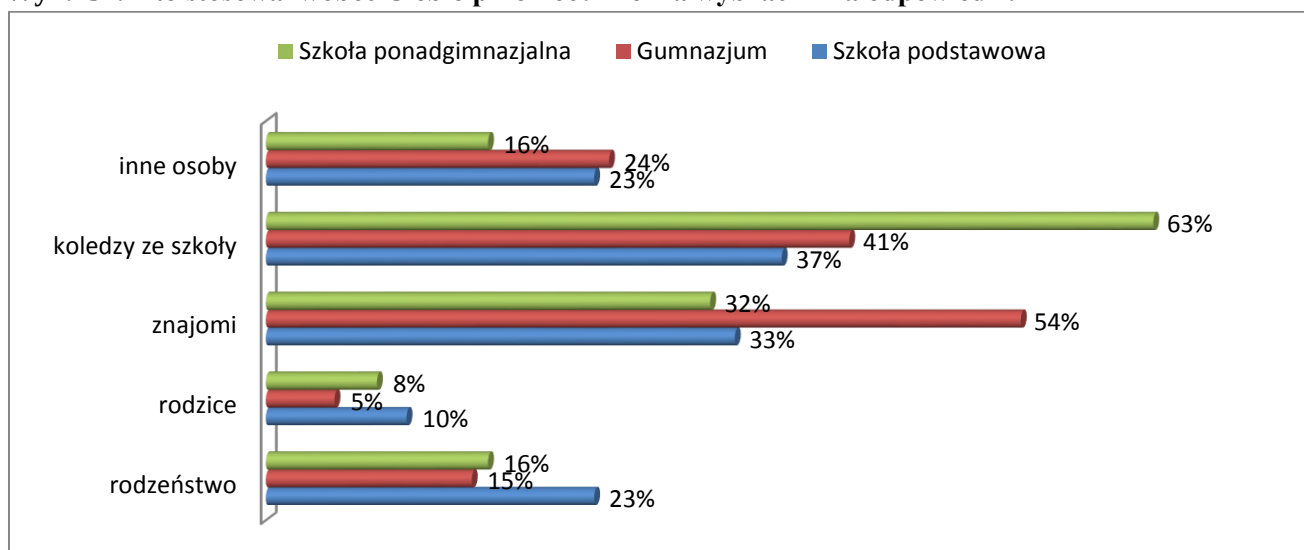

Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Osobami stosującymi przemoc wobec uczniów szkoły podstawowej byli: koledzy/koleżanki ze szkoły (37%), znajomi (33%), rodzeństwo (23%), rodzice (10%) oraz inne osoby (23%). Natomiast gimnazjaliści wskazywali na następujące osoby: znajomych (54%), kolegów ze szkoły (41%), rodzeństwo (15%), rodziców (5%) oraz inne osoby (24%).

Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej wymieniali: kolegów ze szkoły (63%), znajomych (32%), rodzeństwo (16%), rodziców (8%) oraz inne osoby (16%).

Wyk.132. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? Można wybrać kilka odpowiedzi.

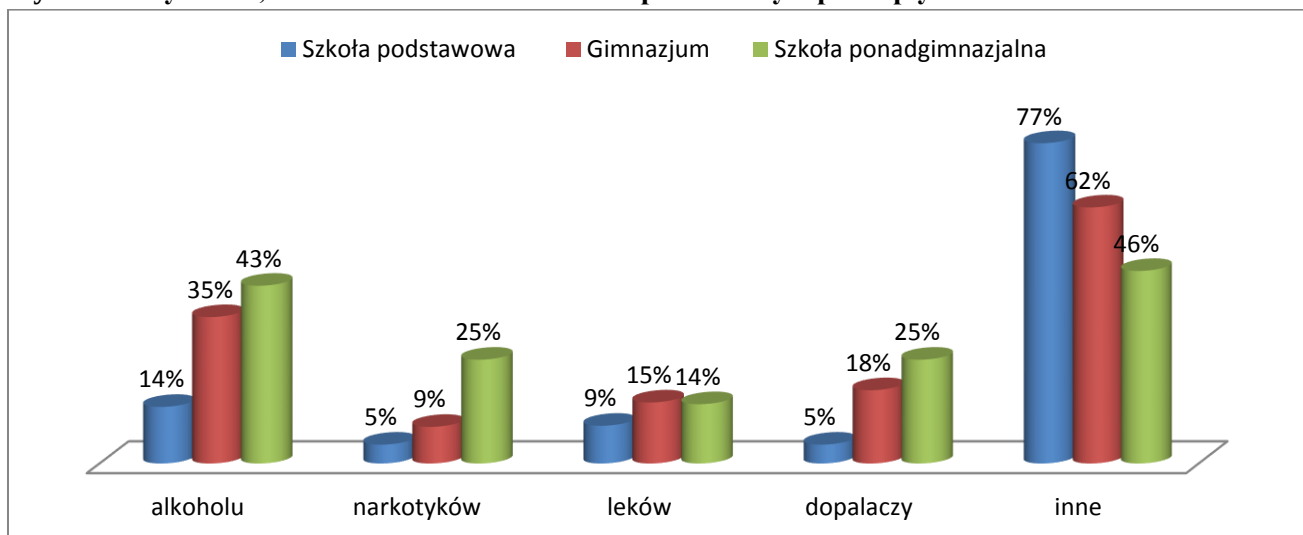

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy osoba, która stosowała wobec ciebie przemoc była pod wpływem:

Osoby stosujące przemoc wobec uczniów były pod wpływem: alkoholu (14% uczniów szkoły podstawowej, 35% gimnazjalistów i 43% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej), narkotyków (25% uczniów najstarszych, 9% starszych i 5% młodszych uczniów), leków (9% uczniów najmłodszych, 15% starszych i 14% najstarszych uczniów) oraz dopalaczy (5% uczniów szkoły podstawowej, 18% uczniów gimnazjum oraz 25% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej). 77% młodszych, 62% starszych i 46% najstarszych uczniów wskazało na inne czynniki, jednak nie podając konkretnych przykładów.

Wyk.133. Czy osoba, która stosowała wobec ciebie przemoc była pod wpływem:

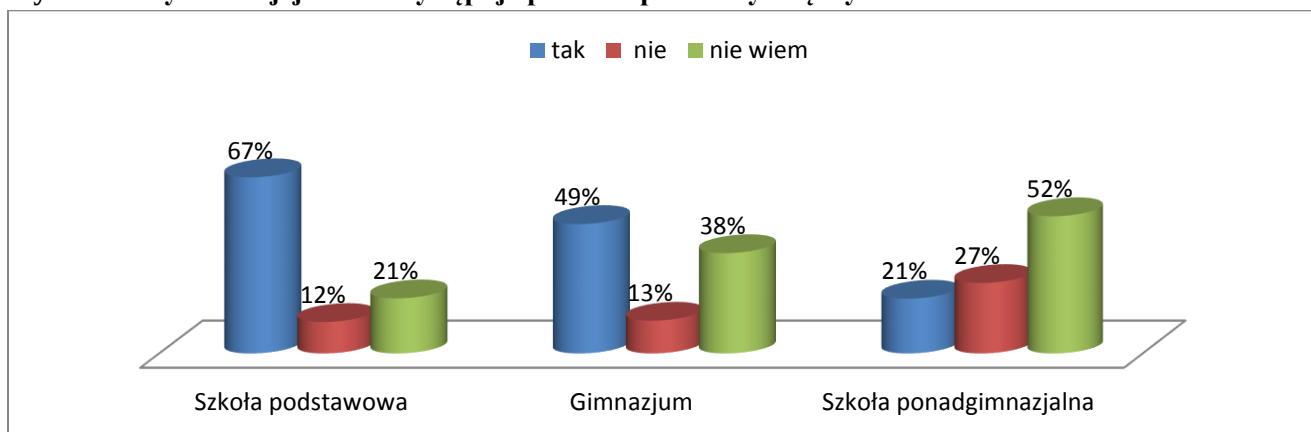

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

Dodatkowo, można zauważyć, iż dzieci i młodzież przyznawały, że w ich szkołach występuje zjawisko przemocy – taką odpowiedź wskazało 67% uczniów szkoły podstawowej, 49% gimnazjalistów oraz 21% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Przeciwnego zdania było natomiast 12% młodszych, 13% starszych i 27% najstarszych uczniów.

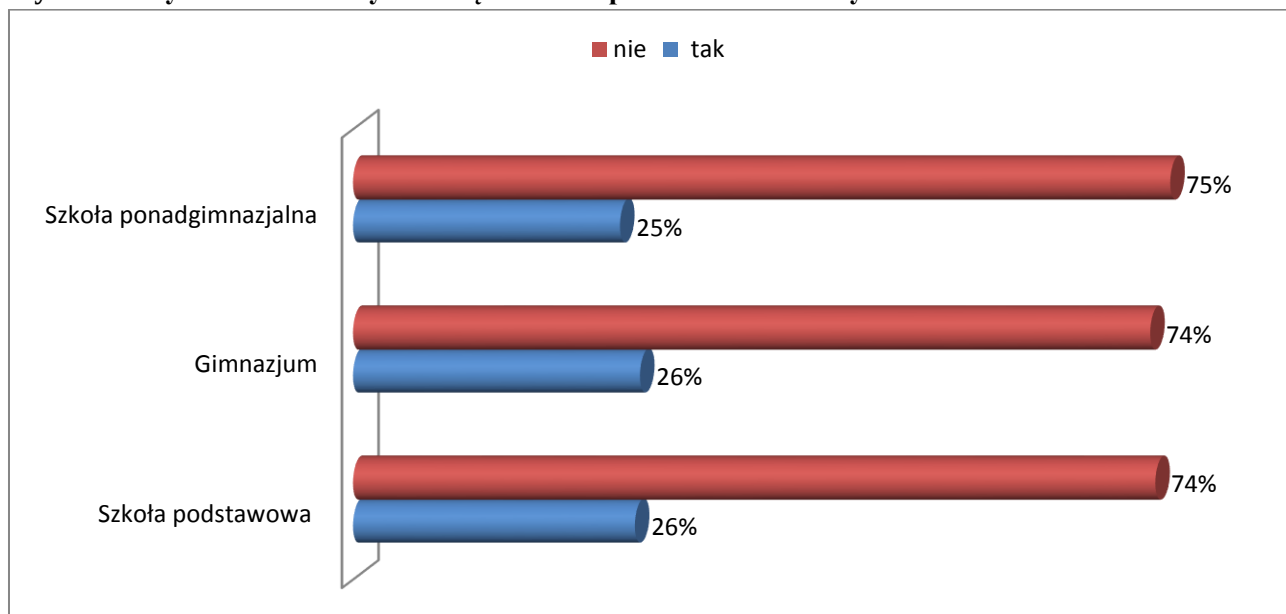
Wyk.134. Czy w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

Czy samemu zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

Co więcej, 26% uczniów szkoły podstawowej, 26% gimnazjalistów oraz 25% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej przyznało, iż sami stosowali przemoc wobec innych osób.

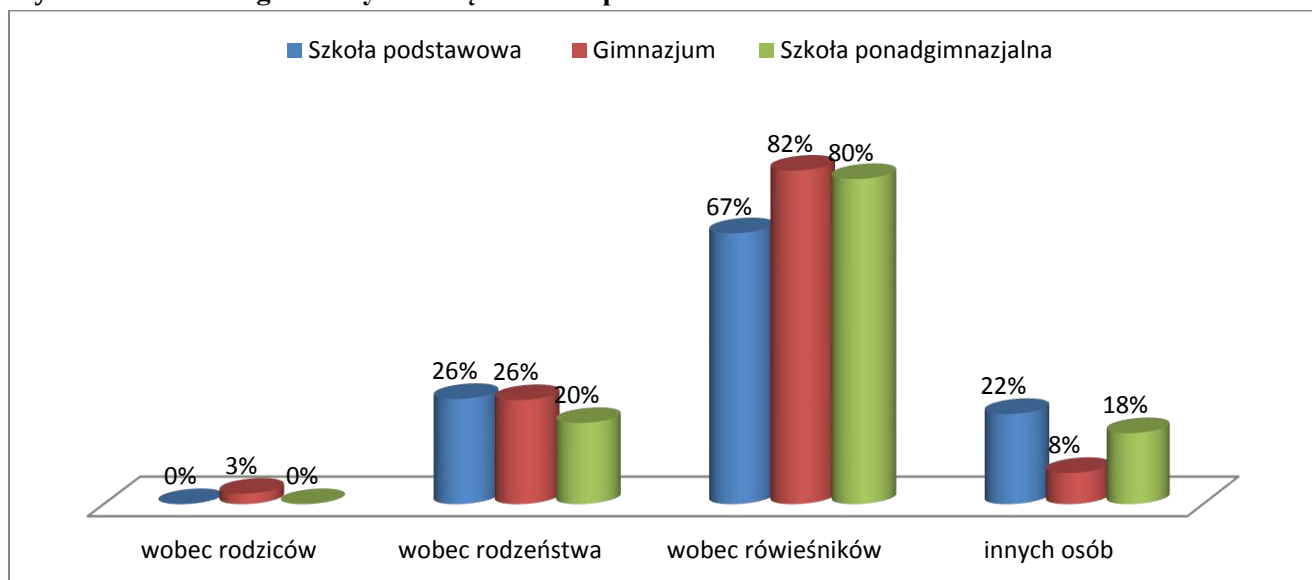
Wyk.135. Czy samemu zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

Uczniowie szkoły podstawowej stosowali przemoc głównie wobec rówieśników (67%), rodzeństwa (26%) oraz innych osób (22%). Natomiast gimnazjaliści deklarowali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: rówieśników (82%), rodzeństwa (26%), innych osób (8%) oraz rodziców (3%). Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej stosowali przemoc głównie wobec: rówieśników (80%), rodzeństwa (20%) oraz innych osób (18%).

Wyk.136. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

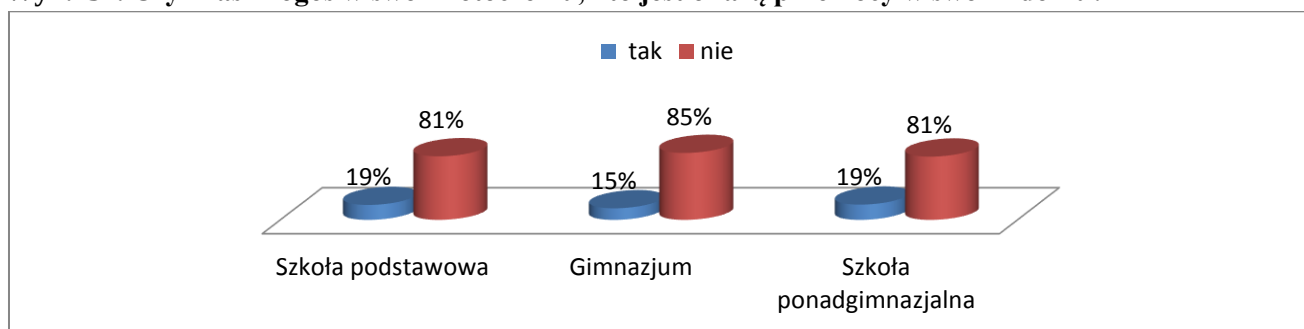

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy znasz kogoś w swoim otoczeniu, kto jest ofiarą przemocy w swoim domu?

Niepokojący jest fakt, iż 19% młodszych, 15% starszych i 19% najstarszych uczniów zna kogoś, kto doświadcza przemocy w domu. Dane te pokazują, iż problem przemocy domowej jest obecny w gminie Łobez.

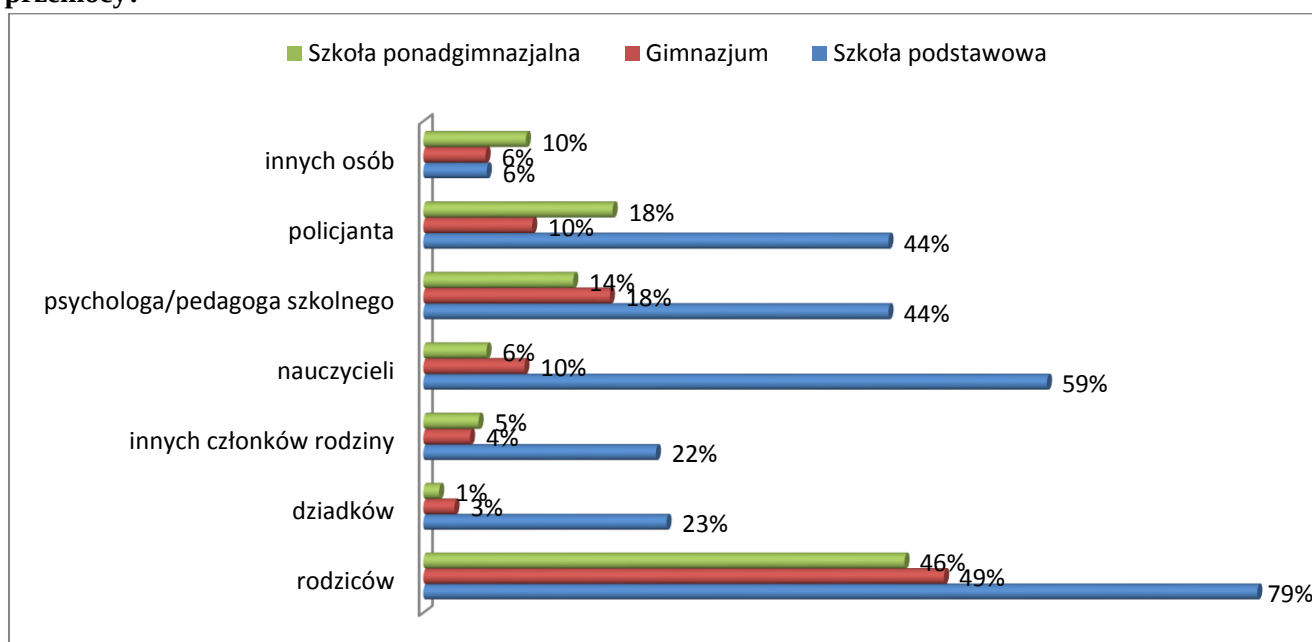
Wyk.137. Czy znasz kogoś w swoim otoczeniu, kto jest ofiarą przemocy w swoim domu?

Do kogo zgłosiłbyś/zgłosiłabyś się po pomoc, gdybyś doświadczał lub był świadkiem przemocy?

Z problemem przemocy uczniowie szkoły podstawowej zwróciliby się o pomoc do: rodziców (79%), nauczycieli (59%), policjanta (44%), psychologa, pedagoga szkolnego (44%), innych członków rodziny (22%), dziadków (22%) oraz innych osób (6%). Gimnazjaliści zwróciliby się do: rodziców (49%), psychologa, pedagoga szkolnego (18%), nauczycieli (10%), policjanta (10%), innych członków rodziny (4%), dziadków (3%) oraz innych osób (6%). Natomiast najstarsi uczniowie wskazywali na: rodziców (46%), policjanta (18%), psychologa, pedagoga szkolnego (14%), nauczycieli (6%), innych członków rodziny (5%), dziadków (1%) oraz innych osób (10%).

Wyk.138. Do kogo zgłosiszbyś/zgłosilabyś się po pomoc, gdybyś doświadczał lub był świadkiem przemocy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

4.9. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dzieci i młodzieży

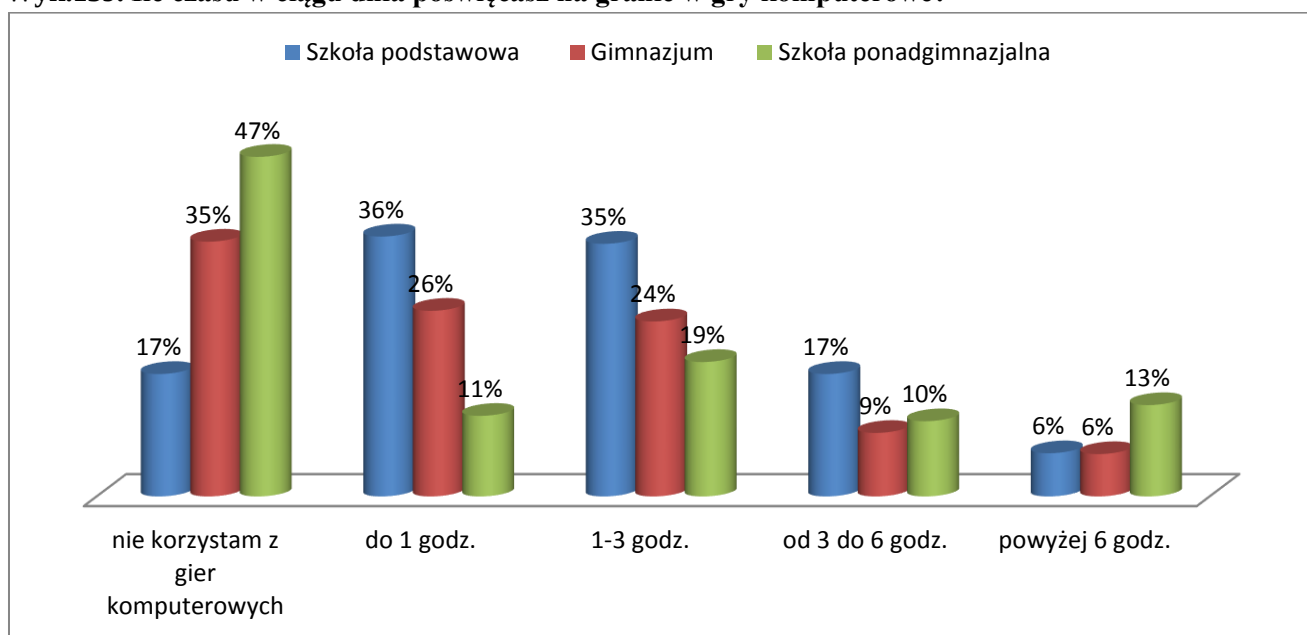
Uzależnienia behawioralne to coraz większy problem wśród dzieci i młodzieży. Jest to szczególnie niebezpieczny rodzaj uzależnień, który często jest bagatelizowany lub też niezauważany przez osoby dorosłe, ale także i samych dzieci i młodzież.

Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na granie w gry komputerowe?

Gry komputerowe to popularny sposób spędzania wolnego czasu wśród młodych osób. W gry komputerowe gra 83% uczniów młodszych, 65% uczniów starszych i 53% uczniów najstarszych.

Wśród tych pierwszych, 36% osób poświęca na tę rozrywkę do 1 godziny dziennie, 35% od 1 do 3 godzin dziennie, 17% od 3 do 6 godzin, zaś 6% uczniów gra w gry powyżej 6 godzin dziennie. Natomiast gimnazjaliści na graniu poświęcają najczęściej: do 1 godziny dziennie (26%), od 1 do 3 godzin dziennie (24%), od 3 do 6 godzin dziennie (9%) i powyżej 6 godzin dziennie gra 6% uczniów. Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej grają w gry: do godziny dziennie (11%), od 1 do 3 godzin (19%), od 3 do 6 godzin (10%) i powyżej 6 godzin (13%).

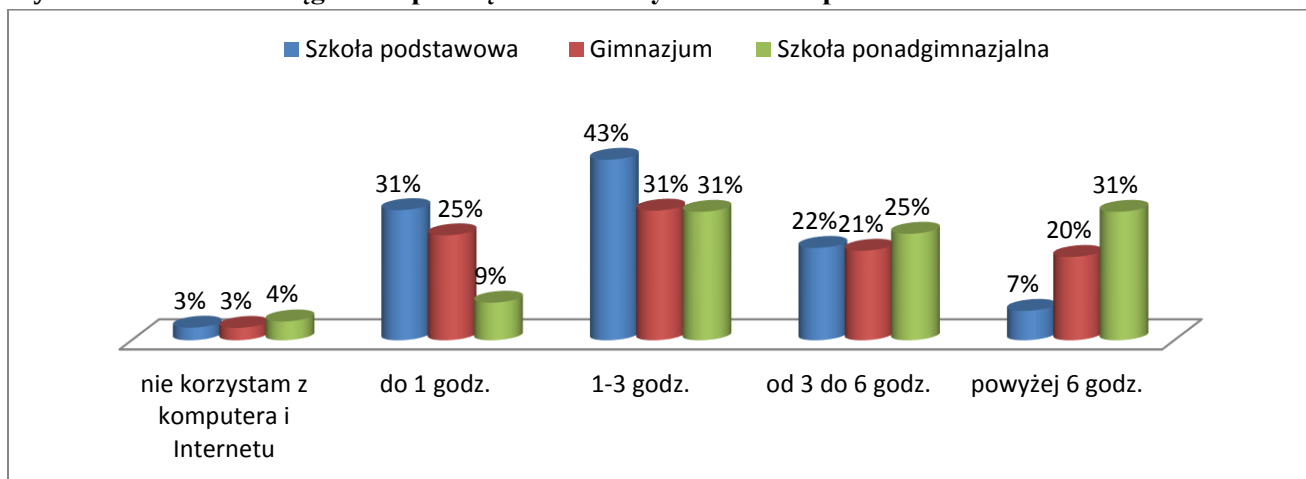
Wyk.139. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na granie w gry komputerowe?

Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z komputera i Internetu?

Korzystanie z komputera i Internetu jest jednak bardziej popularnym sposobem spędzania czasu wolnego niż granie w gry. 31% uczniów szkoły podstawowej codziennie na tę aktywność poświęca do 1 godziny dziennie, 43% od 1 do 3 godzin dziennie, 22% od 3 do 6 godzin dziennie, zaś 7% powyżej 6 godzin. Gimnazjaliści na korzystanie z komputera poświęcają: do godziny dziennie (25%), od 1 do 3 godzin (31%), od 3 do 6 godzin (21%) oraz powyżej 6 godzin (20%). Natomiast uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej korzystają z komputera i Internetu do 1 godziny dziennie (9%), od 1 do 3 godzin dziennie (31%), od 3 do 6 godzin dziennie (25%) oraz powyżej 6 godzin (31%). Po 3% uczniów szkoły podstawowej i szkoły gimnazjalnej oraz 4% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej nie korzysta z komputera i Internetu.

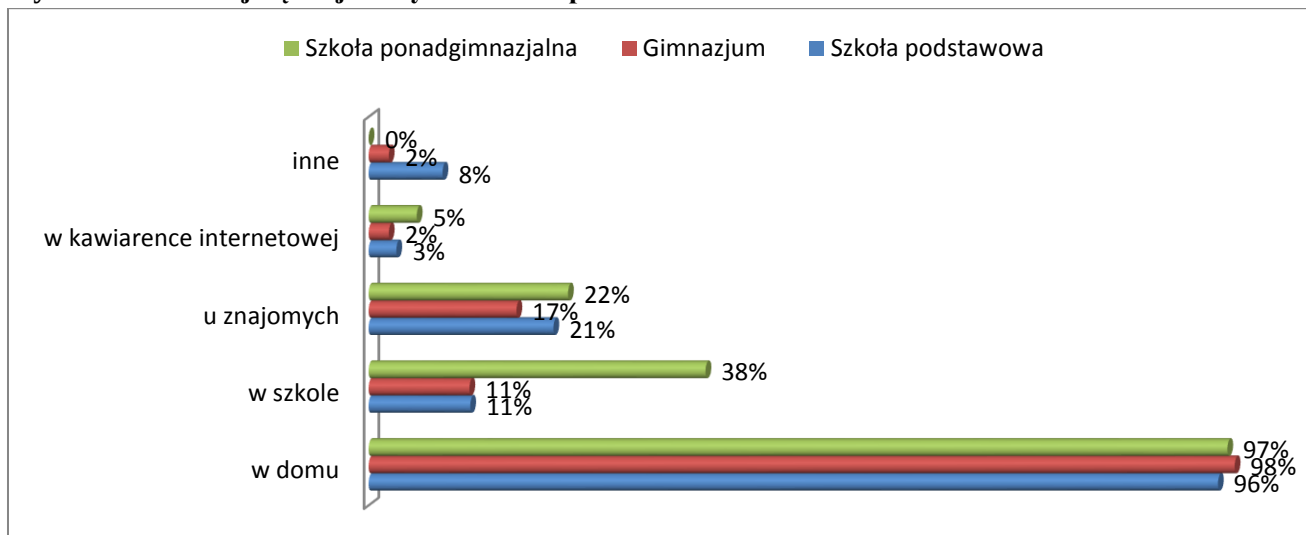
Wyk.140. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z komputera i Internetu?

Gdzie najczęściej korzystasz z komputera i Internetu?

Uczniowie najczęściej korzystają z komputera i Internetu w domu (96% uczniów podstawówki, 98% gimnazjalistów i 97% licealistów), a także w szkole (11% uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej oraz 38% licealistów), u znajomych (21% uczniów najmłodszych, 17% uczniów starszych i 22% uczniów najstarszych) oraz rzadziej w kawiarence internetowej i innych miejscach.

Wyk.141. Gdzie najczęściej korzystasz z komputera i Internetu?

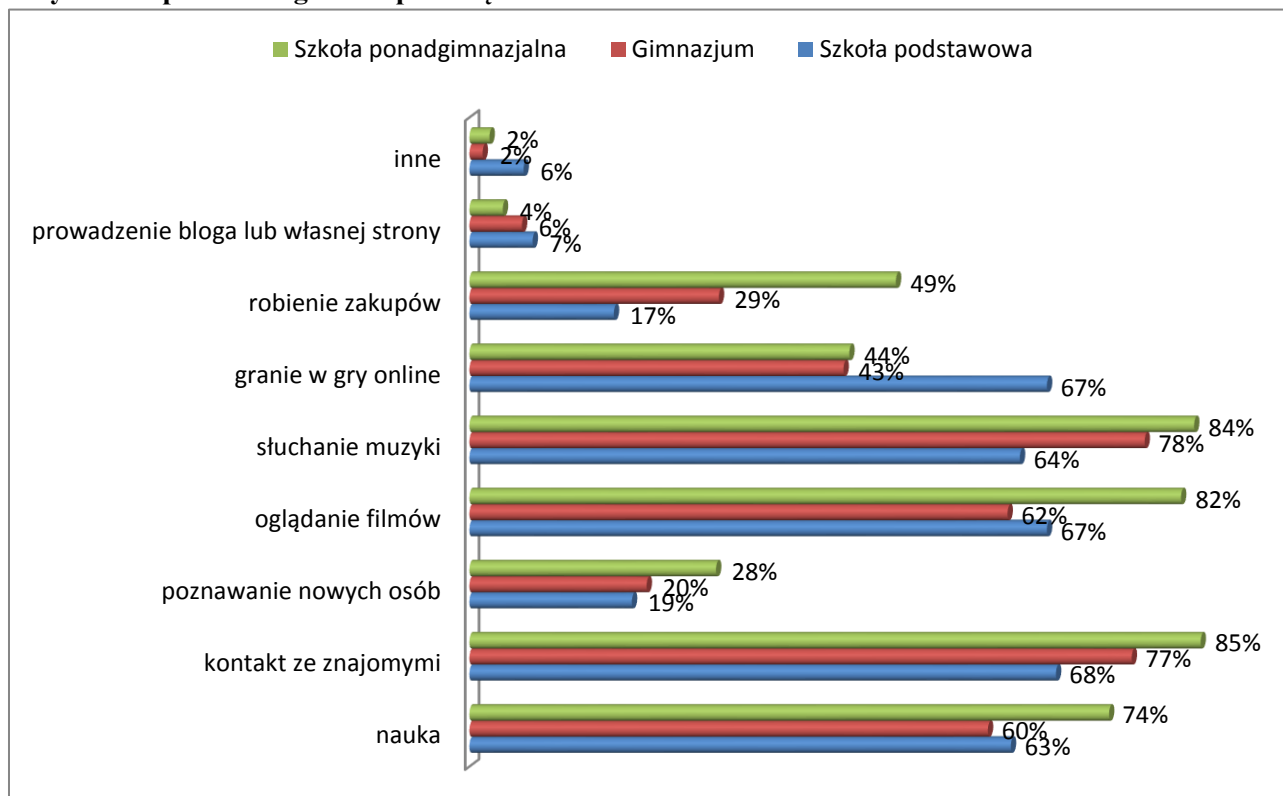
* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z komputera i Internetu?

Młodzi ludzie korzystają z komputera i Internetu przede wszystkim, aby mieć kontakt ze znajomymi (68% uczniów młodszych, 77% uczniów starszych i 85% uczniów najstarszych),

słuchać muzyki (64% uczniów szkoły podstawowej, 78% uczniów gimnazjum i 84% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej), oglądać filmy (67% uczniów młodszych, 62% gimnazjalistów oraz 82% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej), uczyć się (63% młodszych, 60% starszych i 74% najstarszych uczniów), grać w gry online (67% uczniów szkoły podstawowej, 43% uczniów gimnazjum oraz 44% licealistów), robić zakupy (17% młodszych, 29% starszych i 49% najstarszych uczniów) oraz poznawać nowe osoby (19% uczniów szkoły podstawowej, 20% gimnazjalistów i 28% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej) oraz by prowadzić bloga lub własną stronę (7% młodszych, 6% starszych i 4% najstarszych uczniów).

Wyk.142. Z jakich powodów najczęściej korzystasz z komputera i Internetu? Wybierz z listy wszystkie odpowiedzi zgodne z prawdą.

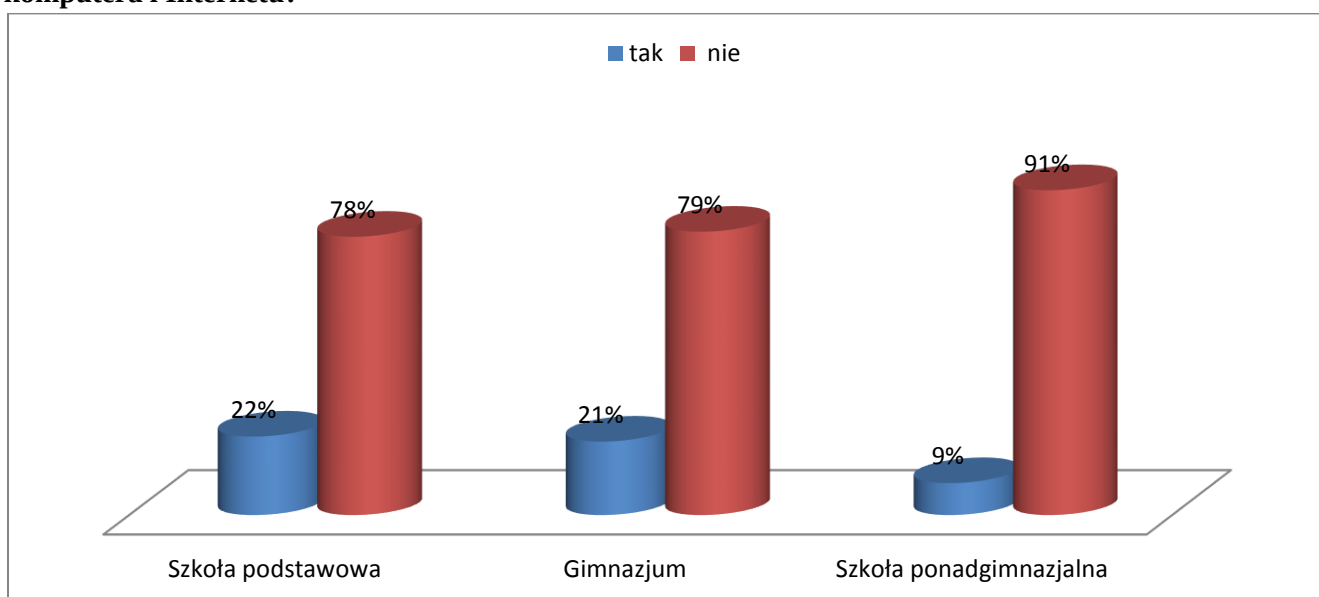

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy czuleś się kiedykolwiek dyskryminowany ze względu na brak dostępu do komputera i Internetu?

Niepokojący jest fakt, iż 22% uczniów szkoły podstawowej, 21% uczniów gimnazjum i 9% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej przyznało, iż byli dyskryminowani ze względu na brak dostępu do komputera i Internetu.

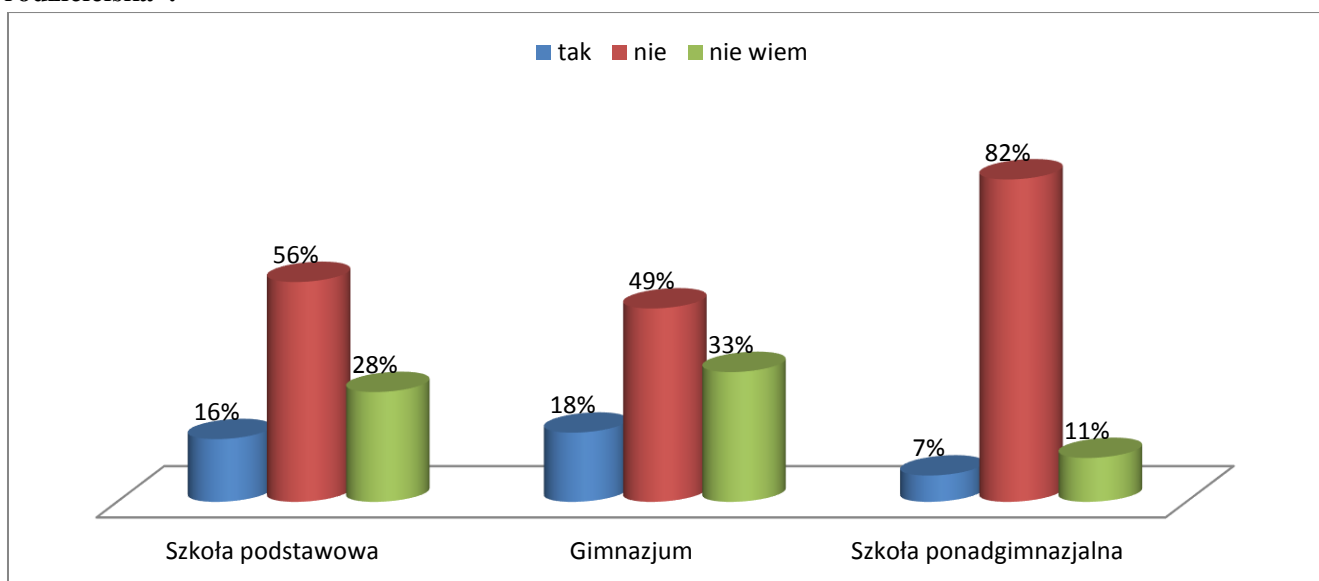
Wyk.143. Czy czuleś się kiedykolwiek dyskryminowany ze względu na brak dostępu do komputera i Internetu?

Czy na komputerze z którego korzystasz jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”.

Nad tym co dzieci i młodzież robią w Internecie powinni czuwać rodzice lub opiekunowie. Nie wszystkie treści dostępne w Internecie są odpowiednie dla młodych ludzi. Niestety, uczniowie w większości przyznali, iż na ich komputerach nie ma zainstalowanej blokady rodzicielskiej – taką odpowiedź wskazało 56% młodszych, 49% starszych uczniów i 82% najstarszych uczniów. Natomiast jedynie 16% uczniów szkoły podstawowej, 18% uczniów gimnazjum i 7% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej przyznało, iż ma taką blokadę na komputerze.

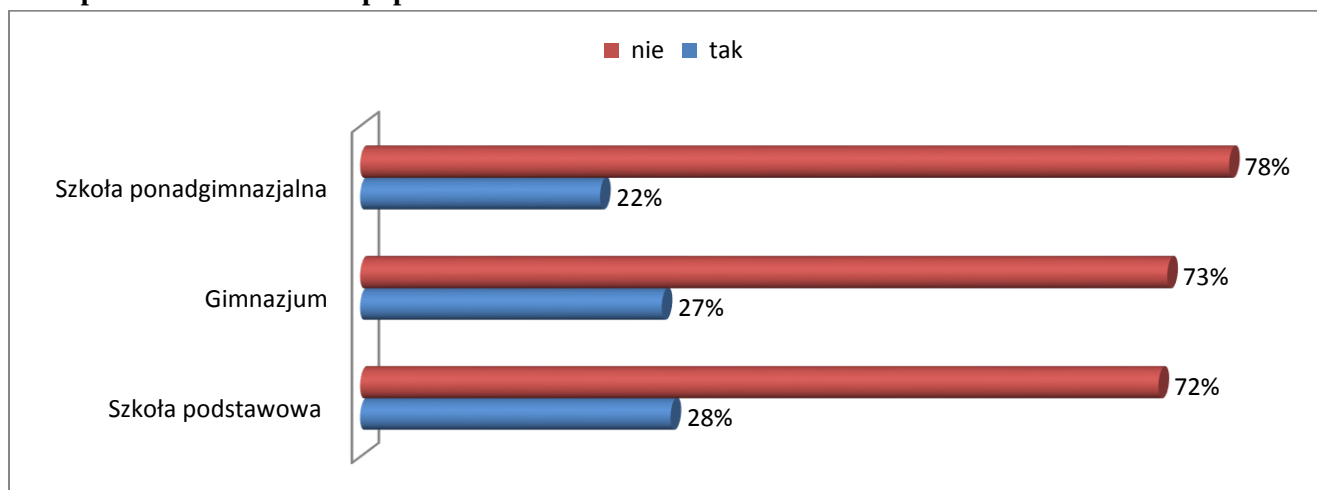
Wyk.144. Czy na komputerze z którego korzystasz jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”.

Czy zdarzyło Ci się kłamać aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami?

Uczniowie przyznali, iż zdarza im się czasem ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu – taką odpowiedź wskazało 28% uczniów szkoły podstawowej, 27% uczniów gimnazjum i 22% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej.

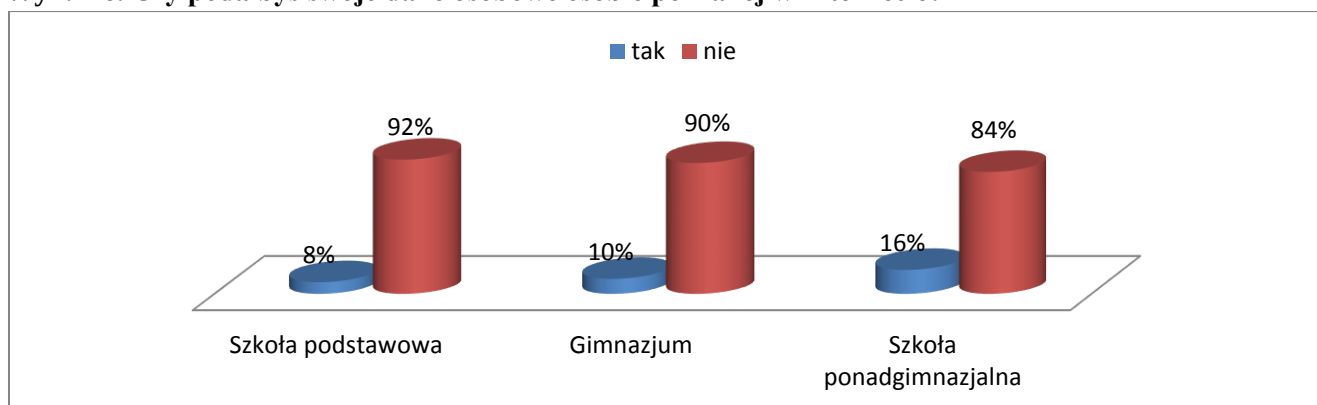
Wyk.145. Czy zdarzyło Ci się kłamać aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami?

Czy podałybyś swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż nie wszyscy uczniowie zdają sobie sprawę z niebezpieczeństwa wynikającego z korzystania z Internetu. 8% uczniów młodszych, 10% uczniów starszych i 16% uczniów najstarszych przyznało, że podałyby swoje dane osobowe poznanej w Internecie. Być może Ci uczniowie nie mają świadomości, że tego typu działania mogą być bardzo niebezpieczne.

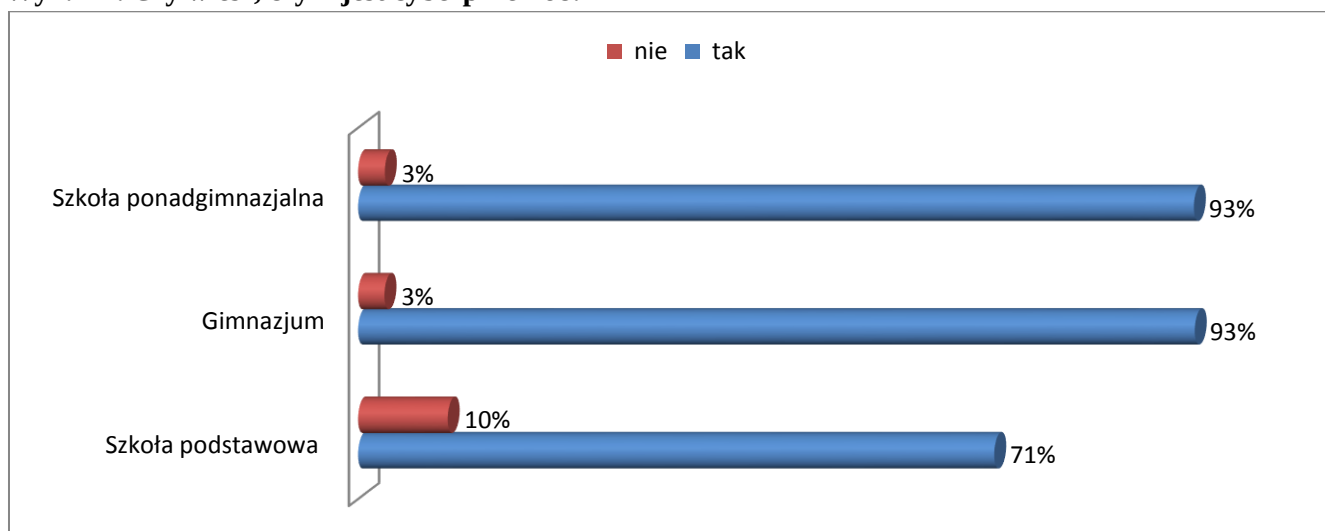
Wyk.146. Czy podałybyś swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

Czy wiesz, czym jest cyberprzemoc?

Większość uczniów zadeklarowała, iż wie co to jest cyberprzemoc (71% uczniów młodszych, 93% uczniów starszych i 93% najstarszych uczniów). Natomiast 10% uczniów szkoły podstawowej, 3% gimnazjalistów oraz 3% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej nie wie, czym jest to zjawisko.

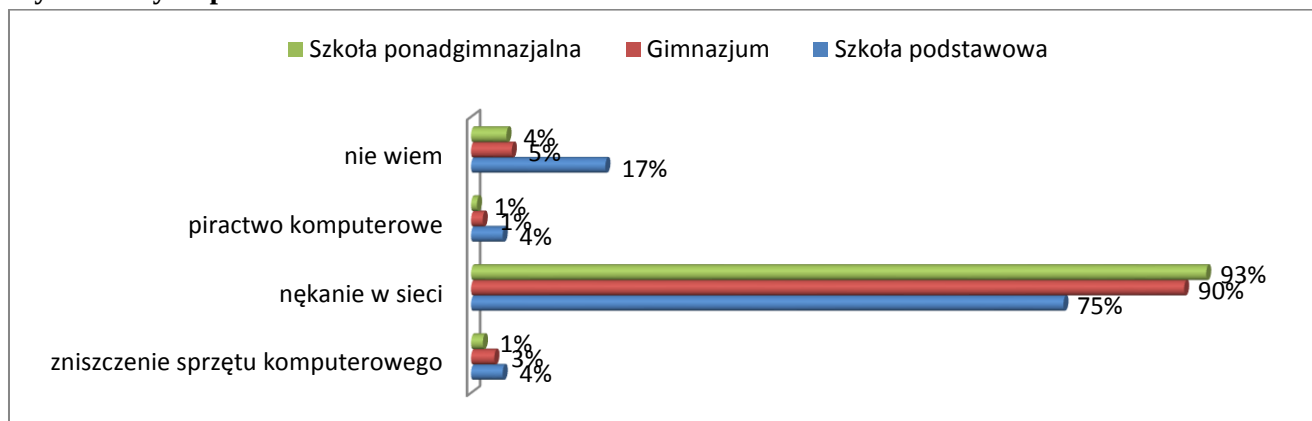
Wyk.147. Czy wiesz, czym jest cyberprzemoc?

Cyberprzemoc to:

Jednak już nie wszyscy uczniowie wskazali poprawną definicję tego pojęcia. Jedynie 75% uczniów najmłodszych, 90% gimnazjalistów i 93% licealistów udzieliła poprawnej odpowiedzi. Poza tym dla 4% uczniów podstawówki, 1% gimnazjalistów i licealistów cyberprzemoc to piractwo komputerowe, a dla 4% najmłodszych, 3% starszych i 1% najstarszych osób jest to niszczenie sprzętu komputerowego. 17% uczniów szkoły podstawowej, 5% uczniów gimnazjum oraz 4% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

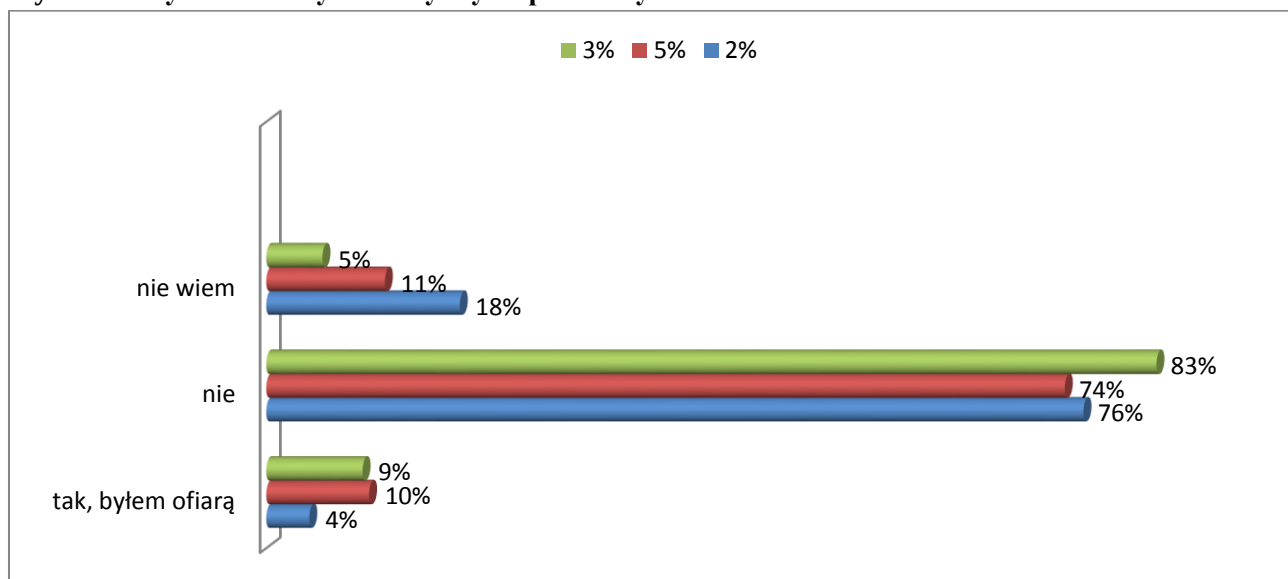
Wyk.148. Cyberprzemoc to:

Czy doświadczyłeś kiedyś cyberprzemocy?

Dobłą informacją jest jednak fakt, iż większość uczniów nie doświadczyła nigdy cyberprzemocy (76% uczniów najmłodszych, 74% gimnazjalistów i 83% licealistów). Wśród osób, które przeżyły tego typu zachowania, 2% uczniów podstawówki, 5% uczniów gimnazjum oraz 3% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej było sprawcą cyberprzemocy, a 4% uczniów najmłodszych, 10% gimnazjalistów i 9% licealistów było osobą doznającą cyberprzemocy. 18% uczniów najmłodszych, 11% uczniów starszych i 5% uczniów najstarszych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

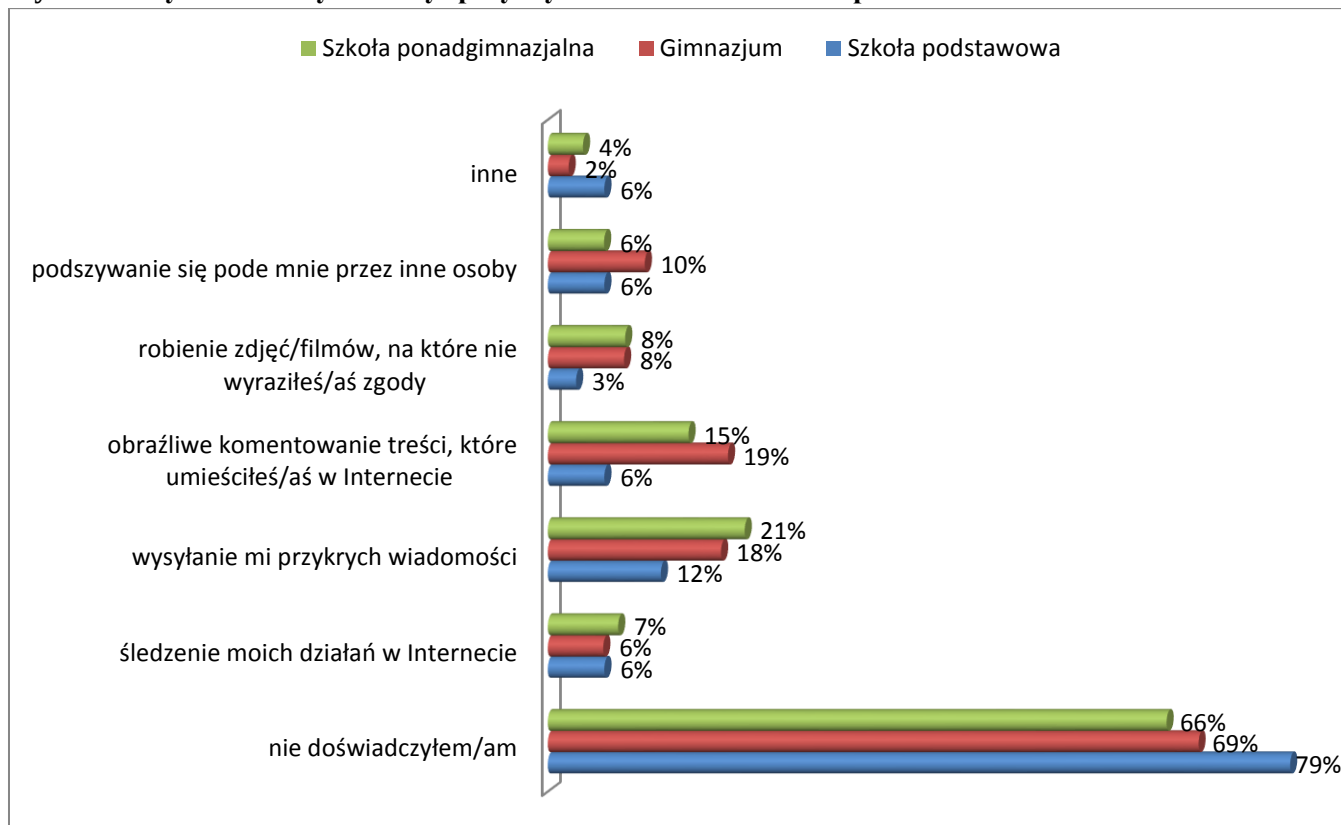
Wyk.149. Czy doświadczyłeś kiedyś cyberprzemocy?

Czy doświadczyłeś kiedyś przykrych dla ciebie zachowań przez Internet?

Następnie zapytano uczniów, czy doświadczyli przykrych zachowań przez Internet. Uczniowie najmlodszy, którzy doznali takiej sytuacji, wymieniali tutaj następujące zachowania: wysyłanie przykrych wiadomości (12%), podszywanie się pod mnie przez inne osoby (6%), śledzenie moich działań w Internecie (6%), obraźliwe komentowanie umieszczonych przeze mnie treści (6%) oraz robienie zdjęć, na które nie wyraziłem/am zgody (3%). Gimnazjaliści doświadczyli następujących zachowań: obraźliwego komentowania treści (19%), wysyłania przykrych wiadomości (18%), podszywania się przez inne osoby (10%), robienia zdjęć, na które nie wyrazili zgody (8%) oraz śledzenia działań (6%). Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej wskazywali na: wysyłanie przykrych wiadomości (21%), obraźliwe komentowania treści (15%), robienie zdjęć, na które nie wyrazili zgody (8%), śledzenie działań w Internecie (7%) oraz podszywanie się pod nich (6%).

Wyk.150. Czy doświadczyłeś kiedyś przykrych dla ciebie zachowań przez Internet?

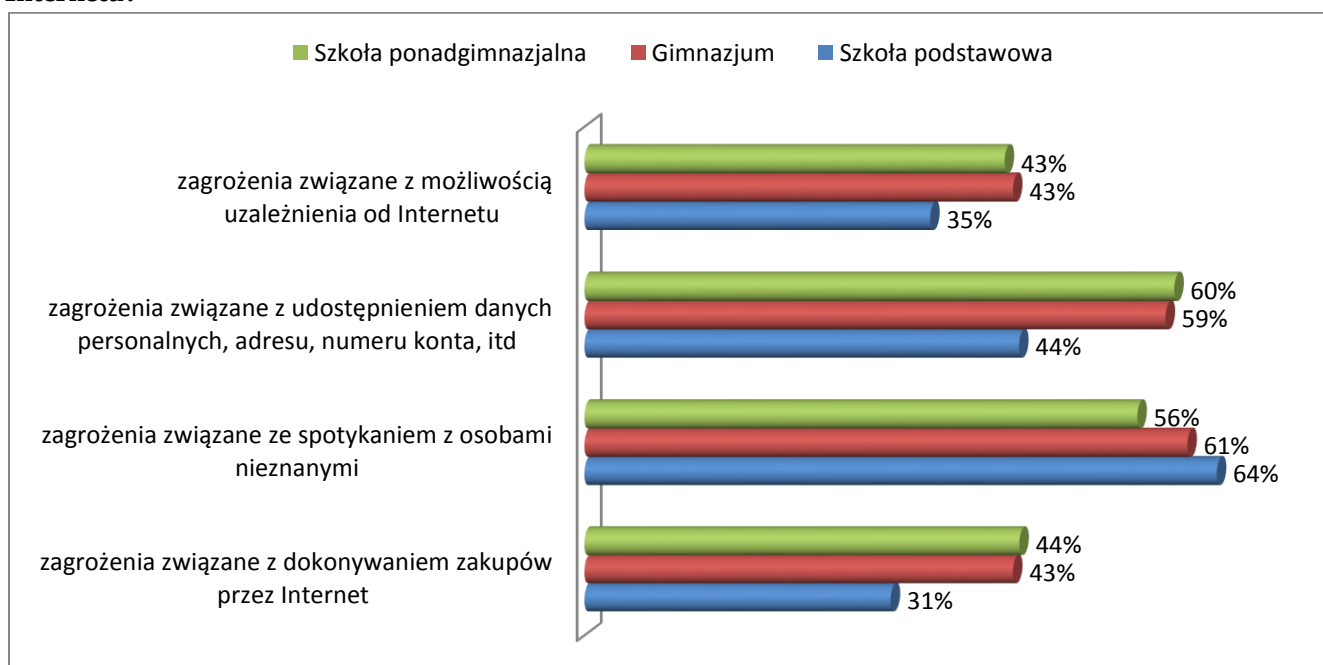

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Które z zagrożeń jest ci znane, które jest związane z korzystaniem z komputera i Internetu?

Uczniów poproszono także o wskazanie zagrożeń, które mogą wynikać z korzystania z komputera i Internetu. Najczęściej ankietowani wskazywali tutaj na: zagrożenia związane ze spotykaniem się z osobami obcymi (64% uczniów szkoły podstawowej, 61% gimnazjalistów oraz 56% licealistów) oraz zagrożenia związane z udostępnianiem danych (44% uczniów najmłodszych, 59% uczniów starszych i 60% uczniów najstarszych), zagrożenia związane z możliwością uzależnienia od komputera i Internetu (35% uczniów szkoły podstawowej, 43% gimnazjalistów i licealistów) i zagrożenia związane z robieniem zakupów przez Internet (31% uczniów najmłodszych, 43% gimnazjalistów i 44% licealistów).

Wyk.151. Które z zagrożeń jest ci znane, które jest związane z korzystaniem z komputera i Internetu?

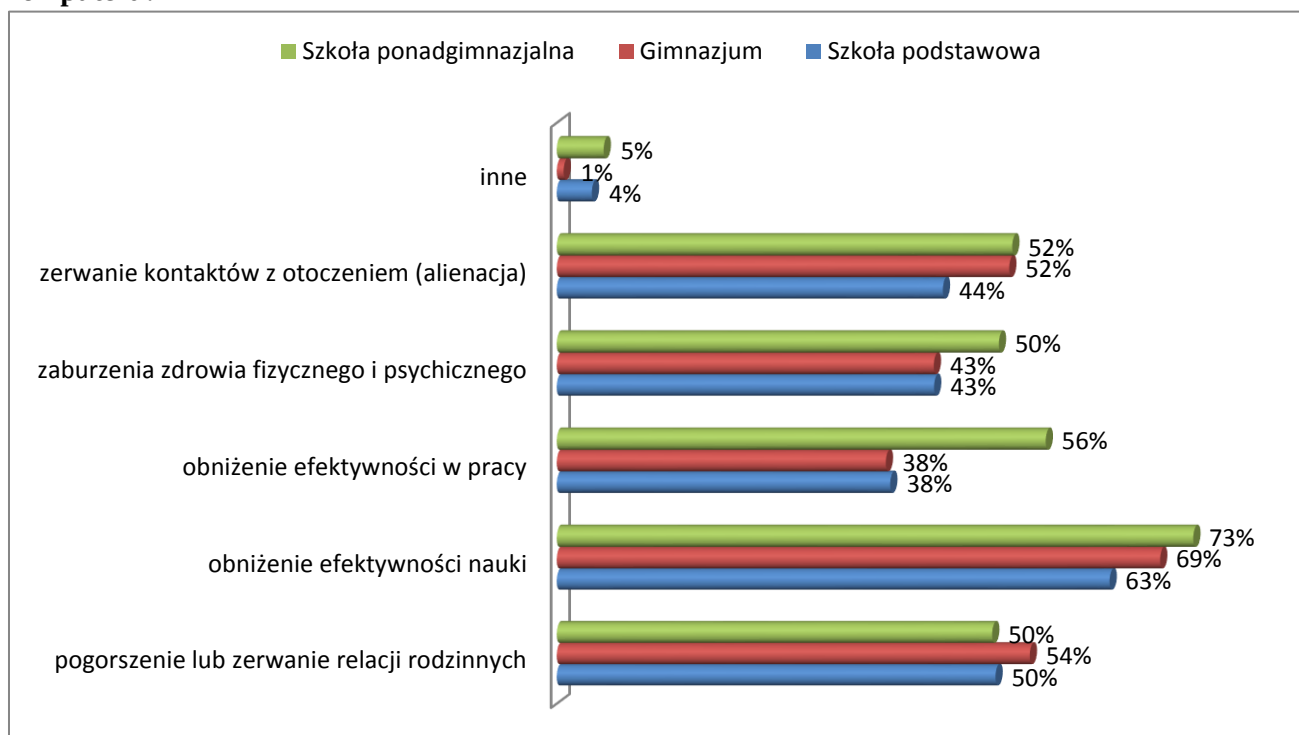

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Które z wymienionych sytuacji są ci znane, które są związane z uzależnieniem od komputera?

Następnie badanych poproszono o wymienienie znanych im zagrożeń związanych z uzależnieniem od komputera. Uczniowie wskazali głównie na: obniżenie efektywności nauki (63% uczniów szkoły podstawowej, 69% uczniów gimnazjum i 73% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej), pogorszenie lub zerwanie relacji rodzinnych (50% uczniów najmłodszych, 54% uczniów gimnazjum i 50% licealistów), zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego (43% uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum oraz 50% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej), zerwanie kontaktów z otoczeniem (44% najmłodszych, 52% starszych i najstarszych uczniów), a także: obniżenie efektywności pracy (38% najmłodszych i starszych oraz 56% najstarszych uczniów) i inne zagrożenia (4% uczniów szkoły podstawowej, 1% gimnazjalistów i 5% licealistów).

Wyk.152. Które z wymienionych sytuacji są ci znane, które są związane z uzależnieniem od komputera?

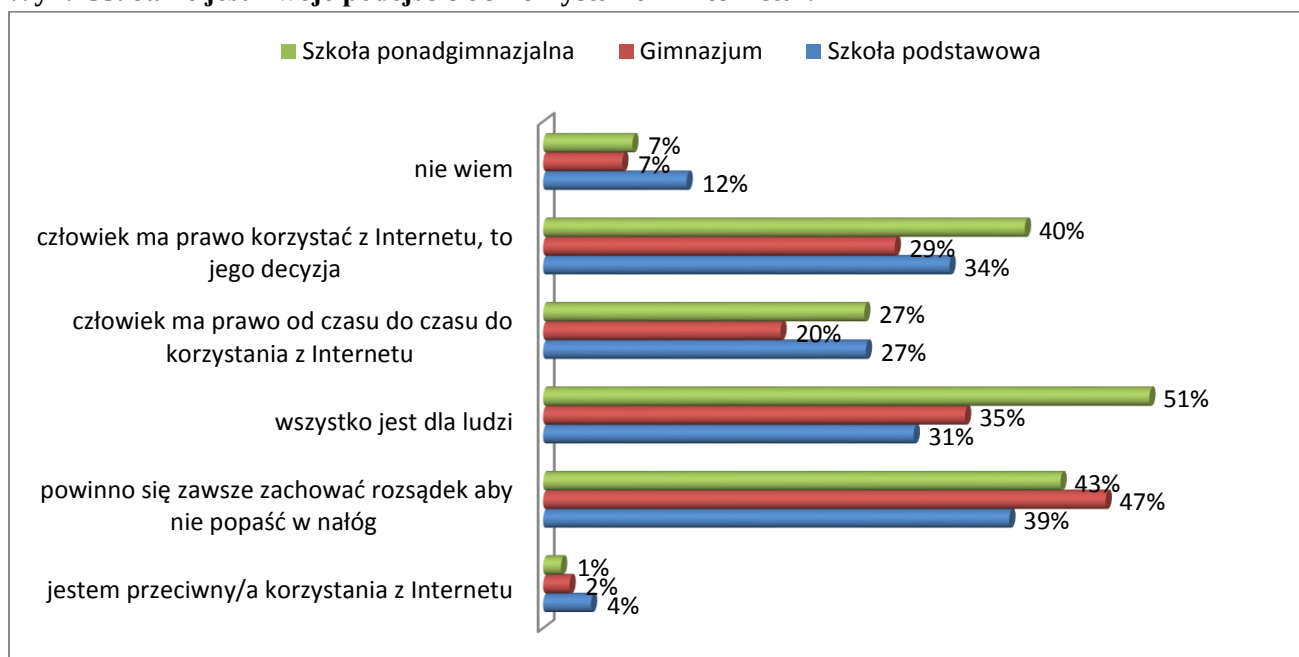

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jakie jest Twoje podejście do korzystania z Internetu ?

Z punktu widzenia niniejszego problemu badawczego, istotne wydaje się jakie podejście do korzystania z Internetu mają młodzi ludzie. Co istotne większość uczniów uważa, że powinno się zawsze zachować rozsądek, aby nie popaść w nałóg (39% młodszych, 47% starszych i 43% najstarszych uczniów). Rzadziej wskazywano natomiast na następujące stwierdzenia: wszystko jest dla ludzi (31% uczniów szkoły podstawowej, 35% gimnazjalistów i 51% licealistów), człowiek ma prawo korzystać z Internetu, to jego decyzja (34% uczniów szkoły podstawowej, 29% uczniów gimnazjum i 40% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej), człowiek ma prawo od czasu do czasu do korzystania z Internetu (27% uczniów szkoły podstawowej i ponadgimnazjalnej oraz 20% gimnazjalistów). Przeciwno korzystaniu z Internetu jest 4% uczniów najmłodszych, 2% uczniów starszych i 1% uczniów najstarszych. Zaś 12% uczniów szkoły podstawowej, 7% gimnazjalistów i licealistów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk.153. Jak jest Twoje podejście do korzystania z Internetu ?

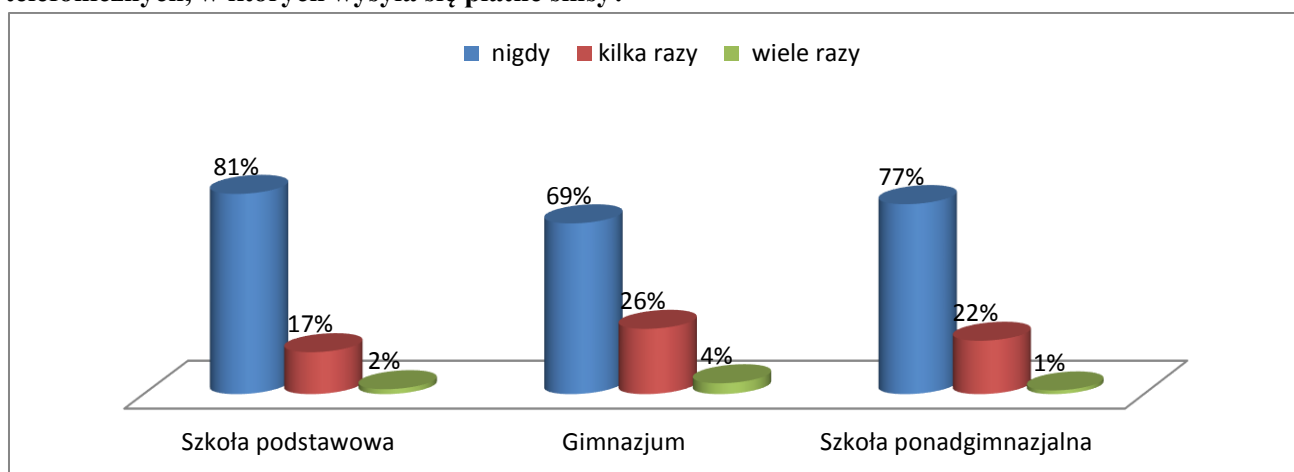

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Czy brałeś/aś udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych, w których wysła się płatne smsy?

Ostatnie trzy pytania skierowane do uczniów miały na celu sprawdzenie, czy korzystają oni z gier hazardowych. Na początek zapytano ich, czy brali kiedykolwiek udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję oraz operatorów telefonicznych. 81% uczniów szkoły podstawowej, 69% gimnazjalistów i 77% licealistów udzieliło odpowiedzi negatywnej. 17% najmłodszych, 26% starszych i 22% najstarszych osób robiło to kilka razy, zaś 2% uczniów szkoły podstawowej, 4% uczniów gimnazjum i 1% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej z tego typu rozrywek korzystało wiele razy.

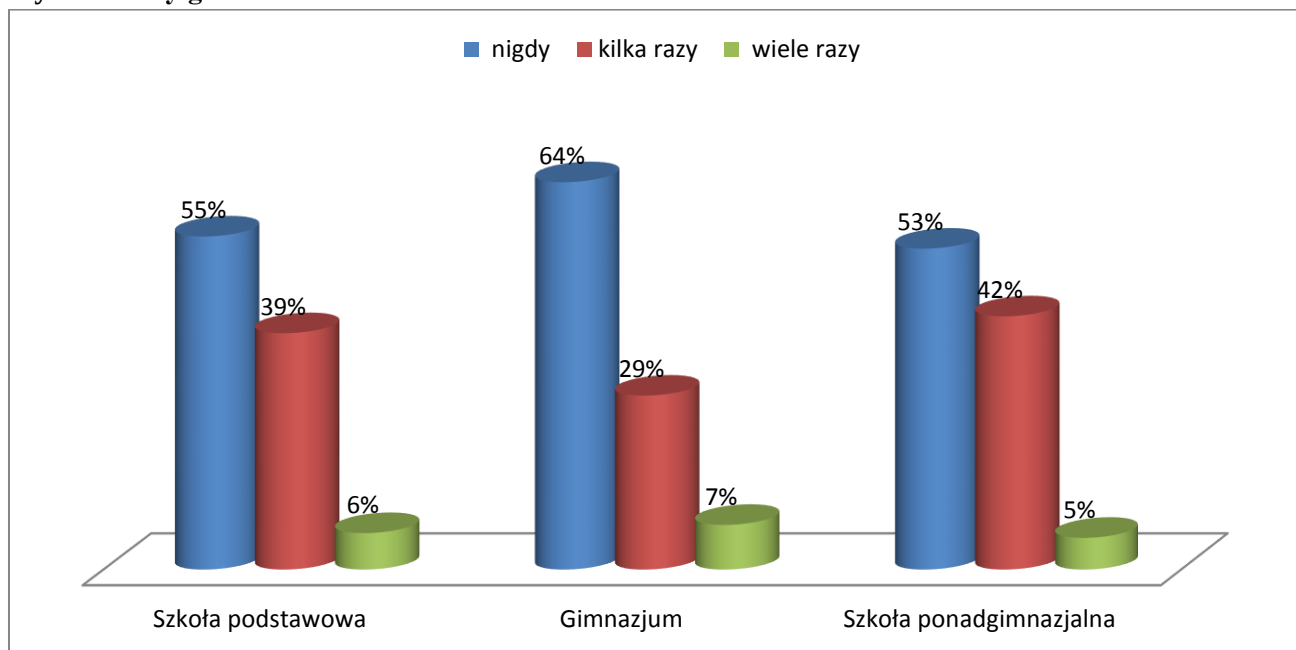
Wyk.154. Czy brałeś/aś udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych, w których wysła się płatne smsy?

Czy grałeś/aś na automatach?

Natomiast na automatach do gry kilka razy grało 39% uczniów szkoły podstawowej, 29% uczniów gimnazjum oraz 42% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Wiele razy robiło to 6% uczniów najmłodszych, 7% uczniów starszych i 5% uczniów najstarszych.

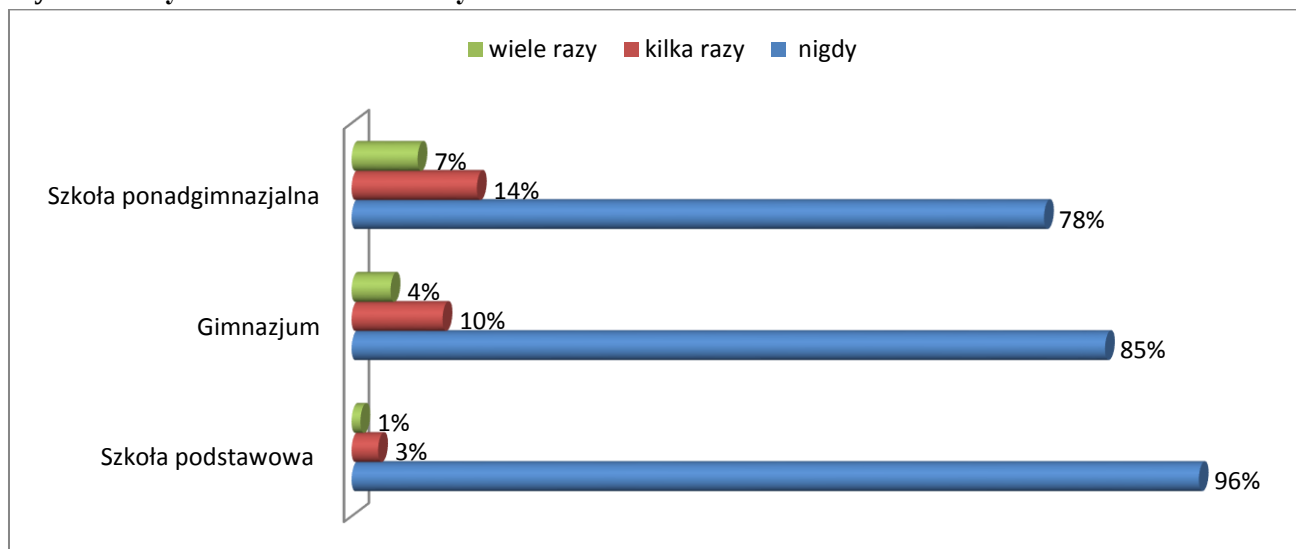
Wyk.155. Czy grałeś/aś na automatach?

Czy obstawiałeś/aś zakłady bukmacherskie?

Zakłady bukmacherskie obstawiało kilka razy 14% uczniów szkoły podstawowej, 10% gimnazjalistów i 3% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Wiele razy robiło to 7% uczniów najmłodszych, 4% uczniów starszych i 1% uczniów najstarszych.

Wyk.156. Czy obstawiałeś/aś zakłady bukmacherskie?

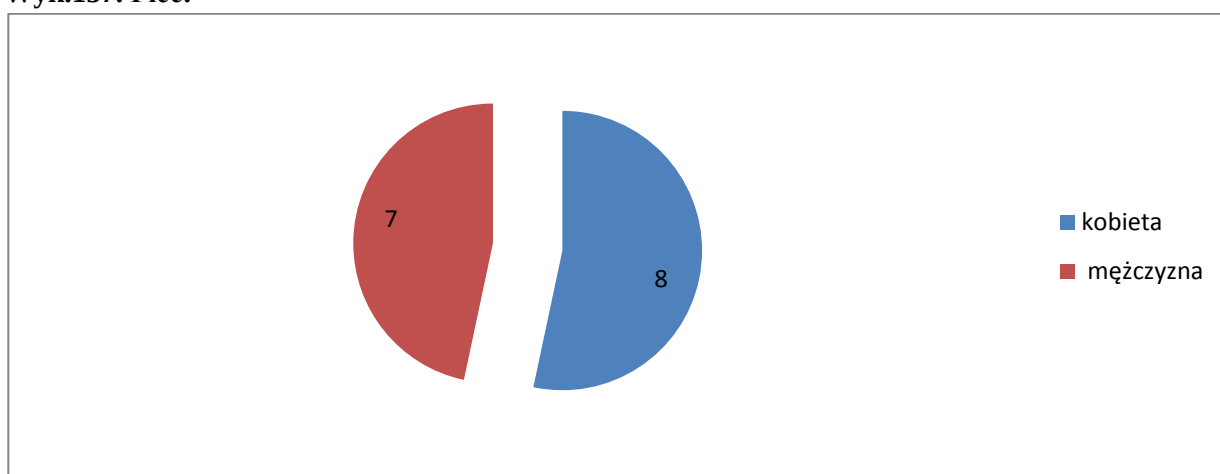
5. BADANIE SPRZEDAWCÓW NA TERENIE GMINY ŁOBEZ

5.1. Struktura badanej próby

Płeć:

Kolejną grupą społeczną biorącą udział w badaniu byli sprzedawcy napojów alkoholowych. W ankietowaniu wzięło udział 15 osób. Większość badanej próby (8 osób) stanowiły kobiety. W badaniu wzięło również udział 7 mężczyzn. Ze względu na niewielką liczebność próby badawczej, wyniki przedstawiono w formie liczebności.

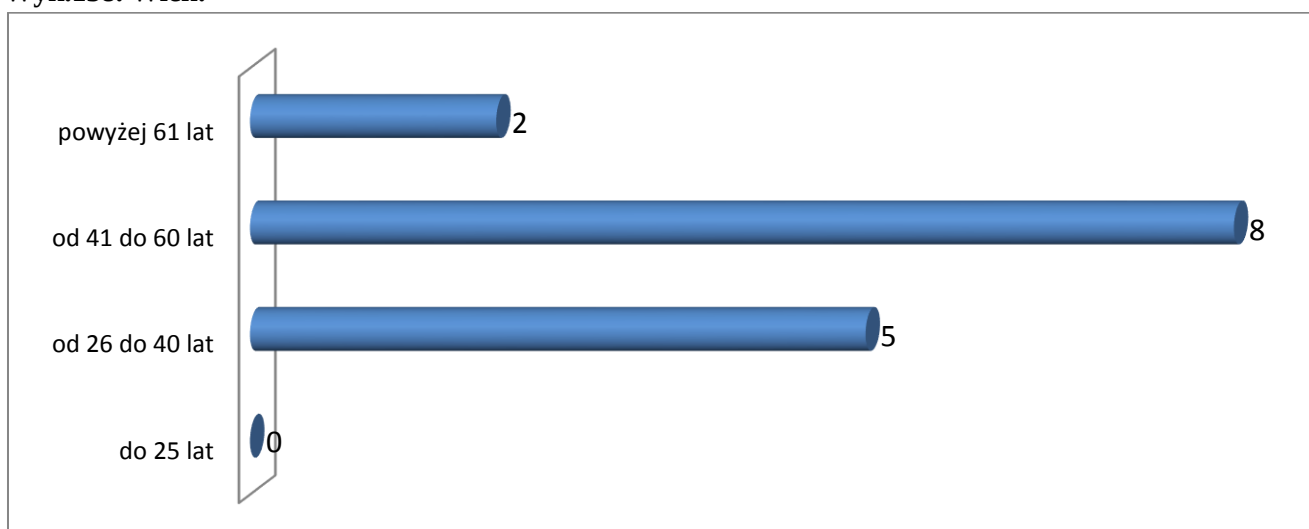
Wyk.157. Płeć:

Wiek:

Najliczniejszą część badanej grupy stanowiły osoby w wieku od 41 do 60 lat (8 osób). Dwóch sprzedawców miało więcej niż 61 lat, zaś pięć osób znajdowało się w wieku 26 – 40 lat.

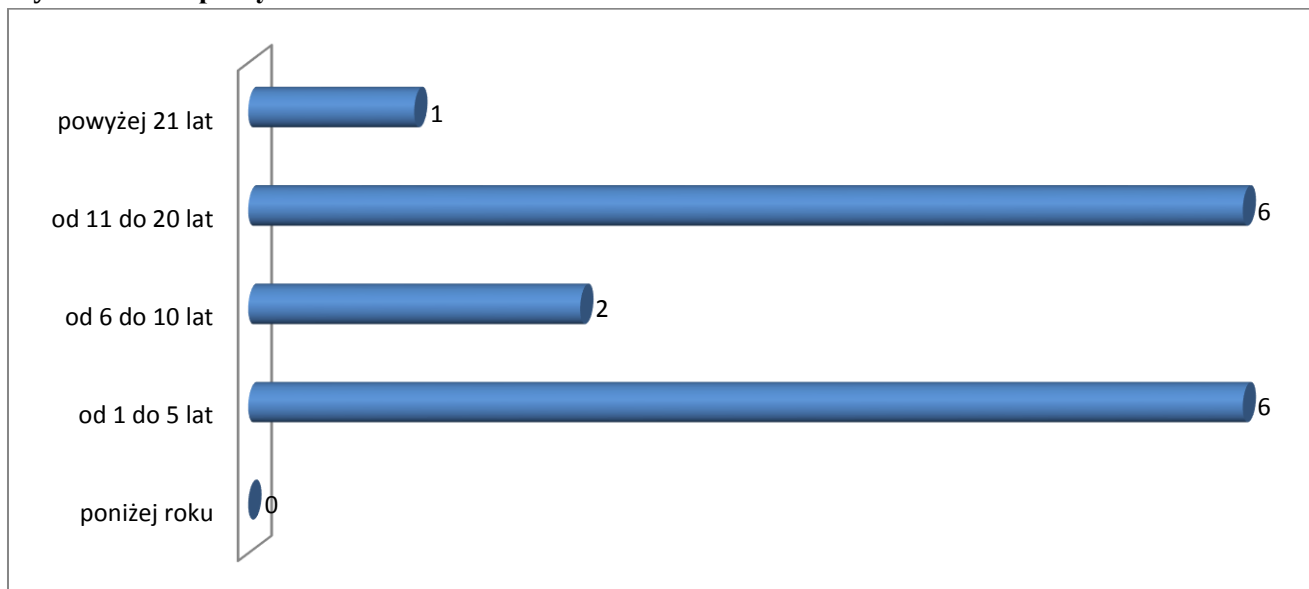
Wyk.158. Wiek:

Staż pracy:

Analizując staż pracy respondentów, można zauważyć, iż większość osób pracuje w swoim zawodzie od 11 do 20 lat oraz od 1 do 5 lat (po 6 osób). Dwie osoby pracują jako sprzedawcy od 6 do 10 lat, a jedna powyżej 21 lat.

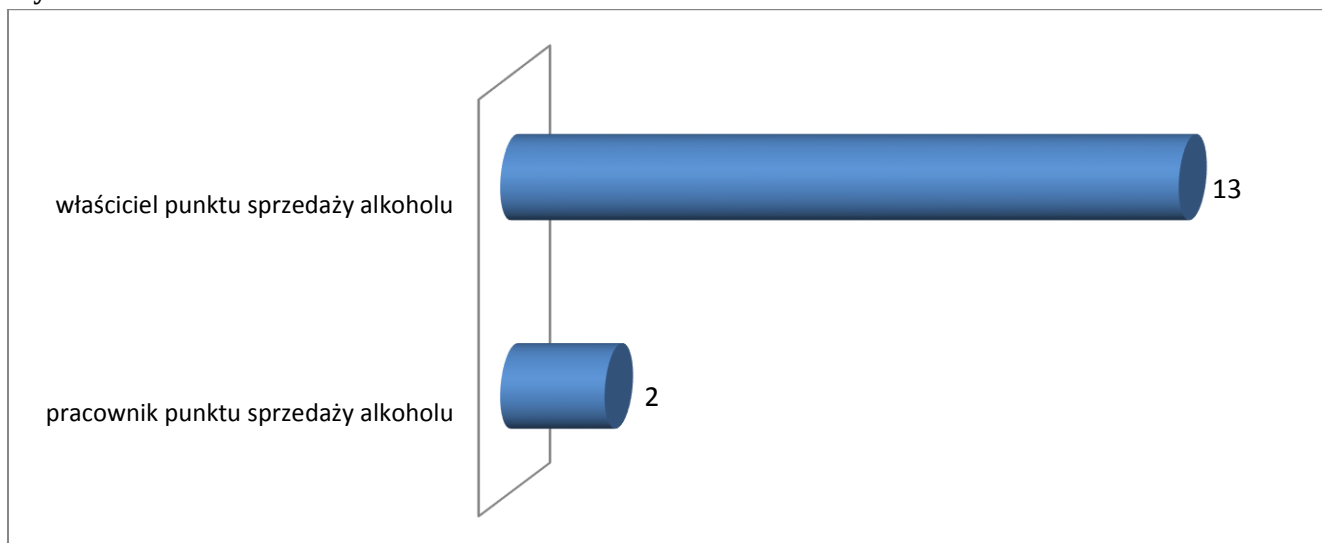
Wyk.159. Staż pracy:

Stanowisko:

Wśród badanych zdecydowaną większość stanowili właściciele punktów sprzedaży (13 osób). W badaniu wzięło udział również dwóch pracowników.

Wyk.160. Stanowisko:

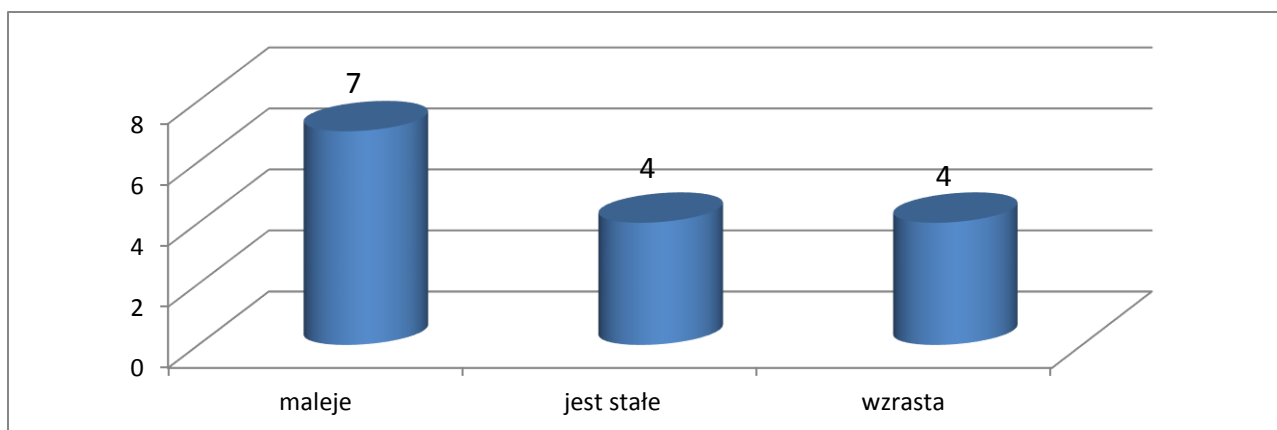
5.2. Problem uzależnień w gminie

Pytania skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych miały przede wszystkim na celu sprawdzenie wiedzy ankietowanych na temat problemu alkoholowego w gminie. Wiedza sprzedawców jest niezwykle cenna ze względu na fakt, iż na co dzień mają oni styczność z osobami kupującymi alkohol, w związku z tym potrafią ocenić skalę zjawiska problemu alkoholowego w gminie.

Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i gminie:

Na początek respondentów poproszono o ocenę skali spożycia alkoholu w gminie Łobez na przestrzeni ostatnich lat. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, większość osób uważa, że obecnie pije się mniej niż dawniej – taką opinię wyraziło 7 ankietowanych, zaś 4 osoby sądzą, iż obecnie pije się tyle samo co kiedyś. Z tą opinią nie zgodziło się kolejnych czterech sprzedawców – uważają oni, iż obecnie spożywa się więcej alkoholu niż kiedyś.

Wyk.161. Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i gminie:

Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom niepełnoletnim w Pana/i gminie?

Zdaniem 6 sprzedawców, w gminie Łobez nie sprzedaje się alkoholu osobom nieletnim. Jednak siedem osób przyznało, iż takie sytuacje mogą zdarzać się rzadko, jedna osoba wskazała odpowiedź „czasami”, a kolejna odpowiedź „często”.

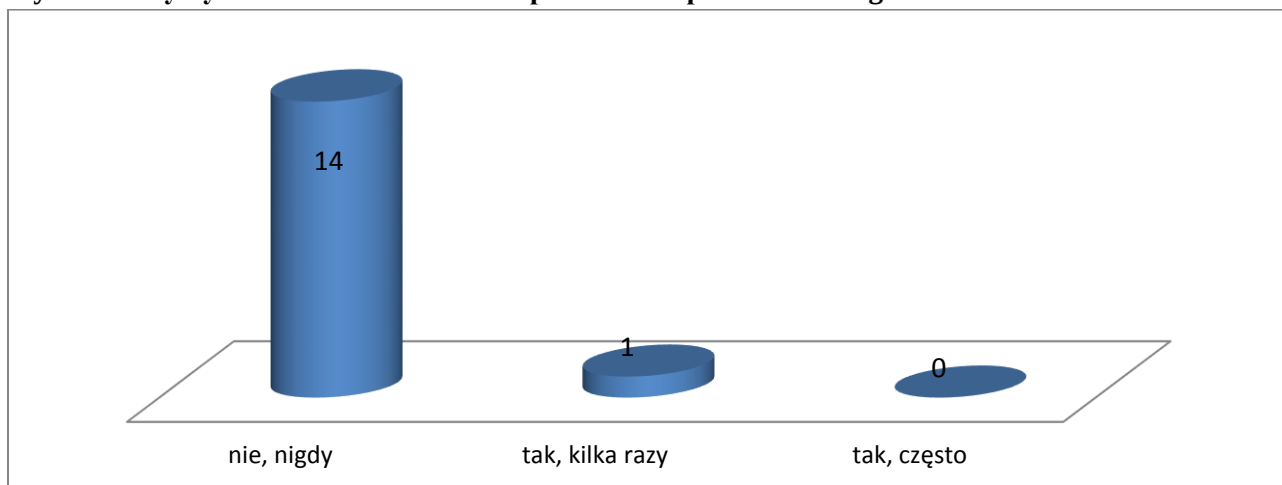
Wyk.162. Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom niepełnoletnim w Pana/i gminie?

Czy był/a Pan/i świadkiem zakupu alkoholu przez nieletniego?

Jeden sprzedawca przyznał, iż kilka razy zdarzyło mu się być świadkiem zakupu alkoholu przez osobę nieletnią.

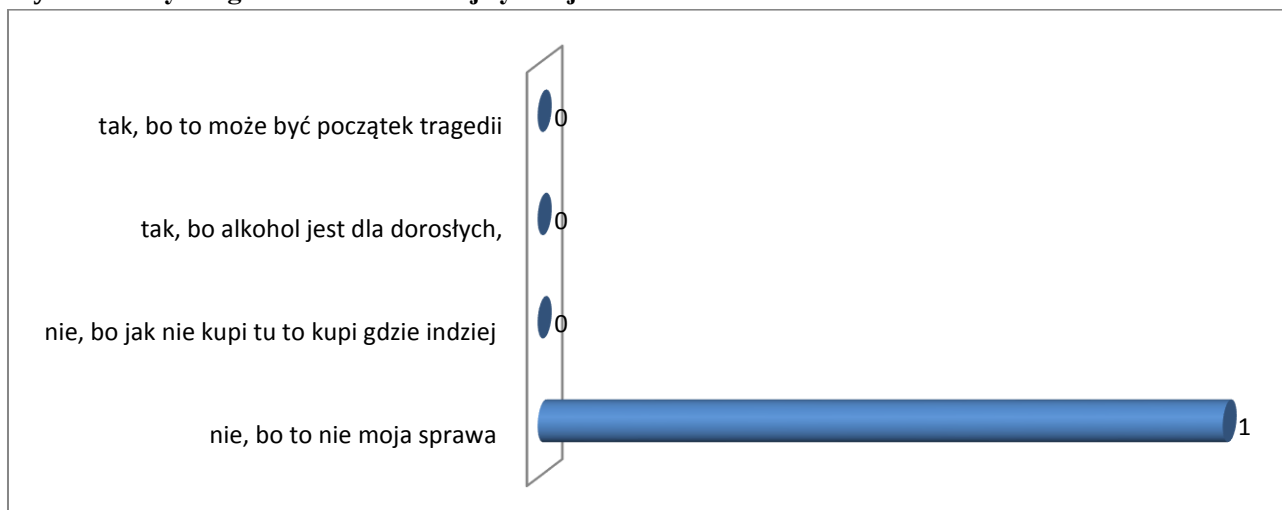
Wyk.163. Czy był/a Pan/i świadkiem zakupu alkoholu przez nieletniego?

Czy reagował Pan/i w takiej sytuacji ?

Sprzedawca, który był świadkiem zakupu alkoholu przez osobę niepełnoletnią nie zareagował na tę sytuację, ponieważ uznał, iż to nie jego sprawa.

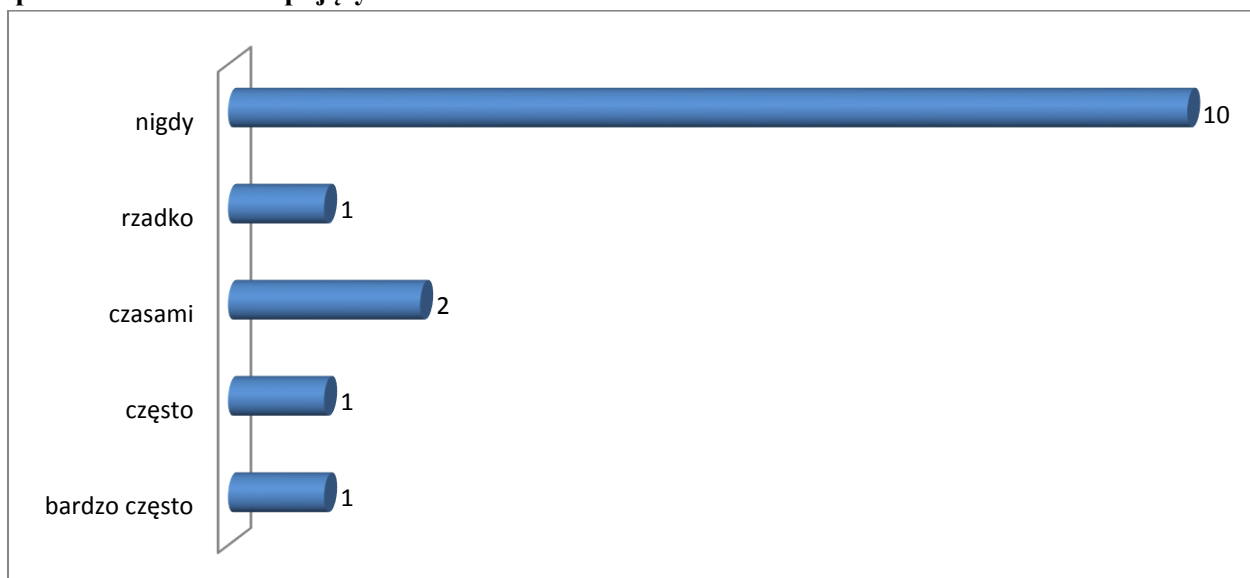
Wyk.164. Czy reagował Pan/i w takiej sytuacji ?

Czy często zdarza się , że ktoś z dorosłych klientów podejmuje interwencję w sprawie sprawdzenia wieku kupujących alkohol?

Dodatkowo, większość respondentów przyznała, iż nigdy nie zdarzyło im się, aby klient podejmował interwencję w sprawie wieku osób kupujących alkohol. Taka sytuacja rzadko przytrafia się jednej osobie, czasami zdarza się to dwóm sprzedawcom, kolejny respondent wskazał tutaj odpowiedź „często”. Zaś taka sytuacja bardzo często przytrafia się jednemu sprzedawcy.

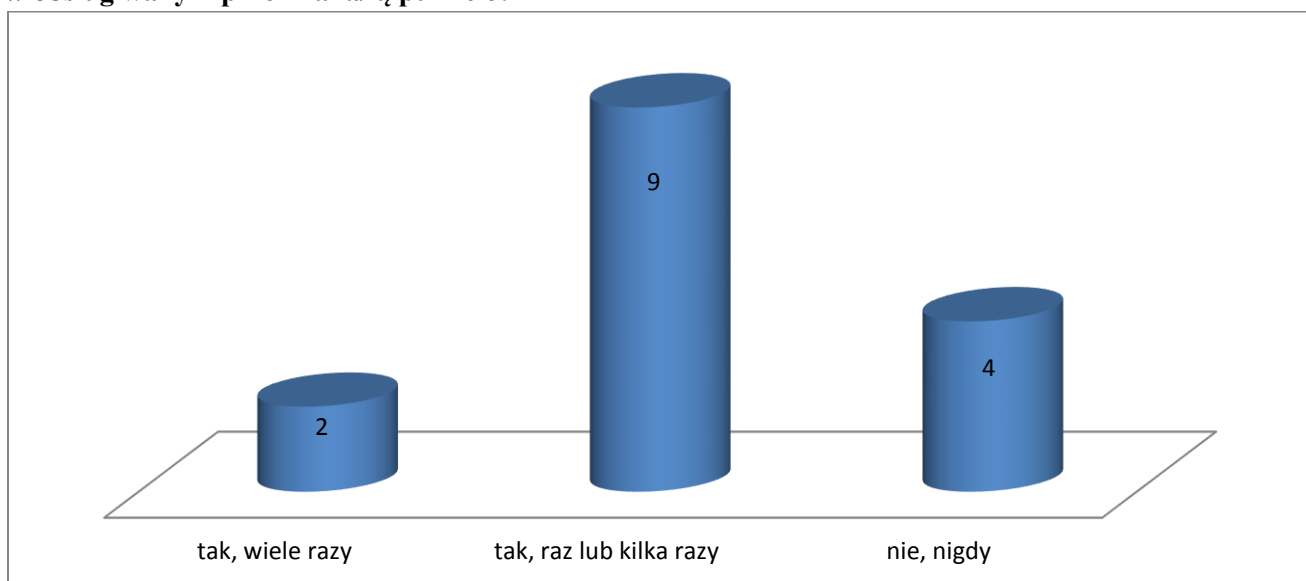
Wyk.165. Czy często zdarza się , że ktoś z dorosłych klientów podejmuje interwencję w sprawie sprawdzenia wieku kupujących alkohol?

**Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol
w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?**

Respondenci przyznali, iż zdarzało im się, aby osoba nieletnia próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie – dziewięciu ankietowanym zdarzyło się to raz lub kilka razy, zaś dwóm osobom zdarzało się to wiele razy. Nigdy taka sytuacja nie przytrafiła się czterem sprzedawcom.

Wyk.166. Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej?

Co istotne, żaden ze sprzedawców nie sprzedał nigdy alkoholu osobie niepełnoletniej.

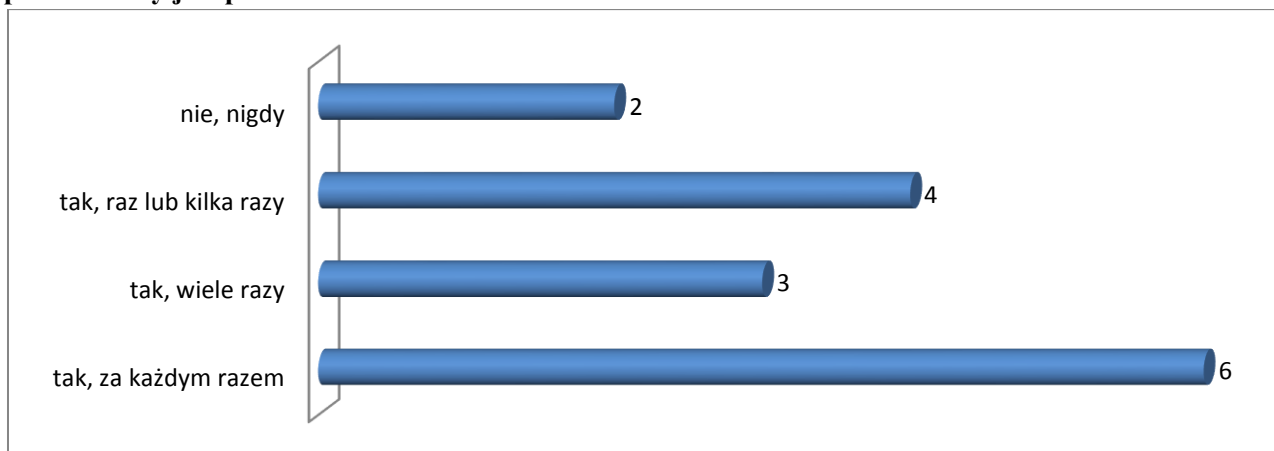
Wyk.167. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej?

Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni?

W przypadku braku pewności co do pełnoletniości klientów, sprzedawca ma obowiązek sprawdzić dokument potwierdzający pełnoletniość (potwierdzający ukończenie 18 roku życia przez klienta). Niestety jedynie 6 sprzedawców robi to za każdym razem, gdy nie ma takiej pewności, zaś czterem osobom zdarzało się to raz lub kilka razy. Trzech sprzedawców wiele razy pytało klientów o dokument potwierdzający pełnoletniość, zaś dwóch sprzedawców nigdy nie sprawdzało wieku klientów.

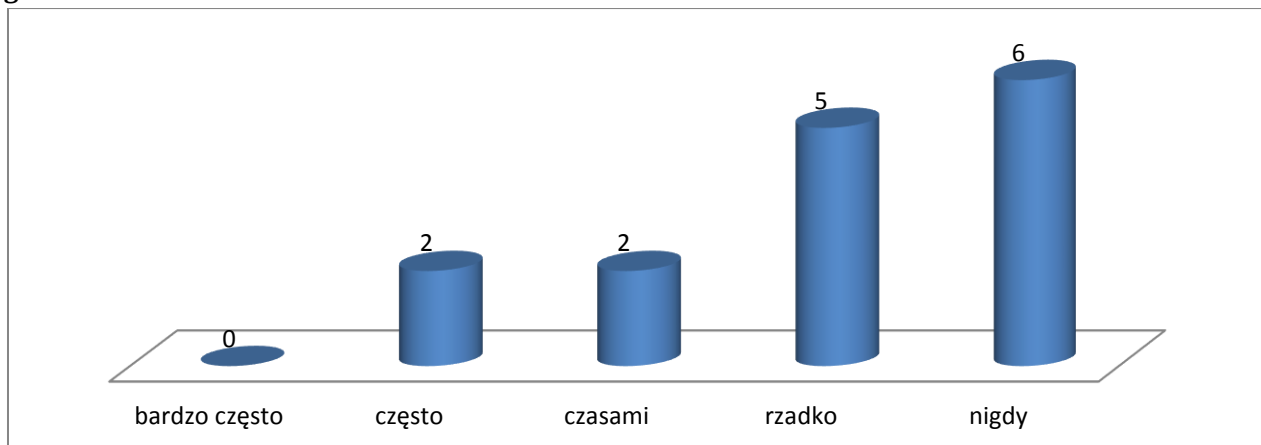
Wyk.168. Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni?

Proszę ocenić jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i gminie?

Jednak warty uwagi jest fakt, iż jedynie sześciu sprzedawców uważa, że w gminie nie zdarzają się przypadki prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu. Większość badanych uważa, że takie sytuacje zdarzają się rzadko (5 osób), po dwie osoby sądzą, iż mają one miejsce czasami oraz często.

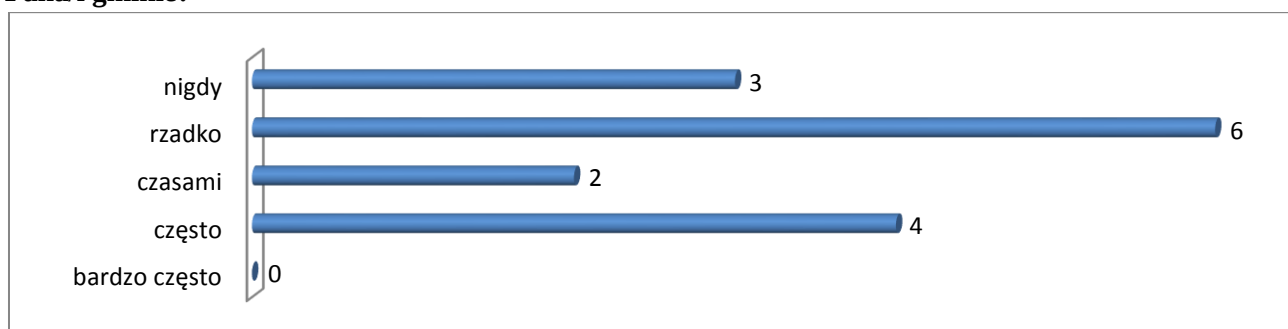
Wyk.169. Proszę ocenić jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i gminie?

Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym w Pana/i gminie?

Sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym, podobnie jak sprzedaż alkoholu nieletnim jest niezgodna z prawem. W związku z tym respondentów zapytano, czy zdarza się, aby alkohol był sprzedawany osobom nietrzeźwym. Jedynie trzech respondentów udzieliło tutaj odpowiedzi przeczącej. Natomiast zdaniem 6 sprzedawców sytuacja taka zdarza się rzadko, zaś 2 osoby przyznały, iż ma ona miejsce czasami. Czterech sprzedawców twierdzi, iż takie sytuacje mają miejsce często. Dane te pokazują, iż sprzedaż alkoholu nietrzeźwym w dalszym ciągu nie jest przez wszystkich postrzegana jako coś niezgodnego z prawem.

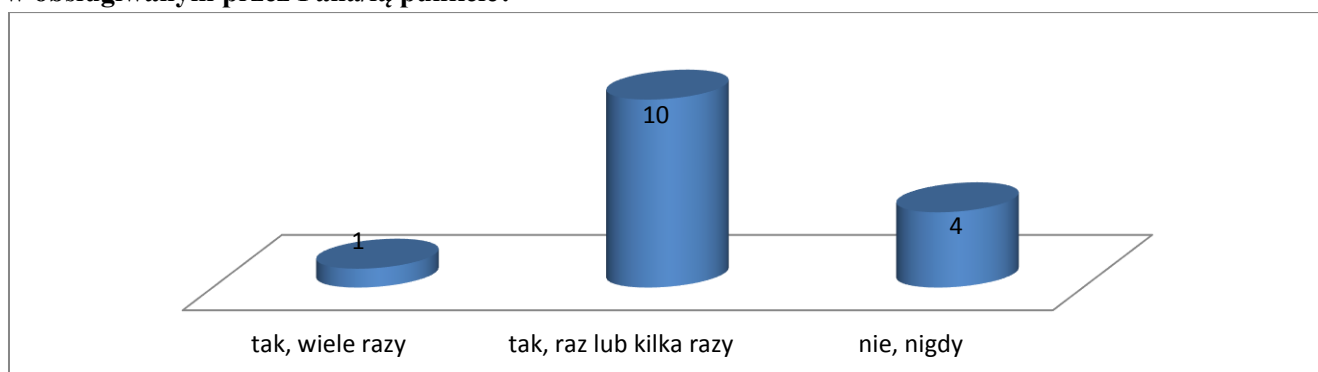
Wyk.170. Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym w Pana/i gminie?

Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

Co więcej, jedynie czterem ankietowanym nie zdarzyła się nigdy sytuacja, aby osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkoholu w obsługiwanym przez nich punkcie. Dziesięciu badanych taka sytuacja przytrafiła się raz lub kilka razy, zaś jednej osobie zdarzało się to wiele razy.

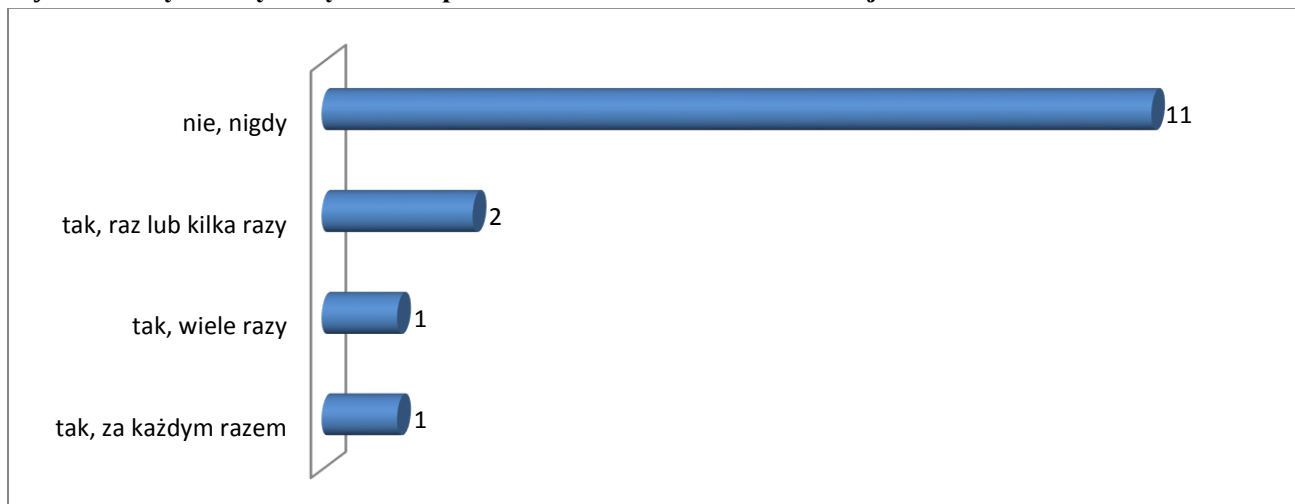
Wyk.171. Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej?

Warto zwrócić uwagę również na fakt, iż dwóch sprzedawców przyznało, że raz lub kilka razy zdarzyło im się sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej, jednemu sprzedawcy przytrafiło się to wiele razy, zaś kolejna osoba przyznała, iż sprzedaje alkohol osobom nietrzeźwym za każdym razem, gdy te próbują go kupić.

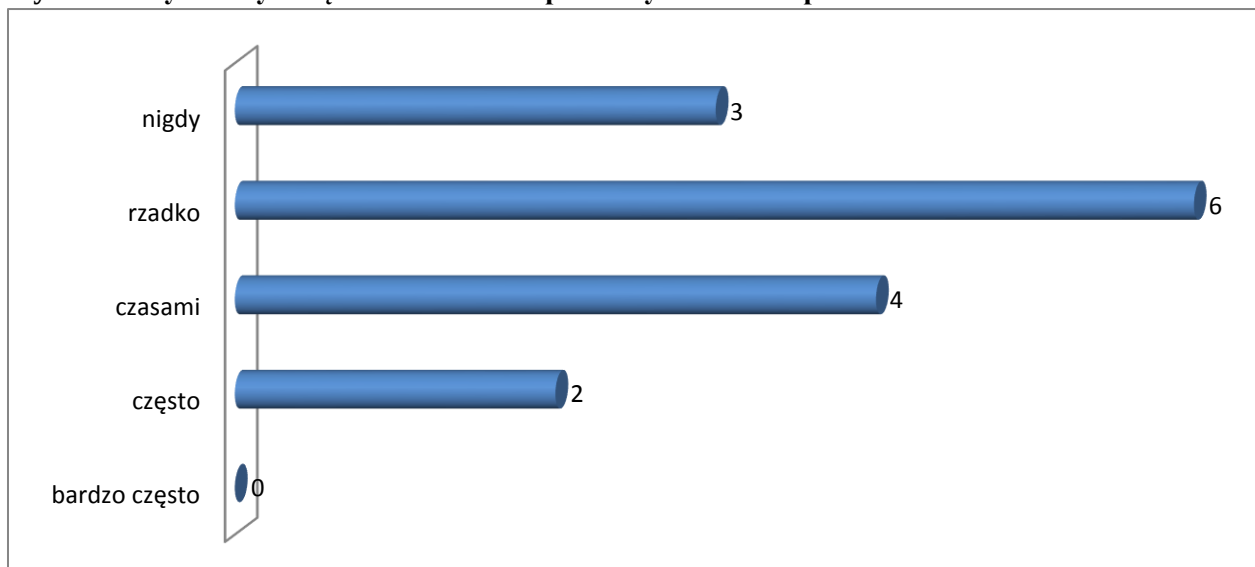
Wyk.172. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej?

Czy zdarzyło się Pan/i odmówić sprzedaży alkoholu z powodu nietrzeźwości klienta?

Trzech sprzedawców nigdy nie znalazło się w sytuacji, która nakazałaby im odmówienie sprzedaży alkoholu. Taka sytuacja rzadko zdarza się natomiast sześciu osobom, czasami przytrafia się to czterem sprzedawcom, zaś często takie sytuacje zdarzają się dwóm ankietowanym.

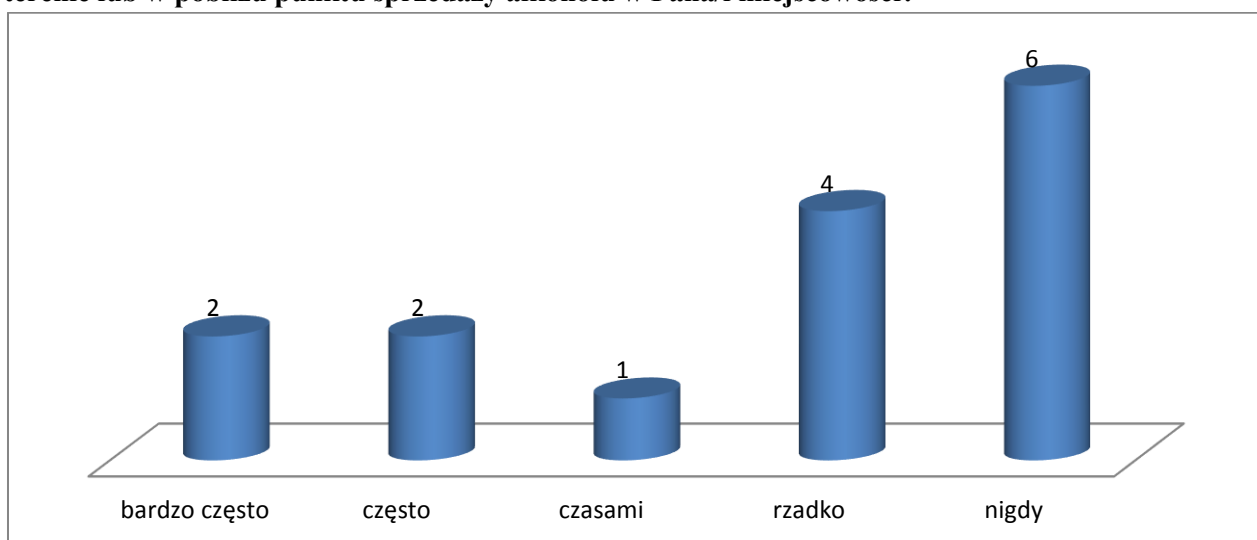
Wyk.173. Czy zdarzyło się Pan/i odmówić sprzedaży alkoholu z powodu nietrzeźwości klienta?

Proszę ocenić jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i miejscowości?

Sześciu sprzedawców przyznało, że nigdy nie zdarza im się sytuacja, iż klienci spożywają alkohol w pobliżu ich punktu sprzedaży. Sytuacja ta rzadko zdarza się czterem sprzedawcom, czasami jednej osobie, a często i bardzo często dwóm sprzedawcom.

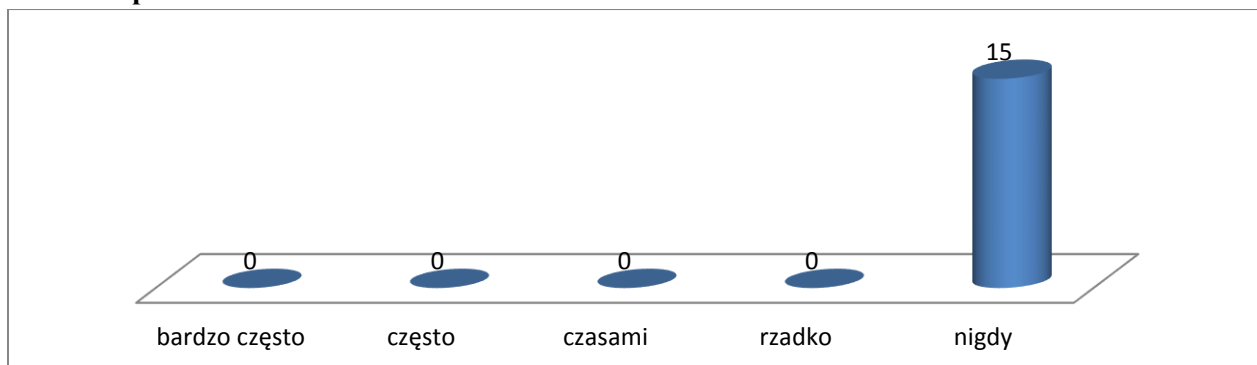
Wyk.174. Proszę ocenić jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i miejscowości?

Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobom nieletnim, w sytuacji, gdy osoba ta chciała kupić alkohol dla rodziców?

Żaden ze sprzedawców nigdy nie sprzedał alkoholu osobie nieletniej w sytuacji, gdy ta chciała kupić go dla rodziców.

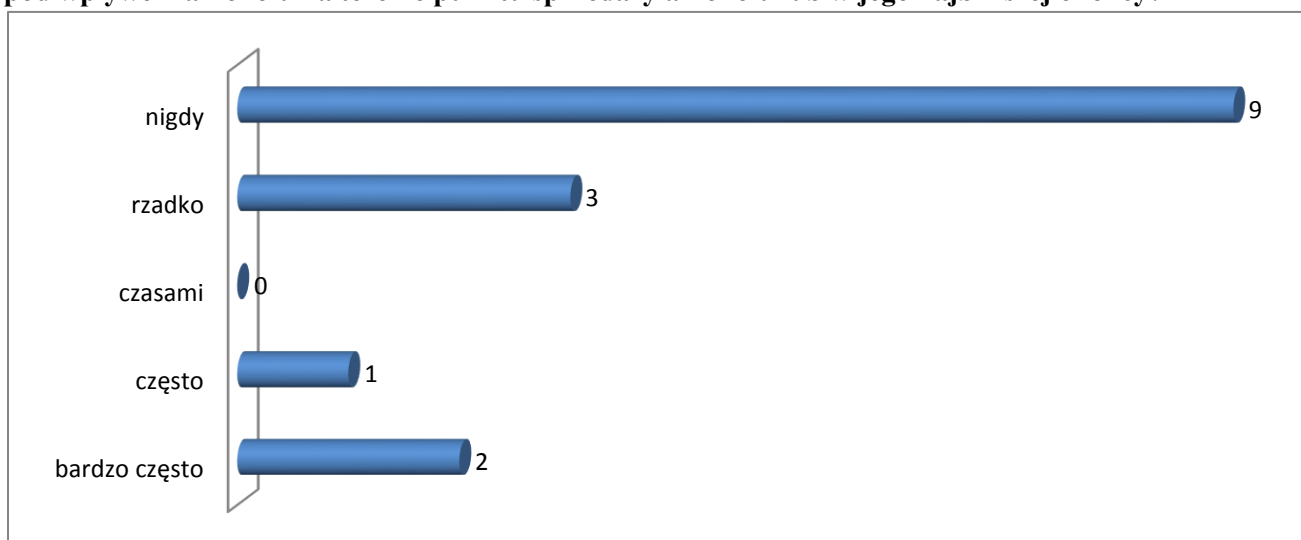
Wyk.175. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobom nieletnim, w sytuacji, gdy osoba ta chciała kupić alkohol dla rodziców?

Jak często zdarza się Panu/i wezwać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy?

Większość respondentów nigdy nie wzywała policji z powodu zakłócania porządku przez osobę będącą pod wpływem alkoholu (9 osób). Jednak rzadko takie sytuacje zdarzały się trzem ankietowanym, często jednej osobie oraz bardzo często dwóm sprzedawcom.

Wyk.176. Jak często zdarza się Panu/i wezwać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy?

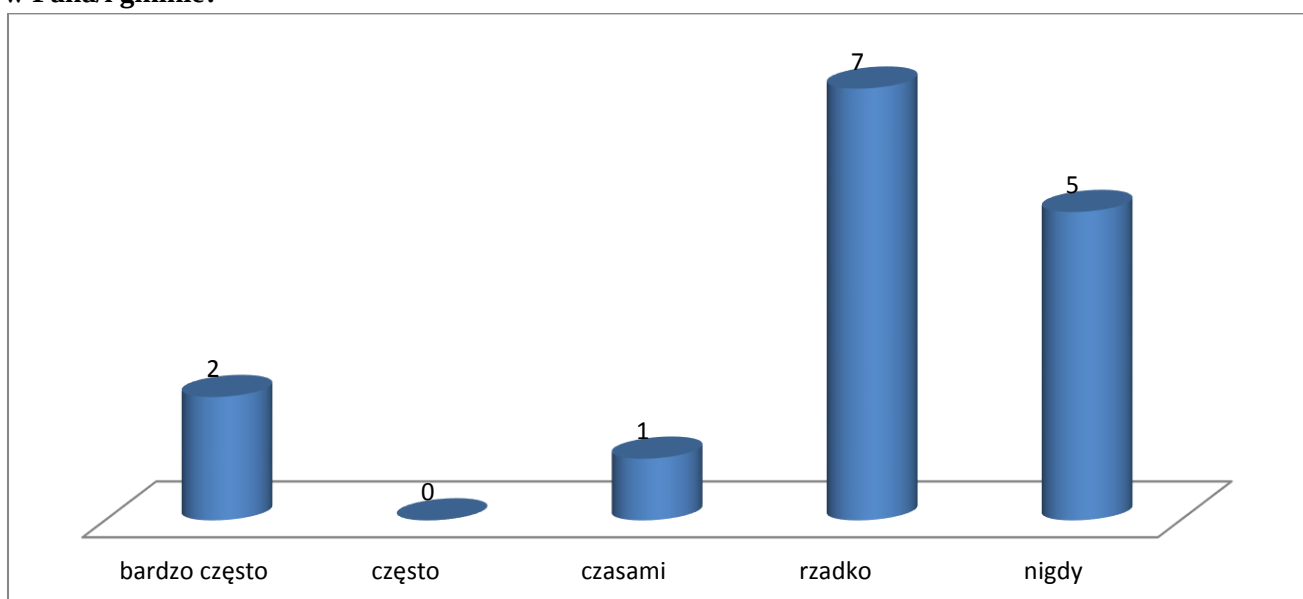

Proszę ocenić jak często zdarza się, że osobom niepełnoletnim sprzedawane są papierosy w Pana/i gminie?

Podobnie jak w przypadku sprzedaży alkoholu, sprzedaż wyrobów tytoniowych osobom nieletnim jest niezgodna z prawem. W związku z tym sprzedawców zapytano, czy ich zdaniem w gminie zdarza się, aby osoby nieletnie mogły kupić papierosy. Zdaniem siedmiu sprzedawców takie sytuacje zdarzają się rzadko, jedna osoba wskazała odpowiedź „czasami”, zaś dwóch sprzedawców sądzi, iż takie sytuacje zdarzają się bardzo często.

5 sprzedawców przyznało, iż w gminie Łobez nigdy nie dochodzi do sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom nieletnim.

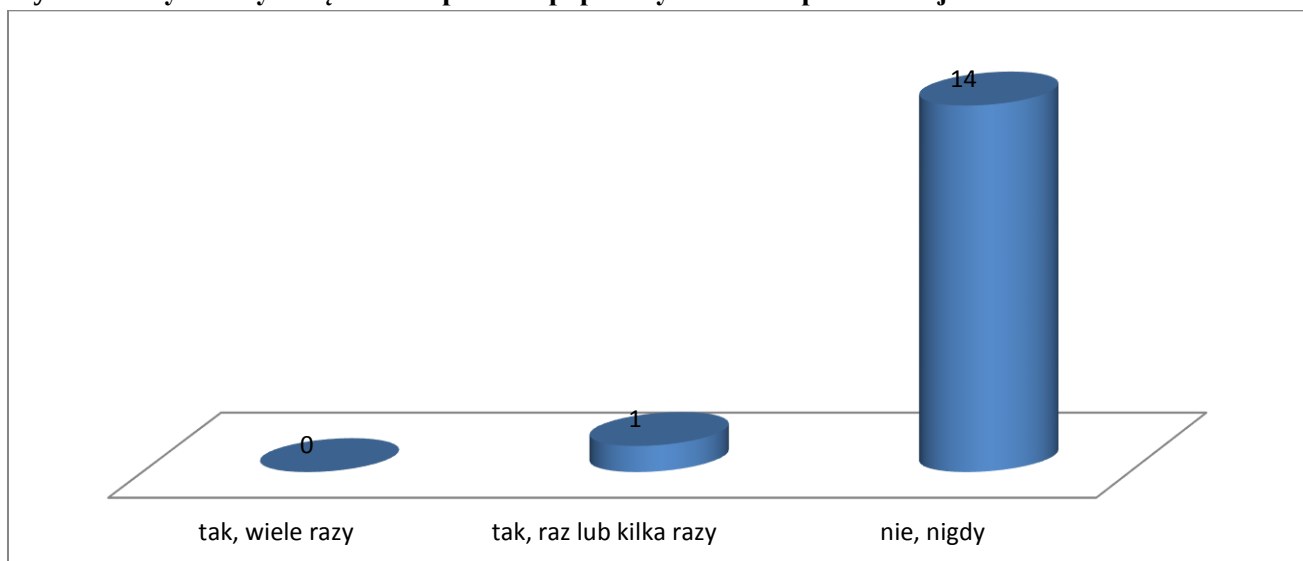
Wyk.177. Proszę ocenić jak często zdarza się, że osobom niepełnoletnim sprzedawane są papierosy w Pana/i gminie?

Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać papierosy osobie niepełnoletniej?

Dodatkowo, jeden sprzedawca przyznał, iż raz lub kilka razy sprzedał papierosy osobie niepełnoletniej.

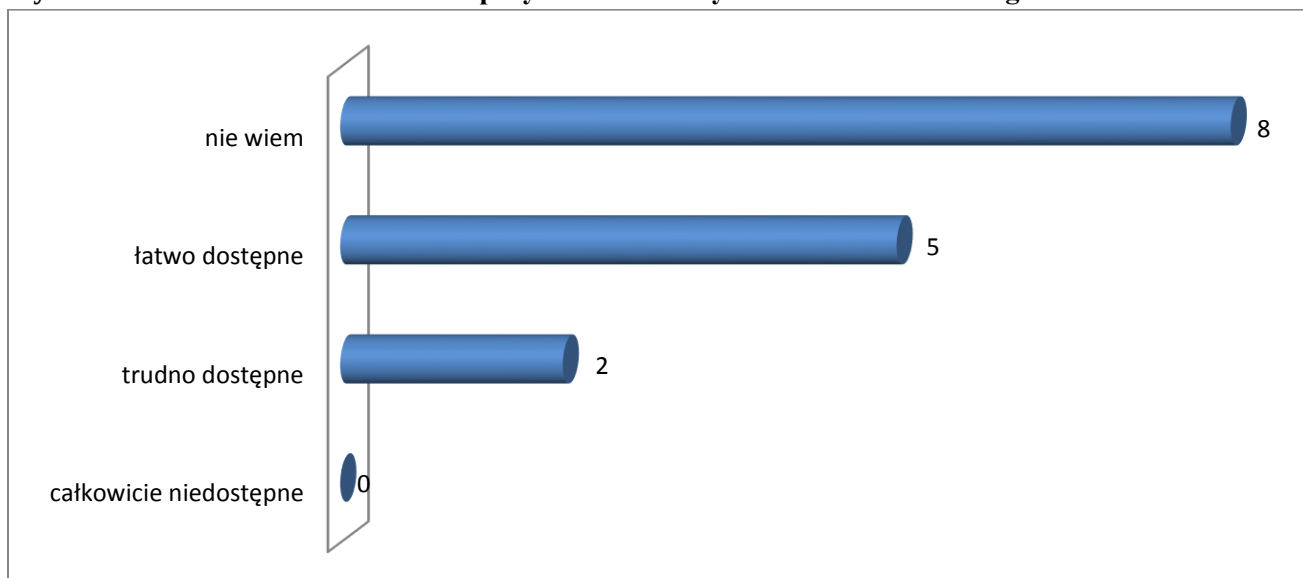
Wyk.178. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać papierosy osobie niepełnoletniej?

Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania narkotyków na terenie Pana/i gminy?

Większość sprzedawców nie potrafiła ocenić możliwości pozyskania narkotyków na terenie gminy Łobez (8 osób). Zdaniem dwóch sprzedawców, narkotyki są trudno dostępne w gminie. Z tą opinią nie zgodziło się 5 osób – uważają oni, iż narkotyki są łatwo dostępne w gminie.

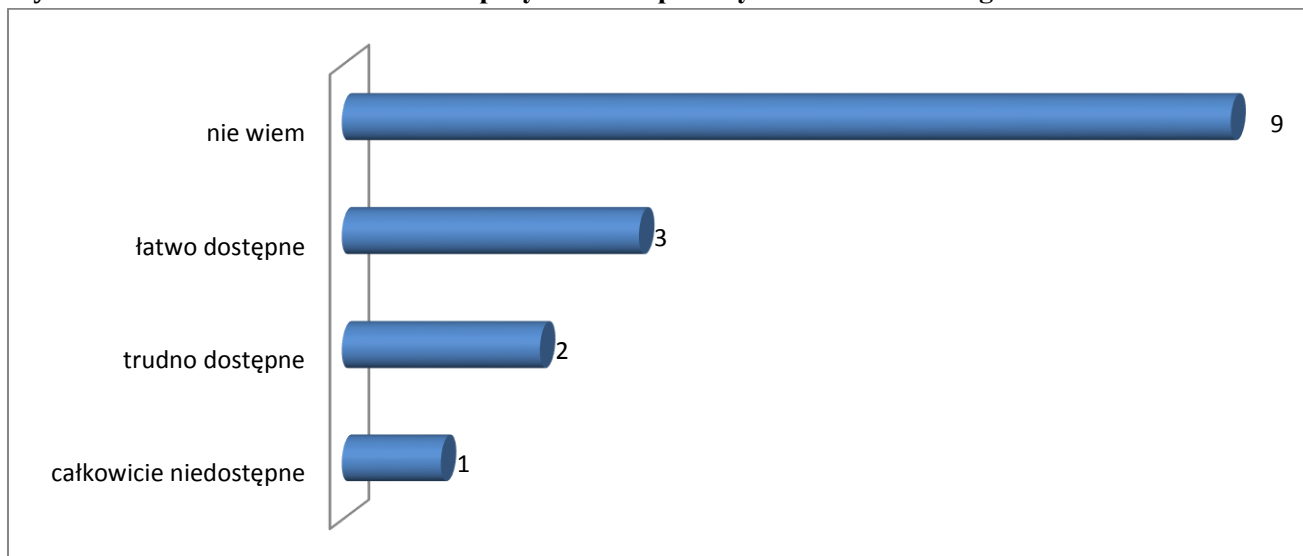
Wyk.179. Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania narkotyków na terenie Pana/i gminie?

Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania dopalaczy na terenie Pana/i gminie?

Podobnie jak w przypadku dostępności narkotyków, w przypadku dopalaczy, większość respondentów nie potrafiła ocenić możliwości kupna tych substancji w gminie (9 osób). Zaś dla jednej osoby substancje te są całkowicie niedostępne, dla dwóch osób są one trudno dostępne, zaś dla trzech sprzedawców dopalacze są łatwo dostępne w gminie Łobez.

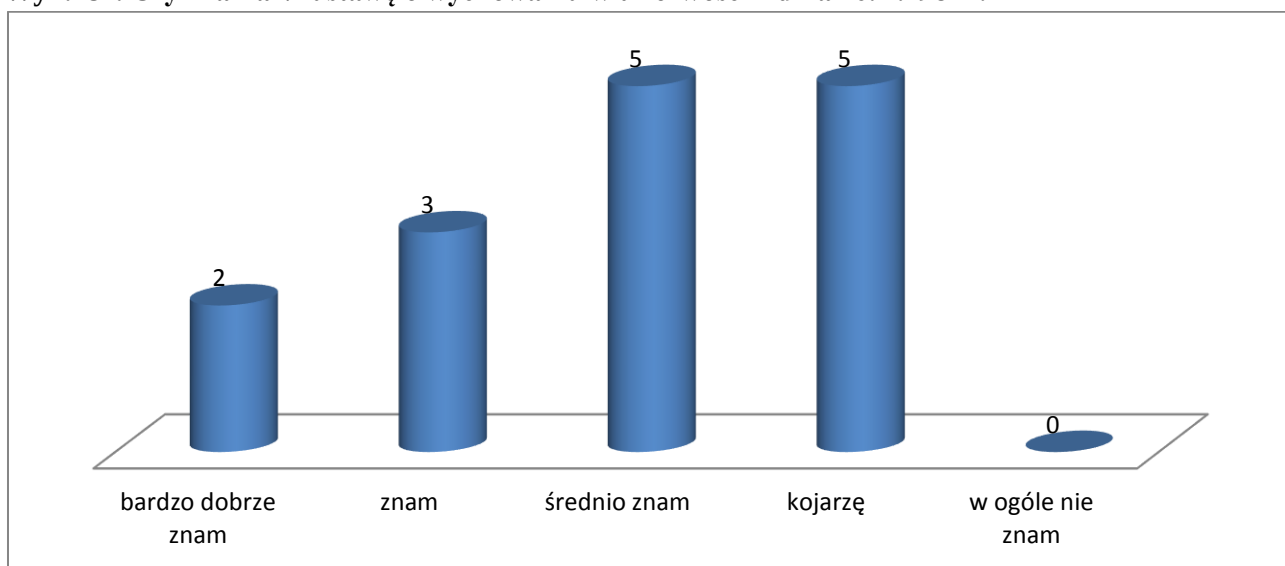
Wyk.180. Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania dopalaczy na terenie Pana/i gminie?

Czy zna Pan/i ustawę o wychowaniu w trzeźwości z dnia 26.X.1982r?

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi to podstawowy dokument, który powinien znać każdy sprzedawca. To w nim zawarte są wszystkie zasady bezpiecznej sprzedaży alkoholu oraz wszelkie prawa i obowiązki sprzedawcy. Niestety jedynie dwóch sprzedawców bardzo dobrze zna treść ustawy. Natomiast trzy osoby przyznały, iż jedynie ją znają, pięć osób zna ją średnio, a kolejne pięć jedynie kojarzy ten dokument. Należy pamiętać, że każda osoba przed rozpoczęciem pracy jako sprzedawca napojów alkoholowych, powinna zapoznać się z treścią ustawy, aby dobrze wykonywać swoje obowiązki.

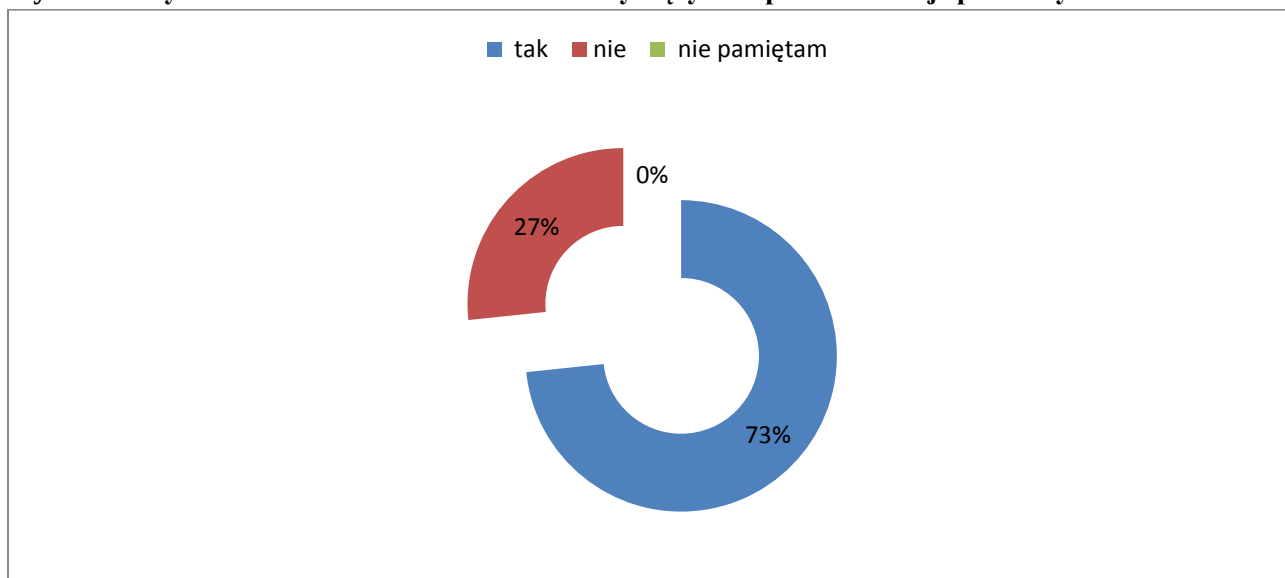
Wyk.181. Czy zna Pan/i ustawę o wychowaniu w trzeźwości z dnia 26.X.1982r?

Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

73% sprzedawców brało udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

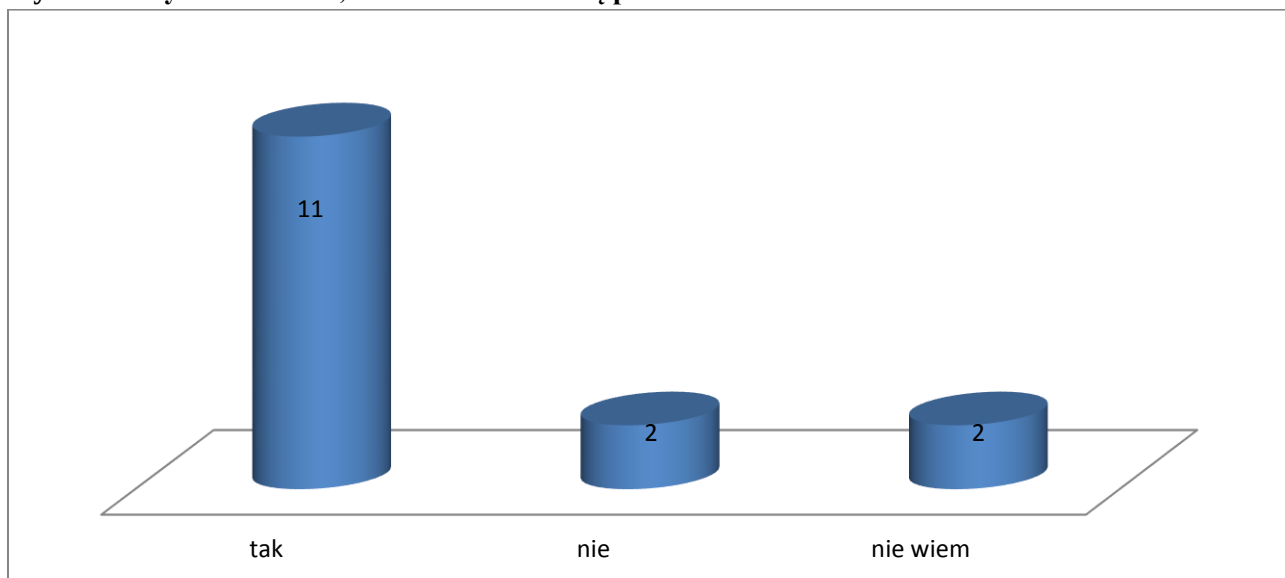
Wyk.182. Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

Czy uważa Pan/i, że takie szkolenia są potrzebne?

Większość ankietowanych uważa, że takie szkolenia są potrzebne (11 osób). Z tą opinią nie zgodziło się dwóch sprzedawców, a kolejne dwie osoby nie potrafiły udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk.183. Czy uważa Pan/i, że takie szkolenia są potrzebne?

Czy utrata zezwolenia na sprzedaż alkoholu za sprzedaż alkoholu nieletnim jest:

Dla większości ankietowanych (6 osób) utrata zezwolenia na sprzedaż alkoholu za sprzedaż tych produktów osobom nieletnim jest zbyt surową karą. Pięciu sprzedawców przyznało, iż jest to kara uzasadniona, a dla 4 osób jest to nieporozumienie.

Wyk.184.Czy utrata zezwolenia na sprzedaż alkoholu za sprzedaż alkoholu nieletnim jest:

6. PORÓWNANIE WYNIKÓW BADAŃ Z ROKU 2016 DO WYNIKÓW W ROKU 2017

Celem sprawdzenia jak zmieniła się sytuacja społeczna w gminie Łobez, w niniejszym rozdziale przedstawiono analizę porównawczą wyników dwóch diagnoz – z roku 2016 oraz z roku 2017, realizowanych na terenie gminy.

6.1.1. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

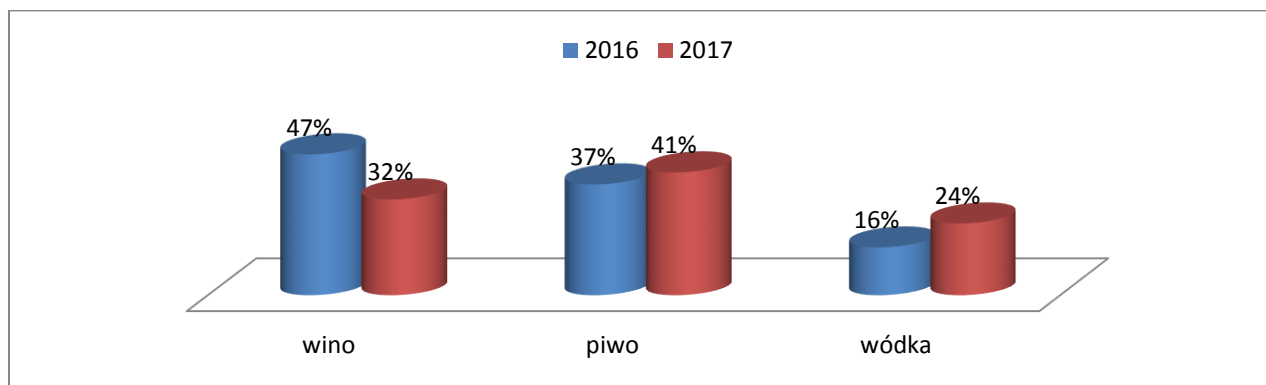
Popularność napojów alkoholowych w roku 2016 i 2017

Na początek analizie poddano problem alkoholowy. Celem oszacowania skali problemu w gminie, mieszkańców zapytano kiedy ostatni raz spożywali alkohol. 23% respondentów zadeklarowało, iż piło alkohol w ciągu tygodnia poprzedzającego badanie. Kolejne 23% osób spożywało alkohol w ostatnim miesiącu. Natomiast 30% mieszkańców nigdy nie spożywało alkoholu, zaś 11% osób nie pamiętało, kiedy ostatni raz sięgali po alkohol.

W roku 2017 ankietowanych zapytano „Jak często sięgają po alkohol”. Z analiz wynika, iż kilka razy w roku po alkohol sięga 31% mieszkańców, 25% pije kilka razy w miesiącu, 14% kilka razy w tygodniu, zaś codziennie po alkohol sięga 1% mieszkańców. Porównując dane z roku 2016 i 2017 można dostrzec, iż **nieznacznie spadła (różnica 1 punktu procentowego) liczba mieszkańców, którzy nie piją w ogóle alkoholu.**

Jeżeli chodzi o **popularność napojów alkoholowych** to można zauważyć, iż w roku 2017 nastąpił wzrost popularności wódki (w roku 2016 wódkę najczęściej spożywało 16% mieszkańców, a w roku 2017 wskaźnik ten wynosił 24%). Nastąpił natomiast spadek popularności wina (z 37% w roku 2016 do 32% w roku 2017) oraz piwa (z 47% w roku 2016 do 41% w roku 2017).

Wyk.185. Popularność napojów alkoholowych w roku 2016 i 2017

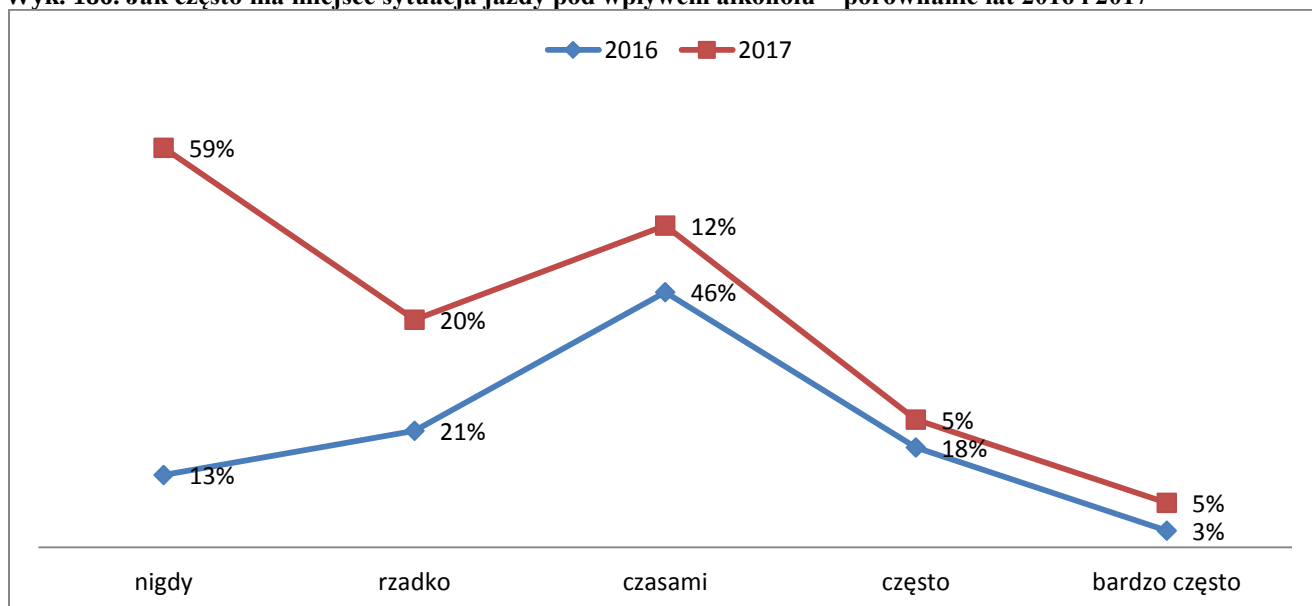

Jak często ma miejsce sytuacja jazdy pod wpływem alkoholu – porównanie lat 2016 i 2017

Bardzo dobrą informacją jest fakt, iż w roku 2017 **wzrosła liczba osób, które uważają, że w gminie Łobez nie dochodzi do sytuacji prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu** (z 13% w roku 2016 do 59% w roku 2017). Zmalała natomiast liczba osób, które widują takie sytuacje rzadko (z 21% w roku 2016 do 20% w roku 2017), czasami (z 46% w roku 2016 do 12% w roku 2017) oraz często (z 18% w roku 2016 do 5% w roku 2017). Wzrosła niestety liczba osób, które takie sytuacje widują bardzo często (z 3% w roku 2016 do 5% w roku 2017).

Dane te pokazują, iż należy zwrócić uwagę na ten problem i wprowadzić dodatkowe działania, mające na celu zmniejszenie skali zjawiska.

Wyk. 186. Jak często ma miejsce sytuacja jazdy pod wpływem alkoholu – porównanie lat 2016 i 2017

Podsumowując, analiza porównawcza problemu alkoholowego wśród dorosłych mieszkańców gminy Łobez, pokazała

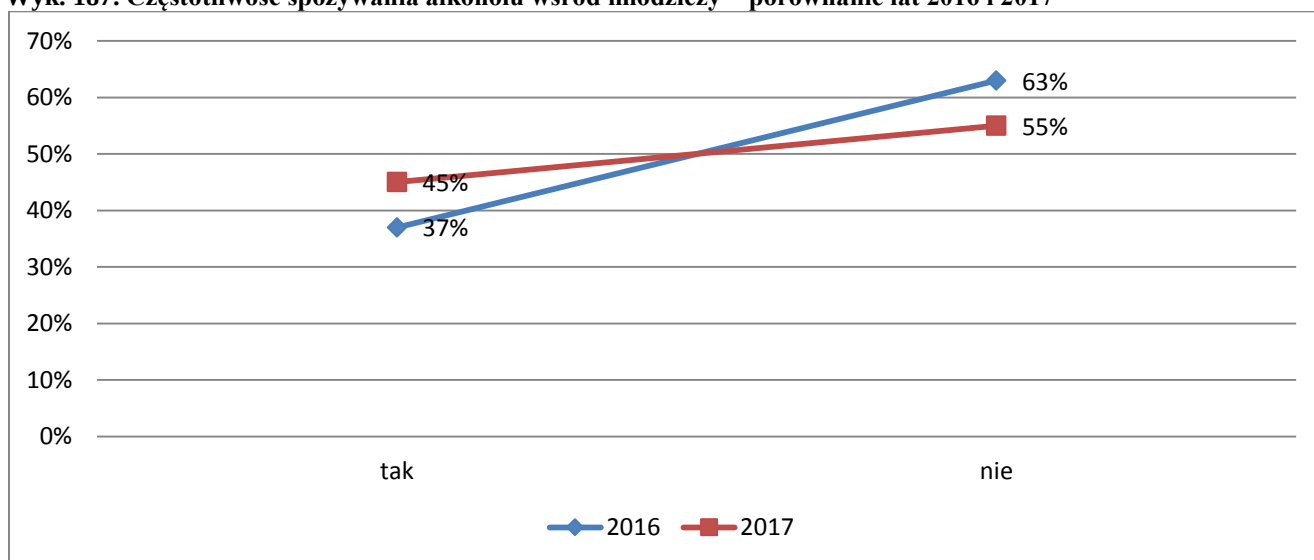

6.1.2.Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Częstotliwość spożywania alkoholu wśród młodzieży – porównanie lat 2016 i 2017

Analizując problem nadużywania alkoholu wśród dzieci i młodzieży można zauważyć **wzrost liczby uczniów spożywających alkohol**. W roku 2016 63% gimnazjalistów przyznało, iż nigdy nie spożywali alkoholu, zaś w roku 2017 wskaźnik ten wynosił już tylko 55%. W poprzedniej diagnozie nie określano skali problemu alkoholowego wśród uczniów szkoły podstawowej.

Wyk. 187. Częstotliwość spożywania alkoholu wśród młodzieży – porównanie lat 2016 i 2017

Analizując sposoby pozyskania alkoholu przez nieletnich, można zauważyć, iż w roku 2017 wzrósł odsetek uczniów, którzy uważają, że ich rówieśnicy zdobywają alkohol dzięki starszym kolegom (wzrost o 17 punktów procentowych w porównaniu do roku 2016) oraz **wzrósł odsetek uczniów, którzy sądzą, iż osoby nieletnie podkradają alkohol rodzicom** (różnica 6 punktów procentowych w porównaniu do roku 2016). Bez zmian pozostał odsetek uczniów, którzy sądzą, że ich rówieśnicy sami sobie kupują alkohol (18%) oraz, tych którzy twierdzą, że ich rówieśnicy proszą obcych ludzi pod sklepem o zakup alkoholu (28%).

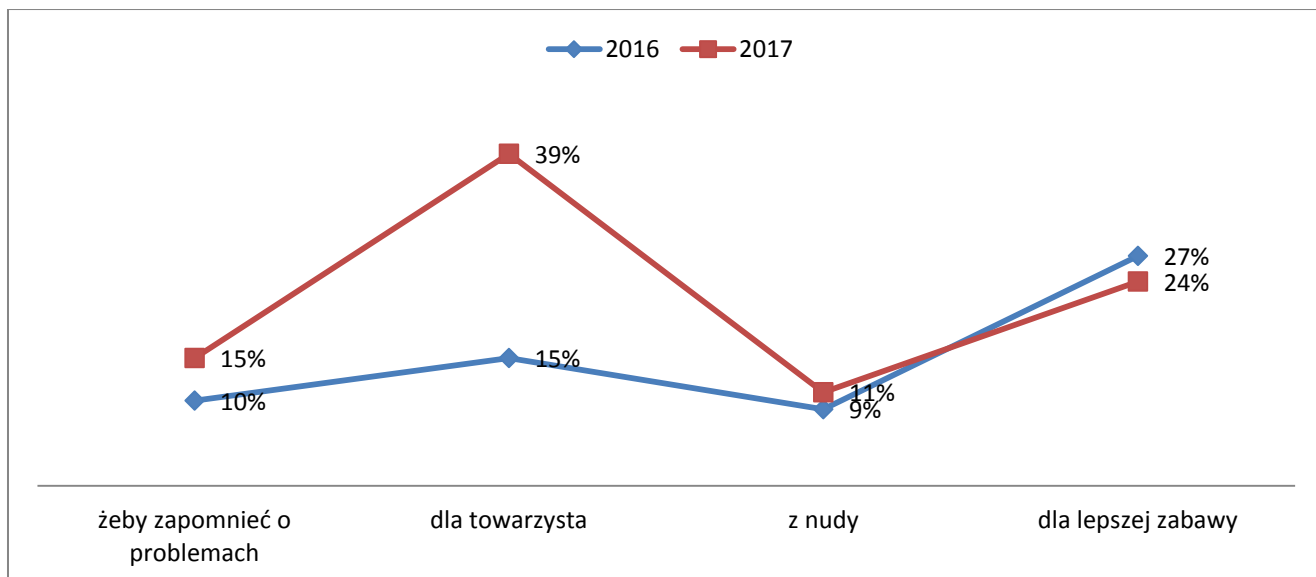
Powody sięgania po alkohol – porównanie roku 2016 i 2017

Natomiast przyglądając się powodom sięgania po alkohol przez młodzież, można zauważyć, iż w roku 2017 uczniowie częściej sięgają po alkohol, aby zapomnieć o problemach (wzrost o 5% w stosunku do roku 2016), dla towarzystwa (wzrost o 24% w stosunku do roku 2016), z nudy (wzrost o 2 punkty procentowe). Rzadziej natomiast piją dla zabawy (spadek o 3 punkty procentowe).

Natomiast w przypadku młodszych uczniów zauważamy większą popularność nudy (z 5% w roku 2016 do 33% w roku 2017) oraz towarzystwa (z 16% w roku 2016 do 17% w roku 2017)

jako powodów sięgania po alkohol. Rzadziej natomiast wskazywano na chęć lepszej zabawy (w roku 2016 44%, zaś w roku 2017 17% uczniów wskazało ten powód).

Wyk.188. Powody sięgania po alkohol – porównanie roku 2016 i 2017

6.2.1. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Kolejnym problemem poruszonym w diagnozie był problem narkotykowy. W roku 2016 poruszano tę tematykę skupiając się głównie na wiedzy mieszkańców dotyczącej substancji psychoaktywnych, nie zaś na osobistych doświadczeniach. W związku z tym nie jest możliwe porównanie skali problemu narkotykowego na przestrzeni ostatniego roku. Niniejsze porównanie pokaże jak zmieniły się opinie mieszkańców względem tego problemu.

W roku 2016 aż 72% mieszkańców uważało, iż trudno jest uzyskać dostęp do narkotyków w gminie, zaś 28% osób nie zgadzało się z tą opinią. Natomiast w roku 2017 już tylko 10% ankietowanych przyznało, iż zdobycie narkotyków w gminie jest trudne, zaś z tą opinią nie zgodziło się 37% osób. Warto tutaj zwrócić uwagę na fakt, iż aż 53% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

W poprzedniej diagnozie 74% ankietowanych przyznało, iż nawet jednorazowy kontakt z narkotykami może prowadzić do uzależnień, zaś 28% osób nie zgodziło się z tą opinią. Obecnie 71% osób sądzi, iż okazjonalne zażywanie narkotyków może prowadzić do uzależnień, zaś 8% osób jest przeciwnego zdania. Tutaj co piąty ankietowany nie potrafił udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Analizując opinie na temat marihuany może zauważyć, iż obecnie 23% osób sądzi, iż powinno się zalegalizować tę substancję, 45% ankietowanych nie zgadza się z tą opinią, a 33% nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie. W roku 2016 co czwarty ankietowany uważał, że marihuana powinna być zalegalizowana, zaś 75% osób nie zgadzało się z tą opinią.

6.2.2. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Analizując problem narkomanii wśród dzieci i młodzieży można zauważyć **spadek liczby uczniów zażywających narkotyki** – w roku 2016 aż 10% uczniów miało kontakt z substancjami psychoaktywnymi, zaś w roku 2017 do zażywania narkotyków przyznało się 3% uczniów młodszych i 4% gimnazjalistów.

Dodatkowo, w roku 2017 spadł odsetek gimnazjalistów, którzy uważają, że pozyskanie narkotyków w gminie jest łatwe (z 32% w roku 2016 do 13% w roku 2017) oraz wzrósł odsetek uczniów sądzących, iż trudno pozyskać narkotyki w gminie (wzrost o 17 punktów procentowych).

Analizując powody sięgania po narkotyki przez młodzież, można dostrzec, iż obecnie częściej robią to z ciekawości (w 2016 roku 67% uczniów wskazała na ciekawość, w roku 2017 już 69% wybrało tę odpowiedź) oraz dla zaimponowania innym (w roku 2016 tę odpowiedź wskazało 57% uczniów, a w roku 2017 już 62%).

Analiza porównawcza problemu narkotykowego w gminie Łobez pozwoliła na wyciągnięcie dwóch głównych wniosków:

7. PORÓWNANIE WYNIKÓW BADAŃ REALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY ŁOBEZ DO WYNIKÓW BADAŃ REALIZOWANYCH W INNEJ GMINIE

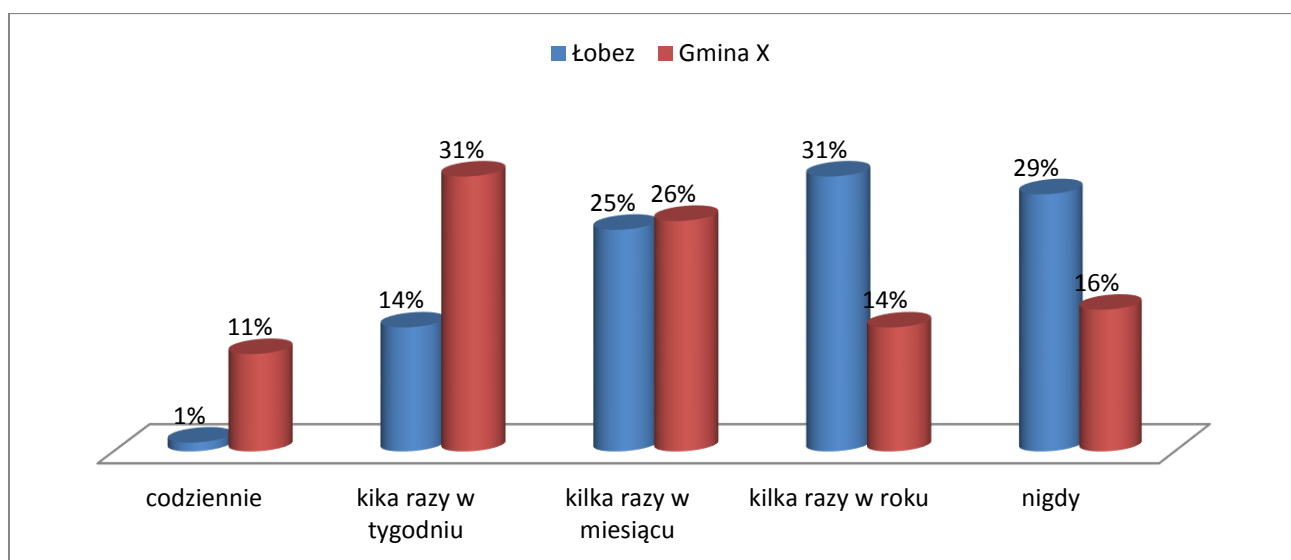
Wyniki badań realizowanych na terenie gminy Łobez porównano również z badaniami realizowanymi na terenie innej gminy, podobnej pod względem wielkości i demografii. Badania w obu gminach prowadzone były z wykorzystaniem tej samej metodologii, przy wykorzystaniu zbliżonego kwestionariusza.

7.1.1. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Częstotliwość spożywania alkoholu w roku?

Na początek analizie poddano problem alkoholowy wśród dorosłych mieszkańców. Porównując wyniki w gminie Łobez do wyników w gminie X można dostrzec, iż na terenie **gminy Łobez skala problemu alkoholowego wydaje się być mniejsza** – tutaj mniej osób codziennie, kilka razy w tygodniu oraz kilka razy w miesiącu sięga po alkohol, natomiast więcej osób przyznaje, iż pije tylko kilka razy w roku albo w ogóle.

Wyk. 189. Częstotliwość spożywania alkoholu w roku ?

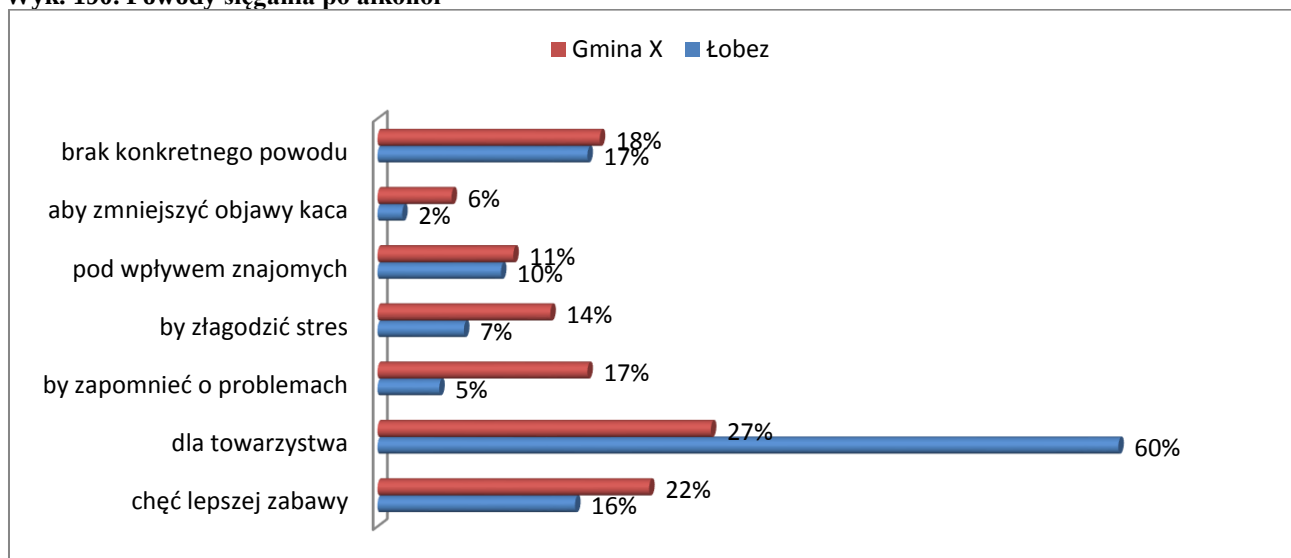

Jeżeli chodzi o **popularność napojów alkoholowych** to można zauważyć jednak, iż w gminie Łobez większą popularnością niż w gminie X cieszą się wszystkie alkohole – na piwo wskazało 41% (w gminie X wskaźnik ten wynosił 31%), wino wybrało 32% mieszkańców (w gminie X 24%), zaś po wódkę sięga najczęściej 24% osób (w gminie X wybiera ją 23% badanych).

Powody sięgania po alkohol

Analizując **powody sięgania po alkohol** można zauważyć, że mieszkańcy gminy Łobez najczęściej spożywają alkohol dla towarzystwa oraz bez konkretnego powodu. Natomiast mieszkańcy gminy X częściej wskazywali na towarzystwo, chęć lepszej zabawy oraz brak konkretnego powodu.

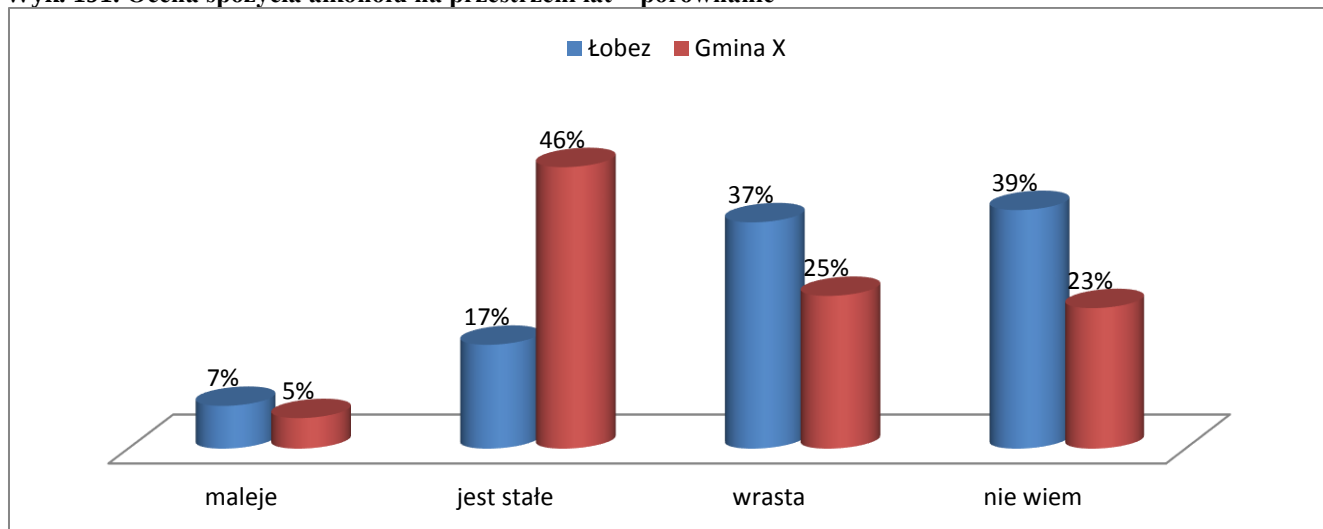
Wyk. 190. Powody sięgania po alkohol

Ocena spożycia alkoholu na przestrzeni lat – porównanie

Jeśli chodzi o ocenę skali spożycia alkoholu na przestrzeni ostatnich lat to mieszkańcy gminy X rzadziej przyznawali, iż obecnie pije się mniej niż kiedyś (różnica 2 punktów procentowych w porównaniu do gminy Łobez), rzadziej też przyznawali, iż skala tego problemu rośnie (różnica 12 punktów procentowych w porównaniu do gminy Łobez). Częściej natomiast przyznawali, iż skala tego problemu jest na stałym poziomie.

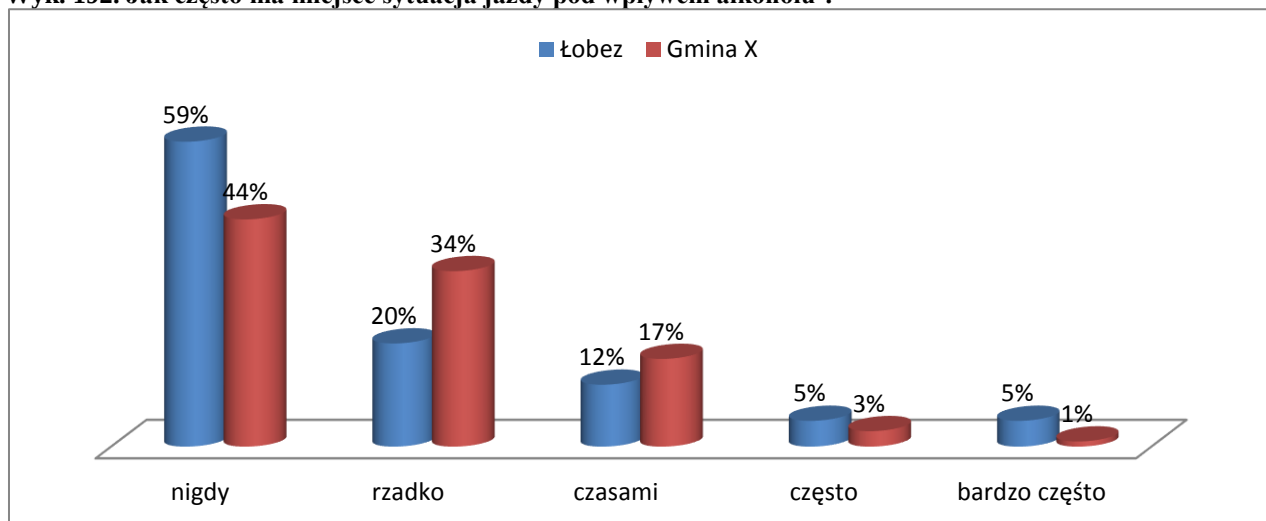
Wyk. 191. Ocena spożycia alkoholu na przestrzeni lat – porównanie

Jak często ma miejsce sytuacja jazdy pod wpływem alkoholu ?

Na koniec analizie poddano **problem pijanych kierowców**. Na podstawie zebranego materiału badawczego można dostrzec, iż w gminie X przybiera on większą skalę niż w gminie Łobez. Jednak mieszkańcy gminy Łobez częściej niż mieszkańcy gminy X przyznawali, iż na ich terenie często oraz bardzo często zdarzają się sytuacje prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu.

Wyk. 192. Jak często ma miejsce sytuacja jazdy pod wpływem alkoholu ?

Podsumowując, analiza porównawcza problemu alkoholowego wśród mieszkańców gminy Łobez oraz gminy X, pokazała, iż:

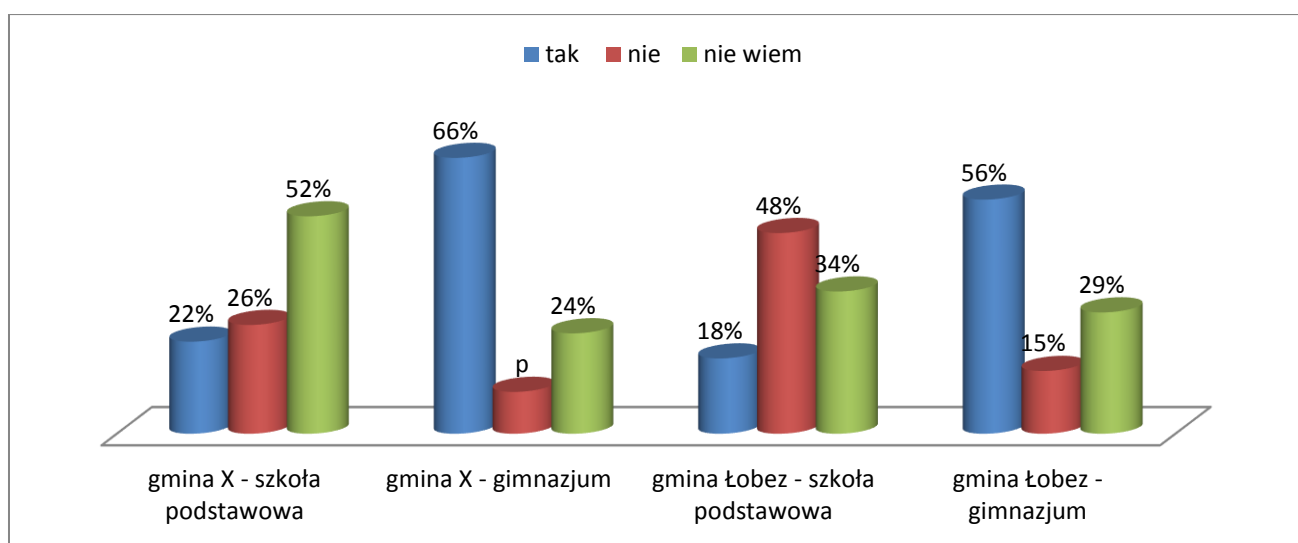

7.1.2. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Czy osoby w Twoim wieku piją alkohol?

Analizując problem nadużywania alkoholu wśród dzieci i młodzieży można zauważyć, iż zdaniem 18% uczniów szkoły podstawowej, ich rówieśnicy piją alkohol, zaś w gminie X 22% uczniów podstawówki wyraziło taką opinię. W przypadku gimnazjalistów w gminie Łobez 56% z nich uważa, że osoby w ich wieku piją alkohol, zaś w przypadku gimnazjalistów z gminy X taką opinię wyraziło 66% osób. **Pokazuje to, iż uczniowie z gminy Łobez rzadziej uważają, że ich rówieśnicy piją alkohol.**

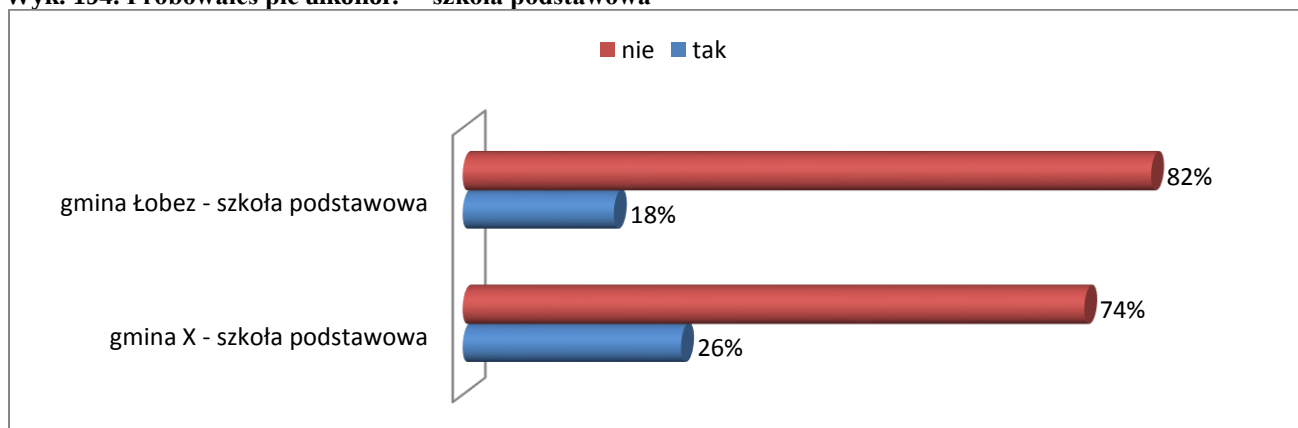
Wyk.193. Czy osoby w Twoim wieku piją alkohol?

Próbowaleś pić alkohol? - szkoła podstawowa

Uczniowie szkoły podstawowej z gminy Łobez również rzadziej niż uczniowie szkoły podstawowej z gminy X mieli już kontakt z alkoholem (różnica 8 punktów procentowych).

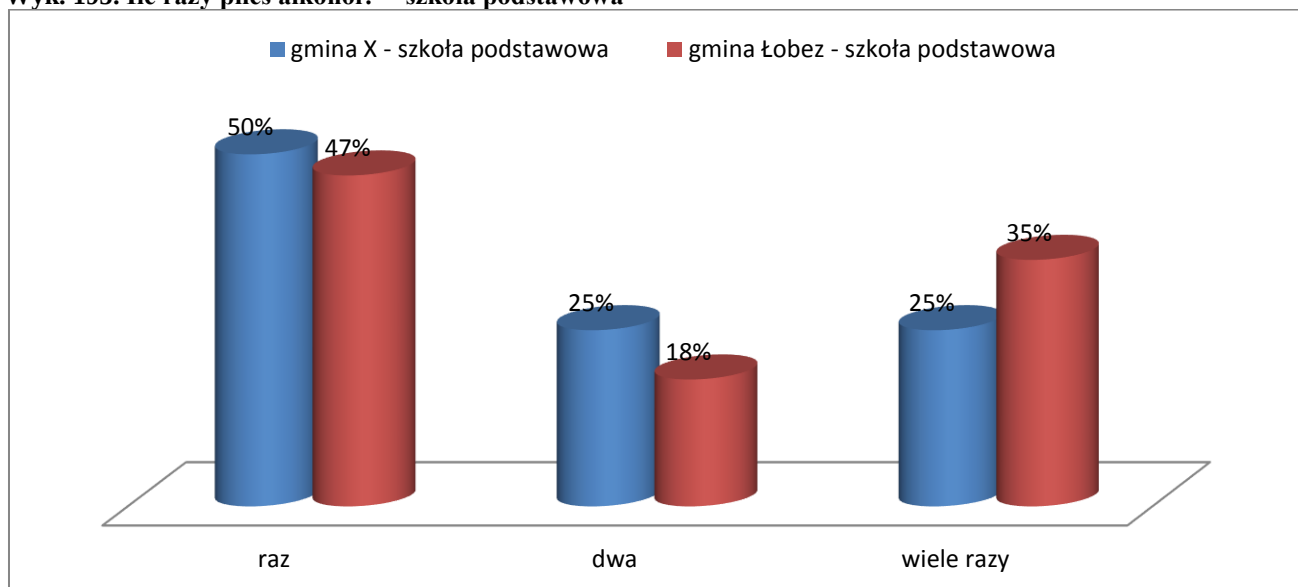
Wyk. 194. Próbowaleś pić alkohol? - szkoła podstawowa

Ile razy piłeś alkohol? - szkoła podstawowa

Jednak częściej niż uczniowie z gminy X wiele razy sięgali po alkohol (różnica wynosi tutaj 10 punktów procentowych). Natomiast rzadziej pili alkohol dwa razy (różnica 13 punktów procentowych) oraz raz (różnica 3 punkty procentowych).

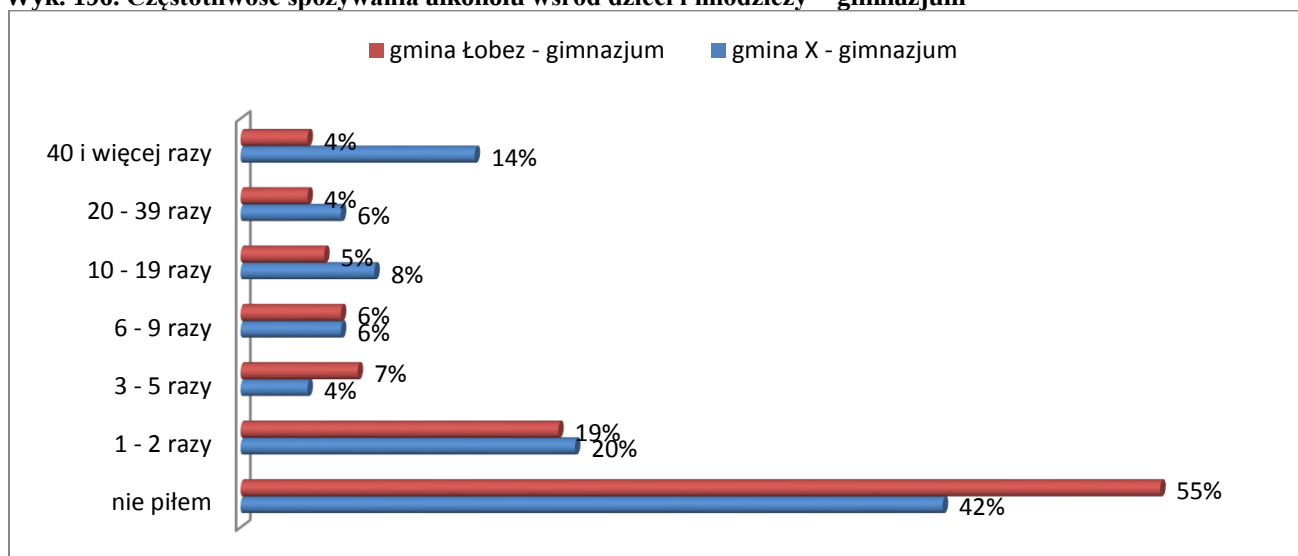
Wyk. 195. Ile razy piłeś alkohol? - szkoła podstawowa

Częstotliwość spożywania alkoholu wśród dzieci i młodzieży - gimnazjum

Natomiast wśród uczniów łobeskiego gimnazjum możemy dostrzec, że Ci uczniowie rzadziej niż rówieśnicy z gminy X sięgają po alkohol. 55% gimnazjalistów z Łobza nie spożywało alkoholu, zaś w gminie X 42% uczniów nie spożywało alkoholu. W gminie Łobez zauważamy również mniejszy odsetek uczniów, którzy 40 i więcej razy sięgali po alkohol.

Wyk. 196. Częstotliwość spożywania alkoholu wśród dzieci i młodzieży - gimnazjum

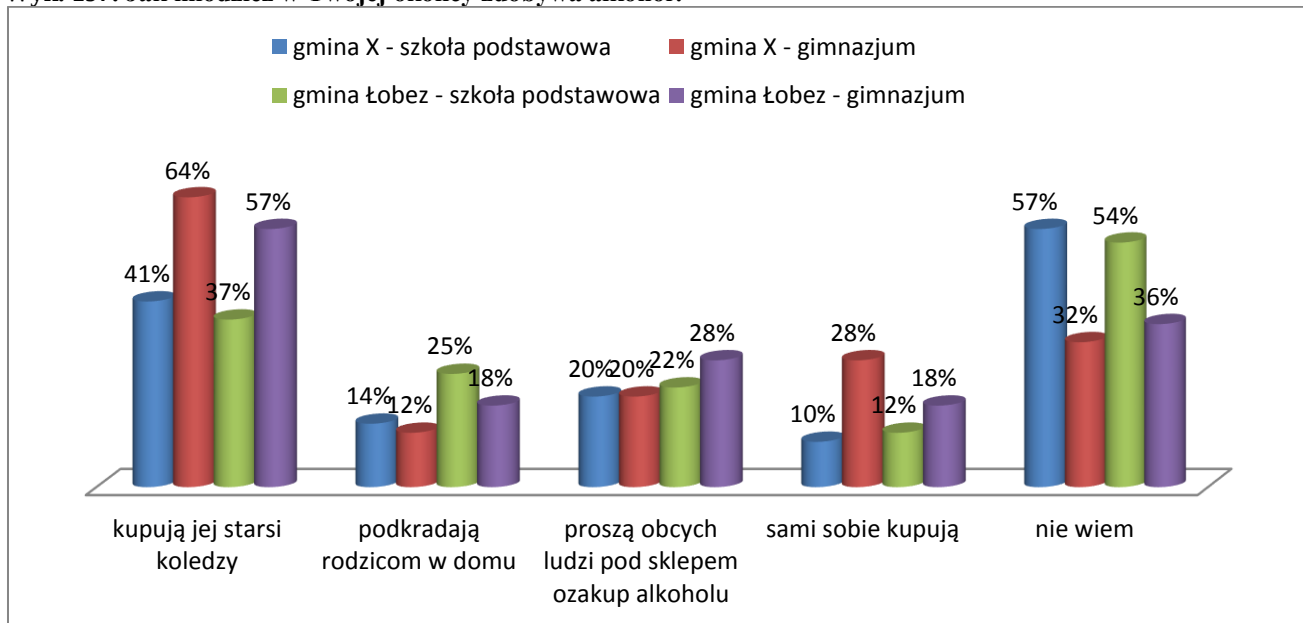

Najpopularniejszym napojem alkoholowym wśród uczniów obu gmin jest: piwo, wódka oraz wino. Rzadziej uczniowie sięgają po szampana oraz nalewki i likiery.

Jak młodzież w Twojej okolicy zdobywa alkohol?

Analizując sposoby pozyskania alkoholu przez nieletnich, można zauważyć, iż uczniowie z gminy Łobez **częściej** niż uczniowie z gminy X wskazywali, iż alkohol ich rówieśnikom **kupują starsi koledzy oraz, iż kupują go sobie samodzielnie**. Rzadziej niż uczniowie z gminy X wskazywali natomiast na podkradanie rodzicom z domu.

Wyk. 197. Jak młodzież w Twojej okolicy zdobywa alkohol?

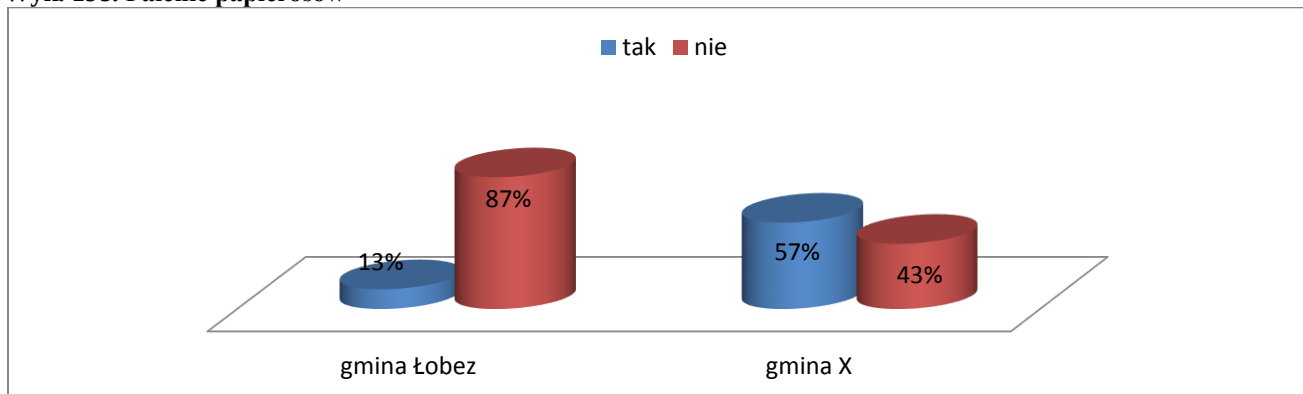

7.2.1. Problem nikotynowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Palenie papierosów

Kolejnym porównywanym problemem był nikotynizm wśród dorosłych mieszkańców gmin. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż **popularność palenia papierosów jest zdecydowanie większa wśród mieszkańców gminy X** – tutaj 57% osób przyznało się do palenia papierosów, zaś w gminie Łobez papierosy pali 13% ankietowanych.

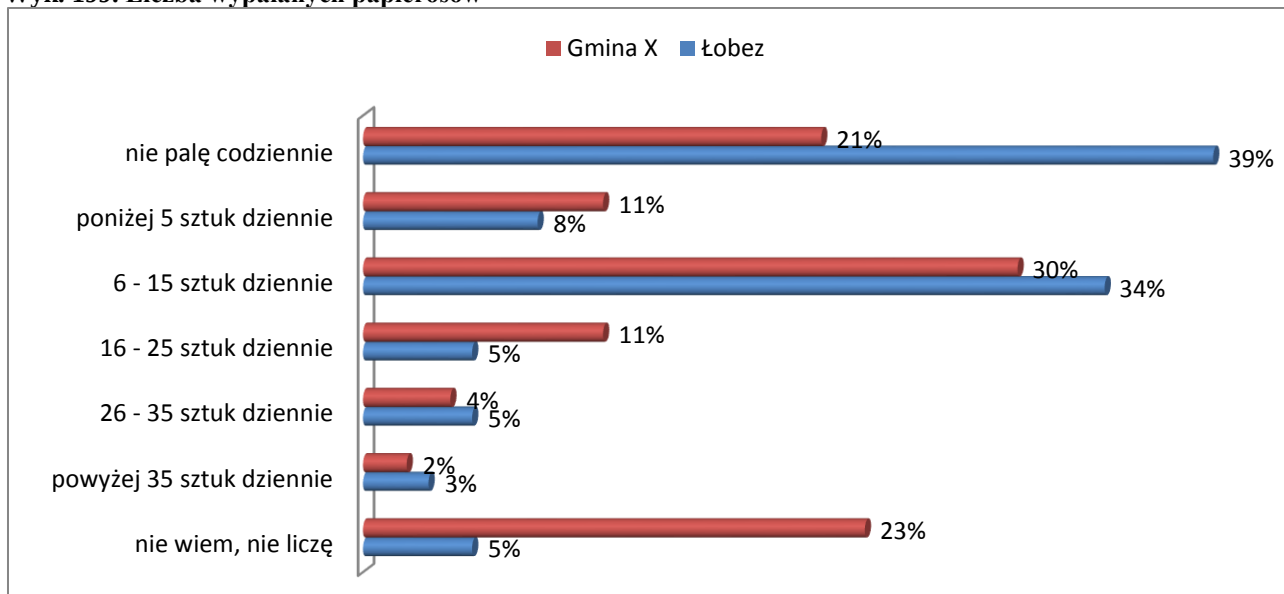
Wyk. 198. Palenie papierosów

Liczba wypalanych papierosów

Jednak to **mieszkańcy gminy Łobez wypalają dziennie większą ilość papierosów**: powyżej 35 sztuk dziennie pali 3% mieszkańców gminy Łobez oraz 2% mieszkańców gminy X, 26 – 35 sztuk dziennie 5% mieszkańców gminy Łobez i 4% mieszkańców gminy X. Natomiast mieszkańcy gminy X częściej wskazywali na wypalanie mniejszych ilości papierosów dziennie.

Wyk. 199. Liczba wypalanych papierosów

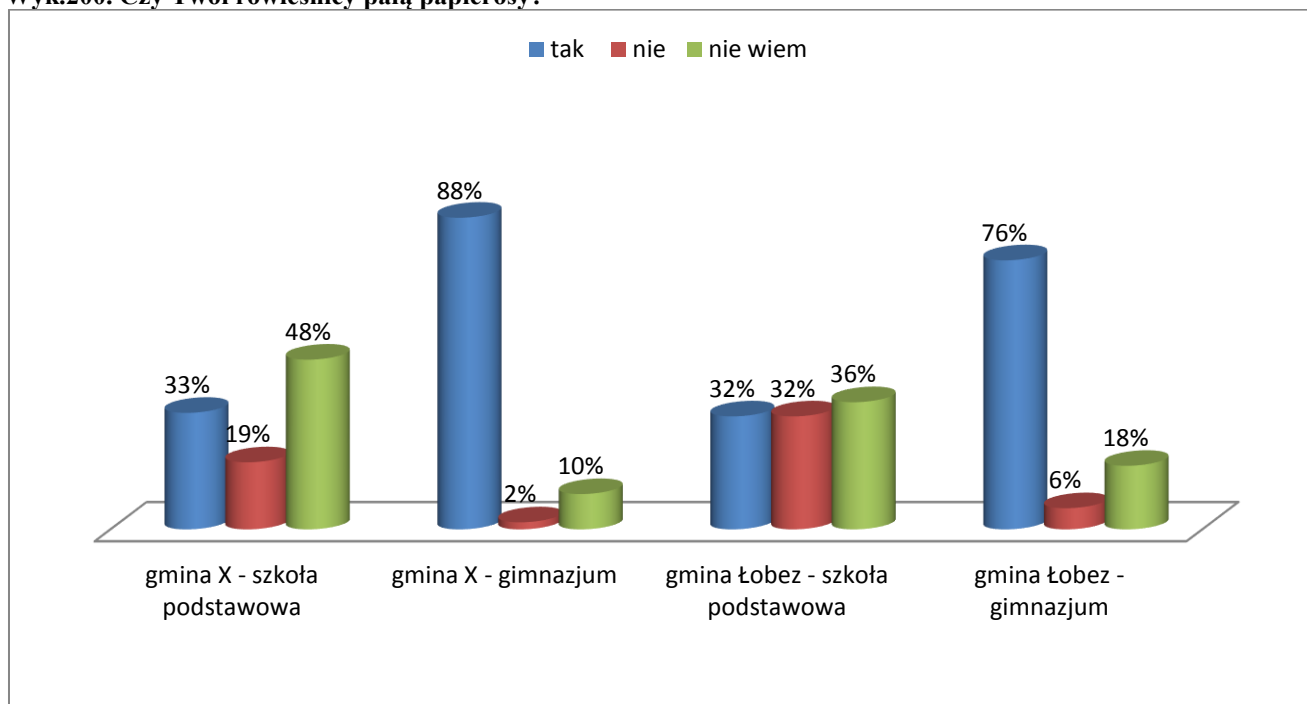

7.2.2. Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Czy Twoi rówieśnicy palą papierosy?

Analizując problem nikotynizmu wśród uczniów obu gmin można dostrzec, iż **mniej respondentów z gminy Łobez uważa, że ich rówieśnicy palą papierosy**. Dotyczy to uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum. W przypadku gimnazjalistów różnica wynosi 12 punktów procentowych, zaś w przypadku uczniów młodszych jedynie 1 punkt procentowy.

Wyk.200. Czy Twoi rówieśnicy palą papierosy?

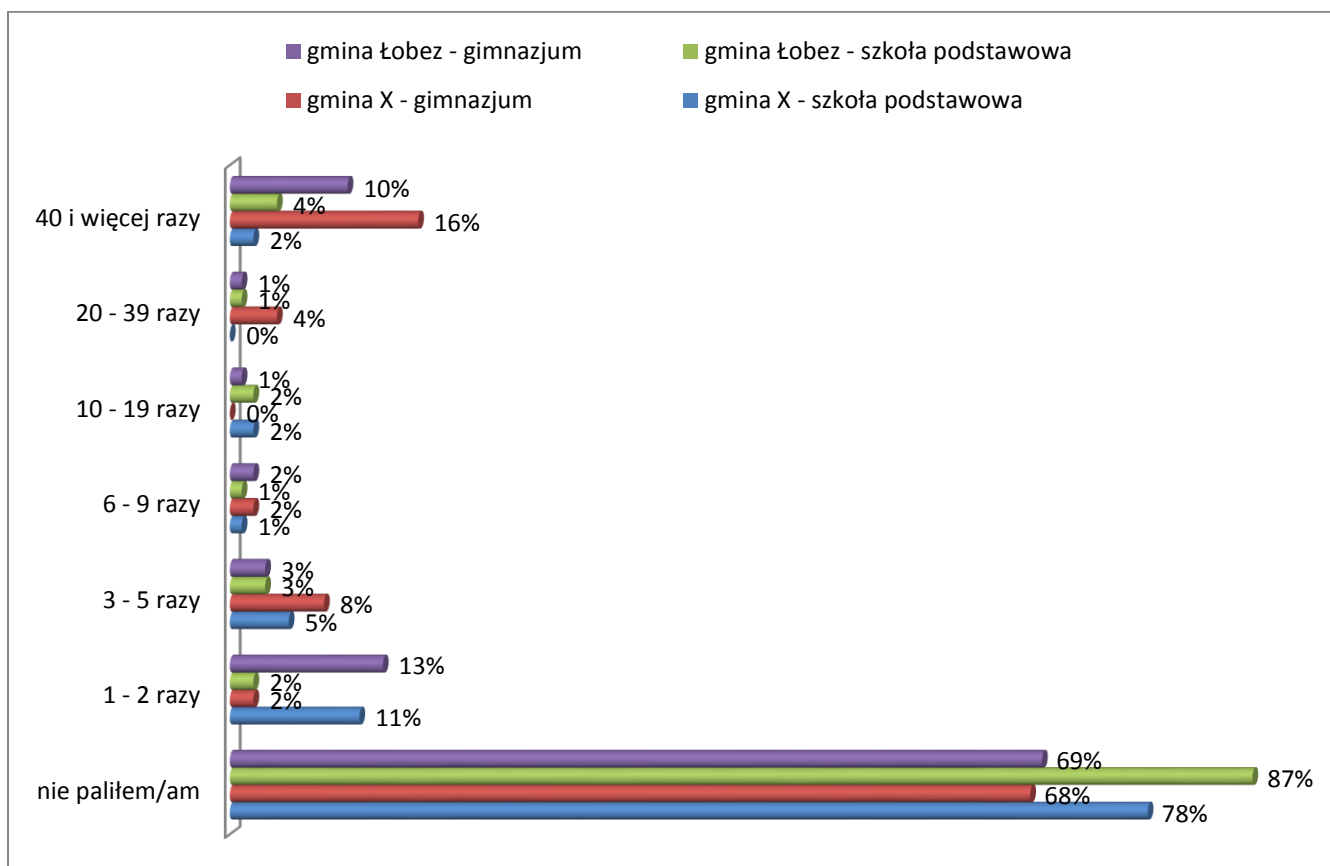

Czy paliłeś/aś papierosy?

Natomiast analizując skalę problemu nikotynowego wśród ankietowanych uczniów dostrzec można, iż **uczniowie z gminy Łobez częściej sięgają po papierosy** (38% uczniów szkoły podstawowej i 39% gimnazjalistów) **niż uczniowie gminy X** (22% uczniów młodszych i 13% uczniów starszych). Również częściej niż rówieśnicy z gminy X palili w przeciągu całego życia więcej niż 40 razy.

Wyk.201. Czy paliłeś/aś papierosy?

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE ŁOBEZ

Mniej respondentów z gminy łobez uważa, że ich rówieśnicy palą papierosy

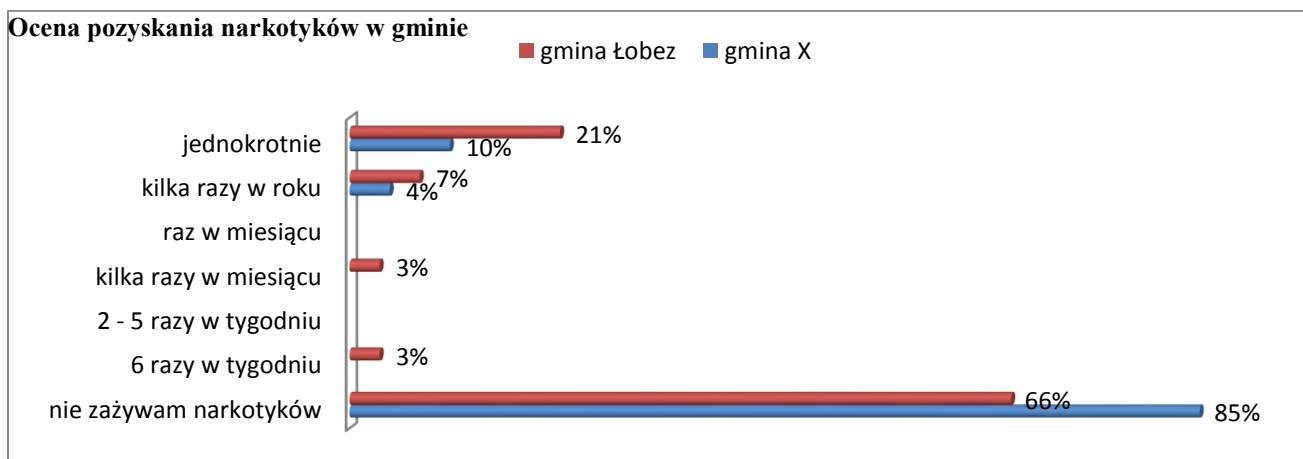
Uczniowie z gminy łobez częściej sięgają po papierosy niż uczniowie gminy X.

7.3.1. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Stosowanie środków psychoaktywnych

Kolejnym problemem poruszonym w diagnozie był **problem narkotykowy**. Jak wynika z przeprowadzonych analiz, **w gminie Łobez przybiera on większą skalę niż w gminie X**. Do zażywania narkotyków w gminie X przyznało się 15% ankietowanych, zaś w gminie Łobez aż 34% osób. Mieszkańcy gminy Łobez sięgają po narkotyki kilka razy w roku (4%) oraz zażywali je jednokrotnie (10%). Natomiast mieszkańcy gminy Łobez stosują te środki: 6 razy w tygodniu (3%), kilka razy w miesiącu (3%), kilka razy w roku (7%) oraz jednokrotnie (21%).

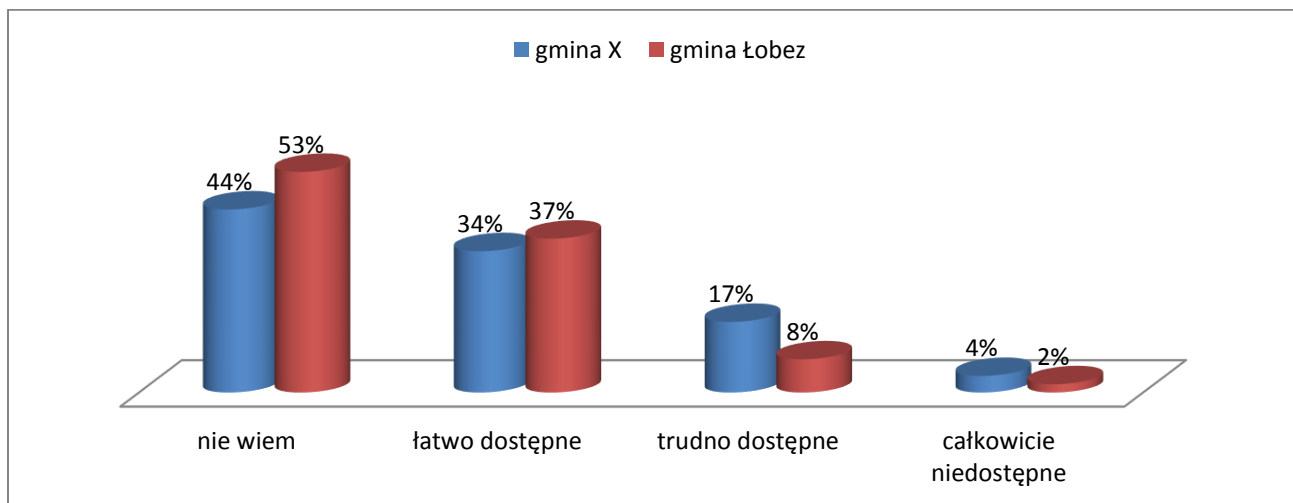
Wyk.202. Stosowanie środków psychoaktywnych

Ocena pozyskania narkotyków w gminie

Natomiast jeżeli chodzi o ocenę **możliwości pozyskania narkotyków** w gminach to dla **mieszkańców gminy Łobez jest to łatwiejsze niż dla mieszkańców gminy X**. Jednak należy zauważyć, iż to mieszkańcy gminy X częściej potrafili udzielić odpowiedzi na to pytanie.

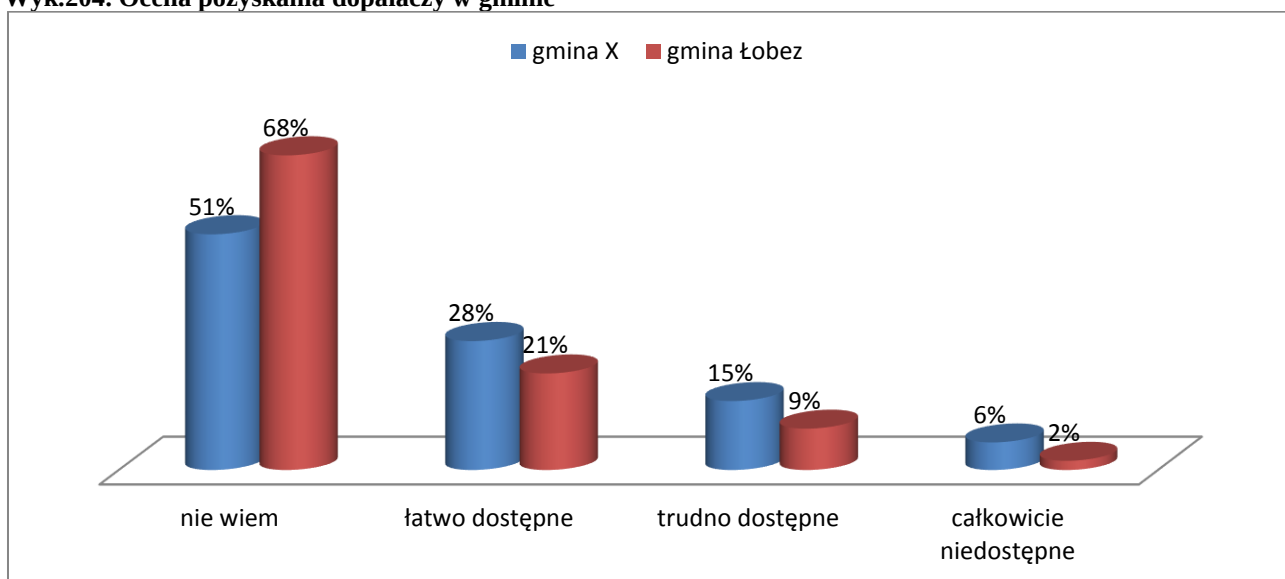
Wyk.203. Ocena pozyskania narkotyków w gminie

Ocena pozyskania dopalaczy w gminie

Inaczej sytuacja wygląda w przypadku **możliwości pozyskania dopalaczy – jest to łatwiejsze dla mieszkańców gminy X niż mieszkańców gminy Łobez**. Tutaj jednak również mieszkańcy gminy X częściej udzielali odpowiedzi na to pytanie.

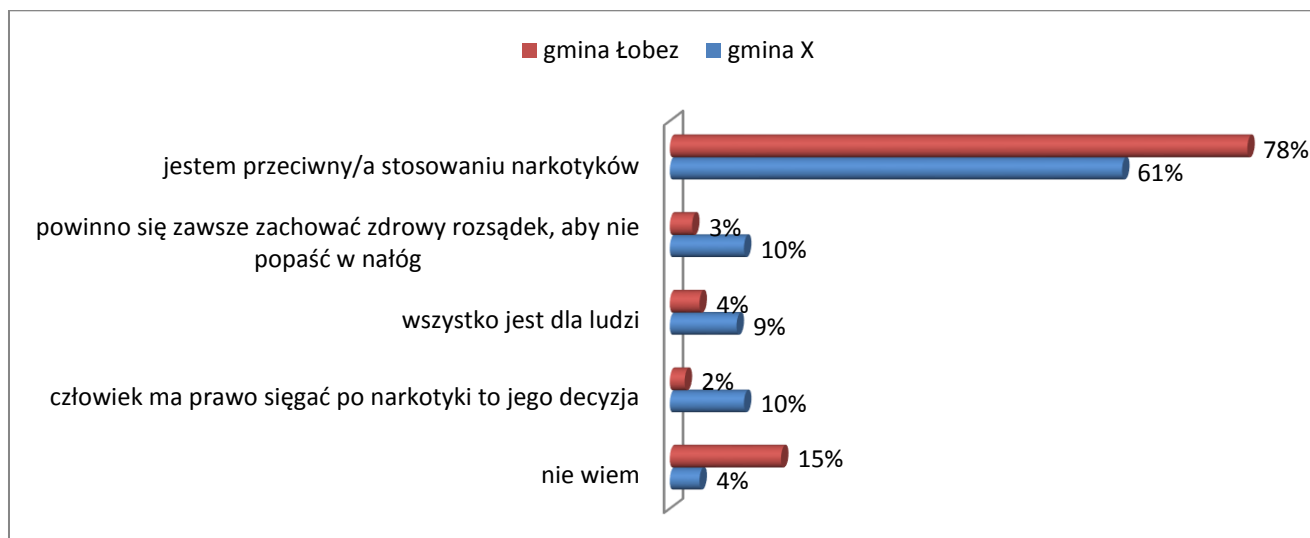
Wyk.204. Ocena pozyskania dopalaczy w gminie

Jakie jest Pana/i podejście do używania narkotyków?

Co ciekawe, to mieszkańcy gminy Łobez są większymi przeciwnikami stosowania narkotyków niż mieszkańcy gminy X – różnica 17 punktów procentowych. Rzadziej wskazywali oni również, iż człowiek ma prawo sięgać po narkotyki, a także, iż wszystko jest dla ludzi oraz, iż powinno się zachować zdrowy rozsądek by nie popaść w nałóg.

Wyk.205.Jakie jest Pana/i podejście do używania narkotyków?

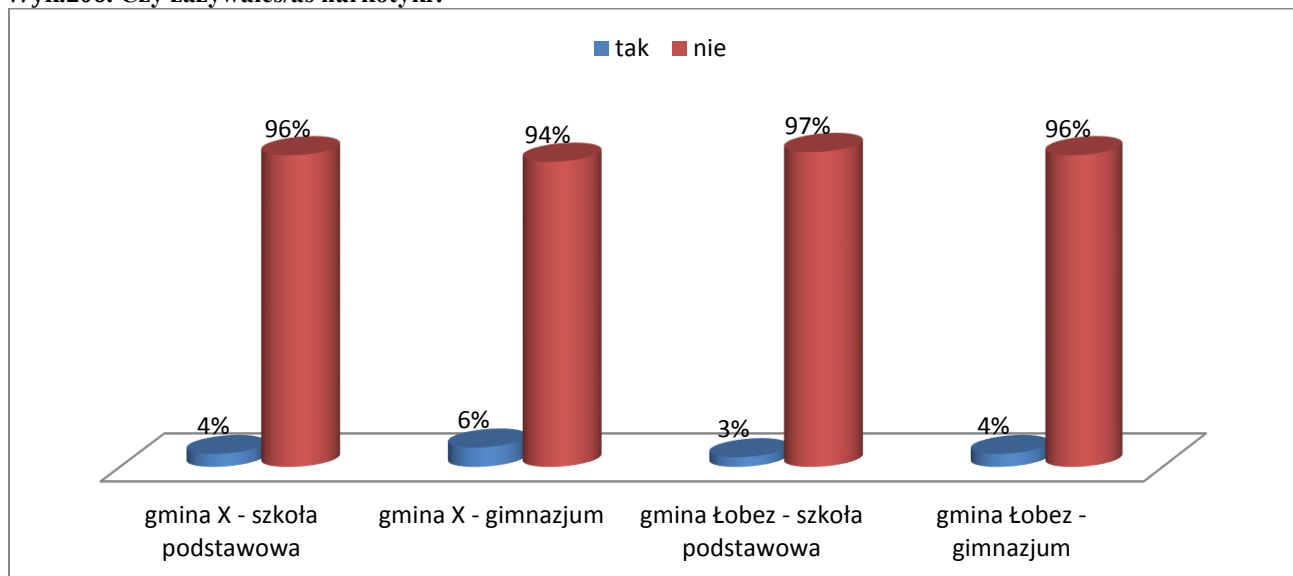

7.3.2.Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Czy zażywałeś/aś narkotyki?

Do zażywania narkotyków przyznało się więcej uczniów z gminy X niż z gminy Łobez. Jednak różnica w liczbie uczniów sięgających po narkotyki nie jest bardzo widoczna – nie przekracza 3%.

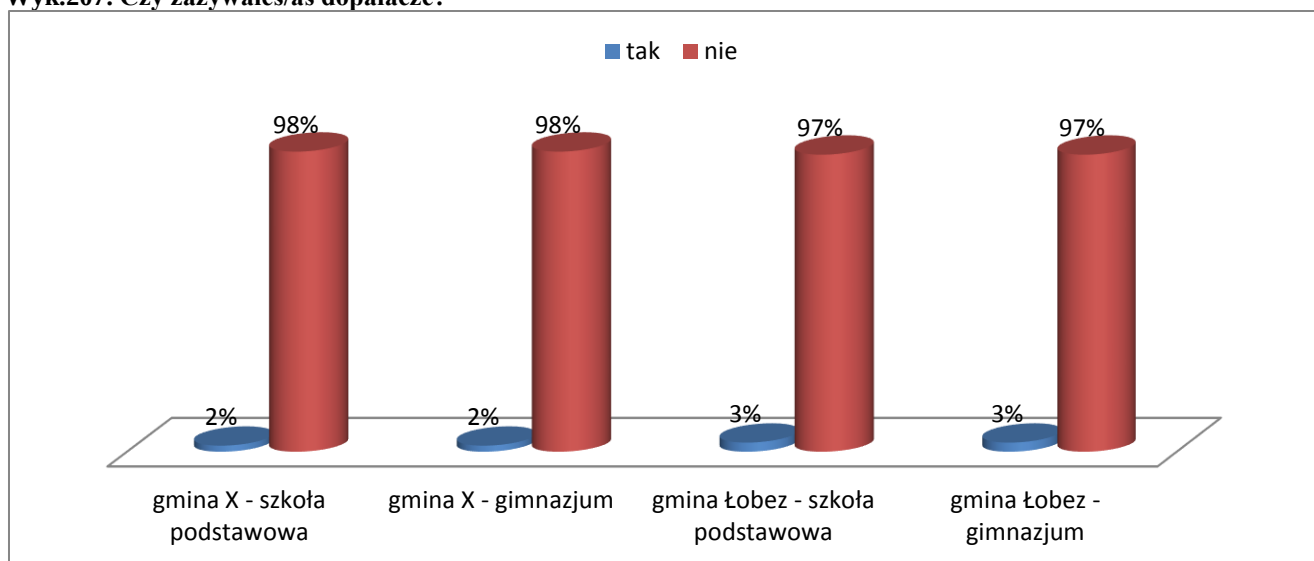
Wyk.206. Czy zażywałeś/aś narkotyki?

Czy zażywałeś/aś dopalacze?

Natomiast w przypadku zażywania dopalaczy można zauważyć, iż to **uczniowie z gminy Łobez częściej niż uczniowie z gminy X mieli kontakt z tymi substancjami**. Tutaj jednak ta różnica nie jest również bardzo widoczna – wynosi 1 punkt procentowy.

Wyk.207. Czy zażywałeś/aś dopalacze?

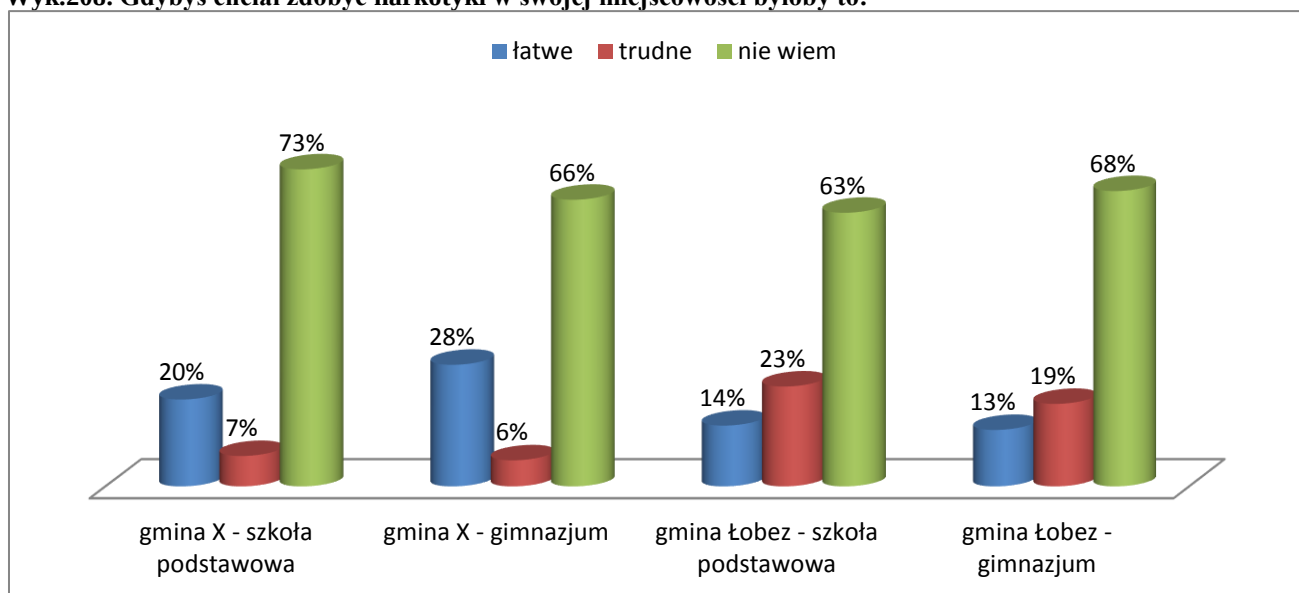

Gdybyś chciał zdobyć narkotyki w swojej miejscowości byłoby to:

Uczniowie gminy Łobez rzadziej niż uczniowie gminy X wskazywali, iż w ich miejscu zamieszkania można łatwo zdobyć narkotyki – różnica wynosi tutaj 6 punktów procentowych w przypadku uczniów szkoły podstawowej oraz 15% w przypadku gimnazjalistów. Jednak

uczniowie z gminy Łobez częściej niż ich rówieśnicy z gminy X potrafili udzielić odpowiedzi na to pytanie.

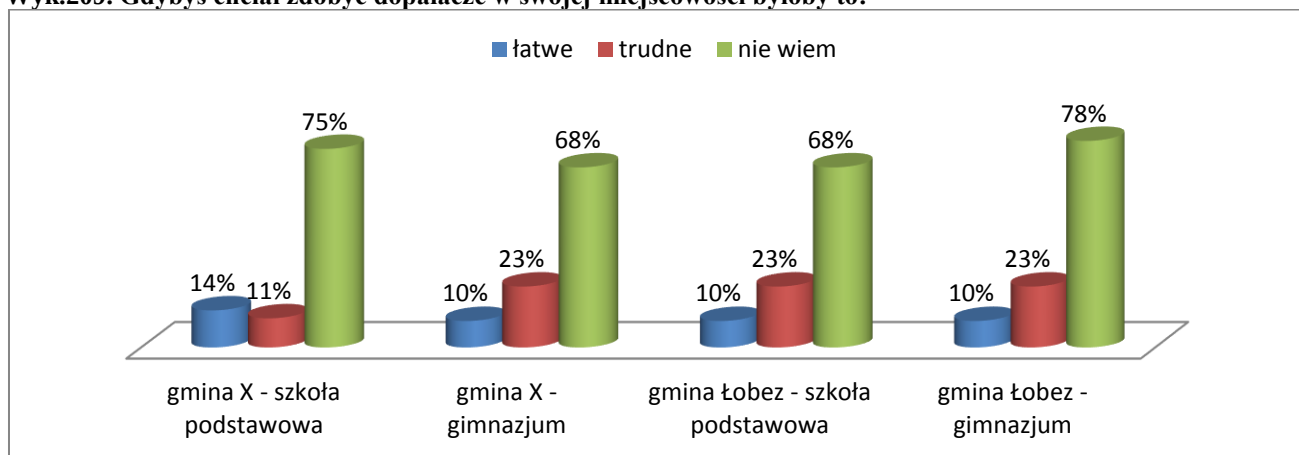
Wyk.208. Gdybyś chciał zdobyć narkotyki w swojej miejscowości byłoby to:

Gdybyś chciał zdobyć dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:

W przypadku możliwości pozyskania dopalaczy to uczniowie z gminy X częściej niż uczniowie z gminy Łobez przyznawali, iż dopalacze można łatwo kupić w ich miejscowości. Tutaj różnica procentowa między wskaźnikiem odpowiedzi uczniów nie była bardzo widoczna.

Wyk.209. Gdybyś chciał zdobyć dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:

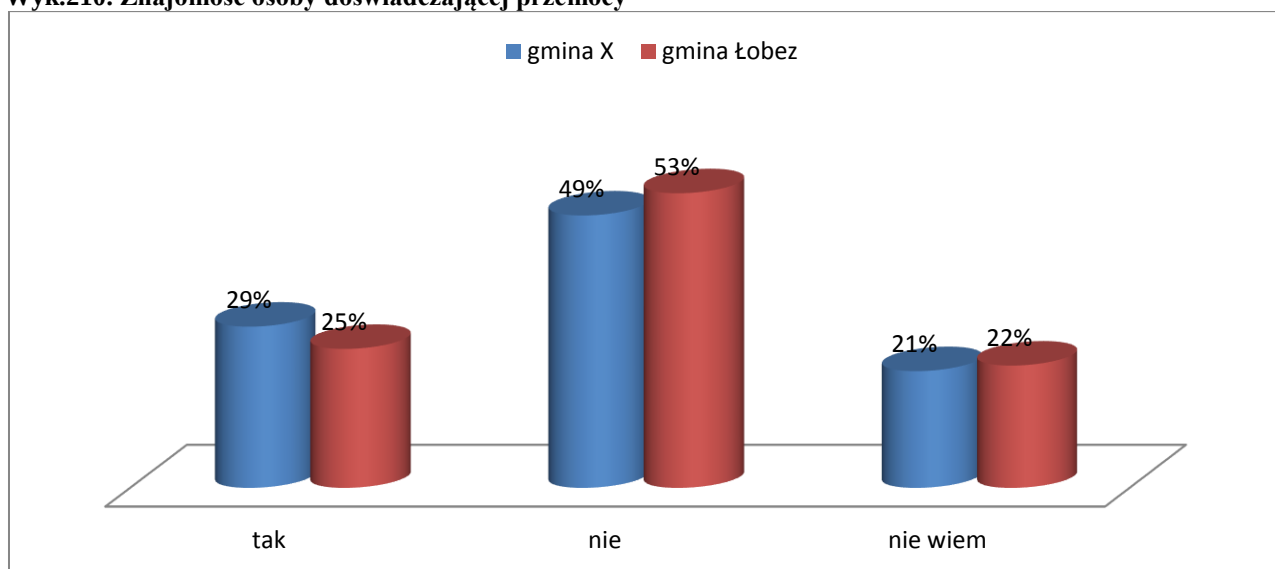

7.4.1. Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Znajomość osoby doświadczającej przemocy

Jak wynika z przeprowadzonej analizy porównawczej, **problem przemocy w gminie Łobez przybiera mniejszą skalę niż na terenie gminy X**. Zauważyć można, iż mniej osób zna kogoś doświadczającego przemocy domowej.

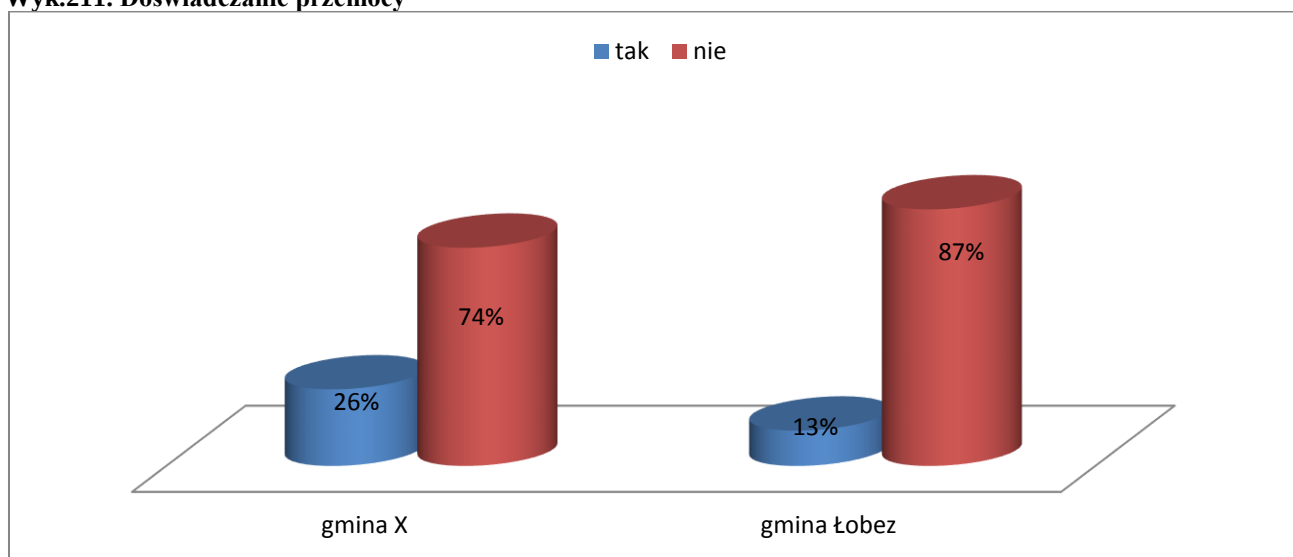
Wyk.210. Znajomość osoby doświadczającej przemocy

Doświadczanie przemocy

Również mniejsza ilość ankietowanych przyznała, iż oni sami doświadczyli przemocy domowej – w gminie Łobez 13% osób, zaś w gminie X aż 26% ankietowanych.

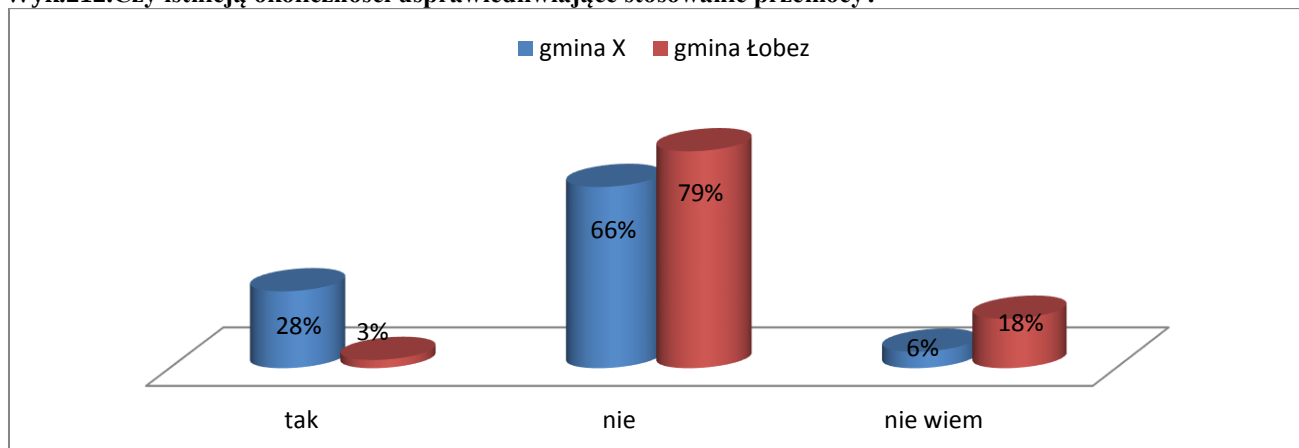
Wyk.211. Doświadczanie przemocy

Czy istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

Na podstawie analizowanego materiału badawczego można powiedzieć, iż **mieszkańcy gminy Łobez posiadają większą wiedzę na temat zachowań przemocowych niż mieszkańcy gminy X**. Jedynie 3% osób uważa, że istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy, zaś w przypadku gminy X aż 28% osób zgodziło się tą opinią.

Wyk.212.Czy istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

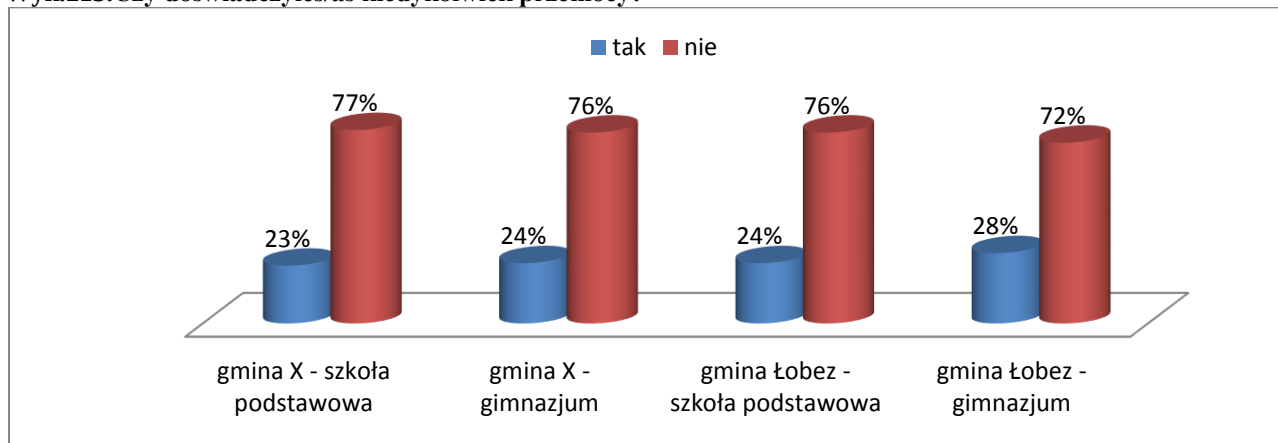

7.4.2. Problem przemocowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Czy doświadczyłeś/aś kiedykolwiek przemocy?

Ostatnim analizowanym zagadnieniem był problem przemocy wśród dzieci i młodzieży z obu gmin. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, uczniowie gminy Łobez częściej niż uczniowie gminy X przyznawali, iż doświadczyli przemocy domowej. Pokazuje to, iż w gminie Łobez skala problemu przemocowego jest nieznacznie większa niż w gminie X.

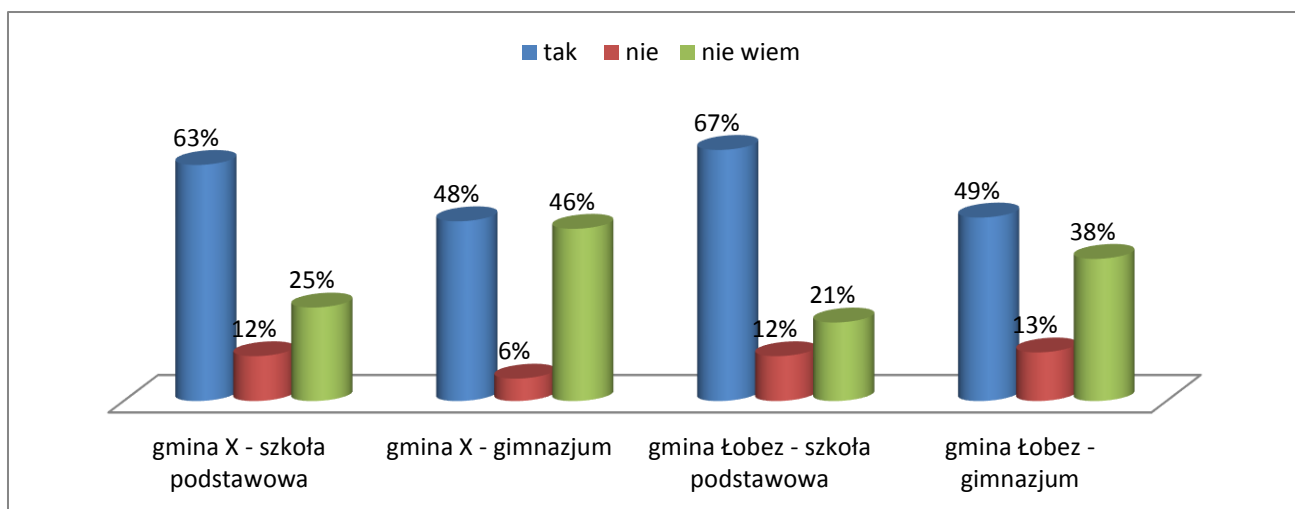
Wyk.213.Czy doświadczyłeś/aś kiedykolwiek przemocy?

Czy w Twojej szkole występuje problem przemocy?

Również w przypadku zjawiska przemocy szkolnej można dostrzec, iż jest ono bardziej widoczne w przypadku gminy Łobez niż w przypadku gminy X. Potwierdza je 63% uczniów szkoły podstawowej i 48% gimnazjalistów z gminy X oraz 67% uczniów szkoły podstawowej i 49% gimnazjalistów z gminy Łobez. Jednak w przypadku uczniów szkół z gminy X zauważamy większy odsetek odpowiedzi „nie wiem”.

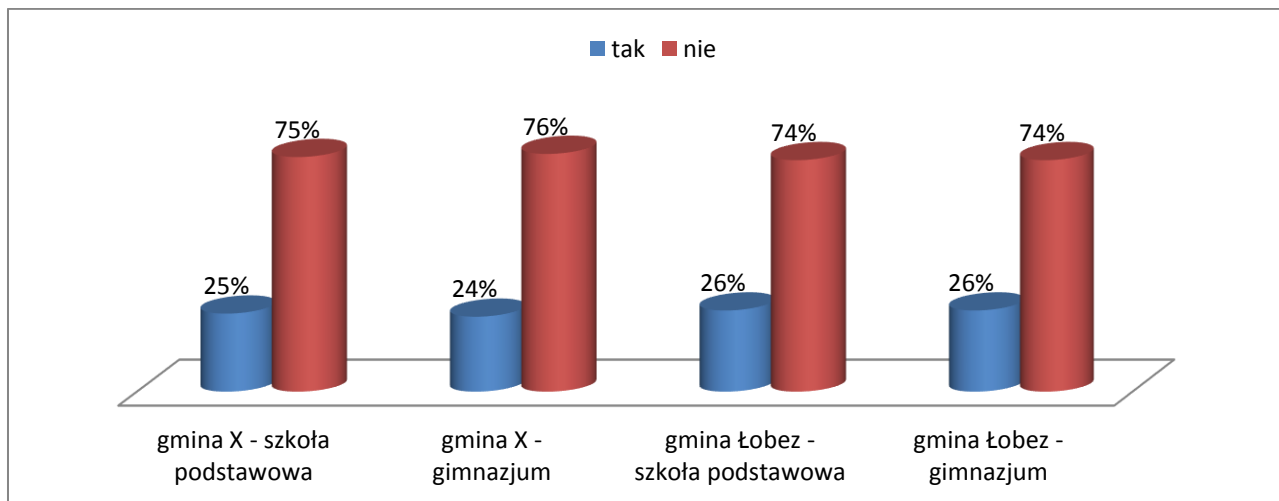
Wyk.214. Czy w Twojej szkole występuje problem przemocy?

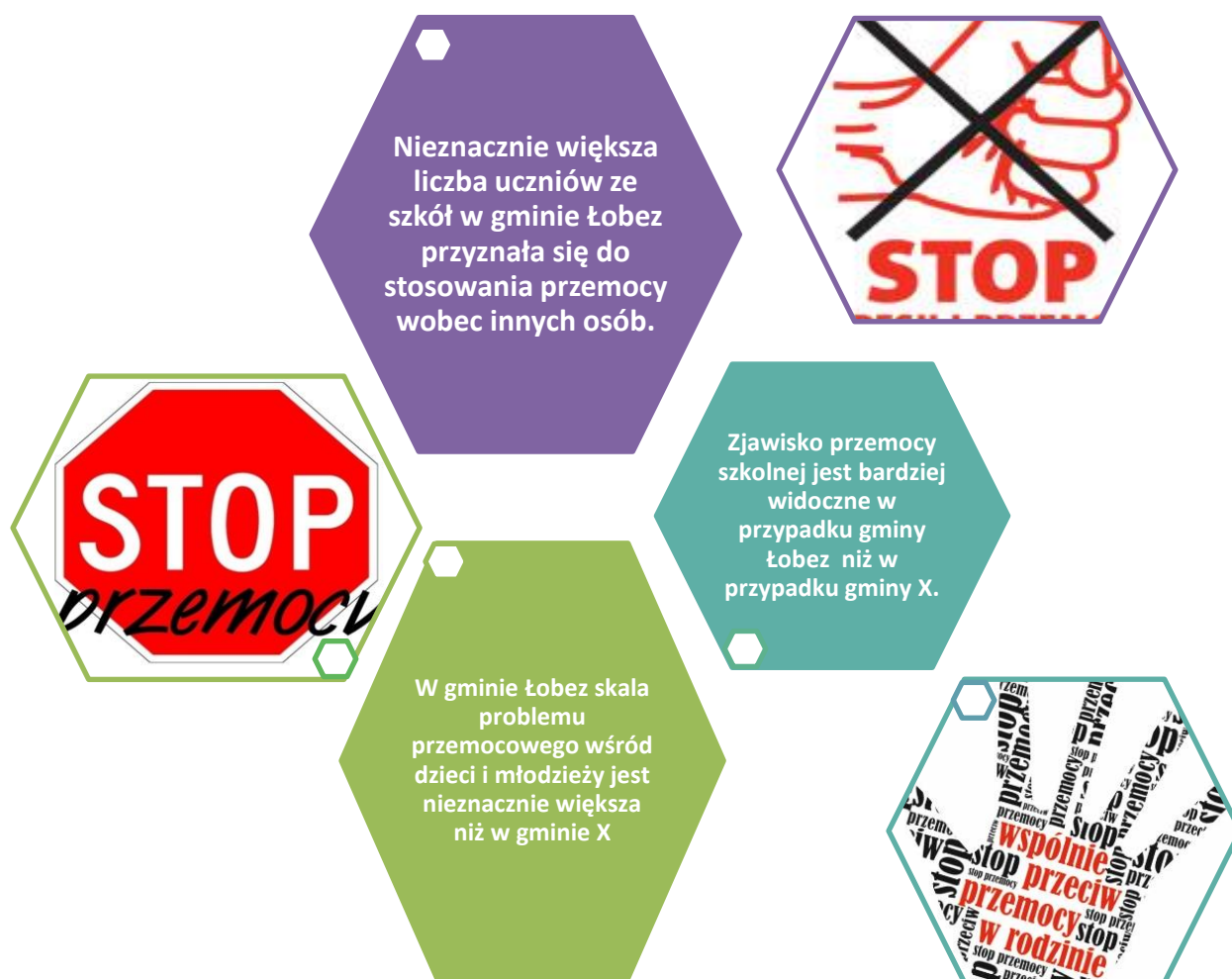

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych osób?

Nieznacznie większa liczba uczniów ze szkół w gminie Łobez przyznała się do stosowania przemocy wobec innych osób. Różnica między odsetkiem uczniów stosujących przemoc w obu gminach nie jest jednak bardzo widoczna – wynosi maksymalnie 2 punkty procentowe.

Wyk.215. Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych osób?

8. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Diagnoza problemów społecznych realizowana na terenie gminy Łobez miała na celu wskazanie oraz scharakteryzowanie problemów społecznych dotyczących gminy. Cel ten został osiągnięty w toku analizy zebranego od trzech grup społecznych (dorosłych mieszkańców, uczniów oraz sprzedawców napojów alkoholowych) materiału badawczego. Zgromadzone dane stały się podstawą do charakterystyki sytuacji społecznej w gminie oraz do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużą do opracowania programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie gminy, w tym jakości życia jej mieszkańców.

Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwiła:

- Scharakteryzowanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy – skali problemów uzależnień oraz problemu przemocowego, a także ukazanie opinii i postaw względem omawianych problemów i zagrożeń,
- Zapoznanie się z problemami uczniów szkoły podstawowej, gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej - oszacowanie skali problemu uzależnień wśród najmłodszych mieszkańców gminy, oszacowanie skali problemu przemocowego, sprawdzenie świadomości uczniów dotyczącej konsekwencji sięgania po substancje uzależniające oraz sprawdzenie wiedzy uczniów dotyczącej instytucji pomocowych działających na terenie gminy Łobez.
- Poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych – określenie skali sprzedaży alkoholu oraz wyrobów tytoniowych osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprawdzenie dostępności substancji psychoaktywnych w gminie.

Poniżej znajdują się rekomendacje co do dalszych działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców gminy oraz instytucji, których celem jest profilaktyka. Powstały one na podstawie wniosków z badania diagnozującego problemy społeczne na terenie gminy Łobez oraz z analizy porównawczej.

- Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie gminy, które obejmą wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemów przemocy domowej, alkoholizmu oraz narkomanii zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Kluczową rolę mogą odgrywać instytucje cieszące się dużym zaufaniem wśród mieszkańców np. służby porządkowe.
- Rekomenduje się zwrócenie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy, pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy, uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z problemem uzależnień oraz występowaniem przemocy w rodzinie na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.
- Inną formą działań korzystnie wpływających na poprawę skuteczności i efektywności prowadzonych działań profilaktycznych jest inicjowanie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze uzależnień. Oprócz podnoszenia kompetencji i kwalifikacji kadry specjalistów rekomenduje się również angażowanie tych podmiotów w prowadzone kampanie społeczne i działalność edukacyjną na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.
- W działania profilaktyczne zaleca się włączyć również lokalne media. Nie tylko zwiększą one zasięg organizowanych działań profilaktycznych, ale również pozwolą dotrzeć do różnych grup społecznych.

W przypadku problemu alkoholowego, rekomenduje się:

- Rekomenduje się kontynuowanie działań profilaktycznych skierowanych do uczniów. Warunkiem skuteczności profilaktyki dzieci i młodzieży są skoordynowane działania obejmujące wszystkie obszary funkcjonowania społeczeństwa. Oznacza to, że interwencje profilaktyczne powinny być skierowane na najważniejsze modyfikowalne czynniki ryzyka (sprzedaż alkoholu, zapewnienie opieki nieletnim, zmniejszenie przyzwolenia społecznego na spożywanie alkoholu przez nieletnich) i czynniki chroniące (edukacja, budowanie umiejętności psychologiczno-społecznych), dotyczące zarówno samych uczniów, ale również całej społeczności lokalnej.
- Zgodnie z zaleceniami profilaktyki uniwersalnej, zaleca się między innymi zorganizowanie kampanii informacyjnej poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe, skierowanej do dzieci i młodzieży szkolnej. Mają one na celu uświadomienie jak alkohol negatywnie wpływają na organizm człowieka oraz funkcjonowanie społeczności, a także zwrócenie uwagi uczniów na problem uzależnień alkoholowych oraz wskazanie im konsekwencji sięgania po alkohol przez osoby w ich wieku.
- Warsztaty lub szkolenia z ekspertami. Badania pokazały, iż są to najbardziej lubiane przez uczniów formy profilaktyki. Istotne jest, aby działania profilaktyczne kierować do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz szkół ponadgimnazjalnych, a także do nauczycieli i rodziców. Holistyczne podejście zwiększy skuteczność prowadzonych działań. Ich głównym celem jest nauczenie uczniów postawy asertywnej oraz wskazanie interesujących możliwości spędzania czasu wolnego w grupie. Jest to szczególnie istotne, ze względu na fakt, iż znaczna część uczniów przyznała, że sięga po alkohol dla towarzystwa (39% uczniów), dla lepszej zabawy (24% uczniów) oraz z nudy (11% uczniów). Wskazuje to na fakt, iż uczniowie nie znają alternatywnych form spędzania czasu wolnego, bądź też nie potrafią odmówić rówieśnikom, boją się odrzucenia społecznego i wykluczenia z grupy.
- Ze względu na wskazówki dorosłych mieszkańców, iż kwestie możliwości spędzania czasu wolnego w gminie są dla nich niezwykle istotne, zaleca się poszerzenie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego w gminie Łobez. Zgodnie z założeniami strategii alternatyw, gdy uczniowie będą mieli alternatywne możliwości spędzania czasu wolnego, rzadziej będą sięgać po używki.
- Badanie pokazało znaczną rolę telewizji oraz Internetu w kształtowaniu postaw i opinii względem substancji odurzających, co powinno być wskazówką

do opracowania działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach. Naturalnym środowiskiem młodych ludzi w czasach współczesnych jest Internet, dlatego warto spróbować dotrzeć do najmłodszych grup właśnie w ten sposób.

- Zgodnie z założeniami strategii edukacyjnej, w działania profilaktyczne kierowane do najmłodszych należy wdrażać działania ukierunkowane na wzmacnianie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie wśród dzieci i młodzieży przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych. Sama wiedza nie chroni przed podejmowaniem zachowań ryzykownych. Uczniowie powinni zostać wyposażeni również w umiejętności psychologiczne oraz społeczne.
- Zebrane dzięki badaniu odpowiedzi wskazują, że dzieci i młodzież piją alkohol przede wszystkim w domu, gdzie powinni znajdować się pod opieką osób dorosłych. Dodatkowo rodzice często mają świadomość spożywania alkoholu przez swoje dzieci (79% uczniów szkoły podstawowej, 27% gimnazjalistów oraz 67% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej przyznała, że ich rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu). Dane te są niepokojące i wskazują na potrzebę zwiększenia świadomości rodziców lub opiekunów w zakresie konsekwencji spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Celem tego typu działań profilaktycznych powinna być próba zaangażowania rodziny w przeciwdziałanie problemom alkoholowym wśród osób nieletnich oraz edukacja nt. uzależnień.
- Szkolenie dla rodziców:
Zajęcia dla rodziców powinny być nakierunkowane na wczesne diagnozowanie niepokojących sygnałów, w tym wytyczne do obserwowania i rozmów diagnozujących problem alkoholowy, a także w praktyczny sposób zapoznanie rodziców z alkotestami i testami antynarkotykowymi. Dodatkowo zaleca się zwrócenie uwagi rodziców na problem przyzwolenia społecznego na zakup alkoholu przez nieletnich. Powinny wskazać rzetelne źródła wsparcia i informacji w zasięgu ręki oraz uniwersalne i skuteczne zasady współpracy ze szkołą.
- Szkolenie dla nauczycieli:
Propozycja szkolenia z najważniejszych umiejętności wychowawczych dla nauczycieli. Tematyka zajęć powinna być nakierunkowana na obszar konfliktów międzypokoleniowych i komunikację, a także budowanie autorytetu opiekuna lub sposobu na jego odzyskanie. Istotne jest także, aby podczas szkoleń zwrócić uwagę nauczycieli na problem przyzwolenia społecznego na zakup alkoholu przez nieletnich.

- Uczniowie szkół oceniają, że zdobywanie alkoholu na terenie gminy jest możliwe, co dotyczy się również pozostałych substancji takich jak narkotyki, dopalacze oraz papierosy. Jest to sygnał dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, by zwiększyła kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, w celu eliminacji miejsc, gdzie osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu tego rodzaju napojów. Uczniowie oceniają, że dostęp do alkoholu na terenie gminy jest łatwy. Młodzież zdobywa alkohol za pośrednictwem starszych kolegów (37% uczniów szkoły podstawowej oraz 57% gimnazjalistów), którzy dokonują za nich zakupu napojów alkoholowych lub prosi o pomoc obcych ludzi znajdujących się w pobliżu sklepu (28% gimnazjalistów oraz 22% uczniów szkoły podstawowej). Nacisk powinien być również na każdorazowe sprawdzanie dowodu osobistego młodych klientów w razie próby zakupu alkoholu lub papierosów, ponieważ jak wykazały informacje uzyskane od sprzedawców, nie jest to normą - jedynie sześciu sprzedawców robi to za każdym razem, gdy nie ma pewności, czy klient jest osobą pełnoletnią.
- Szkolenie dla sprzedawców: Omówienie „Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” – interpretacja przepisów m. in.:
 - 1) Art. 14-16 (kiedy i w jakich sytuacjach nie wolno podawać / sprzedawać alkoholu)
 - 2) Art. 18 (w jakich okolicznościach i z jakich powodów może zostać cofnięte zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych)
 - 3) Art. 43-45 (omówienie konsekwencji prawnych wynikających z łamania obowiązków wynikających z korzystania z zezwoleń).

Zwraca się uwagę, iż szkolenia dla sprzedawców powinny odbywać się w punktach sprzedaży alkoholu, dzięki czemu osoba prowadząca szkolenie będzie mogła dostosować przekazywane treści do specyfiki danego miejsca oraz wskazać rozwiązania problemów, z którymi zmagają się dany sprzedawca. Szkolenia w punktach sprzedaży okazują się bardziej skuteczne niż szkolenia stacjonarne.

Ze względu na występowanie problemu prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu, rekomenduje się:

- Policja powinna prowadzić szeroko zakrojone akcje prewencyjne związane z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu. Badanie dorosłych mieszkańców wykazało, że mieszkańcy byli świadkami prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu (2% osób rzadko było świadkiem takiej sytuacji), a dodatkowo 11% ankietowanych mieszkańców raz prowadziła pojazd będąc pod wpływem alkoholu, a 2% osób zdarza się to często. Dane te są ostrzeżeniem, ponieważ wiążą się nie tylko z

łamaniem prawa, ale również stanowią bezpośrednie niebezpieczeństwo dla kierowców oraz społeczności lokalnej.

- Rozpoczęcie cyklu szkoleń eksperckich skierowanych do kierowców oraz uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych z zakresu bezpiecznej jazdy.
- Jednocześnie stanowi to rekomendację dla instytucji policji, by częściej monitorowali miejsca publiczne na terenie gminy, ze szczególnym wyczuleniem na obecność osób nietrzeźwych i niepełnoletnich spożywających alkohol.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla mieszkańców w celu uświadomienia konsekwencji związanych z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe, plakatowe oraz gry miejskie, konkursy.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla pracodawców i pracowników w celu uświadomienia konsekwencji spożywania alkoholu w miejscu pracy.

Ze względu na zażywanie przez uczniów papierosów oraz substancji psychoaktywnych, rekomenduje się:

- Ze względu na fakt, iż w opinii sprzedawców w gminie zdarza się, iż papierosy sprzedawane są osobom nieletnim, zaleca się opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia odpowiedzialności sprzedawców i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży papierosów osobom niepełnoletnim.
- W walce z problemem nikotynowym na terenie gminy oprócz szkodliwości dla zdrowia, powinien zostać również użyty argument, iż kupowanie papierosów wiąże się z poważnym nadszarpnięciem domowego budżetu.
- Preferowanym działaniem jest edukowanie uczniów poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe, plakatowe lub też konkursy profilaktyczne mające na celu uświadomienie uczniom szkodliwości palenia papierosów.
- Zorganizowanie zajęć profilaktycznych w celu uświadomienia i uzupełnienia wiedzy jak narkotyki i dopalacze negatywnie wpływają na organizm człowieka - dla dzieci i młodzieży szkolnej.
- Warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej

Aby dać dobry start w dorosłe życie, wolne od używek, potrzebne jest nakierowanie młodej osoby, aby w świadomy sposób ominęła niebezpieczeństwa, które proponuje jej codzienność. Punktem wyjścia do osiągnięcia tego celu powinno być uświadomienie do czego może doprowadzić stosowanie legalnych substancji psychoaktywnych, które torują drogę dopalaczom i narkotykom. Jak

konstruktywnie radzić sobie z codziennymi problemami i wpływem otoczenia, jak odmawiać, gdzie szukać rzetelnej wiedzy i pomocy ? - odpowiedź na te pytania powinny dać właśnie te zajęcia.

- Znaczny odsetek ankietowanych (42% uczniów szkoły podstawowej, 54% gimnazjalistów oraz 48% gimnazjalistów) wskazał na szkołę, jako miejsce, z którego czerpie wiedzę na temat narkotyków i dopalaczy. Wskazane jest podejmowanie działań skierowanych wobec rodziców i nauczycieli, w celu wzmacniania ich autorytetu wychowawczego. Ważnym jest, by stali się oni wiarygodnym źródłem informacji i kształtowali prawidłowe postawy podopiecznych.
- Promowanie zdrowego stylu życia jako przeciwdziałanie oraz zapobieganie problemom, związanym z sięganiem po narkotyki przez dzieci, młodzież i osoby dorosłe. Dzięki tego typu działaniom, uczniowie oraz dorośli poznają alternatywne modele życia, które pomogą im zerwać z utrwalonym przez nich wzorem postępowania.
- Edukacja publiczna, poruszająca kwestię konsekwencji prawnych, zdrowotnych i społecznych używania narkotyków.

W celu utrzymania zmniejszania się skali problemu przemocowego w gminie Łobez, zaleca się:

- Zorganizowanie zajęć dydaktycznych dotyczących kwestii przemocy w szkole. Podjęcie działań profilaktycznych, których celem byłoby zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły oraz w jej pobliżu.
- Wskazane jest przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli w ramach pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury „Niebieskiej Karty” w szkole. Równie ważne jest też wsparcie dla rodziców poprzez przeprowadzenie szkolenia w zakresie wychowania pokolenia bez przemocy.
- Ze względu na fakt, iż 67% uczniów szkoły podstawowej, 49% gimnazjalistów oraz 21% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej przyznało, że w ich szkole dochodzi do zachowań przemocowych, rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach przemocy, agresji i konfliktów między uczniami, a także zmotywowanie do nauki szkolnej.
- Pikniki rodzinne/ gry miejskie – tego typu działania profilaktyczne mają na celu wzmocnienie więzi rodzinnych. Piknik, czy też gra terenowa to dobra okazja, aby rodzina mogła spędzić wspólnie czas, a przy okazji uczestniczyć w zajęciach profilaktycznych.

- Szkolenia dla rodziców – rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Zdobyta wiedza pozwoli rodzicom lepiej wypełniać swoje obowiązki, pomoże zrozumieć psychikę młodego człowieka, a także mechanizmy rządzące jego postępowaniem. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla mieszkańców gminy, dotyczącej problemu występowania zjawiska przemocy, do której dochodzi w domu. Ma ona celu nie tylko zwiększenie wiedzy na temat przemocy, ale także uświadomienie mieszkańcom, że mają obowiązek reagować oraz powiadomić odpowiednie służby, w przypadku gdy dowiadują się o sytuacji występowania przemocy domowej w ich otoczeniu.
- Dane pokazały, iż mieszkańcy nie znają dobrze instytucji, które oferują pomoc osobom uzależnionym oraz osobom doświadczającym przemocy. W związku z tym, rekomenduje się zorganizowanie kampanii społecznej skierowanej przeciwko zjawisku przemocy w rodzinie, zapewnienie pomocy osobom poszkodowanym. Nacisk na edukację w zakresie możliwych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie oraz promowanie instytucji pomocowych.
- Preferowanym działaniem jest edukowanie mieszkańców poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe wskazujące jak rozpoznać przemoc, kroki do powstrzymania przemocy, a także informacje do kogo się zwrócić o pomoc.

Celem przeciwdziałania problemowi uzależnień behawioralnych zaleca się:

- Zorganizowanie kampanii społecznej dotyczącej niebezpieczeństw wynikających z uzależnień behawioralnych.
- Wydanie szeregu materiałów informacyjno-edukacyjnych związanych z tematyką uzależnień behawioralnych, m.in. serii artykułów dostarczających wiedzę w zakresie problematyki uzależnień behawioralnych
- Realizacja wielu projektów wsparcia osób z poważnymi problemami zdrowotnymi z powodu hazardu patologicznego lub innego typu uzależnień behawioralnych. Programy te prowadzone są przez podmioty lecznicze na terenie całego kraju.

- Należy podejmować działania profilaktyczne związane z uzależnieniem od komputera i Internetu, należy uczyć dzieci i młodzież bezpiecznego i rozsądnego korzystania z sieci.
- Wskazane jest szkolenie dla nauczycieli z zakresu problemów dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni.
- Obchodzenie w szkołach „Dnia Bezpiecznego Internetu” – wskazanie zagrożeń wynikających z korzystania z sieci, przekazanie informacji na temat netykiety oraz cyberprzemocy
- Przedstawienie rodzicom na zebraniach szkolnych informacji na temat możliwych sposobów kontrolowania i ograniczenia dostępu dzieci do niepożądanych treści.

Celem niwelowania zagrożeń wpływających na występowania problemów społecznych w gminie Łobez, dodatkowo zaleca się wprowadzenie następujących działań:

- Wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, narkomanią. Wyrównywanie szans może zostać przeprowadzone w różnorodny sposób, m.in. opracowanie programów profilaktycznych przeciwdziałających problemom społecznym w rodzinach, wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego lub wspieranie rodzin i form zastępczych w opiece nad dzieckiem. Działanie to znajduje uzasadnienie w fakcie, iż to rodzina jest podstawową komórką społeczną i to od jej kondycji zależy rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży.
- Działalność nastawiona na integrację międzypokoleniową społeczności lokalnej poprzez imprezy kulturalne, koła zainteresowań, zajęcia umożliwiające wymianę doświadczeń i umiejętności.
- Dbanie o dostęp do różnorodnych zajęć na terenie gminy, umożliwiających pozytywną organizację czasu wolnego mieszkańców.
- Wsparcie rynku pracy i dbanie o osoby bezrobotne oraz zagrożone ubóstwem, między innymi poprzez ułatwianie znalezienia zatrudnienia przedstawicielom grup podwyższonego ryzyka, takim jak młodzież wchodząca na rynek pracy oraz osoby w wieku przedemerytalnym.
- Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji, przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień i/lub przemocy.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, art. 10 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 - 2020, prowadzenie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych, jest zadaniem własnym gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest zgodnie z gminnym programem uchwalanym corocznie przez Radę Miejską w Łobzie. Niniejszy projekt uchwały zawiera program obejmujące realizację zadań w roku 2018.

Mając na względzie przepisy wymienionych ustaw, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Uzasadnienie z upoważnienia Burmistrza Łobza podpisał Krzysztof Czerwiński Zastępca Burmistrza.